*Q
405.2

No. G. 402.8
The Public Library of the City of Boston.

ZACHARIAS LILIVS VICENTINVS
CANONICVS REGVLARIS MAT
THAEO BOSSO VERONEN
SI CONCANONICO PA
TRIQ. SVO OPT. AC VE
NERAN. P.S. IN DOMINO

C

ETSI COMPLVRES EXCELLEN
ti ingenio uiri Obseruãdissime pater
orbis situ miro studio ac diligentia
pscripsere: qualis Põponius mela/ Strabo gno
sius/ Claudius Ptolemęus/ Plinius Secundus/
auctores pręstãtissimi: nullus tamẽ eorũ hunc
ordinẽ secutus est. Quãobrem operepretiũ exi
stimaui/ totius orbis prouincias/ regiones/ insu
las/ ac peninsulas quascunq; a græcis latinisq;
scriptoribus colligere potui: alphabeti ordine
hoc libro inserere: additis quæ in natura regio
num incolarũq; memorãda sunt. Sic. n. facilior
quęrentibus labor erit: & ipse ordo ac rerũ con
templatio omnibus plane iocũdior. Hunc autẽ
ego librum mei supioris ocii & tẽporis studiũ
Matthęe tibi dicaui: a quo erectũ adiutũq; me
profiteor ad eã quę est ĩ deo uitã glorioſam &
ĩmortalẽ. Quod ad grati ĩprimis animi signũ:
deniq; ut nostræ lucubrationes p te censorem

PUBLIC LIBRARY
BOSTON

eruditum & amiciſſimũ põderent effeci: qbus inuigilaſſe pręclare actũ eſſe arbitrabor/ſi ſapiẽ tiſſimo iudicio tuo cõpbari ítellexero. Inſulas aũt eſſe cõplures/ quas nõ cõmemoraui/haud inficias eo. Sed omiſſis quæ nec cognoſcendi uolũtate iocũdę/nec neceſſarię uiſę ſunt: eas ſo lũ deſcribere curaui/ quæ aſpici cognoſciq; di gniſſimæ/ et a probatis ſcriptoribus celebratæ eſſẽt. Cuius rei auctoritas penes illos ẽ quos ſe cuti ſumus. Quid eím noui afferre poſſumus/ qđ ppriũ noſtrũ eſſe poſſit: cũ nihil maioreſ no ſtri omiſerint/qđ intactũ ad hoc uſq; tempus p maneret? Siqd ãt minus emẽdate poſitũ eſt dif ficultatẽ affert auctorũ diuerſitas. Verũ haud ullo í genere uenia iuſtior ẽ(ut íqt Plinius)nec mirũ uideri debet hoíem genitũ nõ oía huma na nouiſſe. Et Ptolemęus li.ii: Quæ ãt loca mi nus pgrata fuerũt pp rarã ícertãq; eorũ cogni tionẽ nõ ita emẽdate ſcribi putandum eſt. Sed iam accipe librũ ipſũ obſeruãde parer: quem ſi nõ ea facũdia aut orationis dignitate excultũ inuenies: quę tua foret ſapiẽtia digna: quia te nuis in nobis dicẽdi riuus eſt: ipſũ tamen pro ſingulari humanitate tua hilari quęſo frõte ſu ſcipias/puteſq; ſatis eruditũ et magnum qđ ab aío maximo ac certe tibi deditiſſimo pficiſciẽ/

MATTHAEVS BOSSVS VERONENSIS CANONICVS REGVLARIS ZACHARIAE LILIO DVLCISS. FRATRI ET CONCANONICO PL. IN CHRISTO AETERNAMQ. SAL.

facis Profecto me maximi Zacharia confrater in Christo: quem orbe terrarū toto donasti/ plurima a te cura singulariq; eloquentia breue in epitoma coacto/ & sub alphabeti litteris cōmode fideliterq; partito: ut nullus sit labor in exquirēdo sitū orbis terræ/ & eius partis quascūq; malueris. Munus tam nobile nō me modo uiro qdem pexiguo dignū censuerim/ sed his regibus sane atq; principibus uel digniſſimū/ q mūdū ipsum summa quadā potestate gubernant atq; tuentē. Sanctū ego tamē & amicū tuū erga me animū lætus inspicio: & ī hoc mihi & religiosis cęteris nostris laboris industriæq; tuæ fructū/ & quidē uberrimū suscepturis uehemēter adgratulor. Magna nanq; ex parte prisca locorum oīum aut ignota ętati nostrę/ aut corrupta/ aut īmutata sūt nomina: quod effecit uel cupiditas gloriæ eorū sępe qui uoluerūt ex se ea noīari/ uel īcolarū in cōstātissima leuitas/ uel uaria regnis & populis

hostiliter dominata barbaries. Sunt multi præterea/qui ornati etiam reliquis bonarum artiũ studiis/historiam tamẽ ignorãt: partim qp ipsi nequiuerint adnixi etiã/assequi plura/ partim qp nullum tãtum tempus uita illis suppeditare ualuerit: partim qp ignauiæ ꝑmulti dediti/tam multa non curant. Inde fit/cũ legimus siue gẽtiliũ/siue nostrorũ sanctissimorum hominũ gesta:& ubi signis atq; uirtutibus claruerunt: hæreamus persꝑpe/ambigamus/titubemus:oras/maria/gentes/& populos/ de quibus legimus ignorãtes. Verum unũ hoc cõmodũ tu Zacharia nobis præstitisti: ut sine Ptolemꝰo/ Strabone/Herodoto/Plinio/Mela/& Cosmographis huiusmodi cꝰteris orbis sectiões/climata/oras prouincias/insulas/peninsulas/maria/montes & quicquid rerũ hoium ue in his extitit aliquã do memorabile atq; magnificum: paruo & exquisito quisq; cõpẽdio possit agnoscere. Quare pro munere isto, ipso pulcherrimo tuo/ hoc ego uicissim/cum maius aliud paruus ipse nõ possum tibi repẽdere: statui studiose curare/ut ab uno eo archetypo/ quod docta tua manu exarasti/meq; donasti: impressorũ officio/plurima ad posteros se turba spargat atq; diffũdat Quod facturus equidẽ sum / cum grati animi

uinculo/tum potiore iſto conſilio: ut te uendi cem prorſus ab omni cogitatione uel cura pre teritæ uitæ/ſacræ religionis & chriſti militiæ ty rocinium nobiſcum meditantẽ. In quo alioqn nemo proficiet: niſi a tenellis rudimentis uitæ ſãctiſſimæ: cui regenerat̃ nouus homo/ ſi uere emoritur ſæculo: ſe a priſtinis curis/rebuſq; ge rẽdis prorſus eximat: donec formetur ad chri ſtum/concreſcatq; neruoſior. Quod cum incẽ ſo ſtudio/animiq; conſtãtia contẽderis: equi dem ſpero: ut qui terrena inferioraq; demen ſus ingenio ante fuiſti: nũc quoq; ad ſuperna illa/quæ oẽm ẽſupant ſenſũ atq; ingenium/di uina te purgãte colluſtranteq; gratia ſuſtolare. Quod ſane ut Chriſto auxiliante aſſequi poſ ſis: ſtude: enitere/labora/ deſuda indefeſſe ad ſanguinem uſq; mi Zacharia. Id ego etiam tibi fraterna charitate ſemper orabo. Vale/& feli citer perge.

ZACHARIAE LILII
VICENTINI
CANONICI
REGVLA
RIS OR
BIS BRE
VIARIVM
FIDE/COM
PENDIO/OR
DINEQ. CAP
TV AC MEMO
RATV FACILLIMVM
FOELIX ET GRATVS LEGITO

t ERRARVM ORBIS VNIVERSVS in qnq; distinguit̃ partes/quas uocãt zonas. Media solis torretur flammis. Vltimas ęternũ infestat gelu. Duæ habitabiles inter exustã et rigentes. Altera a quibus incolitur/teste Macrobio/ nõ licuit unquã nobis nec licebit agnoscere. Interiecta. n. torrida utriq; hominum generi commertium ad se denegat cõmeandi. Sola ergo superior incolitur/uidelicet inter septẽtrionem & æquinoctialem circulum. Vt alii uoluerũt/inter tropicum æstiuum & circulum arcticum/ ab omni quale scire possumus hominum genere: Romani gręci ut sint/uel barbaræ cuiusq; nationis. Hæc ergo ab ortu porrecta ad occasum longior est/q̃ ubi latissima. Quo palam fit/quãtum hinc uapor abstulerit/ illinc rigor. Eã in tres partes maiores nostri diuiserũt. Asiam/ Aphricam/ Europam. Asia a meridie per orientem usq; ad septentrionem protenditur. Europa a septẽtrione usq; ad occidentem. Aphrica ab occidẽte usq; ad meridiẽ/ mediterraneo mari ab Europa disiuncta. Asiæ termini/a meridie Nilus. A septentrione Tanais.

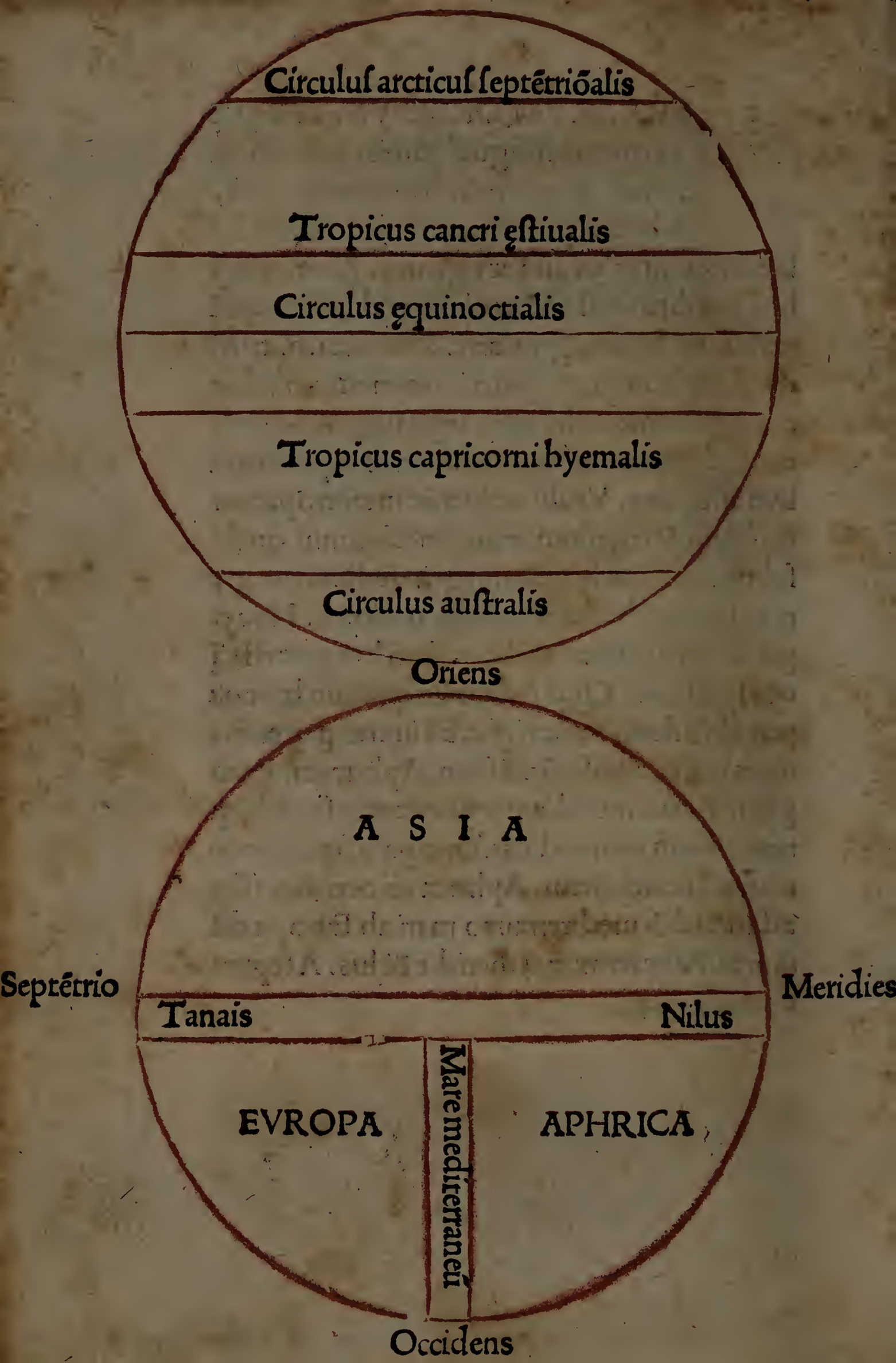
Circulus arcticus septẽtriõalis
Tropicus cancri æstiualis
Circulus æquinoctialis
Tropicus capricorni hyemalis
Circulus australis
Oriens
ASIA
Septẽtrio
Meridies
Tanais
Nilus
EVROPA
Mare mediterraneũ
APHRICA
Occidens

a Barimon regio est Scythiæ iuxta Ima uum mõtem: in qua ut Plinius refert libro. vii. siluestres uiuunt homines auersis post crura plantis/ eximiæ ue locitatis: passim cum feris uagãtes. Plinius

Achaia quæ & Hellas dicit̃ ut libro. iii. refert Pto lemęus/ prouincia ẽ grecię ab Acheo antiquo re ge cognominata: quę primo Danaa dicta fuit: ut Herodoto placet. Vnde greci achei atq; achi ui & danai dicti sunt. Ea limites habet ab occa su Epirũ: a septẽtrione Macedoniã: ab ortu solis partẽ ægei maris: a meridie creticũ pelagus. Vt uero Pomponius scribit libro. ii. qua sol oritur ægęis: qua occidit/ ioniis fluctibus obiacet. Ab isthmo autẽ peloponesi incipit Achaia: quæ un diq; est circũsepta mari præter q̃ a septẽtrione. Vrbiũ quas habet/ eę maxime memorãdæ sunt. Thebæ Boetiæ duorũ numinũ Liberi atq; Her culis patria/ ut libro. iiii. Plinius refert. Megara/ quæ megaridi regioni nomen dedit. In attide Eleusis Cereri cõsecrata: & clariores q̃ ut indica ri egeant Athenæ. Pithia. Delphi. Calcis. Regio nes Attica/ Boetia/ Megaris/ Etholia/ Phocis in qua ẽ mons Parnasus: quę alio noie Aonia dici tur. Vnde Aonides sępe musę dictę sũt. Est etiã eodẽ noie Achaia regio quędã in peloponeso: Ptolemęus Herodotus Põponius Plinius

Ptolemęus in qua urbs Patræ ſita eſt/ ut libro. iii. refert Ptolemęus. Eſt & Epidaurus Limera cognomine ut
Plinius libro. iiii. Plinius auctor eſt.

Acarnania regio eſt Epiri: in qua clarum oppidū eſt Leucas. Eam Achelous fluuius ab ætholia
Solinus diuidit: ſiue/ ut ait Solinus/ Pindus mōs q achelōum parit: in quo ĩuenitur lapis galactites: qui ſi teratur/ reddit ſuccum album ad lactis ſaporem. Foeminis nutrientibus illigatus fęcundat ubera. Eodem quoq; nomine uocatur regiūcula quædam in ægypto/ ut Seruius ſcribit ſuper
Seruius quinto ęneidos.

Agathyrſi populi ſunt in Scythia ab Agathyrſo
Pōponius Herculis filio cognoĩati: q ut Pōponius refert/ ora artuſq; pingūt/ & ſic ut ablui nequeant. Vir
Virgilius gilius. iiii. æneidos. Creteſq; dryopeſq; fremūt: pictiq; agathyrſi.

Alania regio eſt Scythiæ Europæ: quæ ad ineotidas paludes pertingit.

Albania ꝓuincia eſt aſiæ/ quæ a ſeptētrione ſarmathię adhæret. Ab occaſu Iberia/ a meridie parte maioris armenię uſq; hyrcanū mare terminatur. In ea Albania ciuitas/ & Albanus fluuius. Alba
Solinus ni/ ut Solinus refert/ poſteros ſe Iaſonis credi uolūt. Albo crine naſcuntur. Color igitur capillorum genti nomen dedit. Glauca oculis ineſt

pupilla. Ideo nocte ꝙ die plus cernunt. Apud hos canes ferociſſimi/ qui tauros & leones perimant. Quales petẽti Indiã Alexandro Magno Rex albaniæ dono dedit.

A lyba regio eſt non lõge a Myſia: ubi Homerus argentifodinas eſſe tradit. Homerus

A mazonia regio eſt Scythiæ/ ut libro .v. ſcribit Prolemęus. Fuerũt.n. Amazones ſcythicæ fęminæ iuxta Tanaim fluuiũ primũ inhabitãtes. Deinde ad loca iuxta flumen Thermodoonta deuenerunt. Et ulterius ꝓcedentes magnã aſię partem armis occupauere. Virgilius. xi. æneidos. Prolemęus Virgilius

Pulſant/ & pictis bellantur amazones armis.
Seu circum hypolitem: ſeu cum ſe martia curru
Penthesilea refert: magnoq; ululante tumultu
Foeminea exultant lunatis agmina peltis

Harum Regina Penthesilea cõtra græcos troiano bello interfuit. Cuius ĩ re militari magnę uirtutis documẽta extitere. Sine uiris hę foeminæ degẽtes/ in uere tantum cum illis delectari conſueuerunt: quouſq; ſe grauidas perſentirent/ ut libro. ii. Iuſtinus refert. Et ſi mares naſcebantur: interficiebant illos. Foeminas uero dexteriori bus mammis inuſtis/ ad uenationes & rei belli ęx officia exercebãt. Vnde amazones dictę ſũt quaſi ſine mamma. Iuſtinus

A manthes populi ſunt in Aphrica proximi Tro
glodytis: qui ſalibus domos extruũt. Et tãta ibi
huiuſce uenę copia eſt: ut tecta faciãt ex ſalinis.
Solinus Apud eos/ ut Solinus refert/ carbũculi gemmæ
inueniuntur.
A mathus íſula eſt in mari ęgęo Veneri ſacra: ipſa
Virgilius dicẽte apud Virgiliũ. Eſt amathus/ eſt celſa mihi
paphos atq; cythera. Eſt ãt metallorũ foecũdiſſi
Ouidius ma. Vnde Ouidius methamor. x. At ſi forte ro
ges foecundam amathunta metallis.
A ndegauia regio ẽ galliæ ducatus titulo inſigni
ta/ Turonibus ac Biturienſibus finitima/ ocea
noq; proxima.
A ndrogynæ populi ſũt í aphrica/ ut libro vii. Pli
Plinius nius refert/ utriuſq; naturę íter ſe uicibus cõeun
tes. Dextera mãma his uirilis/ leua muliebris.
A ngilæ populi ſũt in aphrica uerſus garamantas
Põponius qui ut libro primo Põponius refert/ manes tãtũ
deos putãt. Eos ut oracula cõſulũt. Quæ uolũt
ſuper tumulos precantẽ. Pro reſponſis ſõnia acci
piũt. Foeminis eorum ſolẽne eſt/ nocte qua nu
bũt/ oíuim ſtupro patere. Quæ cũ munere adue
niunt/ & cũ plurimis cõcubuiſſe ferũt: maximũ
decus. In reliquum pudicicia inſignis eſt.
A ntandrũ ſaxũ eſt magis q̃ inſula inter tenedum
& chium: qua ægęus ſinus pandit̃ a dextera na

uigãtibus. Eſt etiã ciuitas ĩ phrygia dicta Antandros. ut ſup. iii. Aen. Seruius ſcribit. Vnde Virgilius. Claſſemq; ſub ipſa Antandro: Seruius Virgilius

Anticyra inſula eſt in mari ęgęo uerſus Corinthũ/ portũ habẽs amplũ/ habetq; oppidũ eiuſdẽ nominis. In ea Elleborum naſcitur/ quod eſt genuſ herbæ medicinalis.

Anthropophagi populi ſũt Scythię/ qbus execrãdi cibi ſũt humana uiſcera ut Solinuſ refert. quẽ morẽ impię gentis adiacẽtiũ terrarũ ꝓdit triſtiſſima ſolitudo: quos ob nefarium ritũ finitimæ nationes metu ꝓfugæ reliquerunt. Ptolemęus ãt lib. vii. dixit illos eſſe ĩ India extra gangem. Solinus Ptolemęus

Aonia eſt pars boetiæ mõtana/ ab Aone Rege dicta: quæ alio noĩe Phocis appellatur: in qua ſub mõte parnaſo eſt ciuitas delphi/ Apollinis oraculo clariſſima. Ibi aonides mõtes Muſis conſecrati. In Delphi natã ferũt Sibyllã/ de qua Chriſippus loquitur in lib. de diuinatione. Que de Chriſto ceciniſſe fertur. Ipſum tuum cognoſce Deum/ qui Dei filius eſt. Sibylla Chriſippus

Apamea iſula eſt a Tigridis fluuio circũfuſa/ cui Apamea Antiochi regis mater nomẽ impoſuit.

Aphrica duplex eſt regio/ maior & minor: Minor ab occaſu numidia: ab ortu cyrenaica: a ſeptentrione mediterraneo mari terminat̃. In ea olim

Carthago fuit a Didone cõſtructa: quæ Publiũ Terentium genuit comędiarum ſcriptorem. Ea quondam fuit alterum poſt urbem Romam terrarũ decus: quæ a Scipione Aphricano poſt annos ſeptingentos triginta ſeptẽ q̃ fuerat extructa/ ut Solino placet/ euerſa eſt. In ea eſt Vtica ciuitas fato Catonis inſignis. Hippo regius/ Ruſicade/ & Trabaca/ Tapſus/ Hadrumẽtum/ Clupea. Flumen Bragada. Maior incipit a meridie/ & uſque ad occaſum protenditur: ab Europa mediterraneo mari diſiuncta. Aphricam greci libyam appellauere. Aphrica interpretari poteſt ſine frigore/ quaſi aprica ideſt gaudẽs Sole. Pleriq; ab Apher uno ex poſteris Abrae aphricam appellari uoluerũt. Ea regio/ ut Plinius refert libro. viii. multiformes animaliũ partus generat inopia aquarum: ad paucos omnes congregantibus ſe feris: ac uarie foeminis cuiuſq; generis mares aut ui aut uoluptate miſcente. Vnde etiã uulgare græciæ dictum. Semper aliquid noui aphricam afferre. Ex ea regione complures extiterunt rei bellicę gloria inſignes. Imprimis quidem Hano & Hamilcar Carthaginenſes rei militaris diſciplina præſtantiſſimi. Sed præcipua laude & uirtute Hanibal Poenus cæteris ducibus præſtare uiſus eſt: qui minor quinque & ui

Solinus

Plinius

Hanibal

ginti annis Carthaginenſium imperator effec
tus hiſpaniam bello ſubegit: alpes trāſiuit. Ro
manorum duces tribus pręliis uicit. Apoeninū
tranſiliens apud ea loca ubi nunc eſt Florentia
dextrum oculum amiſit: & tamen. C. Flamineū
conſulem apud Thraſumenū lacum occidit. In
apuliam exercitum traduxit: ubi apud Cannas
maxima clade Romanos affecit: & tandem ſem
per inuictus cogitur a ciuibus ſuis italiam relin
quere/ & opem patrię afferre.

A pſorus inſula eſt in mari adriatico adiacens Li
burniæ/ ut lib. i. refert Ptolemęus: in qua ciuita Ptolemęus
tes duæ Crepſa/ & apſorus.

A prutium regio eſt italiæ/ quæ quōdam Samniū
dicebatur/ inter apuliam & picenum ſita. Regio
eſt ampliſſima/ uariis populis oriſq; diſtincta.
In ea urbes clariſſimæ. Adria Romanorum co
lonia/ arduo in colle ſita: quæ ciue ornatiſſima
fuit Adriano imperatore Romano. Adrianus
Aquila urbs prędara. Amiternū urbs iam euer Impator
ſa/ quæ magni ornamenti ciuem habuit Salu Saluſtius
ſtium Criſpum nobilem hiſtoricum.
Sulmo oppidum celebre/ Ouidi poetę excellen Ouidius
tiſſimi patria.
Ortona urbs ueruſtiſſima mari contigua. Arpi Cicero
nū fama celeberrimum. M. T. Ciceronis Plauti Plautus

C. Marius
Toma
Iuuenalis
Strabo
Virgilius

&. C. Marii/ quos habuit ciues. Aquinū Toma ſanctiſſimo eccleſiæ doctore/ ac Iuuenale poeta ciuibus decoratum. Eam urbem Strabo lib. v. in latio poſuit. Athina urbs uetuſtiſſima/ quā Virgilius libro. Vii. ſcribit arma Aeneæ fabricaſſe.

Quinq; adeo magnę poſitis incudibus urbes
Tela nouāt athina potens/ riburq; ſupbum.

Beniuentū a Diomede cōdita/ apud quā. xxx. milia ſānitū cęſa fuerūt Sulpitio & Petilio cōſulibus. Corfinium oppidū apud aternū amnem/ in quo Domitius Enobardus cū. xxx. cohortibus ſeſe C. Cęſari ne Pōpeiū pſequeretur oppoſuit. Theleſia urbs uetuſta; in qua fluuius oriē tantę frigiditatis/ ut nullos gignat piſces. Peligni populi in hac regione fuerūt/ Sulmo & Corfiniū oppida ſunt pelignorū. In ea quōdam regione fuerūt Precutini/ Pēnenſes/ Frentani/ peligni/ Marucini/ Furconēſes/ Amiternini/ Veſtini populi loca plurima poſſidētes.

A pulia regio eſt italię mari adriatico cōtermina/ inter dauniā & calabryā: q̄q̄ nōnulli & dauniā cum apulia eſſe uolūt a Dauno Piluni filio cognōminata. Accolæ uero tractū omnē poſt calabros apuliā uocāt/ ut li. vi. Strabo refert. Cumq; aquarū indiga eſt/ nihilominus lęta ſuppeditat paſcua: & arboribus referta ſpectatur. Ea quoq;

Strabo

Iapigia dicta eſt. In qua eſt mons garganus Vir gilius Vndecimo ęneidos. Virgilius

Victor gargani cõdebat iapigis agris

Nã Diomedes í Iapigia cõdidit urbẽ Argiripã. í ſũmitate eius mõtis præclarũ extat ſãcti Angeli oppidũ ornatũ pulcherrimo templo beati Michaelis archãgeli. Apuliã græci dauniã uocant/ ut libro .V. Strabo refert. De qua in Iapigia plura dicemus. Strabo

A quitania regio ẽ gallię quæ ut li.ii. refert Ptolemęus/ab occaſu mari aqtanico: ab ortu & ſeptẽtrione lugdunenſe regione terminaf: a meridie pireneis mõtibus. Cuius inſignes ciuitates. Mediolanũ/ &Burdigala. Populi/auerni/pictoneſ/ Santones/ Bituriges/Cotueni: quorum ciuitas Lugdunũ/quã Plãcus orator Ciceronis diſcipulus cũ galliã comatã regeret cõdidiſſe tradunt. Amnes clari Liger/& Garũna. Ptolemęus

A rabia quæ & Saba noiaf ꝓuincia ẽ aſię maioris/ Iudęã ab ægypto diſterminãs: ab Arabo Apollinif ex babylone filio cognoiata/cinami et thuris/aliorũqꝫ odorũ maxime ferax. Diuidif í arabiã fęlicẽ/petreã & deſertã/ut li. V. refert ptolemęus/ In ea mõs Synaq & Oreb: in quo legem Moyſeſ accepit: Sues í eã aduecti illico moriunf ut Solinus refert/ Ibi naſcif auis phoenix /aqlæ Ptolemęus Solinus

Phoenix magnitudine/ capite honorato incomũ plumis extantibus/ cristatis faucibus/ circa colla fulgore aureo/ postera parte purpureus. In cauda rosēis pēnis ceruleus interscribitur nitor. Quadraginta & quingētis eum durare annis perhibēt.

Plinius Vt autem scribit Plinius libro. x. uiuit ānis sexcentis sexaginta. Cum huius alitis uita magni

Manilius conuersionem anni fieri prodit Manilius Senator. Vmbrę quę nobis dextrę sunt/illis sinistrę.

Gēmę uarię In ea Sardonis gemma Molochites cōtra infantium pericula. Iris sicut crystallū. Andromadans nitoris argentei: Pederotes/q suauitate oculos afficit/detinet intuentes.

Arachosia ꝓuincia ē asiæ maioris/ quæ ut lib. vi.

Ptolemęus refert Ptolemęus ab occasu drangiana: a septentrione paropanisade: ab oriēte india terminat. Cuius insignes ciuitates Alexādria & Arachotus/ Aricada/ phoclis/ Rhizaua/ Arbaca/ Sigara Choaspa/ Gāmaica/ malliana/ & Daminana. Populi Pargyetę/ Sidri/ Roplutę/ & Eoritæ.

Archadia regio est in peloponeso/ ab Archade Iouis filio cognoīata. In hac cōperta fistula dispa ribus cicutis. Ibi palus lernęa/ ubi ab Hercule hydra occisa fuit. Habet fluuiū magnū Erymanthū/ & mōtē eiusdē noīs demissū. Abeston lapidē gignit ferrei coloris: q semel accēsus extīgui

non põt ut Solino placet. In ea circa cyllenẽ mõ tem merulæ cãdidiſſimæ/ quę alibi fuluæ ſũt. Solinus

Arda inſula eſt in mari in qua ut Euſebius de tẽporibus refert Curtius Talaſſus cum quatuor cohortibus uiuus combuſtuſ eſt/ q̃ tributa grauius exigeret. Euſebius

Argia ſiue argos regio eſt in peloponeſo/ ut li. iii. refert Ptolemęus. In qua ſunt ciuitates Nemea/ Celone/ Mycenę/ Epidaurus/ Argos/ & tẽplũ Iunonis uetuſtate & religione p̃celebre/ ut Põponio placet. Apud Argiuos primus oĩum regnare coepit Inachus Oceani & Terræ filius ut Euſebius de temporibus refert: a quo Inachus fluuius nomen accepit: qui argolicũ ſecat tractũ. Ptolemęus Põponius Euſebius

Aria prouincia eſt maioris aſiæ iuxta Margianã a ſeptẽtrione: ab occaſu Parthiæ adhæret: ab oriẽte paropaniſade terminatur/ ut lib. vi. refert Ptolemęus. Cuius ciuitates inſignes. Aria/ Bitaxa/ Alexandria/ Artacagna. Pars Ariæ quæ ad auoram imminet/ omnium ferax eſt p̃ęter oleũ/ ut lib. xi. Strabo refert. Eius prouiciæ lõgitudo ad duo milia ſtadiorum. Latitudo ducenta. Optimiq; uini ferax eſt/ quod ad generationes tris perdurat. Ptolemęus Strabo

Arimphei populi ſũt aſiæ ſeptẽtrionalis p̃pe mõtes ripheos; ubi cadẽtes aſſidue niues adeo iuia

efficiũt/ut ultra adire nõ possint. His iustissimi
Põponius mores/ut lib.i. põponius refert. Pro domibus
nemora. Alimẽta baccę. Et maribus & foeminis
nuda sunt capita. Vterq; n. sexus comas tõdẽt.
Sacri itaq; habenr̃: adeoq; ipsos nemo de tam fe
ris gentibus uiolat: ut aliis quoq; ad eos confu
gisse pro asylo sit. Vltra surgũt mõtes riphei: ul
traq; eos iacet ora quę spectat oceanum.
Plinius A rimaspi teste Plinio lib. vii. populi sunt Scythiæ
europę uersus aquilonis exortũ/unicũ oculum
in media fronte tenẽtes: q cũ gryphis continua
bella gerũt. Nam gemmas & aurũ quod gryphi
eruũt/ui capiũt Arimaspi. Sunt aũt gryphes/ ut
Solinus Solinus refert/alites ferociss imę/ & ultra omnẽ
rabiem sęuiẽtes. Quorũ immanitate aduenis ac
cessus difficilis/ac rarus ẽ. Quippe uisos discer
punt/uelut geniti ad plectendam auaritię teme
ritatem.
A rmenia ꝓuincia est asiæ/ quę ut lib. v. refert Pto
Ptolemęus lemęus/a septentrione parte colchidis/ Iberię &
albaniæ terminatur. Ab occasu parte Cappado
ciæ. Ab oriente parte hyrcani maris & Mediæ.
A meridie parte Mesopotamiæ & assyriæ. Ab
Armenio Iasonis comite cognominata.. Diui
ditur ãt in maiorem Armeniã & minorem. In ea
mõs Ararath/ut libro decimoquarto ethymo.

Isidorus refert: ī quo archa Noe post diluuiū re- Isidorus
sedisse ferūt. Ab ea deducta fuerūt pruna arme
nia suauissimi odoris. Araxes fluuius & pars
Eufratis & Tigridis p eā excurrūt/ ut Ptolemęo Ptolemęus
placet. Eufrates īstar Nili terras foecūdat: diuer
sisq; nitet gēmis. Ciuitates īsignes/ Artaxata/ Ar
mauria// Tospia/ Artemita. Vt autē scribit Iose
phus libro primo ātiquitatis iudeorū. Otrus fi Iosephus
lius Aram Armenos instituit.

A sbystę populi sunt libyę intra maxime continen
tem siti/ ut Dionysius refert/ ubi tēplū illud uul Dionysius
gatissimū libyci dei medias īter arenas cōditū ē

A sia est tertia pars orbis: & ē maior & minor. Ma
ior a meridie p orientē usq; ad septētrionē protē
dit. Terminos habet a meridie Nilū/ a septētrio
ne Tanaim. Minor asia mediterraneo mari cin
gitur: & phrygia ac lycia conclusis terminatur:
ab Asia nympha filia Oceani cognoīata: quę im
perū circa ea loca tenuit. Vt autē libro. v. refert
Ptolemęus/ a septentrione Bithynia: ab occasu Ptolemęus
propōtide: ab oriētē lycia terminat. Ephesus in
ea urbs clarissima est. Epheso decus tēplum Dia
næ adeo magnificū: ut Xerxes cū oīa asiatica tē
pla igni daret: huic uni pepercerit. Est & perga Apollodo
mus/ quæ Apollodorum oratorē genuit/ Augu rus
sti præceptorē & Galienū medicum insignem; Galienus

quẽ tradũt edidisse uolumina cẽtũ qnquagĩta. Ingenia asiatica inclyta ꝓ orbẽ fuere. Poetæ Anacreõ/ Minermus/ Antimachus/ Alcęus/ & Sapho mulier. Hĩstorię cõditores Exãthus/ Herodotus Theopõpus. Septẽ sapiẽtia prædĩti/ Tales/ Bias/ Pitacus/ Cleantes/ Anaxagoras/ Heraclitus/ & Anaximander/

Septẽ sapiẽtes

A ssyria prouincia est maioris asiæ ab Assur filio Sem cognoiata/ qui eã regionẽ post diluuiũ primus incoluit/ ut Isidoro placet. Quę ut libro. v. refert Ptolemęus/ ab ortu media/ ab occasu mesopotamia terminaẽ. A meridie Susiana. A septentrione parte armeniæ. In ea primũ inuentus est usus purpuræ/ odores/ & unguenta/ quibus Romanorũ atq; gręcorũ effluxit luxuria. In hac est Adiabene regio: initium assyriorũ: cuius est Abellitis regio/ ut Solinus refert. Quo in loco Alexander Magnus copias Darii fudit/ ipsũq; subegit. Expugnatisq; eius castris/ ĩ reliquo apparatu Regis reperit scriniũ unguentis refertũ. In ea Assur filius Sem Niniuem cõstituit ciuitatem/ ut Iosephus refert libro. i. antiqtatis iudęorum. Quidã a Nino cõditã fuisse prodiderunt.

Isidorus

Ptolemęus

Solinus

Iosephus

A stypalea isula ẽ ĩ mari ægęo una ex cycladibus.

A stomorũ gens ad extremos fines indiæ sita est/ quæ auctore Plinio libro. vii. sine ore/ corpore toto hirta frondium lanugine uestiẽ. halitu tan

Plinius

tum uiuẽs. Nullus illis cibus. Nullus potus.

Attica Atte prius dicta regio eſt Achaiæ. In qua fuerunt Athenæ ciuitas prçclariſſima/ philoſophorũ mater. Hellas quoq; dicta eſt/ quã uolũt uerã eſſe græciã/ ut Solino placet. Primus oĩum Cecrops regnauit ĩ attica/ ut Euſebius de tẽporibus refert/ qui duabus naturis dicebatur/ ſiue ob lõgitudinẽ corporis/ ſiue q̃ cum eſſet ægyptius/ utrãq; linguã ſciebat greçã & egyptiacam. Solinus Euſebius

Atlantes populi ſunt ultra deſerta libyæ/ ut Pomponius ſcribit. Qui Solẽ execrañ/ & dũ oritur/ & dum occidit: ut ipſis agriſq; peſtiferũ. Nõ uescuntur animalibus. Et teſte Solino ab humano ritu prorſus exulãt. Nulli proprium uocabulũ. Nulli ſpeciale nomẽ. Diris uultibus Solis ortus excipiũt: diris occaſũ proſequuntur: uſtiq; undiq; torrentis plagæ ſidere oderũt Deũ lucis. Põponius Solinus

Atrogorũ gens Sericę regioni contermina. Quibus/ ut Solino placet/ temperies cęli miram aeris clementiam ſubminiſtrat. Arcent ſane afflatum noxium colles/ qui ſalubri apricitate undiq; obiecti prohibent auras peſtilentes. Ideo par illis & hiperboreis genus uitę eſt. Solinus

Auerni populi fuerũt gallię aq̃tanię/ q̃ auctore Strabone li. iiii. frequẽter aduerſus Romanos bella geſſerũt/ ãtea q̃dẽ. cc. milibus bellatorũ/ deide Strabo

duplicatis. Tot.n. cõtra diuum Cęſarẽ milibus cum Vergẽtorige pręlium cõmiſerunt.

A

Aurea cherſoneſus peninſula ẽ in ĩdia extra gãgẽ ut libro. vii. refert Ptolemęus. In qua ſũt ciuitates Tacola/ Emporiũ/ Sabana/ Calipolis/ perimula/ Balonca/ Tharra/ Malãda/ & alię cõplures.

Ptolimeus

B

b Abylonia regio ẽ aſię maioris/ quę a Babylone ciuitate nomẽ ſũpſit. Eſt.n. Babylon/ ut Solinus refert/ Caldeę gentis caput: urbs a Semiramide regina cõdita/ tam nobilis/ ut ꝓpter eã & Aſſyrii & Meſopotamii in babyloniæ nomen trãſierint. Vrbs eſt ſexaginta milibus paſſuũ circuitu patẽs: muris circũdata: quorũ altitudo .cc. pedes detinet. Latitudo qn quaginta: qui ternis digitis in ſingulos pedes excedũt menſurã noſtrã. Amne ĩterluitur Eufrate. Beli ibi Iouis tẽplũ: quẽ inuentorẽ cæleſtis diſcipline tradidẽrũt. In ęmulationẽ huius urbis. Theſiphontẽ Parthi cõdidẽrũt. Iſidorus uero ethy. libro. xv. ſcribit a Nẽbroth gigãte Babylonem conſtructã: quã Semiramis regina ãpliauit. Vocabulũ aũt ſũpſit a confuſione linguarũ ædificantiũ turrim: cuius altitudo qnq; milium centũ ſeptuaginta quatuor paſſuũ fuit. In ea regione Seleucia ciuitas ſita ẽ/ ſecus Tigrim nõ lõge

Solinus

Iſidorus

Turris Babylonię

a babylone/ut libro. xi. Strabo refert. Ea quoq; regio berillum parit qui auro est pretiosior. Strabo

B actra prouincia ē asiæ/ quæ ut lib. vi. Ptolemęus refert terminos habet ab occasu margianam: ab ortu Solis Sogdianos: a meridie Ariæ partē: cuius ciuitates īsignes sunt Characharta/ zarispa/ & Bactra Regia. Virgilius georg. ii. Neq; bactra neq; indi laudibus italiæ certent. Habet populos bellicosos plurimū/ assueros uiuere rapto: qui persarum luxus abhominantes semp in armis uersabāt. Hęc fortissimos mittit camelos: pedes, nūq̄ atterētes. Horū rex fuit Zoroastres artis magicę inuentor. Eam gentē primus instituit Geter filius Aram/ ut libr. i. antiquitatis iudęorum auctor est Iosephus. Tradunt etiā Alexandrum Macedonē octo urbes in bactriana et Sogdiana condidisse/ ut libro. xi. Strabo refert/ e quibus fuit Cariata. Ptolemęus Virgilius Ioſephus Strabo

B aleares insulę in hiberico mari sitæ/ a Baleo Herculis comite sic dictæ. Sunt aūt duæ/ Maiorica & Minorica: quarum incolas primitus fundarū usum comperisse Vegetius auctor ē. Virgilius primo geor. Stupea torquentem balearis uerbera fundæ. Vegetius Virgilius

B althia siue basilia īsula ē in oceano septētrionali immensę magnitudinis: quā Plinius li. iiii. di Plinius

xit a littore Scytarũ tridui nauigatione distare.

B annonia ísula est in oceano scythico/ í quam/ ut Plinius tradit lib. iiii. ueris temporibus electrũ fluctibus eiiciatur.

Plinius

Strabo B ardi populi fuerũt galliæ/ qui auctore Strabone lib. iiii. laudationibus rebusq; poeticis student.

B ragmani populi sũt indiæ ultra gangẽ positi/ ui tę integerrimæ: quorũ príceps ad Alexandrum Macedonẽ scripsit epistolã: in qua multa continent ad cultũ unius ueri dei spectãtia. Inter cætera. Deus uerbũ est: & illud uerbũ mundum & uniuersa creauit. Hoc uerbo oĩa uiuunt. Nos illud colimus. Illud adoramus. Deus spiritus & mens est: ideo nil aliud amat nisi mũdã mentẽ.

B asilidii populi sunt scythiæ europę/ ut Pomponius refert lib. ii. quibus ab Hercule & Echidna generis principia sunt. Mores habẽt regios. Arma tantum sagittæ.

Põponius

B elge seu belgica regio est gallię a Belgis ciuitate nũcupata: que a Scalda amne ad Sequanã fluuium sita est. Dicitur aũt belgica quasi bellorũ gens/ uel bella gerens.

B ellouaci populi sunt gallię/ qui teste Hirtio ĩ ultimo cõmentario belli gloria gallos omnes belgasq; prestabant. Quos Cęsar bello superauit/ duce eorum Corbeio interfecto.

Hirtius

Bethys regio ẽ hiſpaniæ/ quę a fluuio p eã decurrẽte nomẽ aſſũpſit. In ea eſt corduba ciuitas/ Senecę & Lucani patria. Et Hiſpalis/ quę Auicenã Medicũ celeberrimum genuit. Auſtrale latus bethycę fines habet oceanũ & herculeum fretũ/ ut libro. ii. refert Ptolemęus. Vbi ẽ Calpe mõs Abilę oppoſitus. Et ĩ exteriori mari gades ĩſula. Eã nũc regionẽ pleriq; Granatã eſſe ꝓdiderũt. Ptolemęus Granata

Blemii populi ſunt in aphrica ultra deſerta ipſius regionis/ ut. li. i. Põponius refert. Quibus capita abſunt: uultus habent in pectore. Põponius

Bithynia ꝓuincia eſt minoris aſiæ/ aduerſa Thraciæ/ & proxima Troadi/ quæ prius bebrycia dicta fuit. Virgilius. v. æneidos. Virgilius

Qui ſe bebrycia ueniẽs de gẽte ferebat. Poſtea Bithynia a Bithynio rege dicta eſt/ quæ teſte Solino/ diues eſt urbiũ & opulẽta rerũ. In bithynio agro Libyſſa locus eſt Nicomediæ ꝓximus/ ſepulchro Hãnibalis ĩſignis: q ueneni poculo animã expulit: & romanis ſe uiculis morte defẽdit Solinus Hãnibal

Britannia inſula eſt oceani/ clara græcis/ noſtriſq; monumẽtis/ quę ab ortu germanico oceano/ ab occaſu ibernico alluit̃/ ab omni cõtinẽte diuiſa/ ut li. ii. refert Ptolemęus: de qua Virg. in buco. Et ꝑnitus toto diuiſos orbe britannos. Hæc quoq; Albiõ dicta fuit a qbuſdã albis mõtibus Ptolemęus

qui ad eam nauigantibus primo apparēt. Cęte
rum a Britone rege Britannia poſtea appellata
Solinus fuit. Quæ teſte Solino & plinio in longū porri
Plinius gitur octingētis milibus paſſuū. Latitudo eius
Cęſar conſtat trecētis milibus paſſuū. Eam Iulius Cę
ſar ſubiugare adortus/extra orbem terrarū Ro
manum propagauit imperiū. In hac/tēpore ſol
ſtitii ęſtiui fiunt dies lōgiores q̄ in italia/& noc
Plinius tes breuiores. Nā ut libr. ii. Plinius refert. In ita
lia dies longiſſimus cōtinet horas. xv. in Britan
nia uero decē & ſeptē: & nox ſeptē. Vnde Iuue
nalis ſatyra. ii.

Iuuenalis Et minima contentos nocte britannos. Multa
Solinus & magna flumina in ea: ut Solinus refert. Fōtes
calidi & ſalubres: metallorum larga & uaria co
pia: Gagates lapis ibi plurimus/optimuſq;: qui
ardet in aqua: oleo reſtinguitur: attritu calefac
tus applicita detinet. Margaritæ quoq; in ea re
Strabo perīūtur. Tellus eſt frugifera auctore Strabone
libro: iiii. pecore abundās/auro/ argento/ & fer
ro. Ibi Londinū oppidū/ nūc Londra: copia ne
gociatorum/& lanificii arte celebre.

Britānia minor regio eſt galliæ belgicæ/ ut libro
Plinius iiii. Plinius refert. Quæ nūc ducatus titulo inſi
gnis habet̄: eā nūc pleriq; Turoniā eſſe dixere.

Boetia regio eſt europę in achaia ſita: a boue quā

indomitã Cadmus Agenoris filius ibi cõperiẽs
ĩmolauit/sic cognoiata. In ea Thebæ ciuitas prę
clara ab Amphione cõdita: & mõs citherõ fabu
lis carminibusq; celeberrimus. In boetia/ut Pli Plinius
nius refert li.xxxi.iuxta flumẽ Erynũ duo sunt
fõtes:quorũ alter memoriã alter obliuionẽ affert
B oemia regio est mysiæ europæ a Boemo prícipe
cognoíata. Est aũt ultra Danubiũ sita/ rerũ opu
lenta/arboribus foecũda/fluminibus irrigua/di
uersarũq; ferarũ generibus referta. Cuius metro
polis ẽ Praga ciuitas ꝑmaxima. Regio est frigi
dissima/uersus aquilonẽ posita. Nõnulli eã ger
maniæ partem esse tradiderunt.
B oi populi fuerũt galliæ cisalpinæ inter Padum
& Trebiam siti.
B orystenes populi sunt Scythiæ europæ in.vi.cli
mate cõstituti. Sic dicti a nobilissimo fluuio Bo
rystene qui in pontũ defluẽs teste Põponio/ma Põponius
gnos pices alit: qbus & optimus sapor/ & nul
la ossa sunt. Est etiã insula in ponto eiusdẽ no
minis/ut lib.iii.scribit ptolemęus. Ptolemęus
B rutii populi sunt italiæ inter lucaniã & Rhegiũ
siti:apud quos/ut Solinus refert/ Vlixes ísigne Solinus
Mineruæ templum extruxit. Hæc regio auctore Strabo
Strabone lib.vi. Oenotria quondam dicta fuit:
Cuius metropolis est urbs Cosẽtia. Supra illam

Pandosia est/ualidum propugnaculū: ubi Molossorum rex Alexander trucidatus est. Est & Rhegium a Calcidensibus cōdita: cuius ingēs olim potentia fuit.

Burgundia regio est galliæ celticæ quę longo tē pore sub regibus fuit. Nunc aūt regia dignitate amissa/ducatus titulo insignis est: cuius duces cęterorum christianorū duces facile præcellūt.

C

CAearia insula est in ponto Martisa cra. Eam Pomponius lib. ii. Collisariā uocat. In qua uolucres cū aduenis pē narum ictu pugnare uidentur.

Pōponius

Cadana insula est in persico pelago/adiacens car maniæ.

Calabrya regio est italiæ post lucaniam sita/a grę cis sic cognominata/qa bonis omnibus scatet. In ea est Brundusium ciuitas/pulcherrimo por tu insignis/ Pacuuii tragędiarum scriptoris cla rissimi patria. Est Tarentū urbs inclyta/ a Tara Neptuni filio cōdita: seu ab Achiuis ut Strabo ni placet. quæ Ennio poeta & Archita tarētino philosopho præstātissimo ciuibus ornata fuit. Eas urbes Strabo libro sexto in Apulia posuit.

Strabo

Caldęa regio est asiæ maioris/in qua Babylon ci

uitas magna fuit. Caldęos Arphaxat instituit/ & a se Arphaxateos nominauit/ ut Iosephus refert li. i. antiquitatis iudęorum. Iosephus

C alcidica regio est Macedonię/ ut libro secundo refert Ptolemęus: in qua est Panormus portus & ciuitas. Athosa promontorium & ciuitas. In mediterranea regione Augea ciuitas/ & Athos mons altissimus. Ptolemęus

C halybes populi sunt in asia/ assyrię contermini/ ut Dionysius refert/ genus hominū durissimū: qui nūq̄ ī elaborādo ferro/ parandisq; ad bella armis/ a maleis neq; ab ícudibus uacāt: totaq; illa regio arida: nulliq; apta cultui: fumo contenta ardere uidetur: & ferramentorum structuris ictibusq; inhorrere. Dionysius

C laros insula est una ex cycladibus: a qua/ ut Homerus refert/ Apollo Clarius dictus est. Homerus

C ampania regio est italiæ quæ nunc dicit̄ terra laboris: regio oīum italiæ fertilissima bis uernat: temperies grata/ aer purus & blandus. In ea Capua urbs uetusta a Capye Troiano/ uel a locis campestribus sic appellata. Virgilius. li. x. Virgilius
Et Capys/ hinc nomē campanę dicit̄ urbi.
Ea enim urbs propter fertilitatem agrorū a Romanis seruata est. Ait. n. Cicero oratione in Rullum. ii. Vnū ne fundū pulcherrimū populi Ro. Cicero

caput ueſtrę pecuniæ/pacis ornamẽtũ/ſubſidiũ belli/ fundamentũ uectigaliũ/ horreũ legionũ/ ſolatium annonæ diſperire patiemini? Hãc Tuſci condidere/uiſo falconis augurio: qui tuſca lingua capys dicitur. In hac etiam Neapolis eſt/ urbs prędara: Parthenope a tumulo Syrenis appellata. Ibi cumarũ urbs/a qua Sibylla cumana/
Sibylla quæ nũc diruta iacet. Eã Sibyllã de Chriſto hæc prędiniſſe tradunt. Et mortis fatũ finiet/triũ dierũ ſõno ſuſcepto: tũc a mortuis regreſſus ĩ lucẽ ueniet: primus reſurrectionis initiũ oſtẽdẽs. In ea fuerũt Bayę urbs opulẽta. Veſcuus mons cuius incẽdia dũ Plinius inſpicere uoluit/necatus ẽ. De hac regione plura uidebis ĩ terra leboris.
C hananea regio ẽ Syriæ a Chananeo filio Cham ſic cognominata/qui eã regionẽ/quæ nunc Iudęa nũcupaẽ inhabitans/a ſe chananeã appella
Ioſephus uit ut Ioſephus refert li.i. antiquitatis iudęorũ.
C anopus inſula ẽ obuia Nili hoſtio/ ut pompo
Põponius nius refert. lib. ii. quod Canopicũ uocãt. Menelai gubernator nauis Canopus/ibi moriens nomẽ inſulę/illa hoſtio dedit. Eſt etiã ciuitas eiuſdẽ noĩs: quã Alexãder Magnus ĩ eadẽ inſula inſtar ciuitatis ſuę macedonicæ/quę pella diceba
Virgilius tur/cõdidit. Vnde Virgilius. iiii. georgicorum.
Nam qua pellęi gens fortunata canopi

Accolit effuſo ſtagnantē flumine Nilum.

C antabri populi ſunt hiſpaniæ tarraconenſis uer ſus oceanum ſeptētrionale/ ut libr. ii. refert Ptolemęus. Quorū ciuitates mediterraneæ Concona/ Octauiola. Argenomeſcū/ & aliæ cōplures. Ptolemęus

C haonia regio eſt alpeſtris Epiri: quandoq; pro tota Epiro ſūmitur. Dicta eſt autem Chaonia a Chaone Heleni fratre Virgilio teſte. li. iii. ænei. Virgilius

Morte Neoptolemi regnorū reddita ceſſit
Pars heleno/ qui chaonios cognoīe campos
Chaoniāq; omnē troiano a chaone dixit.

Eſt etiam Chaonia mons in Epiro in quo ſilua fuit Dodona carminibus poetarum ꝑcelebris: glandibus ſuperabundans. Erat in ea templum Ioui Dodoneo ſacrum: in quo duas e cęlo columbas deſcendiſſe ferunt: & inde ueteribus ſolitas inſidere quercubus/ reſponſa dātes poſtulantibus. Vnde Virgilius. ii. geor. Virgilius

Aeſculus atq; habitæ grais oracula quercus

C appadocia prouincia eſt aſiæ maioris/ & ut Solinus refert gētium uniuerſarum quæ pontum accolunt/ ꝑcipua. Ab Armenia maiore diuiſa Eufrate amne. Multæ in ea urbes inclytæ. Terra illa ante alias altrix equorum: & prouentu equino accōmodatiſſima. Equis ineſſe iudiciū documentis plurimis patefactum eſt: cum ali Solinus

quot inuenti ſunt: q non niſi primos dominos agnoſcerent. Inimicos partis ſuę norunt. Adeo ut inter prędia hoſtes morſu petant. Alexandri Magni equus Bucephalus neminem unq̃ aliũ

Equus Alexandri

pręter dominum uehere dignatus ẽ. Equus. C. Cęſaris nullum præter Cęſarem dorſo recepit.

Equus Cęſaris

Regem Scytharum cum ſingulari certamine interęptum aduerſarius uictor ſpoliare uellet/ ab equo eius calcibus morſuq; laniatus eſt.

C apraria inſula eſt in mari tuſco capris abundãs/ quam greci ęgilon dicunt. Alii eam í mari ligu ſtico eſſe dixerunt.

C aria regio eſt minoris aſię a Cara rege cognoía ta. Qui teſte Plinio .lib. vii. auguria ex auibus primus comperit. Gens quõdam armorum pugnęq; amans: adeo ut aliena etiam bella merce de ageret. In ea eſt Halicarnaſus ciuitas mariti ma: ĩ qua Mauſeoli nobilis extat opus. Fuit ãt Mauſeolum nobile ſepulchrum ab uxore Artemiſia factum Mauſolo Carię regulo/ ut Martialis lib. x/ epigrãmatũ refert.

Plinius

Marmora parua quidem! ſed nõ ceſſura uiator
Mauſeoli ſaxis pyramidumq; lege.

Quod opus ut Plinius refert. libr. xxxvi. inter ſeptem miracula cõputatur/ quod maximi eius tẽporis ſculptores Scopas/ Bryas/ Timotheus/

Plinius

& Leochares cęlauere. Patetq; í circuitu pedes quadringentos undecim. Attollitur in altitudine. xxv. cubitis. Cingitur colūnis. xxxvi.

C aryſtos inſula eſt una ex cycladibus in euboico mari ſita: uarii marmoris feraciſſima. De qua Seneca í Troade. An ferax uarii lapidis Caryſtos. Seneca

In ea Titanos regnaſſe Solinus auctor eſt. Eſt etiam ciuitas eiuſdem noīs in euboia/ut lib. iii. ſcribit Ptolemęus Solinus Ptolemęus

C arpathus inſula eſt inter ęgyptum & Rhodum/ in qua regnauit Proteus maximus uates/Oceani & Tethyos filius. Ea inſula mari carpathio nomen dedit.

C armania prouincia eſt aſiæ maioris/ quę a ſeptē trione Carmania deſerta terminatur. Ab oriēte Gedroſia. Ab occaſu parte perſidis. In ea ſūt ciuitates/Carmania metropolis/ Taſpis/ Alexandria/& alię multæ. Carmanii teſte Pomponio ſine ueſte ac fruge/ſine pecore ac ſedibus/ coriis piſcium ueſtiuntur. Quidam teſtudinis carne uiuunt: præter capita toto corpore hirſuti. Pōponius

C aſiterides decem inſulę ſunt in oceano occidentali: ex aduerſo celtiberię: a fertilitate ſtāni dictę. Quas qa plūbo abundār/uno oēs noīe caſſiterides appellant/ut li. iii. Pōponius auctor eſt. Pōponius

C aunos inſula ēin mari oceano proxima Tyle.

C ęa insula est in ægęo mari a Cęo Titani filio cognominata.

C ephalonia insula est in mari ionio: quę quondã
Pliniuſ fuit ſub Vlixis imperio. Hæc teſte Plinio Mena
la olim dicebatur/ & est cõtra Epirum sita.

C eltæ siue Lugdunẽses fuerũt populi gallorũ/ &
est tertia pars galliæ: q ueniẽtes ad iberũ fluuiũ
hiſpaniæ/ibiq; cõſidẽtes Celtiberi dicti sũt. Vn
Lucanus de Lucanus libro. iii. Profugiq; a gente uetuſta
Gallorum celtę miſcentes nomen hiberis:

Solinus C helonophagi/ut ſcribit Solinus/populi sũt Car
maniæ/q non alia q̃ teſtudinis carne uiuunt. Pi
ſcium cute ſe uelant.

C eltiberi populi fuerũt hiſpanię/quorũ nobiliſſi
Strabo ma ciuitas fuit Numãtia/quę auctore Strabone
li. iii. ĩ bello celtiberico quod aduerſus Ro. po.
geſtũ est/uirtutẽ ꝓpriã oſtentauit: quod uigeſi
mũ pdurauit ad ãnũ. Bilbilis quoq; ciuitas ĩ cel
tiberis ãnumerat. Est ãt natio frequẽtiſſima/au
ri atq; argẽti copia excellens. Nã. M. Marcellus
tributum ex celtiberia exegiſſe fertur talentum
ſexcentorum.

C hemnis insula ẽ/ut põponius ſcribit ĩ quodã la
Põponius cu ægypti/lucos ſiluaſq; & Apollinis grãde ſu
ſtinens templum. Natat: & quocunq; uẽti agũr
pellitur. In ea pyramides sunt tres tricẽnũ pedũ

lapidibus extructæ: quarũ maxima quatuor fe
re soli iugera occupat: totidẽ ĩ altitudinẽ erigit.
C enomani populi fuerũt gallię cisalpinæ: quorũ
caput urbs Brixia fuit a gallis condita/ ut Iusti Iustinus
nus tradit.
C entauri fuerũt thessaliæ populi secus montẽ pe
lium habitantes: qui media parte uiri/ & media
equi describuntur. Hi a Lapithis originẽ traxere/
qui & ipsi alpestres populi ĩ thessalia fuerunt.
C herronesus uel chersonesus terra ẽ fere undiq;
mari cincta: quę nisi paruo continueretur/ insula
dici posset. Vna est in India quæ aurea Cherso
nesus describitur a Ptolemęo. Altera in thracia/ Ptolemęus
ob multa memorabilis/ ut Põponius refert. lib. Põponius
ii. In ea flumen ægos/ naufragio classis atticę in
signe. Est & Abydo obiacẽs Sestos Leãdri amo
re pernobilis. Est & locus in quo persarũ exer
citus diuisas spatio pelagoq; terras ausus pon
tibus iungere/ mirũ atq; ingẽs facinus. Ex asia ĩ
græciam pedes trãsgressus est. Sunt Protheſilai
ossa consecrata delubro. Est & portus Sceolos/
Atheniẽsibus & lacedęmoniis nauali acie decer
nentibus laconicæ classis signatus excidio. Est
Cynosenia tumulus Hecubæ/ siue ex figura ca
nis ĩ quã cõuersa tradit: siue ex fortuna in quã
deciderat humili noĩe accepto. Altera Cherso

neſus eſt iuxta chimeriũ boſphorũ/quę taurica cherſoneſus appellaẽ/ut inferius deſcribemus.

C reta ingẽs inſula a Crete nympha Heſperidis filia cognoiata: uel a Crete Curetum rege/ut Solino placet. Alii a tẽperie cęli Aereã primũ dictam exiſtimauere. Deide Macaroneſon. i. beatã inſulam. In ea Minos regnauit: ac inſulas circũiacentes ſubegit. In hac etiã Iupiter enutritus ẽ. Fuit ea inſula nobilis/ & centũ quondã urbibus habitata. De qua Virgilius lib. iii. ęneidos.

Solinus

Virgilius

Creta iouis magni medio iacet inſula ponto.
Mons ideus ibi: & gẽtis cunabula noſtrę
Centũ urbes habitãt magnas: uberrima regna.
Inter ortũ porrigiẽ & occaſũ tractu lõgiſſimo.
Hinc gręcia: inde Cyrenis obiacẽtibus. A ſeptẽtrione ęgęis ęſtibus uerberaẽ. Ab auſtro libycis undis pfundiẽ. Habet i lõgitudine. cclxx. mil. paſſuum. In latitudine qnquagĩta milia. Circuitus eius. D. lxxxix. milia paſſuum cõplectitur.

Solinus

Prima/ut Solinus refert/ nauibus & ſagittis claruit. Prima litteris iura finxit. Equeſtres turmas prima docuit. Ex qua diſciplina rei bellicæ conualuit. Studiũ muſicũ inde coeptũ. Silueſtriũ caprarũ copioſa eſt. Ceruis eget. Lupos/ uulpes/ aliaq; quadrupedũ noxia nuſq̃ educat. Serpẽs ibi nullus. Auẽ noctuã non habet. Larga eſt ui

tibus. Optimi uini feraciſſima. Mira ea ſolis In
dulgẽtia. Arborarii prouẽtus abundãtes. Cęſæ
cupreſſi repullulãt. Herba alimos ibi eſt: quę ad
morſa diurnã famẽ prohibet. Cariſtias aues gi
gnit: quæ flãmas impune inuolant. In ea quon
dã fuit labyrinthus/memorabile opus a Dæda
lo fabricatũ/famoſum quidẽ & a poetis decãta
tum. Vnde Ouidius: viii. Methamor. Ouidius

Dędalus ingenio fabræ celeberrimus artis
Ponit onus: turbatq; notas/& limina flexu
Ducit in errorẽ uariarum ambage uiarum.

Sed ut plinius ſcribit li. xxxvi. nat. hiſt. centeſi Plinius
mã tantũ portionẽ labyrinthi ægyptii Dędalus
accepit/quẽ pro exẽplo habuit. Inſigniũ urbiũ
principatus eſt penes Cortinã/Cydoneã/Gno
ſum/quæ fuit Minois regia: & ut quidã uolũt/
Strabonis coſmographi patria. Strabo

Cianitę uel cianeæ & Simplegades inſulæ ſunt ua
gæ & errabundę contra thracium boſphorum/
paruoq; diſtãtes: quę aliquãdo creditæ ſũt con
currere/ut libro. ii. Pomponius teſtatur & Stra Põponius
bo li. iiii. Strabo

Cyclades inſulæ ſunt i mari ægęo/ſic quoq; dictę
qa in morẽ cycli/hoc eſt rotundi diſponuntur.
Sunt aũt omnes numero qnquagintatres.

Cilicia prouincia eſt in minori aſia/inter pamphi

liam & Taurũ mõtem ſita: plurima iacet cãpo / ſinu lato: quæ a Cilice Agenoris filio nomẽ ſortita eſt. Matrẽ urbium habet Tharſon: quã Danes proles nobiliſſima Perſeus locauit. Hãc urbem interſecat Cidinus amnis mirę ſuauitatis. Circa Coryciũ Cilicię urbẽ crocus plurimus optimuſq;. In ea regione ẽ Corycius ſpecus / ut Põponius ſcribit / ſingulari ingenio / ac ſupra q̃ ut deſcribi facile poſſit / eximius / adeo mirificuſ ac pulcher / ut mentes accedentium primo aſpectu cõſternat. Deſcẽſus eius qngentorum & mille paſſuũ p amoenas umbras. Terret ingrediẽtes ſonitus cymbalorum diuinitus crepitãtium. In eo Tiphonis gigãtis cubile poſitũ accolę crediderunt. Heliopolis antiquũ oppidũ cilicię fuit / patria Chriſippi ſtoicæ ſapientię præſtãtiſſimi. Cilices mediterraneo mari proximi / pyratę fuerunt: quos Magnus Põpeius / ut Florus tradit / funditus deleuit. Cilices antiquitus Tharſi uocabantur a Tharſo nepote Iapheth / qui eos inſtituit / ut libro .i. antiquitatis Iudęorũ Ioſephus auctor eſt. Tarſus nãq; apud eos ciuitatum metropolis appellatur.

Corycius ſpecus

Põponius

Tipho gigas

Florus

Ioſephus

Cimas eſt inſula maxima inter iſtri hoſtia. Et ut Põponius refert / urbem habet / quam quia Bithini incolunt / Bithinida appellatur.

Cimbri populi fuerũt germanię ſeptẽtrionalis/q̃ lingua gallica/ut Feſtus tradit latrones dicun tur/nunc flamingos appellãt: qui olim oceano inundante relictis ſedibus Romanorum fines inuaſerunt: ac magna clade primum Romanos affecerũt. Tandẽ incredibili cędẽ a. C. Mario/ut Florus prodidit/i cãpo Raudio deleti ſũt. Et ut Euſebius de tẽporibus refert/uiginti milia cim brorum iuxta Eridanũ Marius cęcidit/ & octo ginta milia cepit. Cimbri latrocinando incertis errabundi ſedibus ad paludẽ uſq; meotim mili tiam agitarũt/ut li. vii. auctor eſt Strabo. Ab eis .n. Cimerius uocatus eſt boſphorus: quaſi cim bricus: cũ gręcorum lingua cimerios cimbros nominent: Feſtus Florus Euſebius Strabo

Cyprus inſula eſt Veneri ſacra quæ inter ciliciam ſyriamq; porrigitur: inter alias orbis inſulas fa moſiſſima: diuitiis abundãs: luxui plurimum dedita. Vrbes in ea clariſſimę. Salamis/Paphos & Cythera: a qua Venus ipſa Cytherea cogno minatur. Ea quondã teſte Plinio lib. v. nouẽ re gnorum ſedes fuit. Vino abundat & oleo. Fru menti quoq; ſatis habet: æris etiam metalla/ in quibus uitriolum & rubigo æris naſcitur/ ad medicinæ uſum idonea. Canamellis multa in cypro reperitur ex qua zucharum excoquitur Plinius

Ex pilis quoq; caprarum pannus conficitur/ cui zambellocto noſtra ętas nomẽ dedit. Multas res inſula ad alias gentes mittit/ ex quibus lucra non pauca redundãt. Sed aerem parũ ſalubrem habet. Tota inſula delitiis affluit. Foeminæ admodum laſciuę ſũt. Et ut Iuſtinus tradit/ Iuſtinus Cyprię uirgines prius q̃ nuptui tradantur/ exteris nautis ſe proſtituere conſueuerũt: ut nõ abre Veneri ſacratam cyprum uetereſ ꝓdiderint.

Cyrene ꝓuincia eſt in aphrica/ cui ab oriẽte ęgyptus. Ab occaſu aphrica minor. A ſeptentrione mediterraneũ mare. A Cyrene metropoli ſic nũcupata. Calimachi poetæ patria/ quã Batus lacedęmonius cõdidit. Eſt autẽ ea prouincia bonorum equorũ parens/ quę & Pentapolis dicit̃/ a quinq; urbibus/ quæ in ea ſunt/ ideſt Cyrene/ Beronice/ Arſinoe/ Apollonia/ Ptolomais. Cyrene clara eſt Hamonis oraculo/ & fonte quem Solis appellãt. Qui teſte Solino humũ ſtringit: Solinus fauillam in ceſpitẽ ſolidat. Vt uero Põponius Põponius refert fons ille media nocte feruet: fit luce frigidus: per meridiem maxime riget. Ibi & lapis legitur Hamonis/ quem uocãt Cornu/ ita tortuoſus eſt/ fulgore aureo. Somnia repræſentare dicitur ſubiectus capiti incubantium. Deſerta huius prouinciæ generant baſiliſcum/ malum ĩ ter- Baſiliſcus

ris ſingulare/cuius oculos qui uidere/ cõfeſtim expirãt/ut Plinius refert li. vii. Necat fructices/ herbas exurit/rumpit ſaxa. Plinius

C riſæ & Argirę inſulę ſunt ĩ oceano indico/adeo metallorum copia foecundæ/ ut pleriq; eas ſuperficiem auream & argenteam habere prodiderint.

C hius inſula eſt in mari ægęo habens Aruiſium promõtorium optimi uini ferax: a quo aruiſia uina/de quibus Virgilius in daphni. Virgilius

Vina nouum fundam calathis aruiſia nectar.

C odanonia inſula eſt in codono ſinu: quam Teuthoni tenẽt: & ut foecunditate alias/ita magnitudine anteſtat.

C odanus ſinus eſt in germanico oceano/ a Seuo monte uſque ad Cimbrorum promontorium/ ingens profecto plurimiſq; inſulis refertus

C olchos prouincia eſt maioris aſiæ iuxta pontũ/ in qua Oeta filius Solis rex potẽtiſſimus regnauit. Fuit autem efferus & crudelis/qui hoſpites necabat: eoſq; pro uictimis ĩmolabat. Ea quondam prouincia a barbaris ac efferis nationibus hoſpitibuſq; infenſis habitata fuit. Ad ea loca Iaſonẽ ferũt cũ argonautis ex theſſalia nauigaſſe ad uulgatũ uellus aureũ rapiẽdũ/ut li. v. Diodorus refert. Quod ut aptius intelligaẽ/paulo Diodorus

altius repetendum est. Phrixū Athamātis Thebarum Regis filium aiunt nouercę insidias declinantem una cū sorore Helle e gręcia fugisse. Transfretantibus illis ex Europa in asiam sup aureo ariete uirginē in mare delapsā hellespon to mari nomē dedisse. Phrixum uero delatū in colchida/arietem iuxta acceptū oraculum sacrificasse: & pellē in templo Martis suspēdisse. Vt autē Eusebius de tēporibus refert/fuit nauis ei parata/cuius insigne aries erat. Quidam uolūt nutritorē eius Arietē uocatū: p quem liberatus est ab insidis nouercę. Oetę uero in pōto regnā ri responsum datū/illum tūc mortē obiturum/cum externi nauigio delati aureū uellus fustulissent. Regio est fructibus & ōmnibus quę ad fabricandas naues pertinēt opportuna/ut libr. xi. Strabo refert. Sed pręcipuę linum/canabem/cæram/& picem gignit. Lanificium quidē uulgatum est. Nam & ī peregrina exportatur loca. In ea urbs Sibaris colchorum regia est.

Eusebius

Strabo

C olidos insula est ī oceano indico/ut Dionysio placet: quā ferunt Veneri dedicatā extitisse/tanq; esse altitudinis prodiderunt/ut illuc aues non aduolent.

Insulæ miræ altitudinis

C olocenses populi fuerunt in insula Rhodo/ad quos Paulus apostolus complures scripsit epi

ſtolas: nunc Rhodienſes appellantur.

C olumbaria inſula eſt in mari Tuſco/ auium huius nominis mater.

C olumnę Herculis ſunt duo promontoria in extremo terrarum/ uerſus occaſum. Quorum alterum in aphrica/ei quod ex aduerſo hiſpania attollit/obiectum. Hoc Abilam: illud Calpẽ uocãt. Herculem ferũt iunctos olim ꝑpetuo iugo mõtes diremiſſe: atq; ita excluſũ mole montiũ oceanũ aperuiſſe terras: & inter Aphricam euro pãq; inundans/ uſq; ad littora ſyrię ſe ꝑtẽdit. Hercules

C omagena regio eſt Syrię/quæ quondã in ea metropolis fuit ſic cognominata.

C orcyra inſula eſt ĩ mari Ionio Epiro adiacẽs/fertilis & copioſa/ in qua regnauit Alcinous diligẽs hortorũ cultor. De quo Virgilius. ii. geor. Pomaq; & Alcinoi ſiluę/ideſt arbores pomiferę quas ille plãtauerat. Eſt & alia eiuſdẽ noſtris inſula/quæ uocaꝫ Corcyra nigra/adiacẽs dalmatię/ de qua ſcribit Ptolemęus .li.ii. Hanc eſſe crediderim/quã patrio ſermone Curzulã uocãt. Virgilius Ptolemęus

C orſica inſula eſt in mari liguſtico/quæ Cyrnus quoq; dicta ẽ a Cyrno Herculis filio. Soli uberrate & naſcentiũ copia ſpectatiſſima. Vitiũ optimiq; uini feraciſſima. Gignit lætiſſima pabula & lapidẽ Cathochitem: qui/ut Solino placet/ Solinus

impoſitas manus detinet: ita ſeiunctis corpori
bus annectẽs/ut cũ ipſis hęreat/a qbus tangit.
Eſt aũt a ſeptẽtrione in meridiem proiecta/ lon
ga paſſuũ. cl. milibus: lata maiore ex parte. L.
Circuitus eius. cccxxii. mil. paſſ. Abeſt a Sardi
Strabo nia. viiii. mil. paſſibus. Ea ínſula auctore Strabo
ne li. v. maligne colitur/aſpera/& plurimis í par
tibus inacceſſibilis: adeo ut qui eius mõtes ha
bitant/ex latrociniis uitã degentes ſuperent ip
ſas ímanitate beluas. Mirabile ſiquidẽ uiſu eſt/
q̃ agreſtis eorum uideatur effigies: q̃q; beſtia
rum appareat diritas facies q; truculentę.
Iginus C ous inſula eſt in mari ægęo/quæ teſte Igino/a
Coo filia Meropis/quę in ea regnauit cognoía
Strabo ta ẽ. Fuit Hippocratis & Apellis patria. Strabo
Apelles ãt li. xiiii. Apellẽ ex epheſo natũ ꝓdidit/q fuit
pictor eximius/omneſq; prius genitos ac futu
Plinius ros poſtea ſuperauit ut li. xxxv. Plinius refert
qui ſũme laudauit Venerẽ ab eo pictã exeuntẽ
Ouidius e mari. Vnde Ouidius in. iii. de arte.
Si Venerem cous nunq̃ pinxiſſet Apelles:
Merſa ſub ęquoreis illa lateret aquis.
Varro Ex ea ínſula/ut Varro ſcribit li. ii. de agricultura
Vindemias romã deportabãt. Nã duobus mõ
tibus uina optima ꝓducẽtibus eſt fertiliſſima.
Prima in arte lanificii foeminarũ ornamẽtis de

dita claruit. de qua Ouidius de arte: quã amas Ouidius
Siue erit in tyriis/tyrios laudabis amictus.
Siue erit in cois/coa decere puta.
Ea quoq; celebris est Homeri sepulchro/ut Soli Solinus
no placet/quod in Naxo posuit Martialis.
Curetes populi fuerũt í Creta/qui una cum Cory
bantibus infantẽ Iouẽ aluere. Sunt & alii eiusdẽ
noís populi ætholis cõuicini/ qui cũ ipsis ętho
lis bella gessere. Alios tradũt feroces populos
in Dalmatia. De quibus Lucanus lib. iiii. Lucanus
Quos alit adriaco tellus circũflua ponto.
Apud istos. M. Antonius fuit a Põpeianis dáu
sus cum magno ipsius discrimine.
Curicta iusula est in mari adriatico/adiacẽs libur
nię/ut libr. i. refert Ptolemęus. In qua ciuitates Ptolemęus
duæ Phulfinum & Curicum.

D

dA TIA prouincia est Europæ: quæ ut
scribit Ptolemęus a septẽtrione parte Ptolemęus
Salmatiæ a Carpato monte/ a meridie
danubio terminat̃. Plurimis referta est ciuitati
bus: Sed earũ insignes/Salinæ/ & Zarmis/ Ege
thusa Regia. Eam nũc plerique Valachiam ma
gnam esse uoluerunt. Nonnulli tradiderũt Da
cos populos Danubio fluuio/siluęq; herciniæ

finitimos olim Vngarię partē ícoluiſſe: & poſt in maritima loca Noruegię ꝓxima cōceſſiſſe.

Dalmatia pars eſt illyrii/ contermina liburniæ uerſus occaſū. Gens olim fuit bellicoſa/ ut Cicero teſtatur. In ea Iadera ciuitas/ portu íſignis/ & rerum opulēta. Epidaurus nūc Raguſiū urbs totius dalmatiæ celeberrima/ & alię cōplures.

Dardania regio ē phrygię/ quę poſtea Troia cognoíata ē. Fuit aūt dardania uocitata a Darda no Iouis filio ex Electra: De quo Virgilius vii. æneidos.

Virgilius

Dardanus idęas phrygię penetrauit ad urbes.

Drangiana ꝓuincia eſt in aſia maiori: quæ ut refert Ptolemęus ab occaſu & ſeptentrione Aria & Bagoo mōte terminat. Ab oriēte Arachoſia: A meridie parte Gedroſiæ. Cuius ciuitates inſignes ſunt Prothaſia & Ariaſpa.

Ptolemęus

Decapolis quā nūc pleriq; cęſareā eſſe dixerūt/ teſte Plinio a numero oppidorū ſic cognoíata ē: quas urbes regnorū inſtar ſingulas eſſe dixit. Eſt autem pars Iudęæ.

Plinius

Delos íſula eſt in ægęo mari cycladū clariſſima: í qua Apollo & Diana orti ſūt. Alii Pyrpilem uocāt: igne ibi primū repto/ ut Plinius refert. li. iiii Solinus Ortygiā appellauit: in qua primū uiſę ſūt coturnices aues: quaſ ortygias greci uocāt.

Plinius
Solinus

Eã ante oẽs terras radiis ſolis illuminatã ferũt: cũ poſt primũ diluuiũ Ogygii tẽporibus nouẽ & ãplius mẽſibus cõtinua nox diẽ ĩumbraſſet/ ſortitaq; ex eo nomẽ eſt/ q̃p prima reddita foret uiſibus. Inter Ogygium ſane & Deucalionem annos. Dcc. fluxiſſe tradiderũt: Cingitur quinque mil: paſſuum. Diluuium

Diomedea ĩſula eſt in mari Ionio/ ut Plinius refert. lib. x. contra Apuliam ſita/ tumulo ac delubro Diomedis inſignis. Diomedeas aues ſola nutrit: q̃bus color cãdidus/ ignei oculi/ ora dẽtata. Cõgregatę uolitãt. Duces duę ſunt quę regunt curſũ. Altera agmẽ anteit: Altera inſequitur. Illa ut ductu iter dirigat. Hæc ut urgeat tarditatem. Et ut Solino placet/ inter aduenas iudicant. Græcis uelut ciuibus blãdius adulãtur. Si q̃s erit alterius gẽtis inuolãt & ĩpugnant. Aedẽ ſacrã omni die celebrãt. Alis madefactis excuſſo humore purificant. Ob hoc credũt Diomedis ſocios ĩ aues eſſe cõuerſos. Eã nũc inſulam Tremitam appellant. In qua templũ ſpectabile eminet: ubi ſignis ac beneficiis claret Virgo & genitrix Dei. Et Coenobiũ Canonicorũ Regularium adiacet tanta rẽ ſacrã deuotione tractantium: & appulſis pietate ſuccurrẽtiũ: ut nõ tam maritimis ĩcolis/ q̃ enauigãtibus cũctis reueren Plinius

Aues Diomedis

Ptolemęus dum atq; percelebre ſit. Ptolemęus uero tabula vi. europæ Diomedeas inſulas quíq; eſſe teſta
Strabo tur. Strabo aũt li. vi. duas tantũ poſuit. Ex qui bus alteram habitatores habere dixit/ reliquã deſertã eſſe: in qua Diomedem diſparuiſſe qui dam fabulantur.

D ryopes populi fuerũt iuxta Parnaſum montẽ Apollinem maxime uenerãtes. Eos quidã pho
Virgilius cenſes dixere. Virgilius. iiii. ænei.

Creteſq; dryopeſq; fremũt/ pictiq; agathyrſi.

D ryidæ fuerunt gallorum populi/ religioni de diti/ peritiſſimi ac ſapiẽtes/ in ſiluis habitare ſo liti: fueruntq; iuſtiſſimi oĩum opinione/ ut Stra
Strabo bo refert libro. iiii. Galli. n. dryidas ſuos appel lãt magos ideſt ſapiẽtes. Pleriq; Sẽnotheos ap
Cęſar pellãt ideſt caſtos & uenerabiles. De his Cęſar meminit in ſexto cõmentariorum

D oria & Dorica pars eſt Achaiæ/ quæ Athenis propinqua eſt. Nã pro Achiuis mutato nomi ne Dori appellati ſũt a Dorico/ qui eos exules ĩ patriã reſtituit. Quidã uero a Doro Neptuni filio eos ſic dictos uoluere.

D romos achilleos inſula eſt in põto: ĩ qua Achil
Achilles lem ferunt/ cũ infeſta claſſe mare ponticũ ingreſ ſus fuiſſet: ludicro certamĩe celebraſſe uictoriã. Et cũ ab armis quies erat/ ſe ac ſuos curſu exerci

tauisse. Ideo dromos Achilleos dicta est.

D ulichium insula est ante Achaiã posita/in qua regnauit Vlixes. Vnde dulichius dictus est. Vlixes

D ucatus spoletanus/quę apud ãtiquos scriptores Vmbria dicta fuit: regio est Italiæ/cuius fines a fonte Tiberis usque ad Anienis fluuii sinistram ripam/ubi uidelicet Anio Tiberim illabitur. Oritur autem Anio ex trebanorum montibus inter Sabinos & Romanos. Quam gentẽ Plinius scribit/antiquissimam italiæ extitisse: ut quos umbrios a gręcis putent dictos: ꝙ ĩundatione terrarum hymbribus supfuissent. Eius regionis ciuitates ĩsignes. Spoletum Romana colonia: quæ nunc habet arcem omnium italiæ munitissimam. Nursia urbs uetusta/ornata sũmo uiro. Q. Sertorio/Romanorũ duce pręstantissimo. Reate urbs/quæ Vespasianum genuit & Titum ac Domicianum filios/imperatores Romanos. Meuania oppidum Propertii poetæ patria. Ameria ciuitas uetustissima ante Persicum bellum annis nongentis .LXXIIII. condita: Tifernum ciuitas Vmbriæ/quæ ut quibusdam placet/ciuitas Castelli dicta est. Eugubium ad apenini radices posita. Nuceria uetusti noĩs ciuitas. Fulgineũ ciuitas/quæ suffecta fuit Foroflaminii uetustæ urbi a Longobardis

Vmbria

Plinius

Q. Sertorius

Vespasianus

Proptius

propinquo ī loco ad annū. Dccxl. funditus ex
ciſę. Fuiſſe tamē legimus alios in ūbris Fulgina
tes: qui apud Tudertinos habitaſſe uidentur.
Gentilis Ornata uero fuit Fulginei ciuitas Gentili medi
co celeberrimo. Aſſiſia urbs uetuſtiſſima/ ar
duo in colle ſita: quā Propertius poeta Axim
S. Frāciſcus appellat. Ea ornata fuit Franciſco & clara uirtu
te & ſanctitate illuſtribus. Interānia ciuitas ue
tuſta/ cuius prata quater in anno irrigua ſecan
Martinus tur. Tudertum ciuitas uetuſta/ tertio Martino
tertius pontifice ciue ornata. Narnia ciuitas arduo in
Gattamela colle ſita/ Gattamelatā genuit clariſſimum belli
ta ductorē. In ea quoq; regione quondā fuit Sabi
Sabina na oīum italiæ ciuitas uetuſtiſſima. Fuerūt etiā
Archades genus a Palanthe profectum.

Duracii populi fuerūt in regno frācorū ſiti. Auer
nis & Ligeri fluuio propinqui: qui ppetuo in
amicitiam manſerunt romanorum.

E

e Biſſus inſula eſt in mari hiberico: cuius
Pōponius terram ſerpentes fugiunt. Eam Pompo
nius Ebuſon appellat.

Ebudes ſūt inſulę qnq; numero ī oceano britāni
Solinus co/ anguſto freto diuiſę: quarū ícolę ut Solinus
refert neſciūt frugeſ: piſcibus tātū & lacte uiuūt
Rex unus eſt uniuerſis/ qui nihil ſuum habet.

Omnia uniuersorum. Ad ęquitatem certis legi
bus stringitur: ac ne auaritia diuertat a uero: di
scit paupertate iustitiam/ utpote cui nihil sit rei
familiaris. Verum alitur e publico. Nulla illi da
tur foemina propria/ sed p uicissitudines i quã
cũq; cõmotus sit/ usurariam sũmit. Vnde ei nec
uotum nec spes conceditur liberorum.

Echinades insulę sunt/ ut lib. hist. ii. scribit Hero Heredotus
dotus in malico mari ex opposito ad hostium
Acheloi fluuii/ uel ut Homero placet/ ex oppo Homerus
sito ad Helladẽ. Est aũt malea promontorium
laconię/ quod p quinquaginta milia passus in
mare protẽditur: ubi unda adeo est sęua/ q̃ per
sequi nauigantes appareat. Vnde Statius The Statius
baidos li. vii. Et raucæ circũsonat ira maleæ. Vir
gilius. v. ęne. Virgilius
Ionioq; mari maleęq; sequacibus undis.
Est in eo celebre Apollinis templum construc
tum a Maleo argiuorum rege: a quo promõto
rium nomen sumpsit.

Egyptus prouincia est aphricæ. Est autẽ supior
& iferior/ ut scribit Ptolemęus ab Aegypto fra Ptolemęus
tre Danai sic nuncupata. Vt aũt Iosephus refert Iosephus
li. i. antiquitatis iudęorũ: Mersеis filius Cham
Mersеos istituit/ quos nunc Aegyptios uocãt.
Hæc prouincia ab oriente rubro mari/ Syriæq;

coniungitur. Ab occaſu Cyrenem & Aphricę re
ſiduum habet. A meridie uero uſque in æthio
piam protenditur. A ſeptentrione mare habet
ægyptium. Incipit autem a Syene/in qua fines
ęthiopum/& inde uſq; ad mare ſe protẽdit. In
ęgypto nunquã pluere uiſum eſt: ſed Nili inun
datione foecundatur. Aegyptii bouem miran
Crocodilus tur Apim uocant. Eum ut numen colunt. Cro
codilus malum quadrupes & in terra & ĩ flumi
ne in ea gignitur/plerunq; ad triginta ulnas ma
gnitudinis. Linguam non habet. Maxillam ſu
periorem mouet. Morſus eius horribilis. Arma
tus eſt etiam unguium immanitate. Circũdatur
maxime cutis firmitate/ adeo ut ictus quouis
tormento adactos tergore repercutiat. Eſt &
Delphines Delphinum genus in Nilo/quorum dorſa fer
ratas habẽt criſtas. De arboribus præcipua eſt
Ficus ficus/poma nõ ramis tantum geſtitans: ſed ex
caudice quoq;. Septies in anno fructum efficit.
Vnde pomum decerpſeris/alterũ ſine mora pro
Palma tuberat. Palma quoq; ægyptia guſtata arcet ſi
tim/ ſi immatura decerpatur. Si matura ſumma
tur ſenſum intercipit: uitiumq; ebrietatis imita
Syene tur. Inter ægyptias urbes prima oĩum eſt Syene
ſupra Alexãdriam ſita uerſus meridiem quinq;
Plinius milibus ſtadiis/ ut libr. ii. Plinius refert/ ſub tro

pico Cancri directe locata. Sole igitur existente in Cãcro medio solstitii die/supra uerticem ciui tatis cadẽs nullam prorsus in ea umbram facit. Quod Lucanus in. ii. testatur. Lucanus

Vmbras nunquã flectente Syene. Et in octauo.

Nam quis ad exustam cancro torrente syenem Ibit? In ea puteus est mirę altitudinis: quẽ Sol octauo kalendas iulias recto perlustrat ituitu.

Sunt Thebæ urbs nobilis: quę/ut Pomponius Thebę scribit/cẽtum portas habet: siue ut alii dicunt/ Põponius centum aulas/totidemq; prĩcipũ domos. Hinc regio thebaica. Abedos & ipsa nobilis/ olim Abedos Mẽnonis regia. Nunc Osiris fano exculta. Ale Alexãdria xãdriam & operis ipsius magnitudo & auctor Alexander Macedo nobilitant. Cambises Rex Cambises ægyptum superans ciuitatem extruxit/cui Ba bylon nomen dedit: quæ nunc caput regionis existit. Aegyptii uetustissimi ut prędicãt homi num/trecẽtos & triginta reges ante Amasim: & supra tredecim annorũ ætates certis annalibus referunt. Mortuos simo obliti plangũt: nec cre mare aut fodere fas putant. Verum arte medica tos intra penetralia collocãt. Forum ac negocia foeminę: uiri pensa ac domus curant. Labyrin Labyrithus thus ęgypti domos mille & regias duodecim habuit/marmore extructus ac tectus/ unũ in se

deſcenſū habet: intus pene innumerabiles uias multis ambagibus huc & illuc remeātibus: ſed porticibus ſæpe reuocatis ācipites/quibus ſub inde alium ſuper alios orbem agentibus/& tantum redeūte flexu/quantum ꝓceſſerat: magno & explicabili tamen errore ꝓplexus eſt. Pyramides turres ſunt in ęgypto ex quadratis lapidibus admirandę/faſtigiatę ultra omnē excelſitatem quæ manu fieri poſſet. Itaq; menſurā umbrarum egreſſę nullas habent umbras. Ex inferiori parte erant latiores paulatim gracileſcētes in acuitatem deſinebant. Fuerūtq; ſub eis reges ſepulti. Vnde & ſepulchra a nobis uocātur. Lucanus libro nono.

Pyramides

Non mihi pyramidum tumulis euulſus amaſis

Fuit ꝓfecto pyramis admirabilis/quā Chēnis rex ęgypti ſtruxit ex lapide duro/longe a Nilo ſtadiis quinq; & quadragīta: quæ teſte Diodoro lib. hiſtoriarū. ii. & artificio & operis magnitudine mirabilem ſtuporem aſpicientibus præbet. Ad quam ędificandā trecenta & ſexaginta hominum milia deputata fuerunt/quam uiginti ferme annis abſoluerunt. Et annumeraī inter ſeptem prędclariſſima opa. Habebat. n. quattuor latera/quorū quodlibet ab īferiori parte iugera ſeptē cōtinebat. Altitudo quoq; amplius q̄ ſex

iugera tollit latus quodlibet deducta paulatī
usq; ad uerticem. Habet Aegyptus Nilū amnē Nilus
oīum ī mare nostrum decurrentiū insignem ac
maximum: qui totā terrā irrigat & foecundat:
efficitq; insulam Meroem late patentē: deinde
in plures sciſſus partes efficit formā deltæ/ sep
tēq; in ora se scindens/ singulis tamen grandis
in mare euoluīt. Vnde Virgilius ī. iiii. georg. Virgilius
Diuersa ruens septem discurrit in ora
Vsq; coloratis amnis deuexus ab indis
ideſt nigris æthiopibus. In loco uero ubi Ni
lus efficit formam deltę Ogelous Rex ægypti
Memphim cōdidit ambitus stadiorū cētum & Memphis
quinquagīta/ urbē omniū Aegypti præclariſſi
mā/ opportuniori totius eius oræ loco. Quo
fit/ ut tanquā in Nili clauſtro posita aditū præ
beat/ prohibeatq; ad superiora loca nauiganti
bus. Et ad cohibēdam aquarum inundationē/
uersus nothum aggeres ingētes oppoſuit: et a
partibus cæteris undiq; effoſſus est lacus īgēs
ac profundus: qui urbem efficit munitiſſimā.
Vnde & posteri reges fere omnes relictis The
bis/ & regiam & habitatiōnes in ea ędificarūt.
Hæc ciuitas & deorum donis/ plurimisq; deco
rata rebus/ adeo exornaī/ ut prima apud quoſ
dam/ aut secunda in orbe habeatur.

E lamitę populi fuerũt in Perſide/ab Elam nepo te Noe ſic cognominati/ut li.i.antiquitatis Iudęorum auctor eſt Ioſephus.

Ioſephus

E mathia prouincia eſt europę quæ poſtea Macedonia dicta fuit/ut in ea uidebimus.

E milia ſiue Flaminia nũc Romãdiola/regio ẽ italię/in qua urbes inſignes. Ariminũ uetuſti clariq; noĩs/colonia romanorum. Ceſena/de qua Plinius uina ſcribẽs Italiæ optima/ cõnumerat ceſenaticum. Saſſina uetuſtiſſima ciuitas/ quæ Plautũ comicũ ciuẽ habuit. Rauẽna urbs uetuſta a Theſſalis cõdita quę uiros genuit doctos & celeberrimos. Ioannẽ.xvii.Pont. Ro. Petrũ Rauennatẽ q multos ſacri eloquii codices eloquentiſſime dilucidauit. Caſſiodorũ urbis Romæ Senatorẽ: q præter ſcripta ſęcularibus litteris haudquaq̃ cotẽnenda/libros de ſacris litteris grauiſſime ac eruditiſſime ſcriptos reliqt.

Ariminum
Ceſena
Plinius
Saſſina
Plautus
Rauẽna
Ioãnes põt.
Petrus rauennas
Caſſiodorus

Imola flaminię ſeu ęmilię ciuitas uetuſta a priſcis forũcornelii appellata/ poſt troianæ urbis excidiũ/ſed incerto auctore/eã initiũ habuiſſe ꝓdiderunt. Fauẽtia ęmilię urbs inſignis haud ꝓcul ab Imola cõſtituta/uno eodẽq; tẽpore cõditã fuiſſe tradũt quã Totila Gothorũ rex pęnitus diruit. Tandẽ una cũ Imola in Mãfredorum familiã deuenit: q eã moenibus ualidiſſi

Imola

Fauẽtia

mis/aliisq; pulcherrimis ędificiis muniuerunt.
Forŭliuii ciuitas uetusta Galli poetæ patria: ac Rainerii iurisco̅sulti Bartholi prędceptoris. Bononia urbs uetusta & opulēta genuit. L. Pōponiŭ & Ruffum/de quo Martialis.

Gallus poeta
Bononia
Martialis

Fūde tuo lachrymas orbata bononia ruffo:
Et resonet tota planctus in ęmilia.

Ferraria ueteri pado apposita ciuitas nobilissima quæ palatio eximie cōstructo/arce munitissima/foro pulcherrimo/magnificisq; ciuiŭ ædibus decorat̄. In ea regione tradunt olim fuisse Adriam urbē clarissimam/ quæ mari adriatico nomen dedit.

Ferraria
Adria

E monia priori sęculo Pirrhea dicta fuit/a Pirrha Deucalionis uxore ut Strabo refert li..viiii. posstea æmonia ab Aemone principe: a cuius filio Thessalo thessalia uocata ē: quæ sæpe nomē a principibus mutauit. In ea sitŭ est tēpe nemus iocundissimŭ inter Ossā & Olympŭ/qnq; milibus passuŭ in lōgitudinē tendēs/ arboribus se in cęlŭ tollētibus/quę umbrā placidissimā reddunt. Per eius mediŭ amnis Peneus a Pindi radicibus ꝑfluēs iocŭdissime discurrit/auiŭ concentu & aquarŭ sonitu ꝑamoenus. Vnde Ouidius primo metha.

Strabo
Tēpenemus
peneus ānis
Ouidius

Est nemus æmoniæ prærupta qđ ŭdiq; claudit

Silua: uocãt tẽpe/ꝑ quę peneus ab imo
Effuſus pindo ſpumoſis uoluitur undis.

Eningia inſula eſt in oceano ſeptentrionali ꝓma
xima/ quam habitari ad uiſulã uſq; fluuiũ a Sar
Plinius matis/ Benedis/ ſcyris/ hyrris tradũt. Eã Plinius
commemorat li. iiii.

Eolia regio eſt aſiæ media ĩter Myſiam & ioniã:
quæ quondam græcorũ colonia fuit. Aeolios
primũ Heliſeos dixerunt: quos Heliſas nepos
Iapheta ſe nominauit: qui nunc ſunt Aeolii ut
Ioſephus Ioſephus refert li. i. antiquitatis iudęorum.

Eolię ſiue Vulcanię inſulę ſunt in freto Siculo/ ut
Solinus Solino placet/ Ephiſtiæ prius dictæ/ ab Aeolo
Iouis filio cognoĩatæ. In eis natura ſoli ignea.
Aut. n. mutuantur Etnæ incendia: aut ſubmini
ſtrant. Septẽ numero ſunt. Liparę a Liparo Re
ge/ qui eam ante Aeolũ rexit. Altera Hiera/ præ
cipue Vulcano ſacrata/ quæ plurimũ colle emi
uentiſſimo nocte ardet. Strongile tertia/ Aeoli
domus. Ex cuius fumo incolæ præſentiſcũt/ q
Aeolus rex nam flatus ĩ triduo ſunt futuri. Quare Aeolus
uentorũ Rex uentorum creditus eſt. Cæterę Didymes/
Eriphyſa/ Phoenicuſa/ Euonymõ/ aliis ſimiles.

Epidaurus ĩſula eſt ĩ illyrico mari iuxta dalmatiã
Lucanus de qua Lucanus lib. ii.
Illyris ionias uergens epidaurus in undas

Quę tamẽ ĩsula esse desiit/ut scribit Plinius li. ii. Eam nunc esse urbem illã crediderim: quam Ragusium appellãt: auro & argẽto ditissimã. Est etiã Epidaurus ciuitas Achaiæ Aesculapii delubro ꝑcelebris. Vnde Romani pestilẽtia uexati/inspectis libris Sibyllinis sub forma serpẽtis Aesculapiũ uelut fatale remediũ ad Vrbem ex Epidauro duxerũt: a qua Aesculapius ipse Epidaurius dictus est. De quo Ouidius li. i. de ponto. Plinius Ouidius

Afferat ipse licet sacras epidaurius herbas
Sanabit nulla uulnera cordis ope.

Epirus ꝑuincia est Europę/quæ aliquando Molossa dicta fuit. Eadem & Chaonia a Chaone fratre Heleni. Hanc pleriq; cognomen accepisse uolunt a Pyrrho Achillis filio ex Deidamia qui fuit rex Epiri. Terminatur ãt Epirus a septentrione macedonia. Ab oriente Achaia. Pars occidẽtalis ionio mari. In ea ciuitates insignes Nicopolis/& Ambracia/ut libr. iii. refert Ptolemęus. Est & Chaonia/Chomorum/Antigoma Phoenica/& Epidãnus/quã nunc Dyrrhachiũ appellãt. Leucas ꝑmõtoriũ. Amnes clari. Achelous/Acheron. Ibi Tomarus mõs/circa radices nobilis centum fontibus/ut Solino placet. Est fons sacer ĩ Epiro frigidus ultra omnes aquas Ptolemęus Solinus

in quo ſi ardentem immergas facē/ extinguit: ſi extinctū inflammat.

Erembi populi ſunt in extrema parte Arabiæ uerſus zephyrum/ ut Dionyſius refert/ Robuſtiſſimum quidem hominum genus & agreſte/ qui montana colentes intra ſpecus & prærupta ſaxa inhabitant. Nudi prorſus & deſiccati nimia uiuendi aſperitate/ qui nigrum colorem & aduſtam cutem contraxere.

Dionyſius

Erythrea inſula eſt in mari gaditano pulcherrima/ ut Dionyſio placet/ armentorum copia refertiſſima: tāta q; aeris benignitate prædita/ ut homines pariat continentiſſimę ac pene immortalis uitæ. In ea Gerionem habitaſſe a quibuſdā existimatur: quo deuicto eius armēta Hercules rapuit. Sunt qui aliam eſſe/ & contra Luſitaniam poſitam arbitrentur/ eodem noīe dictam.

Dionyſius

Hercules

Eſſeni populi fuerūt ī iudęa uerſus occidētem: q ut Solinus refert/ memorabili diſciplina prædi ti receſſerūt a ritu gentiū uniuerſarū/ maieſtatis ꝓuidētia ad hunc morē deſtinati. Nullę ibi foeminæ. Venere ſe pęnitus abdicauerūt. Pecuniā neſciūt. Palmis uictitāt. Nemo ibi naſcit̄: nō tamen deficit hominum multitudo. Locus ipſe addictus ē pudicitię: ad quem plurimi licet undiq; gentiū ꝓperēt/ nullus admittit̄: niſi quē ca

ſtitatis fides & ĩnocẽtiæ meritũ proſequat̃. Nã q reus eſt uel leuis culpæ/ q̃uis ſũma ope adipiſci ingreſſũ uelit: diuinitus ſubmouet̃. Ita ꝑ immenſũ ſpatiũ ſęculorũ incredibile dictu/ ęterna gens ẽ/ ceſſãtibus puerꝑiis. Engada oppidum infra Eſſenes fuit/ inclytis nemoribus/ luciſq; palmarum inſigne.

E ſſedones populi ſunt ĩ Scythia/ qbus mos ẽ/ ut Põponius refert li. ii. parentũ funera cãtu ꝓſeq & cõgregato familiarium cętu/ corpora ipſa laniata pecorũ uiſceribus ĩmixta epulãdo conſumũt. Oſſa capitũ auro incincta pro poculis gerũt. Hæc ſunt apud eos ultima pietatis officia. Põponius

E thalia ĩſula ẽ ĩ liguſtico pelago/ ut li. iii. ſcribit Ptolemęus. Eſt ãt populonię oppoſita urbi/ ut Diodorus refert li. vi. diſtat a continẽti ſtadiis ferme cẽtũ: quæ ab Ethalio duce/ q ei præfuit nomẽ ſortita ẽ. In ea effodiũt̃ petrę/ qbus ĩ fornace decoctis ferrũ liquefactum mercatores ad emporia deferũt. Hoc admiratione dignũ hẽt ĩſula/ ut exhauſta effoſſionibus loca/ tẽporibus rurſus repleta cernãt̃/ ut li. v. Strabo auctor eſt. Ptolemęuſ Diodorus Strabo

E thiopia ꝓuincia eſt aphricæ ſupra ęgyptum uerſus meridiẽ: quã Aethiops Vulcani filius qui æthiopię pręfuit ſic nomĩauit. Aethiopes ſolis calore torrentur/ ut Plinius refert lib. ii. Deniq; Plinius

uim ſideris ꝑdit hoium color. In ea plurimi po puli/ mõſtruoſę gẽtium facies. Alię ſine naribuſ æquali totius corporis planicie/ informes hẽnt uultus. Aliis cõcreta ora ſũt: modicoq; foramine calamis auenarũ paſtus hauriũt. Nõnulli lin guis carẽt/ ſermonis loco nutibus utẽtes. Dra conũ & ſerpentũ magna copia eſt: ex quorũ cerebro gẽmæ extrahũt. Hiacinctus & Criſopaſſus ibi repiunt. Cinamũ i ea colligit. Ferarum quoq; uaria genera/ e qbus Gameleopardus/ collo equino/ pedibus bubalinis/ capite cameli no/ nitore rutilo/ cãdidis maculis. Rinoceron: cui ẽ color buxeus/ i naribus cornu unicũ. Formicæ ibi ad formam canis maximi/ arenas aureas pedibus eruẽtes: quas cuſtodiunt nequis auferat. Mittit Licaoné lupũ ceruice iubatũ: & tot modis uariũ/ ut nullum illi colorẽ dicãt abeſſe. Mittit & Parãdrũ boũ magnitudine/ Illius cęli ales ẽ pegaſus/ eqno capite ut Plinius refert li. x. Tragoga quoq; auis maior aquilis/ cornibuſ arietinis pręferẽs armatũ caput. Aethiopeſ quõdã Chuſei uocati ſũt a Chuſo filio Cham/ ut refert Ioſephus li. i. antiquitatis Iudęorum.

Plinius

Ioſephus

Etolia regio ẽ cõtigua Acarnanię: quæ corinthia co ſinu a pelopõneſo diuidit: ab Aetolo rege Martis filio nomẽ ſortita. Cuius ꝑ medium ut

Dionyſio placet/ Achelous amnis fluēs in Tri nacrię uſq; fretū argenteis arenis dilabitur. Dionyſius

Euboia inſula ē ꝑcelebris ī mari quod ab illa euboicū dicit̄: & tā modico ſpatio a cōtinēti Boetiæ diuidit̄: ꝙ teſte Solino dubiū fuerit/ an debuerit inter īſulas numerari. Opulentiſſimę ī ea ciuitates Cariſtos/ & Calcis/ Eretria/ & Amarinthus. Solinus

Europa ē tertia pars orbis/ ab Europa Agenoris phoenicū regis filia cognoīata. Eā Plinius ſcribit altricē fuiſſe uictoris oīum gentiū populi: longeq; terrarū pulcherrimā: quā pleriq; merito nō tertiā portionē fecere: uerū æquā ī duas partes ab amne Tanai ad Gaditanū fretū uniuerſo orbe diuiſo. Incipit āt a flumine Tanai & ꝑ ſeptētrionalē oceanū uſq; ad fines hiſpaniæ ꝓtēdit̄. Pars oriētalis & meridiana a ponto cō ſurgēs/ tota mari magno ābitur uſq; ad gades. Plinius

F

fABaria inſula eſt in oceano germanico a frugis ſimilitudine ſpōte proueniētis cognoīata/ quę olim Burcana dicebat̄/ ut libro iiii. Plinius auctor eſt. Plinius

Faneſii populi ſūt ī oceano ſeptētrionali/ quorū nuda corpora teſte Plinio li. iiii. prę grādes ipſorū aures tota integūt. Eos Pōponius Satmalos Plinius

appellat.

Flandria regio ẽ germanię ad littora oceani ſep tẽtrionalis poſita. Varios habet populos/ qui priſco nomíe Cimbri dicti ſũt. Eos a Dacia ue niſſe quidã prodiderũt. In ea regione pãni ex lana miro artificio pulcherrime cõficiuntur: in quibus uariæ picturę intextę ſunt. Aulea uocã tur: ꝙ primum in aula Attali regis Aſiæ inuen

Virgilius ta ſunt. Virgilius geor. iii.

Purpurea intexti tollãt aulea britanni.

Aliaq; genera pãnorũ nõ uulgariũ flamingi ex lana cõficiũt/ quos ad alias urbes mittunt.

Friges populi ſũt græciæ: qui primum Tigranei appellati ſunt/ quos Tigran filius Gomer inſti

Ioſephus tuit/ ut libr. i. antiquitatis iudęorum Ioſephus auctor eſt.

Plinius Fortunatę inſulæ/ ut Plinius refert libro vi. nume ro ſex poſitæ ſunt in oceano meridionali pro ximæ occaſui. In prima earũ cui nomẽ eſt Om brion/ ędificia non ſunt/ nec fuerunt. Ferulę ibi ſurgunt ad arboris magnitudinem: ex quibus aqua exprimatur/ ex nigris amara: ex cãdidio ribus potui iocunda. Iuga montiũ ſtagnis ma deſcũt. Alteram inſulã Iunoniã appellatam fe runt. In ea ædiculã eſſe tantũ lapide extructã. Tertia huic proxima eodem nomine. Deinde

Capraria lacertis grandibus referta. Sequitur Niuaria a perpetua niue nebulosa. Proxima ei Canaria plena canibus ingẽtis magnitudinis. Cum autẽ copia omnes pomorum & auiũ oĩs generis abundent: hanc & palmentis cariotas ferentibus/ac nuce pinea/melle/& piscibus abũdare ꝓdiderunt. Vt uero Põponius scribit lib. ultimo/ abundãt sua sponte genitis beatius q̃ aliæ urbes excultæ. Vna duorum fontiũ maxime insignis. Alterum qui gustauerit/risu soluitur in mortẽ. Remediũ est ex altero bibere. Sũt autem adeo fertiles/ut gentilium error putauerit ꝓpter soli foecũditatẽ/ easdẽ esse paradisũ. Põponius

Forumiuliũ regio est italię/quæ quondã Iapidia dicebatur. Vnde Virgilius geor. iii.

Castella in tumulis & iapidis arua timaui.

Incipit autem ad Alsæ seu leminis fluuii dexteram/usque ad formionem amnem: qui nũc Tisanus appellatur/inter Muglã & Iustinopolim defluẽtẽ. Vrbes ĩ ea insignes/ Aqleia urbs quõdã eius regionis potentissima: quę genuit hos uiros præstãtes. Sirũ uirũ doctissimũ. Chromatiũ/ ad quẽ gloriosus Hieronymus multa ĩscripsit opa: Et Rufinũ presbyterũ latinis gręcisq; litteris eruditissimũ. Vtinũ præstãs ditissimũq; regionis oppidũ. Ciuitas austriæ nũc Ciuidale Aquileia Rufinus

appellata. Tergeſtū urbs uetuſta/romana colonia/tertio &. xxx. miliario diſtās ab Aquileia. Amnes clari ī ea regione Tiliamētū/ Anaſū/ Alſa/& Natiſo. Eſt ēt inter Aqleiā & Tergeſtū/ut
Põponius Plinius Pomponius & Plinius tradunt/ Timauus fluuius/qui nouem fontibus ſurgens/uno ore in adriaticum mare decurrit.

G

g Ades īſula ē in fine bethicæ regionis ſita:ī qua Herculis colūnæ uiſunt̃: & ut
Dionyſius Dionyſius refert/una adhuc cōſpicit̃/quæ tota ęnea ē/tantæq; altitudinis/ut trāſcēdere nubes uideat̃. Eſt ār a cōtinēti anguſto ſpatio/& uelu
Põponius ti flumine abſciſſa/ut li. iiii. Pomponius ſcribit: qua oceanū ſpectat duobus ꝓmōtoriis in altū euecta eſt. In altero cornu eiuſdē noīs urbē hēt
Hercules ægyptius opulentā: in altero tēplū ægyptii Herculis: conditoribuſ/religione/uetuſtate/opibus illuſtre. Oſſa eius ibi ſita ſūt. Tirii a rubro mari ꝓfecti cōdiderūt. Naſcit̃ in ea arbor ſimilis palmæ: cuius gūma infectū uitrū cerauniū gēmā reddit. In hac Gerionē æuū agitauiſſe ꝓbat̃. Pleriq; uero Herculis colūnas eſſe uoluerūt Abilā & Calpem ꝓmontoria/ut ſupra loco ſuo uidimus.

Galatia ꝓuincia eſt aſię minoris/a gallis qui eam occupauerūt nomē ſortita. Nā galli bithinię re

gi ſubſidiũ præſtantes regnũ cum eo parta uic toria diuiſerũt: Sicq; deíde græcis admixti/ primũ gallograeci: nũc galathę dicuntur. Qui pri ſcis tẽporibus Gomoritæ nũcupati ſunt/ a Gomer Iaphet filio ut Ioſephus refert libro. i. anti quitatis iudęorum. Galathę Ioſephus

Galilea regio eſt palęſtinæ/ ſic nuncupata ꝙ candidiores hoíes gignat/ q̃ palęſtina. Eſt aũt con termina Syrię/ Arabię/ atq; Aegypto. Terra opima/ & ferax/ & fructibus ſatis abundans.

Gallia ꝓuincia eſt europæ a cãdore populi nũcupata. Gala. n. gręce lac dicitur. Nã montes & rigor cæli ab ea parte ſolis ardorem excludunt. Quo fit/ ut cãdida corpora nõ colorentur. Lõgitudo eius. ccccxx. M. paſſuũ. Latitudo. ccc. xiii. computaẽ. Gallia oís comata/ teſte Plinio uno noíe appellata in tria populorũ genera diuiditur. Belgicã/ Lugdunẽſem/ ſiue Celticam/ Aqtaniã. Belgica a Scalda amne ad Sequanã. Ab eo fluuio ad garũnam amnẽ Lugdunẽſis. Inde ad Pirenei mõtis excurſũ Aqtania. Ptolemęus addit Narbonenſem ad mare mediterraneum. Terra eſt frumenti pręcipue & pabuli ferax/ amoena lucis ímanibus/ noxio genere animaliũ minime frequẽs. Fluminibus & fõtibus irrigua. Duobus magnis fluuiis Rheno & Ro Plinius Ptolemęus

dano ſignis. Omnia ad uſũ animantiũ foetu
Põponius beatiſſima. Vt aũt Põponius ſcribit lib.iii. gẽs
eſt ſuperba/ ſupſticioſa/ aliquãdo ẽt immanis.
Habent tamẽ & facũdiam ſuã/ magiſtros q; ſa
piẽtiæ dryidas: qui terræ mundiq; magnitudi
nẽ & formã motus cęli & ſiderũ/ ac qd dii uelĩt
ſcire ꝓfitenť. Gallię ciuitates ĩſignes/ ut li.ii. re
Ptolemęus fert Ptolemęus. In Aq tania Burdigala/ Medio
lanũ/ Rutenũ. In Lugdunẽſi Rotomaguſ/ Lug
dunũ/ Pariſius. In Belgica Geſoriacũ/ Brugis/
Durocotorũ. In Narbonẽſi Maſſilia/ Narbon/
Viẽna/ Toloſa/ Valentia/ Auenio/ Genebra. In
Q.Fa.M. Narbonẽſi regione Q. Fabius maximuſ. xxx.
uix militũ milibus ducẽta gallorũ milia ad in
ternitionẽ dedit: & de lapide cãdido ibidẽ tro
phęũ erexit: ac tẽpla duo: Marti q dẽ unũ/ Her
culi uero alterũ/ ut lib. iiii. Strabo auctor eſt. In
gallia ẽ Arduẽna ſilua totius galliæ maxima:
Cæſar quæ auctore Cęſare ĩ. vi cõmentariorũ ab ripis
Rheni/ finibuſq; treuiorũ ad Neruios ꝓtinet.
Milibus ãplius quĩgẽtis ĩ longitudinẽ patet.
Iuſtinus Gallitia regio ẽ hiſpaniæ/ quæ ut Iuſtinus refert
lib. xliiii. a Teucro Thelamonis filio & fratre
Aiacis/ qui ad ea loca ueniẽs ibi ſedes poſuit/
nomen ſortita eſt. Regio eſt cum æris & plũbi
uberrima/ tum minio/ auro quoq; ditiſſima/

adeo ut etiam aratro frequenter glebas aureas excindãt. Huius gentis finibus ſacer mons ẽ/ quem ferro uiolari nefas habeẽt. Sed ſi quãdo fulgure terra proſciſſa eſt: quæ in his locis aſſi dua res eſt/ dictũ aurum uelut Dei munus col ligũt. Foeminę res domeſticas agrorumq; cul turas adminiſtrant: ipſi armis & rapinis ſer uiunt.

Gamphaſãtes populi ſũt libyę/ qui nudi degũt: ac externorũ comertia diffugiunt: pręliis abſti nent: & ut Pomponius refert/ nec uitare ſciunt tela/ nec iacere. Ideoq; obuioſ fugiũt. Neq; alio rum q̃ quibus idem ingenii eſt/ aut cõgreſſus aut colloquia patiuntur. Põponius

Gangaridæ populi ſunt/ teſte Curtio/ iuxta gan gem fluuium. Vnde ſic quoq; cognoſati ſunt/ de quibus Virgilius meminit. li. geor. iii. Curtius Virgilius

In foribus pugnã ex auro ſolidoq; elephãto
Gangaridũ faciam: uictoriſq; arma quirini.

Gangauia inſula eſt maxima í oceano germani co. Sed ut Solinus tradit/ nihil in ea magnum præter ipſam. Solinus

Garamanteſ populi ſũt libyę Pſiliis contermini a Garamãte apollinis filio ſic cognoſati: q̃ cõſor tia hoſium diffugiũt/ imbelles ſũt & ſermes/ nec priuata matrimonia noſcunt/ ſed uulgo oíbus

in Venerem licet. Sunt & alii Garamãtes Nilo ꝓximiores: magnus populus & fortis: qui ter

Lucanus ram nudi arãt. Vnde Lucanus lib. iiii.

Nõ ſuꝑ arantẽ meroem cancriq; ſub axe
Qua nudi garamãtes arant. Garamãtum oppi

Solinus dum eſt Debris: fõte miro/ qui ut Solinus ſcribit/ alternis uicibus die frigeat: Nocte ferueat: Horũ caput eſt Garamãtia. Eos Cornelius Balbus ſubegit/ primuſq; ex iis triũphauit. Armẽta eorũ obliquis ceruicibus pabulanr̃. Nam ſi recta ad paſtum ora dirigãt: officiunt prona in humũ cornua & obnixa.

Solinus Gauleon inſulae eſt teſte Solino/ libyæ obiacens: ĩ qua ſerpẽs neq; naſcitur/ neq; uiuit ĩuecta: pulueriſq; eius quocunq; gentium iactus angues & ſcorpiones perimit.

Gedroſia ꝓuincia eſt aſię maioris: quę ab occaſu

Ptolemęus Carmania terminat̃/ iuxta deſcriptionẽ Ptolemęi lib. vi. a ſeptẽtrione Drangiana & Arachoſia: ab oriente india: a meridie indico pelago. Cuius celebriores ciuitates/ Rhagiana/ Coſamba/ Phizana/ Parſis metropolis/ Arbis/ Oſcana & aliæ complures.

Geloni populi ſunt ĩ Scythia a Gelono Herculis filio cognoĩati/ Agathirſis ꝓpĩqui: & ut illi coloribus ſe pingunt. Virg. ii. geor.

Eoasq; domos arabum pictosq; gelonos
Hi discurrentes per deserta Scythiæ/ cũ sitiunt/
equorũ suorũ uenas ptundunt/ ac sãguinẽ po
tant. De quibus Virgilius. iii. georg. Virgilius
Profuit intensos æstus auertere/ & inter
Ima ferire pedis salientẽ sanguine uenam
Bisaltę quo more solent/ acerq; gelonus.
Cum fugit in rhodopen/ aut in deserta getarũ.
Et lac concretum cum sanguine potat equino.
Ea gens teste Pomponio/ de hostium cutibus Põponius
equos seq; uelant.

Gleſaria ĩsula ẽ in oceano germanico quæ ut So Solinus
linus refert/ cristallum dat & succinũ. Succinũ
rapit folia/ trahit paleas/ multisq; medeẽ malis.
Vt aũt scribit Plinius li. iiii. Gleſariæ sunt insu Plinius
lę sparsę/ quas Electridas græci appellauere/ qp
ibi electrum nasceretur.

Georgi populi sunt scythię asiaticæ/ qui colunt
exercẽtq; agros. Furari qd sit ignorãt. Ideoq;
nec sua custodiunt/ nec aliena contingunt.

Germania prouincia est europæ/ quę a septẽtrio
ne oceano. A meridie alpibus terminatur. Vbi
incipit Danubio/ ubi desinit Rheno perfundi
tur. Terra numerosis populis & ĩmanibus fre
quens. Qui in ea habitant/ teste Põponio ĩma Põponius
nes sunt animis atq; corporibus. Bellando ani

mos exercent: corpora ad consuetudines labo rũ. Maxime frigora nudi agunt anteq̃ puberes sint. Nãdi illis studiũ est. Bella cũ finitimis ge runt. Causas eorũ ex libidine accersũt: neq; im peritandi prolatandiq; fines: sed ut circa ipsos quæ iacẽt/ uasta sint. Ius in uiribus habẽt: adeo ut ne latrocinii q̃dẽ pudeat. Tantũ hospitibus boni: miteſq; supplicibus uicti. Ita asperi incul tiq;/ ut cruda etiam carne uescanr̃. Terra ipsa multos hẽt fluuios/ multos mõtes. Aspera/ & magna ex parte siluis ac paludibus iuia. Hyrca nias aues gignit/ quarũ pẽnæ nocte emicant & interlucẽt. Visontes quoq; feras ultra tauros p nicitate uigentes. Dat cristallũ: dat & succinum gẽmas: & cerauniũ cãdidum: & gallaicũ uiridẽ

Solinus

ut Solinus refert. In germania fons erat aquę

Plinius

dulcis: qua pota/ ut Plinius refert/ li. xxv. intra biennium dẽtes deciderent: cõpageſq; in geni bus soluerentur. Ei malo repta auxilio est her ba quę uocatur britannica/ neruis salutaris. Est aũt duplex germania/ supior iuxta oceanũ sep tentrionalem. Vbi est Codanus ingens sinus / magnis paruisq; insulis refertus. Et Acie mare quod gremio littorum accipitur. Inferior/ iux

Hercynia silua

ta Rhenũ sita est. In ea est hercynia silua totius germanię maxima: cuius latitudo/ uti Cęsar in

vi. cõmentariorum ſcribit/ nouẽ dierũ iter expe
dito patet. Lõgitudo dierum amplius. xl. Ori
tur ab Heluetiorũ & Nemetũ & Tauriacorũ fi
nibus: & uſq; ad fines Dacorũ & Anartiũ ſe ꝑ
tendit. Multa í ea genera ferarũ. Ex ꝙbus ẽ bos
cerui figura: cui unũ cornu excelſũ exiſtit cũ
ramis í ſumma ſicut palmę. Sũt Alces cõſimiles Alces
capris: ꝙbus uarietas pelliũ: ſed magnitudine
capras antecellũt. Crura ſine nodis: quę ſi quo
conciderint caſu/ erigere ſeſe ac ſubleuare non
poſſunt. Sunt & Vri/ magnitudine paulo intra Vri
elephãtos/ figura tauri/ quibus magna uis/ ma
gnaq; uelocitas. Neq; hoíbuſ neq; feris parcũt.
Impiũ Romanorũ í germaniã trãſlatũ eſt ãno
ſalutis. CCCCCCCCCLV. Quo tẽpre a roma
næ eccleſiæ patribus urbiſq; principibus Otto Otto pri
germanorum Rex euocatus/ ut corruptos Ioã mus íꝑator
nis Pontificis .xii. mores emendaret. Nam in
omnem luxuriam diſſolutus erat. In qua urbe
ãpliſſimis honoribus coronã ſuſcepit. Et fuit
primus Germanorũ qui imperiales titulos rite
ſuſciperet. Quod poſtea uſq; íꝑræſẽs tempus
obſeruatũ eſt. Germaniæ celebriores ciuitates
ſunt Amaſia/ Lupte/ Eburodanum/ ut libro. ii.
ſcribit Ptolemęus. Sũt & Naualia/ Mediolanũ/ Ptolemęus
Colancorũ/ Tuderiũ/ Amiſia/ & cõplures alię.

Circa Rhenũ incolũt Busactori/ Sicambri/ Lon
gobardi/ Vargiones. Supra dorsum Cimbricæ
Chersonesi. Saxones maxime septentrionales
Plinius Cimbri. Interiora tenent Sueui/ Angili. Plinius
uero lib. iiii. genera germanorũ quinq; esse uo
luit. Vindelici/ quorũ pars burgundiones/ Var
rinę/ Charini/ Guttones. Alterũ genus Ingeuo
nes: quorũ pars Cimbri/ Teutoni a chaucorum
gente. proximi aũt Rheno Isteuones: quorum
pars Cimbri mediterranei: Hermiones: quorũ
Sueui/ Hermunduri/ Chatti/ Cheruſci. Quinta
pars Peucini/ Basternę cõtermini Dacis.

Græcia hellas prius dicta prouincia est europę a
Plinius rege Græco nomine/ ut Plinius refert li. iiii. sic
cognominata. Quæ ab Isthmi angustiis ĩcipit/
& a septẽtrione in meridiẽ uecta/ qua sol oritur
ægęis: qua occidit ioniis fluctibus obiacet. In
ea prima Attica/ antiquitus Atte uocata: ĩ Eleu
Põponius sis Cereri cõsecrata/ ut Pomponio placet. Est &
urbs Athenarũ/ mater liberaliũ artiũ/ qua nihil
habuit græcia clarius. In ea Marathonii campi/
cruentissimo quondã Persarũ prędio insignes.
Thebæ Fuerunt & Thebæ Boetiæ non cedentes Athe
nis claritate duorũ numinũ/ Liberi atq; Hercu
lis patria. Est citherõ mõs fabulis carminibusq;
celeberrimus. Ibi Phocis: ĩ qua Delphi ciuitas/

& mõs Parnasus/& Apollinis fanũ atq; oracu
lũ. Ibi Hellenes/quos Homerus tribus noĩbus Homerus
appellauit: Myrmidonas/& Hellenes/& Achę
os. Erithonius primus quadrigã iũxit ĩ gręcia/
ut Eusebio placet. Laterarias ac domos consti Eusebius
tuerũt primi Eurialos ac Hyꝑbios fratres Athe
nis/ut libro. vii. Plinius refert. Antea. n. specus Plinius
erãt pro domibus. Laudatus etiã Athenis Phi
lon fuit/armamẽtario mille nauiũ fabricato. Armamẽta
G etæ populi sũt thracię ĩmanes & feroces. De q rium
bus Ouidius de ponto. Nulla getis toto gens Ouidius
est truculẽtior orbe. Apianus uero insignis hi Aprianus
storicus getas dixit/quos Dacos uocant: Alii
gothos: alii Mysios esse uoluerũt a Lucullo su
peratos.
G etulia regio ẽ in aphrica uersus æthiopes: quæ
ab oriẽte mõtuosa ẽ: & elephãtes gignit/ ut Iu Iuuenalis
uenalis refert. Cum getula ducẽ portaret belua
luscũ. Littora getulię purpura & murice foecũ
da sũt. Getulis primũ origo fuit Eiulas nepos
Cham: qui a se Eiuleos noĩauit/q nũc getuli di
cũt̃/ut li. i. ãtiqtatis iudęorũ auctor ẽ Iosephus. Iosephus
G yarus insula ẽ parua/& una ex cycladibus/My
conę ꝓxima: ad quas noxii Romani dãnabãt̃.
Vnde Iuuenalis. Aude aliqd breuibus gyaris Iuuenalis
& carcere dignum/Si uis esse aliquid.

Gymnesia & Aphrosiades insulę sũt i mari hiberico: quas baleares uocant. Eas uulgus Maioricam & Minoricam appellat.

Gynosophistę fuerũt indorum philosophi & sapiẽtes. Alii dixerũt caldęorum: quos dryidas Laertius appellauit. Qui obscure & p sẽtẽtias philosophãtur: dicebãt colẽdos esse deos: nil mali agendũ: & mortẽ contẽni oportere. Hi arenis feruẽtibus per totã diẽ alternis pedibus ĩsistentes/orbẽ solis firmis oculis cõtuẽtur: ut

Plinius Plinius refert lib. vii. in ipso globo sideris quędam secreta rimãtes. Eos tradũt cõtẽpta fallaci sęculi uanitate/in tuguriis ac spelũcis degere: nulli nocere: nec cõtra quẽpiam arma sũmere.

Alexander Ad eos tradũt Alexãdrũ macedonẽ accessisse: illisq; dixisse. Petite qđcunq; uultis. At illi. Da nobis ĩmortalitatẽ/ quã pręcæteris semp optamus. Quibus ille ait. Cũ sim mortalis/ ĩmortalitatẽ nemini præstare possum. Si ergo inquiũt mortalem te esse cognoscis/cur nõ cõtẽtus patriis sedibus/oĩbus infestus totũ orbem subiicere conaris

Gorgones insulę sũt in oceano ęthiopico/cõtra mõtem atlantẽ/bidui nauigatione distantes a

Põponius Solinus cõtinenti in quibus hirta sũt foeminarũ corpora/aliti pernicitate. Eas Pomponius & Solinus

Gorgades uocãt obuerſasq; dicunt promõto
rio: cui heſperuceras nomen eſt. In eis Meduſa Meduſa
cum ſororibus Euryale: Sthenione & Scylla re
gnauit. Fuerũt autem filię Phorci regis eximię
pulchritudinis. Eas aſpicientes in lapides uerte
bantur ob ſtuporẽ admirãdæ pulchritudinis.
Sed Meduſã dormiẽtẽ tradũt à Perſeo Iouis & Perſeus
Danes filio/accepto enſe & tallaribuſ Mercurii
& ſcuto Palladis chriſtallino: per quod illam
ĩpune aſpicere poſſet: uno ualidiſſimo ictu pe
remptã: ex cuius ſanguine mox fingiť natus
Pegaſus allatus equus/qui ĩde uſq; ad helico
nem collẽ ꝓuolans/& pede humũ fodiẽs/Heli Helicon
conem ſeu pegaſeũ fontẽ eduxit/muſis ſacrũ.
Quod ideo factũ putãt/quia Perſeus ſãguine
hoc eſt diuitiis Meduſę præclara multa ꝓegit.
Nam Atlãtem mauritanię regem & Aphricã to
tã ſubegit: greciamq; expugnauit. Finxerũt ẽt
Poetæ ipſas ſorores unicũ tãtũ habuiſſe oculũ
quo ſingulę ꝓlibito utebanť/hoc eſt ſapientẽ
quendã habuiſſe putant/cuius conſilio omnia
regebantur.

Gorthia regio ẽ Europę/Dacię & Noruegię con
termina. Diuidiť aũt ĩduo regna. Gẽtes imma
nes & ferociſſimę/qui olĩ cũ Romanis grauia
bella geſſerũt/ac totã italiã armis ſubegerunt/
ipſãq; urbẽ Romã prædæ datam incenderũt.

h Auſtiſus eſt promontoriũ Cimbrorũ excurrens in mare/efficitq; peninſulam uiginti tria milia paſſuum.

H edui populi ſũt finitimi Auernis/biturigibus/ſequanis/ac ſebuſianis/iter celtas/iter burgundos nũc noiati. Nec aliquos fines habent citra Ararim flumẽ: q nũc Sagona appellat. Hi tranſ Ararim domicilia tenent: primiq; eius regionis homines in Romanorũ amicitiã ſocietatẽq; uenerũt/ut li.iiii. Strabo auctor eſt.

Strabo

H eluetii populi ſũt inter celtas/bonitatẽ agri habẽtes/finitimi Cõſtãciẽſibus/baſiliẽſibus/gebenẽſibus/& biſontinis. Viri fortiſſimi: quos Cæſar apud Rhodanũ prelio ſupauit.

Cæſar

H ellas regio ẽ/quæ & Achaia dicit/ut placet Ptolemeo/a noſtris græcia appellata a Greco rege q primus i illa regnauit. A cuius filia uocata ẽ Attis. Deinde ab Hellene Deucalionis & Pyrrhe filio dicta fuit hellas. Sed nos antiquũ nomẽ ſeruamus/& greciã dicimus. Incipit autẽ ab iſthmo corinthio ſiue ſtrictura peloponeſi/& ad littora ægei maris porrecta/uſq; in Macedoniã & Theſſaliã/quã cũ omni Boetia intra ſuũ nomẽ includit: extẽditur. In hac regione urbs Athenarũ fuit/nec indiga ullius preconii/tãta claritas ſupfuit. Ab ea. x. milibus paſſuũ diſtat

Ptolemeus

Athenę

Marathõ ciuitas/cuius cãpi cruẽtiſſimo prælio memorãdi ſũt. Nã cẽtũ milia peditũ & decẽ milia eqtũ Darii regis pſarũ ab ãtheniẽſibuſ duce Mylciade ſolũ cũ decẽ milibus armatis ipſius ducis cõſilio & induſtria ꝓfligati ſunt. Nec lõge ab Athenis Argos oppidũ a Bacho cõditũ. Cęterũ ab Atti ipſa regio attica dicta eſt. Et ab Hellene qui teſte Solino ĩ Theſſalia natus eſt/ ipſi gręci hellenes dicti ſunt. Cãpi Marathonii Solinus

Helene ĩſula ẽ in mari ægęo/ut Põponius refert/ nota ſtupro helenæ. Põponius

Hemodes ſũt ĩſulæ ſeptẽ ĩ oceano germanico/teſte Põponio cõtra germaniã uectæ/ in illo ſinu quẽ Codanũ dicũt. Ex his Codanonia/quæ & magnitudine & copia rerũ cæteras antecellit.

Heſperia ꝓuĩcia ẽ in europa ab heſpero Atlantis fratre dicta/quæ nunc hiſpania uocaťr. Quin & ab eodẽ italiã heſperiã fuiſſe antiqtus noĩatã/ graii auctores atteſtãťr. Vnde Virgilius. i. ænei.

Eſt locus heſperiam graii cognoĩe dicunt. Virgilius

Vel ut Macrobio placet ab heſpero ſtella ꝙoc caſui ſubiecta ſit: heſperia dicta eſt. Macrobius

Heſperides inſulæ ſũt in oceano æthiopico. Fuerũt & heſperi fratris Atlãtis filię/heſperides uocarę: quas poetæ finxerũt amęniſſimum uiridariũ cũ inſõni dracone cuſtodire ĩ quo erãt arbores aurea mala tenẽtes. Sed tandẽ Hercules ab

Euryſtheo Mycenarum rege miſſus occiſo dra
Lucanus cone aurea mala tulit. Vnde Lucanus. li. viiii.
Abſtulit arboribus preciũ: nemoriq; laborem.
Alcides: paſſusq; inopes ſine pondere ramos:
Retulit argolico fulgẽtia poma tyrãno. Sane
Solinus de horto & dracone ꝑuigili ratio hęc eſt: ut So
linus ſcribit. Fuerũt. n. ĩſulę/ quę maris flexuo
ſo meatu/ ꝑcul uiſẽtibus tortuoſũ ãguẽ mẽtie
bãt. Sed pręter arbores oleaſtriſ ſimiles & karã
ſacrã Herculi: nihil aliud prędferũt qđ ꝑpaget
uetuſtatiſ memoriã. Vt pleriſq; placet: ouiũ gre
ges ibidẽ fuere: quæ purpureã lanã ꝑducentes
Ouidius ab hercule raptę tradũt. De quo Oui. meth. iiii
Mille greges illi/ totidẽq; armẽta per herbas
Errabant/ & humũ uicinia nulla premebat.
Arboreæ frondes auro radiante micantes.
Ex auro ramos/ ex auro poma tegebant.
Himatopodes populi ſũt libyę/ q teſte Solino/
flexis niſibus crurũ repũt potius q̃ ĩcedũt/ et ꝑ
gendi uſũ lapſu magis deſtinãt quã ingreſſu.
Hyrcania ꝑuĩcia eſt in aſia/ dicta a ſilua hyrcana
quæ Scythiæ ſubiacet/ habet ab oriẽte mare ca
ſpiũ/ a meridie Armeniã/ a ſeptẽtrione Albaniã
ab occaſu Iberiã. Eſt aũt ſiluiſ aſpera et niuibuſ
Lucanus copioſa. Vnde Luc. lib. iiii. Tinxere ſagittas
Errantes ſcythiæ populi quos gurgite batros.
Includit gelido/ uaſtisq; hyrcania ſiluis.

Ea regio ut. Q. Curtius ſcribit: pantheris & par dis abundat: ſed maxime tigribus. Quod Lu canus teſtatur libro primo. Q. Curtius Lucanus

Vtq; fere tigres nunquã poſuere furorem
Quas nemore hyrcano matrum dum luſtra ſe quũtur: ✕ Et Virgilius. iiii. en.
Altus cæſorũ pauit cruor armentorum.
Hyrcanæq; admorũt ubera tigres. ✕ Virgilius

H iſpania prouícia eſt Europę: quę a mõtibus py reneis ícipiẽs/ ut ſcribit Apianus clariſſimus hi ſtoricus/ & p colũnas Herculis circuiẽs uſq; in borealẽ oceanũ ptẽdit. Cuius magnitudo mul ta eſt & ícredibilis. Nã decẽ milibus ſtadiis lati tudo comẽſurat. Lõgitudo eadẽ eſſe uidetur. Quã gẽteſ quoq; diuerſę íhabitãt. Quin & flu uios plures nauigabiles cõtinet. Terra eſt fęlix & optimarũ rerũ fertilis. Hec ille. Eſt ãt a ſeptẽ trione pyreneis mõtibus clauſa/ reliqs partibuſ ũdiq; mari cõcluſa. Pyreneus mõs a crebriſ igni um fulminibus cognomĩatus a tyrrheno ícipit mari/ & í oceanũ boreale ptẽdit/ habet ex oriẽ tali pte celtas gallię populos/ ex occidẽtali ibe ros. Interfluunt eam flumina magna/ Bethys/ Mineus/ Iberus/ & Tagus aurũ trahẽs/ ut í aſia Pactolus & Hermus. Habet regioẽs ſex/ tarraco nẽſẽ/ carthaginẽſẽ. Luſitaniã/ Gallitiã/ Bethicã & Celtiberiã. Hec eadẽ prius hiberia ab hibero Bethys Mineus Iberus Tagus

amne cognoiata fuit: poſtea ab Heſpero fratre Atlãtis heſperia. Poſtremo ab Hiſpali urbe Hiſpania nũcupaſ. Sed duę ab hiſtoricis hiſpanię deſcribũſ/ Citerior quæ ẽ í ſeptẽtrionali plaga/ & a pyreneis mõtibus uſq; ad Carthaginẽ porrigiſ. Vlterior/ quę í meridie a celtiberis uſq; ad gaditanũ fretũ extẽdiſ. Eſt aũt hæc ꝓuincia/ ut
Põponius Põponius ſcribit: uiris/ equis/ ferro/ plũbo/ ære argẽto/ auroq; abũdãs & fertilis. In tarraconẽſi regione urbes clariſſimę fuerũt Pallantia & Numãtia: nũc ẽ Cęſarea auguſta. Sũt & alię urbes íſignes/ ut Ptolemęus refert/ li. ii. Aſturica/ Auguſta/ Cluma/ Toletũ/ Valẽtia romana colonia quę mediterraneo mari adiacẽt/ Carthago noua/ Tarracõ/ Barcinõ romana colonia/ & Saguntũ. Populi celebriores: Vaſcones/ Cãtabri/ Celtiberi. In ea quoq; ẽ regnũ nauariæ uerſus ſeptẽtrionẽ. Nã uerſus oriẽtẽ eſt regnũ Tarraconiæ & catelonię. In luſitania uero/ quę oceano occidẽtali alluiſ: eſt ciuitas Emerita & regnũ portugaliæ. In bethyca quæ mediterraneo mari adiacent
Auicena ſunt ciuitates Aſtagi: hiſpal/ quæ Auicenã medicũ celeberrimũ genuit. Et corduba Senecę &
Seneca Lucani poetę patria. Et regnum Granatæ. Hęc
Solinus terrarum plaga: ut Solino placet/ eſt optimis comparanda: nullis poſthabenda frugum copia/ ubere ſoli/ uinearum & arborum prouentu

Omnium materia affluit/quæcunq; aut pretio cara est/aut usu necessaria. Argentũ habet & aurum. Ferro nun q̃ deficit: nec cedit uinbus: uincit oleas: uiget pabulis. Rudentũ materiẽ nauticis subministrat. Ibi nõ coquũt sales/ sed effodiunt. Tagum flumẽ ob arenas auriferas cæteris amnibus preferũt. In pximis Olisponis oppidi equę lasciuiunt mira foecũditate: Nam spirante fauonio/uento cõcipiunt. Carthaginem apud hiberos poeni cõdiderũt. Tarraconẽ Scipiones/quæ caput est puincię tarraconẽsis. Lusitanum littus pollet gẽma ceraunio/ quod indicis preferunt. Aduersus uim fulgurũ credit opitulari. Hæc Solinus. Hispani primũ Iobeli dicti sunt/ut libr. i. antiquitatis iudęorum Iosephus auctor est. Quos Iobel filius Iaphet cõdidit. Qui nostris tẽporibus hiberes qui & hispani: A quibus postea celtiberi nũcupati sunt. Tagus flu. Iosephus

Hyperborei motes & populi sunt scythiæ super aquilonẽ ripheosq; mõtes/ sub ipso siderũ cardine cõstituti/quasi ultra boreã positi. Vbi sol non quotidie ut nobis: sed primũ uerno equi noctio exortus/autũnali demum occidit/ut li. iii. Põponius scribit. Et ideo apud illos sex mẽsibus dies/& totidem aliis nox usq; continuã. Terra aprica/per se fertilis. Cultores iustissi Põponius

mi: & diutius q̃ ulli mortaliũ & beatius uiuũt. Semper lęti. Non bella nouere nõ iurgia. Habi tant lucos ſiluaſq;. Et ubi eos uiuẽdi ſatietas / magiſq; tedium capit: hilares redimiti ſertis / ſe metipſi in pelagus ex certa rupe pręcipiti dãt. Id eis funus eximium eſt.

Solinus

Hippopodes populi ſunt ĩ oceano ſcythico: qui teſte Solino / humanã uſq; ad ueſtigiũ formam tenẽt. Sed ĩ eqnos pedes deſinũt. De q̃bus idẽ tradit Plinius li. iiii.

Plinius

Plinius

Honomadũ gens ẽ in aſia minori ut lib. v. Plinius refert. Quorũ oppidũ Homana. Caſtella xliiii. inter aſperas cõualles latent.

Huni populi ſunt / qui quondã in ſcythia europę ſup meotida paludẽ incoluere. Deíde muratis ſedibus ingẽti multitudine ꝓfecti in pãnoniã deuenere: eãq; ſibi ꝓuíciã ĩ domiciliũ elegerũt.

I

Iabadium inſula eſt ĩ mari indico cuius metropolis eſt Argẽtea urbs. Eſt. n. ĩſula feraciſſma: quæ auri multũ generat /

Ptolemęuſ

ut lib. vii. auctor eſt Ptolemęus.

Virgilius

Iapidia nunc Forũiulium regio ẽ italiæ a Iapide ætholi filio / q ad eas oras deueniẽs oppidũ de ſuo noíe cõdidit. A quo ea pars ubi fluuius eſt Timauus iapidia cognominata fuit. Vnde Vir

gilius.li.georg.iii.
Caſtella in tumulis & iapidis arua timaui.

Iapygia regio ẽ italiæ/quæ nũc Apulia dicit̃ a Iapyge Dedali filio cognoiata/ut Herodoto placet. De quo Virgilius li.xi.ænei. Herodotus

Victor gargani condebat iapygis agris. Virgilius

Vnde Seruius ſup dicto libr. iapygiã partẽ eſſe apuliæ dixit:i qua eſt mõs garganus.q uſq; in adriaticum tendit̃ pelagus. Lucanus. Seruius Lucanus

Appulus adriacas exit garganus in undas.

Regio ẽ populoſa/ciuitatibuſ nobiliſſimis iclyta/caſtris & oppidis p̨munita/ frumẽto uino & oleo/ diuerſi generis fructibus fertilis & foecũda. Hic bellatores eq; pueniũt. Eiuſ metropolis ẽ Brũduſiũ: quã ætholi Diomedẽ ſecuti cõ diderũt. In portu brũduſii teſte Plinio li.ii. fõs icorruptus p̨ſtat aquas nauigãtibus. Hæc regio auctore Strabone li.vi. aliquando copioſa mortaliũ multitudine floruit: & tredecim urbes habuit. Nũc ãt excepto Tarento atq; Brũduſio c̨tera exigua ſũt oppidula. E Brũduſio ãt Tarẽtũ uia expedito uiatori uno nauata die/cherroneſo perquãſimilis eſt. Eã regionẽ & Meſſapiam & Iapygiam & calabryam & Salentinam complures communi appellatione nuncupãt. Brunduſii uero portus ſua excellentia c̨teros Plinius Strabo

præſtat. Multi. n. ore uno portus includuntur.

Iaziges methanaſtę populi ſunt ī europa: qui ut ſcribit Ptolemęus li. iii. ab oriẽte habẽt Daciã: ab occaſu & auſtro germanię partẽ: a ſeptẽtrione Sarmathiã europę. In ea ꝓuincia octo urbes tantũ poſuit Ptolemęus/ uidelicet. Vſcenium/ Bormanũ/ Abinta/ Triſſum/ Parca/ Candanum Paſſium/ Partiſcum.

Ptolemęuſ

Iberia prouincia eſt aſiæ hyrcano mari proxima & albaniæ. Virgilius lib. viiii.

Virgilius

Pictus acu clamidẽ & ferugine clarus ibera:

Vt autẽ ſcribit Dionyſius/ Iberes populi quondam a pyreneis mõtibus ꝓfecti/ ī aſia ſedes poſuere. Vnde ea pars aſiæ Iberia nũcupatur. Homines bellicoſiſſimi/ & uicinis hyrcanis īfeſtiſſimi: Cũ quibus atrociſſima bella geſſerunt. Ciuitates & uillę huius regionis/ ut libr. v. refert Ptolemęus/ Agina/ Vaſanda/ Varica/ Sura/ Armatica. Eſt & Pharnaſus oppidũ iuxta flumẽ Neoris/ ut Plinius refert lib. vi. In ea ſunt Acroceraunia montes excelſi: qui Iberiam ab Armenia diſterminant: & a portis caſpiis initium deducentes uſq; ad fontem tigridis protẽdunt. Quæ & ceraunia uocitantur: a crebris fulminibus ſic dicta. Vnde Virgilius georg. primo. cũ de Ioue loquitur.

Dionyſius

Plinius

Virgilius

Aut athō/aut rhodopē/aut alta ceraunia telo
Deiicit. Sunt & Ceraunia altissimi mōtes Epiri
de quibus Virgilius. iiii. ænei. Virgilius
Prouehimur pelago uicina ceraunia iuxta.
Vnde iter italiā: cursusq; breuissimus undis
I bernia insula est in oceano septēntrionali uersus
occasū proxima britānię: spatio terrarū britan
nia āgustior: sed situ foecūdior: ut Isidorus re Isidorus
fert. Hęc ab aphrico in boreā porrigitur: cuius
partes priores hiberiā prospectāt: unde & Iber
nia dicta. Gētes habet ferocissimas & bello ap
tissimas: ut Dionysius refert/quę cum pulchro Dionysius
sint corpore & elato/mēbrisq; robustissimis ac
colore cādido/ingenio quoq; & facilitate liguę
plurimū prestāt. Equos parit qui a natura sua
uissimo incessu & modulatione quadā ueluti
more regio deābulare uidentur. Ibi nullus an
guis/auis rara/apis nulla/adeo ut ad uectos in
de pulueres siquis inter aluearia sparserit/exa
mina fauos deserant.
I caria insula est iter sardū & siculū mare/ab Icaro
Dedali filio/ qui cū patre e Creta fugiēs/ alarū
fiducia fretus/ ultra parentis iussa altius euola
uit/& solis ardore cęra qua pēnę cōtinebantur
liquefacta/in eū locū decidit/qđ de suo nomie
Icareū mare dictū est/de quo Oui. de tristibus Ouidius

Icarus immẽsas nomine fecit aquas.

Plinius

Sed iuxta historiæ ueritatẽ Dędalus athenien sis artis fabricę ꝑitissimus/qui teste Plinio lib. vii. in ea arte primus serrã/asciã/ꝑpendiculũ & terebrã adinuenit: & in nauigãdo malũ & antẽnam. Cũ accusaret̃ interemisse sororis filiũ: metuẽs futurum iudiciũ/naui fugit in Cretam ad Minoem Regẽ. Et propter inuestigabilẽ fugã/aduolasse pẽnis existimatus est.

Idumea regio est in Syria/quę a meridie cõtermina est Arabię. A septentrione uero phoenicię aqua Libanus eã diuidit/habetq; ciuitatem Idumen/palmis abundantẽ. Vnde Lucanus ĩ. iii.

Lucanus

Et arbusto palmarum diues Idume.

Virgilius

Virgilius in. iii. georg.

Primus idumeas referã tibi mãtua palmas.

Ptolemęus

In ea sunt ciuitates Berzamina/Caparosa/Elusa/& Mapsa/ut li. v. scribit Ptolemęus.

Plinius

Ilba seu Ilua insula est in mari Tusco a continenti distans. x. milibus passuum/generosa metallis. De qua Plinius refert hoc esse mirum: ꝙ in aliis regionibus effossis metallis terræ sunt uacuę. Apud Ilbam sublata renascuntur/& rursũ de iisdem locis effodiuntur. De qua Virgilius libro decimo.

Insula inexaustis calybũ generosa metallis

Illyris ſeu illyricum prouincia eſt Europæ/cuius fines latiſſimi ſũt. A ſeptẽtrionali plaga utraq; pannonia terminatur. Ab occaſu iſtria. Ab ortu myſia. A meridie habet partem Macedoniæ & mare adriaticum. In ea ut Plinius refert libro iii. populorum pauca effatu digna aut fęlicia nomina. Illyrici latitudo qua maxima eſt. ccc. xxv. milia paſſuum colligit. Lõgitudo a flumine Arſia ad flumen Drinium. dccc. M. paſſ. Illyrici ora multis iſulis frequentatur/ Mare uadoſum/& ſinibus plenum. Vnde Virgilius Antenor potuit mediis elapſus achiuis Illyricos penetrare ſinus. Eius ciuitates inſignes ſunt/ Aluona/ Flauona/ Enona/ Iadera colonia/ Scardona/ Salona/ Epidaurus/ nũc Raguſium/ Aruccia/ Saluia/ Sidrona/ Blanona/ & complures alię/ ut libr. ii. refert Ptolemęus. Plinius Ptolemęus

Inarime inſula ẽ in mari tuſco/ ſinuq; cãpano: in qua mõs erat inſtar ętnę incẽdia eructãs. Quã ob rem dixerũt Typhoeũ gigantẽ Iouis imperio ſub illo cõprimi. Virgilius. viiii. ęnei. Virgilius

Tum ſonitu pclyta alta tremit/ duruq; cubile
Inarime Iouis imperiis impoſta Typhoeo.

Plinius ãt ſcribit/ q Inarime mõs fuit qui terremotũ paſſus alterã fudit inſulã/ quæ pclyta ab Plinius

effusione dicta ẽ/sita i inari tusco. De Typhœo
diuersa poetæ sensẽrũt. Nam Virgilius scribit/
a Ioue fulmine ictũ/ & sub Inarime insula posi
Lucanus tum. Quod & Luçanus i. iiii. sentire uidetur.
Conditus inarimes ęterna molle typhoeus.
Ouidius Naso uero libro. v. metha. sub trinacria positũ
Typhoeum scribit.
Vasta giganteis iniecta est insula membris.
Trinacris: & magnis subiectũ mollibus urget.
Aethereas ausum sperare typhoea sedes.
Nititur ille quidem: pugnatq; resurgere sępe.
Dextra sed ausonio manus ẽ subiecta peloro
Leua pachine tibi: lilybeo crura premuntur.
Degrauat ætna caput: sub q̃ resupinus harenas
Eiectat: flãmamq; fero uomit ore typhoeus.
I Ndia puincia est asię maioris in oriẽte sita: quæ
abĩdo flumine nomẽ assũpsit. Terra fertilis &
Põponius uario genere hoium referta: quę teste Pompo
nio/ tantũ spatiũ littoris occupat/ quantũ pse
xagĩta dies noctesq; uelificãtibus cursus est.
Tã pĩguis alicubi & tã feracis soli/ ut mella frõ
dibus defluãt/ lanas siluę ferãt. Arũdinũ singu
la ĩter nodia ueluti nauitas binos & remos ue
hant. Alit formicas ad magnitudinẽ canũ quę
more griphorũ aurũ custodiũt cũ summa pnicie
attĩgẽtiũ. Magnos gignit elephãtes/ ĩmanesq;

ſerpẽtes. Vrbiũ Nyſſa eſt clariſſima & maxima.
Montiũ Meros Ioui ſacer. Amniũ ganges & in
dus/qui ſolus poſt Nilũ crocodilos producit.
Hec Põponius Gãgẽ naſci dixerũt in ſcythicis Põponius
mõtibus: influere in eum. xix. amnes. Indus in
iugo caucaſi mõtis quod uocaẽ paropanyſus
aduerſus ſolis ortũ effuſus: & ipſe undeuigin
ti recipit amnes. ut li. vi. Plinius refert. Iuxta in Plinius
dum fluuiũ/ut Plinius refert li. ii. duo ſũt mon
tes. Alteri natura eſt/ut ferrũ omne teneat: alte
ri ut reſpuat. Eſt autẽ fauonii ſpiritu ſaluberri
ma ut Solinus tradit: bis ĩ ãno ẽſtatẽ habet: biſ Solinus
legit fruges. Tradũt in ea fuiſſe q̃nq; milia op
pidorũ. Diu ẽt credita ẽ tertia pars eſſe terrarũ.
Hipanis ibi nobiliſſimus fluuius: q̃ Alexãdri
magni iter terminauit. Minima gãgis latitudo
p octo milia paſſuũ: maxima p. xx. patet. Alti
tudo ubi uadoſiſſimus ẽ/mẽſurã cẽtũ pedũ de
uorat. Gãgaridę extimus eſt ĩdię populus. Cu
ius rex equites mille/elephãtos ſeptĩgẽtos/pe
ditũ ſexagĩta milia in paratu belli hẽt. Indorũ
quidã agros exercẽt/militiam plurimi/ merces
alii/optimi ditiſſimiq; Rẽpu. cur̃ãt/ reddũt iu
dicia/aſſidẽt regibus. In gãge ĩſula ẽ ãpliſſima
cõtinẽs gẽtẽ/ quorũ rex peditũ q̃nquagĩta mi
lia/equitũ quatuor milia ĩ armis habet. Parſia

gens ualidissima/quos palybotros uocant/ut
Plinius Plinius refert li vi. Horũ rex sexcẽta milia pedi
tũ equitũ trigita milia/elephãtos nouẽ milia oĩ
bus diebus ad stipẽdiũ uocat. Pãdea gẽs afoe
Mirabiles minis regit̃. Ad mõtem qui nilo dicit̃/teste So
gentium fi lino habitãt/quibus auersę plãtæ sũt/& octoni
gurę digiti in plãtis singulis. Per diuersos indię mõ
tes sunt nationes capitibus caninis/armatę un
guibus/ad sermonẽ humanum nulla uoce/sed
latratibus tantũ sonãtes. Apud Clesiã legitur/
quasdã foeminas ibi semel parere/natosq; ca
nos illico fieri. Esse rursũ gentẽ alterã/quę in iu
uẽta sit cana/nigrescat ĩ senectute: quibus uita
ultra æuũ nostri temporis. Monoculos quoq;
ibi nasci tradũt/ singulis cruribus & singulari
pnicitate/q a calore se defẽdũt plãtarũ magni
tudine. Gangis fõtẽ qui accolũt/ odore uiuũt
pomorũ siluestriũ/lõgiusq; pgentibus eadẽ in
prędidiũ gerũt. Sunt q ceruicibus carẽt/& in hu
meris habẽt oculos. Sunt q silueſtres hirti cor
pora/caninis dẽtibus/stridore terrifico. Sunt q
multas ducãt uxores/ &cũ maritus decesserit/
quæ officiosior cæteris iudicata fuerit/ rogum
ascendit coniugis/ & semet ipsam supremis
Mirabiles be eius dat inferias. Sunt illic multæ & mirabiles
stiæ bestiæ/ quarum Leucotrota uelocitate præce

dit feras uniuerſas/ipſa aſini fere magnitudine/ quæ uoce loquentium hominum ſonos æmulatur. Manticora triplicem dentium ordinem habet/ faciem hominis/corpus leoninum/ humanas carnes auidiſſime affectat. Monoceros monſtrum eſt mugitu horrido/ equino corpore/capite ceruino/media in fronte cornu habet ſplẽdore mirifico. Anguillas ad tricenos pedes longas educat Ganges. Indica maria balenas habent ultra ſpatia quatuor iugerum. Sola India mittit Pſitacum auẽ. Mittit piper/ gariphylon & hebenũ/ ex quo pocula fiunt. Nã qcqd maleficum fuerit/tactu eius auertitur. Mittit & calamos odoratos. Dat & multa alia fragrantia. Gignit Adamantem lapidem/Berillum/ Criſopaſſum Hiacyntum/ Margaritas & alias gẽmas. Ebur quoq; in ea copioſe inueniẽt. Ibi mõtes aureis uenis referti/quos ne effodiant̃/ dracones gryphesq; cuſtodiũt. In ea regiõe/ ut Plinius tradit li. vii. arbores tãtę ꝓceritatis ſũt/ ut ſagittis ſupari nequeãt. Hęc facit ubertas ſoli/ tẽperies cęli/aquarũ abũdãtia. Si libeat credere/ ut ſub una ficu turmæ cõdant̃ equitũ. Multos ibi qna cubita cõſtat lõgitudine excedere. Nõ expuere/nõ capitis/nõ dẽtiũ/aut oculorũ ullo dolore affici/tã moderato ſolis uapore durari.

Plinius

In eā eſt mons Caucaſus ex eo latere quo ad
Plinius ſeptētrionē eſt contermina Scythiæ/ ut Plinius
Herodotus refert lib. vi. Hunc dixit Herodotus lib. hiſt. i.
eſſe oīum mōtiū altiſſimū: qui ab eois ſurgit lit
toribus. Deinde inter ægyptiū & pāphilicū pe
lagus obiectus/ ſeptentrioni dextero latere/ le
uo meridianę plagæ occurrit. Sed pro gentium
ac uarietate linguarum plurifariam nominaꝫ/
Apud indos Imaus: Apud Parthos paropany
ſus: inde Taurus. Vbi ī excellētiſſimā ſublimi
tatē conſurgit/ Caucaſus: aliiſq; noībus.

Infernus quē alii tartarū/ qui cōturbationē ſigni
ficat: quia illic oīa pturbata dicunꝫ: Alii ſtygē
quæ triſtitiā interpretaꝫ: Alii herebū & orcū di
cunt: locus eſt in medio terræ: eſſeq; eo tricies
centena ducēta & quadraginta q̄nq; milia ꝑdi
Plinius derūt. Plinius uero. li. ii. refert inuentam fuiſſe
epiſtolā in ſepulchro Dioniſyodori geometrę
peruenisſe eum a ſepulchro ad medium terræ
eſſeq; ad eum locum ſtadiorum. XLII. milia. In
ferorum imperium Plutoni Saturni filio datū
finxere poetę: cuius aſpectum terribilem dixe
runt. Vnde Statius.

Statius Forte ſedens media regni infelicis in arce
Dux herebi: populos poſcebat crimina uitę/
Nil hominū miſerans: iratuſq; oībus umbris

Virgilius ãt. vi. ænei. Apud inferos nocẽtũ ex Vigilius
plorare culpas dixit Rhadamantũ Iouis filiũ:
q fuit rex lycię/uir seuerus & iustitię executor.
Gnosius hęc Rhadamãtus hẽt durissima regna
Castigatq; auditq; dolos/subigitq; fateri
Quæ quis apud supos furto lętatus inani
Distulit in seram cõmissa piacula mortem.
Eodẽq; libro mala quę sũt ĩ inferno descripsit
his uerbis. Primisq; in faucibus orci
Luctus & ultrices posuere cubilia curę.
Pallẽtesq; habitant morbi: tristisq; senectus:
Et metus/& mala suada fames: ac turpis egestas.
Terribiles uisu formę/letumq; labosq;.
Tum cõsanguineus leti sopor: & mala mẽtis
Gaudia: mortiferumq; aduerso in limine bellũ
Ferreiq; heumenidũ talami/& discordia demẽs
Vipereum crinem uittis innexa cruentis.
In hoc loco dãnant̃ q se uoluptatibus corpo
ris/rebusq; terrenis dediderũt/ac uitiorũ labi
bus inqnauerũt/ꝓ ĩde ab oĩpotẽti deo æterno
igne/uariisq; poenarũ generibus cruciantur.
Theologi uero inferna quatuor esse dixerunt
Vnũ in cẽtro terrę/ ĩ quo dãnati sẽsibilẽ poenã
patiũt̃/& gratia ac uisiõe diuina priuãt̃. Alterũ
sup hũc ẽe uoluerũt/ubi animę puerorũ/q ũdã
nõ ꝑcepere baptismi/carẽt gratia & diuina uisio

ne/ſed poenã ſenſibilẽ miníme patiuntur. Quẽ locũ puerorũ líbũ uocauerũt. Supꝑ hũc tertiũ po ſuere: ubi poenã animæ ſentiũt/ſed gratia diui na nõ priuantur: quod purgatoriũ appellant. Quartus omnibus ſupior/ in quo nulla extat pęna: & limbum ſanctorũ patrũ uocari malue rũt. In hũc ſolũ Chriſtũ deſcẽdiſſe/ & ſãctos pa tres ibi exiſtẽtes ab ĩferis adduxiſſe ꝓdiderũt.

Insubres populi fuerũt gallię ciſalpinę: quibus Cygnus Stelenei Regis filius primus oĩum im peraſſe dicit: qui ea in regione iuxta lacũ maio rem/quẽ Verbanũ appellãt/ Sepriũ oppidũ cõ didit. Hic aũt Cygnus poſt interitũ Phaetõtis quẽ ardẽter amabat/ ex longo ploratu ĩ cygnũ auẽ cãdidiſſimã/ ut poete finxerũt/ cõuerſus ẽ. Eius regionis ciuitates ſũt Mediolanũ/ Papia/ Lauda/ Nouaria/ Vercellę/ & Comũ: quã urbẽ ĩ cũbẽtes Rheti uaſtauerãt/ ut li. v. Strabo refert. Strabo Sed Põpeius Strabo Pompei Magni pater colo nos in ea reſtituit. Inde nouũ Comũ appellata eſt. In cuius agro larius ẽ lacus/ q amnẽ Ticinũ Larius lacus emittit/ ſicut Benacus in agro Veronenſi Min Benacus cium amnem eiicit.

Ionia regio eſt aſię minoris/ media inter Cariã & æoliã/ ab Ionio athenienſiũ duce cognoĩata/ q eã regionẽ ſubegit: uel ab Iano Iapheth filio/ ut

lib.i.antiqtatis iudeorũ Ioſephus auctor ẽ. In ea Miletũ urbs quõdã Ionię totius belli paciſq; artibus caput & princeps/ ut Põponius refert: Taletis aſtrologi patria/ & Thymothei muſici/ & Anaximandri phiſici/ & Piraci philoſophi/ aliorũq; ciuiũ inclytis ingeniis merito inclyta. Ibi Lamius mõs Endymionis a Luna/ ut ferũt/ adamati fabula nobilis. De quo. ii. ruſculanarũ ſcribit Cicero: cũ ſup Lamio mõte obdormiſſet a Luna deoſculatus ẽ. Vnde. Ouid. iii. de arte.

Lamius Endymion nõ eſt tibi luna pudori.

Sed Plinius li. ii. natural. hiſt. figmẽtum omne enodauit. Nã primus hoíum Endymion lunæ curſũ naturãq; deprehẽdit: & ob id amore eius captus fama tradiť. Ibi Prienis urbs/ Biãtis philoſophi patria. Ibi Epheſus urbs pręclara/ quæ Parrhaſiũ & Apellẽ pictores celeberrimos genuit. Et Clazomena urbs/ ex qua Anaxagoras phũs pręſtãtiſſimus originẽ duxit. Meãder fluuius nobiliſſimus inter ioniã & Cariã defluit.

Iſſa íſula ẽ in mari adriatico adiacẽs dalmatię/ ut li. ii. refer Ptolem. In qua ẽ ciuitas eiuſdẽ noís.

Iſauria regio eſt aſię minoris ſic dicta qa undiq; aurarũ flatibus pateat. Metropolim habet Seleuciam a Seleuco cõditam.

Iſrael regio eſt Aſię maioris Samariæ cõtermina

Ioſephus

Põponius

Endymiõ

Cicero

Ouidius

Plinius

Parrhaſius

Apelles

ptolemęus

Isidorus

ab Israel filio Ysaac sic cognoīata/ ut Isidorus refert li. viiii. Israelitę. n. prius hębręi uocati sūt. Patriarchā uero hebręorū fuisse Israel sacrę litterę tradunt. A quo. xii. Iudęorū tribus israelis uocabulū sortitæ sūt. Nā Iudęi primū hębræi siue Israelitæ nūcupabāt. Sed postq̄ ī duo regna populus hębręorū diuisus est: tunc duæ tribus quæ de stirpe Iuda reges habebāt: Iudęorū nomen sortitæ sunt. Reliquæ decē tribus pristinū Israelis nomen tenuerunt.

Isthmos ē ea pars terræ angusta/ quæ inter duo maria cōclusa iter ad Cherronesum porrigit/ de

Ouidius

quo Ouidius ī epistolis heroidum.

Aequora bina suis oppugnāt fluctibus isthmō
Et tenuis tellus audit utrunq; mare. Et Luca

Lucanus

nus in primo. Gracilis mare sepat isthmos.

Inter cæteros āt duo celebres describūt. Thra

Pōponius

cius sup quo ut Pōponius refert li. ii. & Plinius

Plinius

li. iiii. Cardia ciuitas fuit. Achaicus/ de quo Pōponius testat: hoc ideo isthmo cognomē esse qa quattuor miliū spatio ægęū mare ab ionio submouens/ angusto tramite helladi polopo nesū annectit. In eo ē oppidū Chencerea fanū Neptūni. Corīthus olim clara opibus/ nūc Romana colonia: ex sūma ipsius arce maria utraq; contuens.

Istria regio est italiæ illyrio cõtermina/ quæ i lati
tudine quadraginta milia passuum. In circuitu
cxxv. milia complectit/ a Formione nũc Tisano
fluuio ad fanaticũ sinũ/ quẽ nũc Carnarium ap
pellant/ in quo Arsia amnis decurrens Istriam
ab illyrio disterminat. Iustinus autẽ lib. xxxii. Iustinus
de Istria hæc scribit. Istriorum gentem fama est
originem a Colchis ducere/ missis ab Oeta Re
ge/ ad Argonautas raptoresq; filiæ persequen
dos: qui ut a ponto intrauerunt Istrum/ alueo
Sabii fluminis pẽnitus iuecti uestigia argonau
tarum insequentes/ naues suas humeris per iu
ga montium usq; ad littus adriatici maris tran
stulerunt: cognito q argonautę idem propter
longitudinẽ nauis priores feciss ent. Quos ut
aduectos Colchi nõ reperiũt: siue metu regis/
siue tedio longæ nauigationis/ iuxta Aquilegiã
cõsedere: Istriq; ex uocabulo amnis/ quo a ma
ri concesserant appellati. Vrbes eius clariores. lis
Iustinopolis/ quã Iustinus impator ędificauit. Iustinopo
Pauli Vergerii patria iurisconsulti & philosophi Paul. Verg
præstãtissimi/ ac inter primos oratores eloquẽ
tissimi. Insula oppidum distans a Iustinopoli
quinq; milia passus. Et post tandũdẽ Piranũ op Piranum
pidum nobile. Deide Humagum oppidum: a Humagũ
quo quinq; milia passus abest Hemonia/ quæ Hemonia

nunc ciuitas noua appellatur. Prope eam Nauporti ſunt hoſtia fluminiſ quieti nũc appellati/ inter Hemoniã alpeſq; exoriẽtis: in quẽ Argo
Plinius nauim traduntfuiſſe demiſſam. Nã ut Plinius refert li. iii. Argo nauis flumine in mare adriaticũ deſcendit: nec procul Tergeſte. Nec iam cõſtat quo flumine. Humeris trauectã alpes diligẽtiores tradũt. Subiiſſe aũt Iſtro: dein Sao. Deinde in Nauporto: cui ex ea cauſa nomen ẽ. De quo
Strabo Strabo libr. v. Neq; uero omittẽdũ uideꝛ q; quidam ſcriptores ꝓ uero tradũt/ Argonautas per Iſtrum nauigãtes/ atq; ad eius fontes delatos/ poſtea ad ſinũ adriaticũ perueniſſe. Poſt Nauportũ prima eſt Parentiũ ciuitas uetuſta. Dein
Parentium de Ruuignũ oppidũ. Poſt illud urbs Pola/ Ro
Pola mana colonia/ a Colchis ut Strabo refert/ cõdi
Strabo ta iſtriæ ac italiæ urbiũ poſtrema. Hæc regio optimi uini ferax/ oleo ac fructibus omis generis
Sdrigna abundat. Stridon oppidũ nũc Sdrigna uocatũ in agro iuſtinopolitano ſitũ eſt. A quo glorioſiſſimus eccleſiæ Dei doctor Hieronymus originẽ duxit: ut tantũ uirũ cõſtet/ nõ alienigenã/ ſed ĩ italiã natũ fuiſſe: quod uerba ſua de ſeipſo ſcripta in libro de uiris illuſtribus certiſſimũ
.S. efficiũt. Hieronymus præſbiter patre natus Eu
Hierõymuſ ſebio ex oppido Stridonis/ qđ a gothis euerſũ

dalmatię quōdā pānonięq; cōfiniū fuit. Siqui uero ptinaces contenderint beatū Hieronymū ideo illyricū fuisse: q eius gētis idiomate usus sit: respōdemus illis. Maiorē atq; nobiliorē Italię esse partē calabryā q̄ sit Istria: qua ī regione semp uiguit & nunc quoq; uiget greçæ linguę usus. Pari modo apd Vicētiā & Veronā pręclaras elegātissimasq; moribus italię urbes/ multi fūt uici/ multa oppida/ quorū incolæ theutonica frequētius q̄ itala locutione utuntur.

Ithaca insula est ante Epirū sita/ Vlixis dominio illustris. In qua est ciuitas eiusdē nois/ ut li. iii. refert Ptolemęus. Est & mons Neritos/ a quo tota insula nōnunq̄ Neritos appellata fuit. Vnde Virgilius. iii. ęnei. Neritos ardua saxis. Ptolemęus

ITALIA prouincia est europę/ & oīum totius orbis celeberrima/ numine diuino electa/ quæ orbem ipsum clariorem faceret/ sparsa cōgregaret impia/ rituq; molliret/ humanitatē mortalibus daret/ cūctarūq; gētiū patria fieret. Ibi locorū salubritas/ accęli tēperies/ ubertas soli/ aprica colliū/ opaca nemorū/ tā munifica siluarū genera/ inoxii saltus: tanta frugū/ uitiū/ olearumq;/ fertilitas: amicti uitibus montes: atq; ut ueteres dixere/ sūmū Liberi patris cum Cerere certamen. Hic falerni/ massici/ gaurani/ surētiniq; montes Laudes Italię

uinetis atq; fructetis amoeniſſimi. Hic bellato
res eq; nobilia pecori uellera/ tam opima tauris
colla/ tot ãnes/ lacus tanti/ tot maria/ ac nobiles
portus/ oræq; patẽtibus terrarũ gremiis cõmer
tio orbis accommodatæ. Ad hæc auri & argẽti
oĩumq; metallorũ uenę fertiliſſimę. Tot calidi
fontes diuerſis ægritudinibus remediũ ſaluta
re præſtãtes. Tot urbes egregiæ. Tam clarum
decus ueterũ oppidorũ: quę primum greci/ po
ſtremo uictores Romani cõdiderunt. Neq; uir
tute moribuſq; excellẽtes uiros commemoro/
aut ingenio & armis ſupatas gentes. Ipſi ea de
re iudicauere græci/ galli/ poeni/ atq; hiſpani to
tiens uicti ac pęnitus ſubacti. Quas ob res
Omnibus in terris quæ ſunt a gadibus uſque
Auroram & gangem/ Italia ęquo iure pręferen
da eſt. Nã ſi priſcos in illa reges cõmemores/ il
Saturnus luſtrata eſt Saturno/ Ianoq; regibus. Quorum
Ianus alter Vir ſũmę iuſtitiæ fuit/ alter pater & deorũ
deus appellatus eſt. Quẽ ob magnitudinẽ ſa
pientiæ bifrontẽ eſſe dixerũt. In re militari ſem
per adeo prępotens Italia fuit/ ut nullo unq̃ tẽ
pore ſine ſplẽdido imperio extiterit. Hæc pro
temporũ diuerſitate uariũ quoq; ſortita ẽ no
Heſperia men. Nã prius quidẽ dicta eſt Heſperia ab He
ſpero Atlantis fratre/ uel ut Macrobio placet/

ab heſpero ſtella q̃ occaſui ſubiecta ſit. Dehĩc
Oenotria dicta fuit ab Oenotro Sabinorũ Re Oenotria
ge. Poſt italia ab Italo Siculorũ Rege. Vnde Vir Italia
gilius primo ęneidos. Virgilius

Eſt locuſ/ heſperiam graii cognoĩe dicũt.
Terra antiqua: potẽs armis/ atq; ubere glebę.
Oenotrii coluere uiri. nunc fama minores
Italiam dixiſſe ducis de nomine gentem.

Eſt & italiæ pars latiũ/ ſic dictũ a Latino Rege/ Latium
ut Varroni placet: uel a latendo/ ut Virgilius
viiii. ęnei. ſcribit/ cũ Euandrum Aneę loquen
tem induceret.

Primus ab ęthereo uenit ſaturnus olympo/
Arma iouis fugiens/ & regnis exul ademptis.
Is genus indocile/ & diſperſum mõtibus altis
Compoſuit/ legeſq; dedit/ latiumq; uocari
Maluit: his quoniã latuiſſet tutus in oris.

Idẽ ſenſit Ouidius lib. faſtorũ primo Ouidius
Dicta quoq; eſt latiũ terra latente deo.

Rurſũ hæc oĩs ora nõnunq̃ Auſonia dicta fuit
ab Auſonio Vlixis filio. Vnde Virg. viii. æne.

Tum manus auſoniæ & gentes uenere ſicanæ.
Sępius & nomẽ poſuit ſaturnia tellus.

Iuſtinus aũt ſcribit Italiæ cultores primos Abo Iuſtinus
rigines fuiſſe: quorum Rex Saturnus uir ſũmę
iuſtitię fuit: unde italia Regis nomĩe Saturnia Saturnia

appellata fuit. Est autē querno folio assimilis:
Situs italiæ proceritate amplior q̄ latitudine: quæ mari gemino maxima parte clauditur. Ab oriente enī adriatico siue supero. A meridie atque occasu tyrrheno siue infero in modū peninsulæ cingitur. Ad septentrionem uero mōtes habet cōtinuos: qui inter utrunq; mare extensi mirabili altitudine a mediterranea regione illam cōmuniunt. Hi montes lingua gallica alpes uocantur/ quasi albæ: quia ꝑpetuis fere niuibus albescūt. Apeninus aūt mons paulo supra inferum mare ab alpibus oritur: qui per mediam fere italiam in Siculum fretum discurrit usq; ad oppidum Rhegiū. In ultimo sui ī duo cornua scinditur: quorū alterum ionium spectat mare: alterum Siculum. In medio sinus Tarentinus. Ea
Magna grę cia quondam ora magna græcia nuncupata fuit.
Padus flu. Planiciem uero inter apeninum & alpes positā secat padus fluuius italiæ celeberrimus/ ingenti aquarum multitudine ī adriaticum mare decurrens. Verum italiæ lōgitudo ab alpino fine
Italię Lōgitudo prętorię augustæ per urbem Capuam ad oppidum Rhegium/ ut Plinius tradit/ decies centena & uiginti milia passuum colligit. Latitudo
Latitudo eius a Varo ad Arsiam quadringenta .x. Vni
Circuitus uersę aūt ambitus tricies cētena . lviii. milia cō

plectitur. Vmbílicum eius in agro eſſe reatino Varro auctor eſt. Vmbelicus Italiæ agrum Reatinum

Italia/ut ferũt/in ſex & decem regiones ſine in ſulis eſt diuiſa. Suntq; Liguria/Etruria/Latium Campania/nunc terra leboris. Lucania/nũc prĩ cipatus. Brucii. Calabrya/Iapygia ſiue Daunia nũc Apulia. Samniũ/ nunc Aprutiũ. Picenum/ nunc Marchia anconitana. Flaminia & Emilia/ nunc Romandiola. Vmbria/nũc ducatus ſpo letanus. Gallia ciſalpina/nunc Lombardia. Ve netia. nũc Marchia taruiſana. Iapidia & Carnia nunc Forumiulium. Iſtria. Italię ciuitates inſi gnes. In latio urbs Roma terrarum caput. In cã pania Neapolis. In etruria Florentia. In gallia ciſalpina Mediolanũ. In liguria Genua. In Ve netia urbs Venetiarum. *in romandiola Bononia* Ciuitates ĩ ſignes

Hæc eſt italia Diis ſacra/quæ teſte Plinio li. iii. L. Aemilio Paulo. C. Statilio Regulo conſulĩ bus/nuntiato gallico tumultu/ſola ſine exter nis ullis auxiliis atq; etiã ſine traſpadanis/equi tum octoginta milia: peditum ſeptingenta mi lia armauit. Equites *80000* Pedites *700000*

Iudęa ꝓuícia eſt aſię/quę ab oriente atq; meridie Arabia terminat̃: a ſeptẽtriõe Syria. Hãc Ptole męus paleſtinã ſyrię appellat: ĩ q̃ ẽ galilea/Idu męa/Phoenice/Iordanis fluuius/ Cæſarea ſtra Ptolemęus

tonis. Appolonia/ Ioppa/ Azotus/ Ascalõ/ La
cus asphaltides/ Lacus thiberiadis/ Gaza/ Ema
us/ Engada/ Samaria/ Mõs libanus/ Pentapolis
quę igne consũpta ẽ/ & hierosolima clarissima
urbiũ oriẽtis/ ut Plinius tradit. In hierosolima
est mons Syon qui specula ĩterpretaf. Erat.n.
in sũmitate eius arx cõstructa ad defensionẽ ci
uitatis/ quę de lõge ueniẽtes facile cernebat. Vt
Iustinus aũt Iustinus refert li. xxxvi. Iudęorũ uires tãtę
fuere: ut post Demetriũ nullũ macedonũ regẽ
tulerĩt/ domesticisq; ĩperiis usi Syriam magnis
bellis infestauerint. Nanq; iudęis origo dama
scena: quæ Syrię nobilissima ciuitas est. Mos
fuit apud Iudęos: ut eosdẽ & reges & sacerdo
tes haberẽt/ quorũ iustitia religione ꝑmixta/ in
credibile quãtũ coaluere. Opes gẽti ex uectiga
Balsamus libus opobalsami creuere/ quod in his tãtũ re
gionibus gignif. Est nãq; uallis: quæ cõtinuis
mõtibus uelut muro quodã ĩstar hortorũ clau
dif. Spatiũ loci ducenta milia iugera: nomi ne
Hierico Hierico dicif. In ea silua ẽ & ubertate & amoe
nitate ĩsignis. Siqdẽ palmeto & opobalsamo
distinguif. Et arbores opobalsami formã simi
lẽ pyceis arboribus habẽt: nisi ꝙ sunt humiles
magis/ & in uinearum more excolũtur. In ea re
gione lacus est/ qui propter magnitudinem &

aquæ ĩmobilitatẽ/ mortuũ mare dicĩt: nec materiã ullã ſuſtinet: niſi quę alumine illuſtratur. Iudęa teſte Solino/illuſtris eſt aquis. Iordanis amnis eximię ſuauitatis/Panea de fõte demiſſus regiones prętterfluit amoeniſſimas. Vt aũt ſcribit Diuus Hieronimus ſup Matheũ Iordanis fluuius ad radices oriĩt libani: duobusq; fõtibus ſurgit. Alteri nomẽ ior: alteri dan: qui ſimul iũcti iordanis nomen efficiũt. Lacus thiberiadis omnibus anteponiĩt: ad ſanitatẽ uſu efficaci. In hac tantũ balſamus naſciĩt. Similes uitibus ſtirpes habẽt/malleolis digeruntur/ aquis gaudẽt/ amant ãputari. Iudęa ex nomine Iudę appellata eſt: ut Iſidoro placet: hec ẽ paleſtinæ regio quæ prius Canaam dicta eſt: a filio Chã Terra eſt opum diues: frugibus fertiliſ: opima balſamiſ. Vnde ob ſingularẽ aeris tẽperiẽ et elemẽtorũ gratiã exiſtimauerũt iudęi eã ꝓmiſſã patribus tẽrrã lacte & melle fluẽtem. In ea Solomõ regnauit annis quadragĩta/uir oĩum ſapiẽtiſſimus/qui tẽplũ toto orbe celeberrimũ hieroſolimis extruxit ex lapide albo & polito mirifica arte cõſtructũ/ interius exteriuſq; laminis aureis ornatum: cuius pauimẽtũ pretioſo marmore ſtemi fecit. Altare quoq; æneũ longitudinis cubitorũ. xx. in eo erexit. Vaſaq; oĩa ad di

Iordanis fl.

Lacus thiberiadis

Balſamus

Iſidorus

Solomon

uinũ cultũ ſpectantia aurea eſſe uoluit. Longi
tudinẽ templi ſexaginta cubitorũ prodiderũt
Latitudinẽ. xx. Altitudinẽ. c. xx. in quo archã
domini & tabulas duas teſtamẽti: umãq; man
na plenã & uirgã Aaron ſũma cũ ueneratione/
ígẽtiq; hoſtiarũ pompa/ omni populo aſtante
collocauit. Regiã quoq; ſibi & quidẽ ſupbiſſi
mã prope tẽplũ ędificauit/ aliisq; ínumeris ędi
ficiis tam publicis q̃ priuatis urbẽ ipſam exor
Veſpaſia nauit/ quam poſtea romani príncipes Veſpaſi
nus anus & Titus penitus euerterunt. Et ut Ioſe
Ioſephus phus refert: centũ milia captiuorũ uendita fue
runt: & undecies centena milia fame & gladio
perierunt. Vt aũt tanta multitudo hieroſolimę
reperiretur/ cauſa azimorum fuiſſe refert. Nam
ex omni iudęa ad eam urbem confluxerunt.

L

LACONIA regio ẽ in peloponẽſo/ quæ
Statius & Oebalia dicta fuit. Vnde Statius in
Achilleide.

Soluerat oebalio claſſem de littore paſtor.

Dardanus. In ea fuit Amicla ciuitas · Caſtoris
& pollucis patria. Ibi Eurotas fluuius qui ur
bem lacędęmona prętерfluit/ cuius ripę lauro
abũdant/ ideo illum poetæ Apollini ſacratum

dixere: de quo Virgilius ſ Sileno Virgilius
Oſa quæ phoebo quondam meditante beatus
Audiit eurotas iuſſitq; ediſcere lauros.
Fuit aũt lacedęmonia ſiue lacedęmon urbs la
conię a Lacedęmone Iouis filio condita. Hęc
eadẽ alio noie Sparta nũcupaẽ: Ipſa autẽ regio
nõnunq̃ lacedęmonia dicta fuit.

Lapitę fuerũt in theſſalia alpeſtres populi/ q̃ bel
la cũ centauris geſſere. De q̃bus Virgi. ii. geor. Virgilius
Et magno ileum lapitis cratere minãtem.

Larodii populi fuerũt in ſcythia aſiæ/ ut lib. iiii.
ſcribit Herodotus. Herodotus

Latium regio eſt clariſſima italię: cuius fines ab
hoſtiis Tyberinis ad ſitanum ſinum. Eſt enĩ
media ĩter Etruriam & Cãpaniam nobiliſſimis
populis & ciuitatibus ornata. Eſt autẽ glorio
ſum hominum genus/ ut Dionyſio placet/ ſo Dionyſius
liq; ubertate ac ingeniorum excellentia foecũ
dum. Q̃ua in regione per mediũ decurrens ty
beris a propinquo tadẽ mari placidiſſimo ſinu
apud hoſtiam excipitur. Fluuius quidem cæ
terorum omnium princeps & imperator/ qui
clariſſimam illam & præpotentem interſecat
Romam noſtrorum regum domicilium atque Roma
omnium aliarum regionum caput a Romulo
condita anno mundi. IIII. M. CCCC. XXXX.

ut Euſebius de tẽporibus refert/xii. M. paſſuũ mari ꝓxima. Cuius olim magnitudinẽ ac tecto rum altitudinẽ ſiqs ꝑcenſeat/nullius urbis am plitudinẽ in toto orbe potuiſſe ei cõparari fate biť. Iam uero florẽtiſſimas opes/maximũ nobi litatis numerũ/ampliſſimã ſenatus maieſtatẽ/ nauiũ multitudinẽ/tot ĩſtructas parataſq; claſ ſes/ingentes exercitus/res terra mariq; geſtas/ prẽlia/uictorias & triũphos quo tãdem narrari debet ope? Ita. n. late ꝑ orbẽ terrarũ arma circũ tulit: ut qui res eius legũt/ non unius populi/ ſed generis humani facta diſcant. Hẽc eſt quæ genuit Fabios/Scipiones/Metellos/ Lucullos/ Sillã/Mariũ/Marcellũ/Põpeiũ/& ipſum deniq; Cęſar Cæſarẽ/cuius ĩ re militari uirtus & gloria ad cẽ lũ uſq; ꝑfloruit. Hẽc illa urbs ẽ/quẽ tot excellẽ tes ingenio uiros edidit: quales Varronẽ/Tul liũ. Catonẽ/Saluſtiũ/Hortenſium/Graccũ/ M. Antoniũ/& cæteros quos enumerare/ĩfiniti pe ne laboris eſſet. Hæc tãdẽ illa ẽ/quæ ꝑdomito orbe terrarũ ad id ſũmi culminis faſtigiũ ꝑue nit: ut oĩum populorũ regna/ oĩum gentiũ im peria magnitudine/potentia/uirtute: gloria ſu perauerit. In ea quoq; regione ẽ Ardea ciuitas Ardea a Dane Perſei matre cõdita/quæ Leonẽ ſecũdũ Romanũ põt. genuit. Terracina antea Trachi

na ideſt aſpera uocata. Cui obiecta palus ingẽs
ẽ/ut li. v. Strabo auctor ẽ/mari adiũgiť. Funda Strabo
na ciuitas decimo a Terracina miliario diſtat.
Sothero põtifice Romano ornata. Caieta urbs Caieta
a nutrice Aeneę dicta/ſicut Virgilius ſexti prin Virgilius
cipio cecinit.

Tu quoq; littoribus noſtris æneia nutrix
Aeternã moriẽs fama caieta dediſti. Eſt ãt urbs
portu arceq; munitiſſima/uitibus/citris/ malis
aureis amęniſſima. Velitre ciuitas uetuſta. xx
ab urbe miliario diſtãs. A qua Cęſaris Auguſti
pgenitores originẽ duxerũt: qntoq; ab ea mi
liario eſt uetuſtiſſimi nois oppidũ Chora/ab
uno triũ fratrũ conditũ: quorũ alter Tibur ædi
ficauit: alter Catillo cognomẽ dedit. Vnde Vir
gilius in vii.

Tum gemini fratres tiburtia moenia linquũt
Fratris tiburti/dictam cognomine gentem
Catilluſq; acerq; Choras/argiua iuuentus.

Preneſte urbs a græcis condita/quæ ut Strabo Preneſte
refert li. v. habuit Fortunæ tẽplũ illuſtre/ unde Strabo
certa edebãť oracula. Eſt ãt ſita i mõtana regio
ne. Tuſculũ ciuitas olim egregiis ornamẽtis i Tuſculum
ſignis. Eã uineta coronant/ tectaq; magnifica.
Teanũ quod Sidicinũ uocãt: maxima quõdã Terracina
inter latinas urbes. Calenũ urbs imprimis exi ãxur dicta

mia. Setia urbs uetuſta/ arduo in colle ſita/ pre
Plinius tioſiſſimi uini ferax. Nã ut Plinius refert libro
xiiii. diuus Auguſtus uinũ ſetinũ prętulit cũc
tis. Priuernũ ciuitas olim inſignis: cuius alũna
Camilla fuit Camilla uirgo. Alba ciuitas .xvi. ab urbe
lapide/ trecẽtis annis ante Romã ab Aſcanio
cõdita. De qua Virgilius ĩ. viii.
Aſcanius clari cõdet cognominis albã. Anania
ciuitas ĩ hernicis uetuſtiſſima/ de q̃ Virgilius.
Virgilius Hernica ſaxa colũt/ quos diues anania paſcit.
Ea urbſ Innocẽtio. iii. & Bonifacio. viii. ciuibuſ
decorat̃. Tibur ciuitas multo ante Romam a
Sibylla græcis cõdita. Vnde decima Sibylla dicta tibur
tina originẽ duxit: cuius conſilio ut multi ꝑdi
Auguſtuſ derũt: Cæſar Auguſtus Chriſtum adorauit. In
eius libris ſcriptũ inuenit̃. Naſcet̃ Chriſtus ĩ be
thleẽ/ & annũtiabit̃ ĩ Nazareth. Ofęlix illa ma
ter/ cuius ubera illũ lactabũt. In agro tiburtino
Strabo ut Strabo refert li. v. mira ẽ fructuũ abundãtia:
præter lapidis effoſſiones/ q̃ tiburtinus dicit̃.
Quinquagintatres populos in hac regione in
teriiſſe Plinius auctor eſt. In ea Circeus mons/
& Põtina palus. Fuerũt Marſi populi/ & Maru
bia urbs. Fuerũt Amiclæ/ q̃ a ſerpentibus deleti
ſunt. Auſones populi a q̃bus mare auſonium.
Phormiæ urbs amoeniſſimi ſitus: ĩ qua Cicero

phormianã habuit uillã/& cõplures aliæ/quæ nunc dirutæ iacent.

Lauce ísula est í põto/boristenis hostio obiecta. Et qbi Achilles situs est/achillea cognoíata :

Leleges populi sũt í grẹcia/ quos alio noíe thesſalos uocant/qui cẹteris græciẹ populis olim præstare uidebanť. Herodotus uero lib. hist. i. hos dixit maritimos fuisse populos/q postea Cares appellati sunt. Herodotus

Lẽnos ísula ẽ í ægẹo mari/in quã Iuno Vulcanũ filiũ/cũ eũ turpẽ pepisse cõspiceret/ e cælo deie cit. Ibiqꝫ/ut scribit Seruius í buco. a símiis nutritus fuit: uel potius a Síthiis populis/ut pleriqꝫ uoluerũt. Hic postea cũ deorũ faber effectus esſet/ab ætna ad hanc ísulã refocilatiõis causa uenire solebat. Vnde Statius li. v. thebaidos. Seruius

Lemnius ignifera fessus respirat ab ẹtna.

Vestit athos: nemorũqꝫ obscurat imagine põtũ

Athos mõs ẽ altissimus macedoniẹ/a lẽno sex & lxxx. M. passuũ distãs: q ut historici attestãť ad eã usqꝫ ísulã umbrã iacit. Quod íter miracula notauerũt. Est ãt adeo sublimis teste Solino qꝫ altior ẹstimatur/q̃ unde hymbres cadũt. In aris. n. quas í cacumine sustinet/ nunq̃ cineres eluunť: nec qcq̃ ex ageribus suis perdunt. Solinus

Lerna regiuncula quædam est in Archadia a Lerno Rege cognominata. In qua lerna palus ubi

fuit hydra quinquaginta capitum ab Hercule interfecta.

L eſbos ĩſula eſt ĩ mari ægęo/ nõ lõge ab heleſpõ
Ptolemęus to/ ut ſcribit Ptolemęus: alio noĩe Mitylene cõ
gnoĩata. In ea qnq; olim oppida fuerunt: quæ
Põponius Põponius enumerat/ Antiſa/ Pyra/ Creſos/ Cĩ
Seruius raua/ Mitylenes/ quam Seruius Methĩnam uo
cat: quæ habent prętioſiſſimum uinũ/ De qua
Virgilius Virgilius. ii. georg.

Non eadẽ arboribus pẽdet uindemia noſtris.
Quã methymneo carpit de palmite leſbos.

L eſtorũ regio eſt Indiæ extra gangẽ/ cuius inco
lę ſilueſtres eſſe dicunt̃/ & in ſpecubus habita
re: & pellẽ habere ſimilem Hippotamis/ que ſa
gittis minime traici poteſt. Sunt in ea galli gal
linacei barbati/ & corui/ & pſitaci albi.

L eſtrigones fuerũt populi feritate famoſi/ in ex
trema ora italię uerſus Siciliam. Ad quos teſte
Homerus Homero/ cum Vlixes diuerteret: illoſq; aduer
ſos experiretur: unica perdita naue diffugiens
Gelius peruenit ad Circẽ. Hos ut ſcribit Aulus Gelius
libro decimoquĩto noctium acticarum/ prudẽ
tia/ uirtute/ uiribus præſtãtiſſimos Iouis filios
poetę appellarũt/ ut Eacum & Minoa & Serpe
dona: ferociſſimos & immanes: & alienos ab
omni humanitate.

L eucas insula est ut scribit Pomponius/contra Ambraciũm sinum posita/iuxta Epirũ/memorabilis uictoria Augusti cõtra. M. Antonium & Cleopatrã. Eadẽ olim fuit cõtinenti coniuncta ut. lib. xv. meth: ouidius scribit. Leucada continuã ueteres habuere coloni. Nũc freta circueunt. Est ẽt Leucas oppidũ pcelebre in Acarnania Epiri regione. Põponius Ouidius

L eucosia insula est in mari tyrrheno lucaniæ adiacens/ut. li. vi. auctor est Strabo: paruũ ad continentem habẽs cursum: nomen e Sirenum una sortita/quæ hoc ĩ loco iniecta periit: cum ĩ profundũ (ut fabulæ tradunt) sese abiecisset. Strabo

L iburnia pars est illyrici/ut libro. ii. refert Ptolemęus/Istrię cõtermina. In ea populi sunt lacinienses/Scultini/Bruniste/Orbonẽses/ut li. iii. Plinius tradit. Ptolemęus Plinius

L ibya seu libye prouincia est in aphrica a Libya filia Epaphi Iouis filii sic nuncupata, Cui ab oriẽte Marmarica/ab occasu Sirtes/a septẽtrione mare libycũ/a meridie ęthiopia. Vt autẽ scribit Iosephus libro primo antiquitatis iudęorũ Phut filius Cham libyam instituit/Phutos a se uocans. Est autem fluuius in Mauritania/qui isto nomine nuncupatur. Nonnunq̃ pro tota regione accipit̃. Et tunc teste Solino/Ab atlãte Iosephus

mauritanię monte incipit: & uſq; ad canopu m
nili hoſtiū pandiť. Libyę ciuitates inſignes/ ut
li. iiii. refert Ptolemęus: ſunt Arzita/ nigira/ me
tropolis: Garami & ipſa metropolis/ Salathos
Bagaza/ Babila/ Tagana/ Magura & Garaman
Plinius tes. Vt aūt ſcribit Plinius li. v. eā ícolūt Marma
rides/ Adirmachidę/ Mareotę. Amnes clari/ Ni
Sibylla gires/ Cyniphis. Ea in regione natā ferūt Sibyl
lā ſecūdā: cuius meminit Euripides/ quæ í hūc
modū de Chriſto uaticinata eſt. In manuſ ini
quas ueniet/ dabunt deo alapas manibus ince
ſtis/ miſerabilis & ígnominoſus miſerabilibus
ſpem prębebit.

Lycaonia pars eſt Archadię/ quæ in pelopōneſo
ſita ē/ a Lycaone rege Archadiæ Titani & Ter
rę filio cognominata. Qui cū ſolitus eſſet ho
ſpites necare/ & Iouē ſimiliter hoſpitio ſuſcep
tū necare uellet/ í lupū a Ioue mutať. Fuitq; pa
ter Caliſtonis/ quę í arctō cōmutata cęlo locata
fuit. Vnde Virgilius. i. geor. claraq; Lycaonis
Ouidius arcton. Et Ouidius de triſtibus.
Quæq; lycaonio terra ſub axe iacet.
Sūt ēt Lycaones populi in Aſia minori prope
ptolemęus Lyciam: ut lib. quinto refert Ptolemęus: ſagit
tandi uſu peritiſſimi.

Lycia ꝓuincia eſt in minori Aſia: īter pāphiliam

& Cariam ſita a Lyco Rege Pandonis filio co
gnominata/ut Pomponius refert. Quæ ut ſcri Pōponius
bit/ Herodotus libro primo Termile primum Herodotuſ
dicebatur: In ea Patera urbs/ quam nobilem
facit delubrum Apollinis/ quondam opibus
& oraculi fide Delphico ſimile. In eo ſiquidē
ſex menſibus anni reſponſa dabantur: in reli
quo temporiſ apud Delon. Ibi Xanthus flumē
& mons Chimęra/qui flammā ad modū ætnę
in Sicilia eructare uidetur. Quem antiquitas fa
bulata eſt mōſtrū eſſe Chimęrę. Eā tria habere Deſcriptio
capita dixit: unū leonis/aliud ipſius Chimęręi Chimęrę
& aliud draconis. Et anterius qdē leonē/poſte
rius uero draconē/in medio aūt caprā eſſe poe
tæ finxerunt. Vnde Ouidius. metha. x.
Quoq; chimęra iugo mediis ī ptibus hircū Ouidius
Pectus & ora leæ/caudā ſerpētis habebat.
Quod monſtrum per ſingula capita terribiles
flamarum globos eructabat. De quo Virgilius
vi. æneidos.
Flammiſq; armata chimęra
Lycia quōdā regnū fuit Rhadamāti Iouis filii
ex Europa: q ꝓfecto rātæ ſeueritatis & iuſtitię
executor fuit/ut poetæ fingant illū apud infe
ros nocentū explorare culpas. De quo. vi. ęne.
Virg. meminit. Idē quoq; primuſ oīum leges Virgilius

Plinius instituit ut li. vii. Plinius refert.

Lydia regio est in minori asia/ quã Meandrus & Pactolus amnes celebrẽ faciũt/ cũ aureas ducãt arenas. Hæc a Lydo Atys filio & Tyrrheni fratre Lydia dicta fuit/ quæ prius Meonia dicebatur. Nã cum ob regni sterilitatẽ & famẽ fratres se simul ferre non possent/ Tyrrhenus sorte iacta discedẽs/ cũ ingenti multitudine ad italiã ueniens eam tenuit partem/ quæ ad mare inferum uersa ẽ: & a se Tyrrheniã noíauit. Lydus uero remanẽs Meoniã de suo noíe lydiã uocari maluit. In qua sũt urbes Ephesus/ Colophon/ Clazomene/ & Phocea. Vt aũt scribit Iosephus li. primo antiquitatis iudęorũ/ Luth nepos Noe a se luthos noíauit/ qui nũc lydi uocãtur.

Iosephus

Liguria regio est italiæ a Lygisto Phaetõtis filio sic nuncupata. Quæ a Varo flumine ad Macrę amnis hostia lõgitudinẽ habet. Et hinc apenino inde mari infero clauditur. Pars íferi maris adiacens liguriæ liguslicũ pelagus appellatur. Varus aũt fluuius est grãdis/ ex alpibus fluẽs ultra Niceã oppidũ liguriæ/ a Massiliẽsibus cõditum. Liguslicũ mare teste Solino/ coralium procreat: quod typhonibus & fulminibus resistit. Huius regionis caput est Genua urbs clarissima/ totius liguslici sinus emporium/ portu

Solinus

insignis q mole igẽti obiecta fluctibus hostia in aphricũ pãdit: ędibusq; supbissimis ornata quę naualis belli peritia/ac reliquis in omni genere ornamẽtis cæteras italiæ maritimas urbes quondã facile supauit. Eã tradunt a Genuo Saturni filio conditã & cognominatã fuisse. Alii a Genuino uno ex Phaetõtis socio. Nõnulli a Iano italorũ Rege cõditã dixere. Quãuis non desint qui eã a genu nomẽ sũpsisse credant/cũ in genu italiæ sita fuerit. Hæc quondã impium suũ lõge lateq; diffudit. Nã Perã urbẽ Constãtinopoli oppositã/Mytilenem insulã/Chiũ/Famagustã urbẽ totius insulę Cypri celeberrimã/Theodosiã i thaurico chersoneso/quę nũc Capha dicit̃/aliasq; græciæ urbes plurimas impio suo adiecit. Ea semp Romanis & græcis imperatoribus amica fuit: quã cũ Hãnibal poenus cępisset/ac penitus eruisset: statim Cornelius Seruilius cõsul/ut Liuius refert/eam instaurari mãdauit. Hæc ornata fuit duobus ex nobili familia Fischa pontificibus Romanis/quarto Innocentio & Hadriano qnto. Habuitq; eadẽ familia ad. xxx. Romanę eccleśiæ Cardinales. Nicolaus quoq; qntus põt. max. & Innocẽtius septimus/ aliiq; cõplures belli paciq; artibus illustres uiri Genuã exornarũt. Eius regionis ciui Liuius

tates celebriores Albintimiliũ/ nũc uintimiliũ dicta/quæ uerſus exortum Rodoria fluuio ab luiẽ. Albũingaunũ/nũc Albinga/ urbs uetuſta te nobilis: Proculo ĩperatore Romano ciue or nata. Naulũ ciuitas portu ac turribus ĩclyta. Sa uona urbs/quã T. Liuius Sabbatiũ appellat.

Liparе inſula eſt in freto Siculo/una ex æoliis /a Liparo Rege cognoĩata: qui poſt Aeolũ regna uit. Ea decora eſt allumine/quod ſola profert/ & balneis ſaluberrimis.

Locri populi fuerũt ĩ Bruciis ultra oppidũ Rhe gium: ubi eſt locrinus mõs ad extremũ italiæ/ ſup quo Locrus ciuitas/ab Aiace Oileo & Na
Virgilius ritiis cõdita/ut Virgilius refert li. iii. ẽnei.
Hic & naritii poſuerunt moenia locri.
Fuerũt ãt Naritii ſocii Aiacis q̃ ciuitatẽ ipſã cõ didere ĩ ea ora italiẽ/ quæ quondã magna græ cia dicebaẽ/ut inferius loco ſuo uidebis.

LOMbardia regio eſt italie/quã a longobardis nomẽ traxiſſe cõſtat. Prius. n. galliã ciſalpinã uocari maluerũt. Sunt lombardiæ fines Apeni nus & alpes/ & q̃cq̃d intra alpes Benacũq; la cũ atq; amnẽ mintiũ cõtinetur. Regio ẽ totius italiẽ uberrima/ oleo/uitibus/ frugibusq;/ foe cũda/aquis & lacubus illuſtris/ fructibus & pi ſcibus copioſa. Vicis/ caſtellis/ & opulentiſſi

mis ciuitatibus insignis. Eius metropolis & caput est Mediolanum ciuitas potētissima/ quæ ante Christi aduentum. CCCLVIIII. a gallis senonensibus aucta & instaurata fuit. Quāuis nōnulli tradant ab eisdem gallis Romę incēsoribus conditam fuisse/ ut Iustinus refert libro xx. Est autē mediolanum appellata/ ut pleriq; uoluerūt/ q̄ multorum amnium aquis circūdata sit. Hęc olim q̄nquaginta milia equitū in bello emisisse cōstat. Fuit sēp totius lōbardię ēporium. Agrū hēt uniuersū aquis irriguū/ uitiū & frugū feracissimū. Eā Maximianus Herculeus moenibus & templo exornauit. Vrbē amplificauit: & de suo noīe Herculeā appellauit: phanumq; celeberrimū ī honorē Herculis struxit/ quod nūc diuo Laurētio dedicatū ē. Hæc urbs maxime exornat̄ sacrarū ędiū magnitudine: regaliū domorū āplitudine: pannorū oīfaria mercatura: oīumq; artiū bonitate. Hic eximii ī quacunq; re artifices sūt. Hic equestris ordinis uirī splendidissimi/ iurisc̄ōsulti prędstātissimi: bonarū artiū uiri eloquētissimi. Hīc robur militare & equitū multitudo educitur. Cuius quidē urbis exornandæ. Franciscus Sfortia princeps illustrissimus/ qui in ea annis. xiiii. principatum tenuit: accuratissimam diligētiam egit. Is nāq;

Mediolanū

Iustinus

Franciscus Sfortia

pulcherrimũ nauigiũ ꝑ quod ex mediterraneis
í urbẽ neceſſaria deuehãt adduxit ex Abdua.
Arcẽ ſuperbiſſimã in ea a fũdamẽtis extruxit:
quę ꝑ dignitate & fortitudine inter mũdi me
morabilia cõnumerari poteſt. Hoſpitale quoq;
toto orbe celeberrimũ ædificauit/ & tẽplũ bea
tę Marię Virgini dicatũ/magnaq; ípẽſa & artis
elegãtia/niueo marmore ícohoatũ/ope & diligẽ
tia ſua maximũ accepit ícremẽtũ. Vrbis uias ac
uicos omnes/cũ antea coenoſi forẽt/diligentiſ
ſime ſtrauit/ aliisq; pulcherrimis tẽplis/coeno
biis/palatiis/porticibus/hortis/aquęductibus
mediolanum exornauit. Vnde & populi mul
titudine & diuitiarũ copia/ ſecũda Roma iure
uocari poteſt. Genuit ea urbs Alexãdrũ.ii. Vr
banũ.iii.ac Celeſtinũ.iiii.pont.Ro. Carũ.xiii.
Romanorũ ípẽratorẽ. Pręterea Helyprãdũ/Or
tũ/ Gualuagnũ Vicecomites/ qui pręclaras res
Statius geſſere. Habuit quoq; ciueſ Statiũ Cecilium co
moediarũ ſcriptorẽ. Ioſeph Bripiũ uirũ eloquẽ
tiſſimũ/& Ioãnẽ marlianũ phiſicũ celeberrimũ.
Eius regionis celebriores ciuitates. Mutina ue
tuſti noís ciuitas romanorũ colonia. Regium
quã Lepidũ ſceleſtiſſimi triũuiratuſ tẽpore ędi
Caſſius ficaſſe conſtat. Parma ciuitas uetuſta/ Caſſio
Macrobius poeta & Macrobio uiris pręſtantibus ornata.

Placentia Romanorũ colonia/ quę post mortẽ Ioãnis Galeacii primi Mediolani ducis/ octies prędę expoſita fuit: Paulo ſupra placẽtiam eſt fluuius Trebia inſignis clade romana Sempronio conſuli ab Hãnibale inflicta. Alexandria quã Mediolanẽſes/ Placẽtini/ & Cremonenſes cõdiderũt anno ſalutis .lxv. ſupra centeſimũ & mileſimũ. Eã ab Alexãdro .iii. tũc Ro. pont. ut maior accederet auctoritas/ Alexãdriã uocauerunt: Aſta ciuitas duci Aurelianenſi ſubdita/ Francorũ ſtirpe regia oriũdo. Alba ciuitas Põpeiana a Plinio appellata. Mantua urbs uetuſtiſſima Virgilii Vatis clariſſimi patria/ quę ab Ochno filio Tyberis & Mãthus Tireſiæ thebani Vatis filiæ/ quę poſt patris interitũ ad italiã uenit/ condita fuit: & a matris noĩe Mantuã appellauit. De quo Virgilius li. x. ęnei.

Ille etiã patriis agmen ciet ochnus ab oris.
Fatidicæ Manthus & tuſci filius amnis.
Qui muros/ matriſq; dedit tibi Mãtua nomẽ.

Brixia a gallis condita/ ut Iuſtinus refert libro xx. Vel a Germanis duce Ciconio/ olim Cenomanorum caput: quę arce & duplici muro extat munitiſſima. Iuſtinus

Cremona Romanorum colonia/ quæ genuit Quĩtilium poetam Virgilio & Horatio familiariſſimum. Et Gerardum

physicum & astronomũ præstantissimum/ qui Auicenæ & Almansoris libros traduxit ex arabico. Lauda ciuitas a Federico Barbarosso condita. Bergomũ ciuitas uetusta/ a gallis cõdita/ quæ patria fuit Bartholomei Colei/ rei bellicæ gloria ĩsignis/ ac Venetorum exercitus imperatoris clarissimi. Comum ciuitas uetusta a gallis condita/ quam olim Rheti uastauerãt. Sed Põpeius Strabo Pompei Magni pater colonos in ea restituit. Deinde nouum Comum appellata fuit. Quę Plinium Secundum & Cecilium poetam ciues pręstãtissimos habuit. Papia olim Ticinũ a Leuiis & Maricis condita/ ut quibusdam placet. Quam & situ & aeris salubritate amoenissimã Reges Ostrogothorum & lõgobardorum libenter incoluerunt. Quarto supra Papiã miliario est Ticinus fluuius qui Verbanum lacum/ quẽ nunc maiorem dicunt exonerat. Nouaria ciuitas uetusta/ quæ Albutio Sillo claro oratore ornata fuit. Vercellę urbs uetusta/ quã Plinius a Saluiis libycis conditã tradit. Augusta prætoria iuxta geminas alpium fores sita. Taurinum ciuitas uetustissima/ per quã primũ Hannibalem Italiã ingressum Liuius ostẽdit.

Lauda
Bergomũ
Comum
Plinius
Cecilius
Papia
Nouaria
Vercellę
Plinius
Augusta
Taurinũ
Liuius

Longobardi populi fuerunt germaniæ/ quos a longis barbis cognominatos putãt. Eam gen

rẽ fama est ab oceano germaniæq; ultimis oris nouas quęrentem sedes/ tandem intra Panno nias cõstitisse. Inde Albuinus eorum Rex ab Narsete eunucho accersitus ingentibus peditũ equitumq; copiis in italiam uenit: breuiq; Vi centiam/ Veronam/ Mediolanum/ ac omnis pe ne citerioris galliæ urbes ad deditionem com pulit. Quarto itaq; & ducentesimo anno Lon gobardorum gens in italia regnauit usque ad Desiderium Regem: qui ultimus in italia fuit. Desiderius
Eum tradunt Hadriano pontifici Maximo & Romanę ecclesiæ infestum a Carolo Magno in Carolus
agro uercellẽsi magna uirtute bello superatũ: Magnus
Et cum se in urbem Ticinii recepisset: Carolus urbem diu obsedit/ & tãdem expugnauit: sex toq; illum mense una cũ uxore ac liberis cępit.

Lotophagi populi sunt qui libyæ littora inco lunt. Quidam eorum magis ad austrũ tenden tes usque ad fluuium Tritona protenduntur. Hi teste Herodoto libro historiarum tertio ui Herodotus
uunt ex fructibus arboris loti: q dulciores sũt dactylis: ex quibus etiã uinũ conficiunt.

Lucania quę nunc principatus dicitur/ ut quibus dam placet/ Regio est italiæ inter campaniam & Brucios constituta. Regio est feracissima/ & aeris temperie amoenissima. In ea est Pestũ op

pidum/quõdam possidonia dictum/maxima indulgentia redimitum. Fructus quosdam bis in anno producit. De quo Virgilius. iiii. geor.

Virgilius

Biferiq; rosaria pesti.

Solinus

Ibi teste Solino eruitur gẽma/facie adeo iocunda/ut stellas intrinsecus renitentes croceus color perfundat. Et quoniam in littore syrtum inuenta primo est/Syrtites uocatã. In lucania urbs

Strabo

est Elea a Phocensibus condita/ut li. vi. Strabo refert. E qua Parmenides atq; Zeno pythagoricę sectę originẽ duxerunt. Est & sinus Talaus/& amnis talaus/& urbs lucaniæ postrema. In mediterranea uero regione Petilia lucanorum metropolis putatur: quam Philoctetes e Meliboea p seditionem profugus ædificauit. Lucani quidem a Sãnitibus genus ducũt.

L usitania regio est hispanię/quę nunc portugallia dicitur. In ea est urbs Emerita & Tagus fluuius/qui arenas auriferas uehit. Iuxta Tagum

Iustinus.

ut scribit Iustinus libro. xliiii. equas uẽto concipere multi auctores prodiderunt. Quæ fabulæ ex equarum foecunditate & gregum multitudine natę sunt: qui tãti in gallitia & lusitania tamq; pernices uisuntur/ut non immerito ipso uento concepti uideantur. Sunt ẽt in ea urbes

Martialis

clarissimę Norba Cęsarea/& Bilbilis Martialis

poetæ nobiliſſimi patria. Luſitanum littus pol
ler gemma Ceraunio: quod teſte Solino aduer Solinus
ſus uim fulgurum creditur opitulari.

M

m ACEDONIA prouincia eſt in europa
a Macedone filio Oſiridis/ qui fuit Io
uis filius cognominata. Hæc angu
ſtos primum terminos habuit/ ſed uirtute ſuo
rum Regum & genris induſtria longe amplia
ta eſt. De qua Solinus ſcribit. Quiedonii olim Solinus
populi: queq; Migdonia erat terra: aut Pieriũ
ſolum: aut Emathiũ: nũc omne uniformi uoca
bulo Macedonica res ẽ/ factũq; corpus unum.
Igit̃ Macedoniã ab oriente prẽcingit thracius
limes. Ab occaſu ioniũ pelagus. A meridie Epi
ro terminat̃. A ſeptẽrione habet partẽ Dalma
tiæ & myſiæ ſupioris. Hæc ut ſcribit Plinius li. Plinius
iiii. centum quiquaginta populos tenuit/ duo
bus inclyta regibus/ quõdãq; terrarũ ĩpio. Hęc
eſt Macedonia/ quę aſiã/ armeniã/ iberiam/ alba
niã/ cappadociã/ ſyriã/ ęgyptũ/ taurũ/ caucaſum
trãſgreſſa. Hæc ĩ bactris/ medis/ perſis domina
ta toto oriente poſſeſſo. Hæc etiã Indię uictrix
pueſtigia Liberi patris atq; Herculis uagata. Paulus
Hæc eadẽ eſt macedonia/ cuius uno die Pauluſ Aemilius

Aemilius imperator noſter ſeptua gíta duas ur
bes direptas uẽdidit. Tantam differẽtiã ſortis
duo homines pręſtitere. Inter íſignes ciuitates
macedoniæ Pella maxime illuſtris: alũnis Phi
lippo & Alexãdro eius filio: qui in ea nati ſũt.
Lucanus Vnde & pellei dicti ſunt. Lucanus in. x.
Illic pellei ꝓles ueſana philippi. Et Iuuenaliſ.
Iuuenalis Vnus pelleo iuueni nõ ſufficit orbis.
Philippus gręcię domitor in Aegide macedo
nię urbe/a/ Pauſania íterfectus ẽ. Alexãder uic
tor omniũ: uino & ira uictus/morbo uinolẽtię
Solinus ut Solino placet: quãquã alii ueneno affirmẽt/
apud Babylonẽ humiliore q̃ uixerat fortuna/
exẽptus eſt. In agris macedonũ auri uenę & ar
gẽti opimæ & plurimæ eruũt. Macedonia lapi
dem gignit: quẽ peantẽ uocãt/ cõcipiẽtibus &
parientibus opitulari fama ꝓdiga eſt. In ea/ut
Põponius Pomponius ſcribit: prima eſt theſſalia: deinde
magneſia/phiotis/doris/locris/phocis/boetia
attis/megaris/ſed omniũ attis clariſſima. In ea
Solinus quoq; ẽ Athos mõs altiſſimus/q̃ ut Solinus re
fert/altior ęſtimatur q̃ unde hymbres cadunt.
M acrobii populi ſunt ætiopiæ ultra meroem/ut
Solinus Solino placet/ quibus dimidio protenſior eſt
uita q̃ noſtra. Iuſtitiam colunt/ amant æquita
tem/ plurimum ualent robore/ pulchri forma.

Et ut Pōponius scribit. In illis mos ē/cui potis simum pareant: specie ac uiribus legere. Apud hos plus auri q̄ Persis est: ære exornātur. Auro uincula fontium fabricant. Est locus apparatis epulis sēp refertus/ qbus oībus uesci licet. Nā etiā diuinitus eas augeri ferūt. Est lacus/quo pfusa corpora quasi uncta nitescūt. Ex hoc lacu potus saluberrimus. Sane adeo liqdus ē/ ut ne caducas qdē uehat frōdes. Sed illico folia lapsa ad fundum dimittat. Vltra hos desertæ inhumanęq; solitudines. Pōponius

Magna græcia regio est italiæ quę/ ut Plinius refert lib. iii. a Locris Italię fronte incipit/ & Tarētum usq; protēditur. Magnā uero dictā fuisse puto/ q̄ eā maximi & pręstātissimi philosophi incoluerunt. Nā Architas Tarētinus & Ennius poeta ex tarēto fuerunt. Pythagoras quoq; & alii complures excellēti ingenio uiri ea ī regione philosophati sunt. Parmenides et Zeno pythagoricę sectæ ex Elea ciuitate lucaniæ originē duxerūt. Ibi Locrus ciuitas ab Aiace Oileo & Nariciis sociis cōdita. Post locrū uersus tarētū ē sinus Sylaceus cū oppido eiusdē nōis: de īde laciniū pmōtoriū. In sinu tarētino ē Crotō ciuitas/ & Metapōtū. In Crotone ut Plinius refert li. ii. epidimia nūq̄ fuit/ nec terremotus ali Plinius Architas Ennius Pythagoras Zeno

quis ãnotatus est. Ibi glorioſũ illud lacinię Iu
nonis tẽplũ extitiſſe pdiderũt. Fuit aũt ciuitas
Strabo rei bellicę peritiſſima: ut li. vi. Strabo auctor ẽ.
Nec paruã exercendis athletis operã dedit. Nã
i unius olympiadis ludis/ ſeptẽ uiri qui cęteros
ſtudio ſuperarũt: crotoniatæ fuere omnes. Ad
Pythago eius gloriã acceſſit ingens pythagoreorum cę
rici tus: necnõ athletarum celeberrimus Milo: qui
Milo ea in urbe multum cõtriuit temporis.

Magneſia regio eſt macedonię/ i qua Mothona
Philippus oppidũ/ qđ cũ obſideret Philippus Alexandri
magni pater/ dãnatus ẽ oculo tactu ſagittę. Po
pulũ iſtum callere arte ſagittaria credere po ſſu
mus. Eodẽ noie urbs ẽ i Aſia iuxta quã Scipio
aſiaticus Antiochũ regẽ magna pculit clade.

Magog filius Iaphet Magogas gẽtes inſtituit/
qui a græcis Scythæ appellati ſunt. Ab eis Scy
Ioſephus thia & gothia nomẽ ſumpſere/ ut Ioſephus re
fert li. i. antiqtatis iudęorum.

Maniolę inſulę ſunt decem numero ex aduerſo
Indię extra gangem in quibus tradũt nauigia
quę clauos ferreos habẽt detineri/ nec ulterius
progredi ſinunt: ne quando lapis herculeus q
circa ipſas gignitur/ illa ad ſe trahat. Eas tenẽt
Antropophagi manioli dicti/ ut libr. vii. refert
Ptolemęus.

Marcõmãni populi fuerũt germaniæ/quos cum Ariouiſto germanorum Rege Cęſar pręlio ſuperauit.

Margiana regio ẽ aſiæ maioris inclytę apricitatis ut Solinus refert. Sola in eo tractu uitifera/undiq; incluſa mõtibus amoenis/ ambitu ſtadiorum mille qngentorũ/difficiliſ aditu ꝑpter arenoſas ſolitudines: & ipſa cõtra parthiũ tractũ ſita· Antiochus í ea Antiochiã condidit/ut li. xi. Strabo refert: quæ uites fert optimas. Qua propter tradunt ſæpe uitis truncum inueniri/ q̃tum duo uiri cõplecti queãt. Racemũ duorũ cubitorũ. Regionis huius amoenitatẽ Alexander Magnus uſq; adeo miratus ẽ: ut ibi primũ Alexandriã conderet. Sunt & ciuitates Ariaca/ Sena/ Aratha/ Guriana/ & Nigea/ ut libro. vi. refert Ptolemęus. Solinus Strabo Alexãder Ptolemęus

Mariandynorum regio in aſia ſita eſt/ut Dionyſio placet Bithyniæ cõtermina: ubi dicunt rabidum illum quondam & tricipitẽ canẽ/ quem ab íferno ereptum Hercules deuicit: ſpumoſũ quoddã uirus euomiſſe: quod uniuerſã illã regionẽ ífecit. Cerberus carnes uorãs ſignificat. qui tria capita habere dicit̃ ꝑpter tres ętates/ infantiam/ iuuentutẽ/ & ſenectutẽ/ quas uorat & conſumit. Dionyſius Cerberus

Marmarica prouincia est aphricæ/quæ ut scribit
Ptolemęus Ptolemęus li.iiii.ab occasu terminatur cyrenaï
ca:a septẽtrione ægyptiaco pelago: ab oriente
ægypto:a meridie parte libyę. Eã regionẽ inco
lunt Nomi/Libyarchę/Anirite/Bassachite/Ape
tonitæ.ausolei/Nasamones/& cõplures alii.
Marsi populi fuerunt ĩ latio regione italię/ qui a
Marso Circes filio genus duxerũt. Ideoq; aui
ta potẽtia nõ solũ a serpentibus sunt illesi: sed
serpentũ sunt ipsi domitores: & incantationi
bus atq; herbarum succis uariis morbis mede
Solinus lã prestabãt. Solinus scribit Oetã Colchorum
Regẽ tres filias habuisse Angitiã/ Medeam/&
Circes Circem. Circeos montes insedisse Circẽ: carmi
num maleficiis uarias imaginũ facies mentien
tem. Est aũt circeus mons in italia iuxta Caietã
Virgilius urbẽ. De Circe Virg. scribit ĩ bucco.
Carminibus circe socios mutauit Vlyxis.
Et ęneidos. vii.
Ex hominũ facie dea sęua potẽtibus herbis
Induerat Circe uultus ac terga ferarũ.
Medea De Medea scribit Ouidius. li. meth. vii.
Ouidius Cum uolui ripis ipsis mirantibus amnes
In fontes rediere suos: cõcussaq; sisto:
Stantia cõcutio: cantu freta/nubila pello:
Nubilaq; induco: uẽtos abigoq; uocoq;.

Viuaq; ſaxa ſua cõuulſaq; robora terra
Et ſiluas moueo/iubeoq; tremiſcere montes/
Et mugire ſolum: maneſq; exire ſepulchris.
Te quoq; luna traho. Angitiam uero ſalubri ſcientia aduerſus morbos reſiſtentẽ/cũ deſiſſet hoiem uiuere: deã habitã Solinus auctor eſt. Angitia

M aſſagetę populi ſũt ſcythiæ aſiaticę/ultra mare caſpium: qui cũ per deſerta diſcurrunt/equorum ſuorum ſanguinem cum lacte potant. De quibus Lucanus. li. iii. Lucanus

Longaq; ſarmatici ſoluens ieiunia belli
Maſſagetes quo fugit equo/uolucreſq; geloni

Et Claudianus in Rufinum. Claudiãus

Et qui cornipedes in pocula uulnerat audax
Maſſagetes.

Hi teſte Dionyſio ſagittãdi arte periti/ infeſtiſſimi admodũ hoſpitibus. Neq; cũ uicinis populis ullam ſeruare diutius amicitiã/neq; fidẽ poſſũt. Frumẽti ac uini uſum prorſus ignorãt. Bibũt. n. lac cũ equorum admixtũ ſanguine. Dionyſius

Maſſagetę uirtutem ſuam maxime in bello aduerſum Cyrum oſtenderunt/ut libr. xi. Strabo refert. Solẽ Deum putant. Singulas uxores ducũt. Vtunt̃ etiã uxoribus aliorum. Idq; haud occulte. Nam qui cum aliena congreditur/pharetrã e curru ſuſpẽdẽs in ꝑpatulo coit. Senio Strabo

confecti ĩ fruſta cędunt̃/ & cũ ouillis carnibus eduntur. Eos qui morbo moriuntur/ deuorandos feris abiiciunt. Vtũt̃ arcu/ gladio/ thorace ac ſecuri ęnea aureas zonas habẽt.

Maſſylii populi ſunt aphricę iuxta Mauritaniã/ quos fuiſſe ualidiſſimos/ teſtat̃ Plinius .lib.v. haud lõge ab eis ſũt horti heſperidũ & mons Atlas: dicẽte Didone apud Virgiliũ li.iiii ęnei.

Plinius

Virgilius

Hinc mihi maſſylię gẽtis mõſtrata ſacerdos
Heſperidũ templi cuſtos: epulaſq; draconi
Quæ dabat/ & ſacros ſeruabat ĩ arbore foetus

Et Martialis in.x.

Martialis

Nõ mea maſſylius ſeruat pomaria ſerpens:

Hi equos ſuos uirga tantũ exagitãt: neq; ſellã neq; frena quęrentes. Vnde Lucanus li.iiii.

Lucanus

Et gens quæ nudo reſidẽs maſſylia dorſo.
Ora leui flectit frenorum neſcia uirga.

Maſſylia uero urbs eſt in gallia narbonenſi/ a Phocenſibus condita/ uel ut Dionyſio placet/ a maſſyliis conſtructa

Dionyſius

Mauritania ꝓuincia eſt ĩ aphrica/ quę nigros habet colonos. Eſt ãt in extremo aphricæ uerſus gaditanũ freti & occidẽtale oceanũ. Gignit ſimias/ dracones/ ſtruchiones/ & elephantes. Regio eſt diues: cęterum ſolo ditior & adeo ferti lis/ ut frugum genera nõ modo cum ſeruntur/

benigniſſimẽ procreet/ſed teſte Põponio/quę dam ſponte profundat. Hic Antheus gigas regnaſſe dicitur/ab hercule uictus. Hominũ pars ſiluas frequẽtant/pars inurbibus habitant. Eſt autẽ duplex mauritania/Cęſarienſis a ciuitate Cęſarea dicta. Mauritania tingitana/a ciuitate Tingi nũcupata. In ea ẽ mons Atlas ab Atlante Rege aphricę Libyæ filio ſic noíatus. A quo teſte Plinio aſtrologia primũ cõpta fuit. Sed duo mõtes eiuſdẽ nois ~~in Mauritania~~ ab hiſtoricis deſcribunt̃. Vnus qdẽ propíquior Herculiſ colũnis. Alter uero in interiora Libyæ remotior: quẽ Solinus altiſſimũ eſſe teſtatur. Nã eductus in uiciniã lunaris circuli/ultra nubila caput cõdit: quẽ incolæ unã cęli colũnam eſſe aſſerunt. Et ut finxere poetæ/ Atlas Rex in eũ montẽ cõuerſus fuit. Quare in formã uiri Virgilius eum deſcripſit. iiii. ęneidos.

Põponius
Antheus
Atlas Rex
Plinius
Solinus
Virgilius

Atlantis cinctum aſſidue cui nubibus atris
piniferumq; caput uento pulſat̃ & imbri/
Nix humeros infuſa tegit. tũ flumina mento
Pręcipitat ſenis: & glacie riget horrida barba.

Tres aũt fuiſſe Atlantes cõpio. Vnus fuit Rex Italię & pater Electrę. Alter Rex archadiæ. Tertius Rex Mauritanię: qui maximus dictus eſt/ frater Promethei/quẽ poetæ cęlũ portare finxe

runt. A quo Atlantes populi & atlanticū mare. Eam nūc regionē barbariam uocant.

Media ꝓuincia est in asia maiori cōtermina assyrię & persidi/a Medo filio Medeæ cognoiata/ut Solinus refert: quæ gestat malum uenenis inimicum: sapore aspero & amaro: odoris ātfragrantis: quod pleriq; citrū esse putāt. Verū pomorū illius tāta ubertas/ut onere ꝓuētus semper graueť. Vsurpare eam arborē optauerūt & aliæ nationes! Sed beneficiū soli Mediæ dattū/terra alia non potuit mutuari. Vt aūt Iosephus refert lib.i. antiqtatis iudęorū/Madeus Iapheť filius Medos a se noiatos instituit. Ea regio in partes duas ē diuisa/ut li.xi. Strabo refert: quarū alterā maiorē uocāt: cuius metropolis Ecbatana magna ciuitas ē/& impii caput: Sūt & alię urbes a Macedonibus cōditę: e quibus est Laodicea/Apamia/& Rhaga. Frigida ē regio/quę olim totius asiæ dominata est. Vt autē scribit Plinius li.vi. Persepolis ciuitas caput est regni. Laodicea ab Antiocho cōdita fuit. Sunt & alię ciuitates/Scabina/Gabala/Vca/Varna/Azaga/Curna/Nauda/& Saraca/ut libr.vi. refert Ptolemęus. In media sunt mōtes caspii maiori armeniæ cōtermini. Vbi portę caspię hoc est uia quędam interſecās mōtes caspios/ īterruptis angu

Solinus

Iosephus

Strabo

Plinius

Ptolemęus

ſto tranſitu iugis: ita ut uix ſingula intrẽt plau
ſtra. Longitudine octo milia paſſuũ/ut Pliniuſ Plinius
auctor eſt/& Ptolemęus li. vi. Ptolemęus

Meligina inſula eſt í mari adriatico/ adiacẽs Dal
maciæ ut lib. ii. refert Ptolemęus Ptolemęuſ

Melita inſula eſt in mari Siculo/haud lõge a Sici
lia/in qua oppidum fuit eiuſdem noĩs. A quo
non lõge in ꝓmõtorio fanum Iunonis erat.

Melos íſula eſt in mari ægęo cũ oppido eiuſdẽ
noĩs/ut. li. iiii. Plinius refert: quã Ariſtides Mi Plinius
blida appellat. Ariſtoteles Zephyriã. Eam tra
dunt inſularum eſſe rotundiſſimam.

Menix quę ab Eratoſthene Lotophagites appel
latur/inſula eſt clariſſima/ex aduerſo minoris
aphricæ/ut li. v. Plinius tradit: quæ in lõgitudi Plinius
nẽ pãtet. xxxv. M. paſ. in latitudine. xxv. Op
pida habet duo. Meningen/& Toiar.

Meonia regio eſt in minori aſia/quę deíde lydia
a Lydo filio Atys dicta fuit. Hæc ſub altiſſima
Tmoli mõtis rupe ſita eſt/ut Dionyſius refert. Dionyſius
Ex qua pactoluſ amnis fluit arenis aureiſ. In cu
ius ripis cũ uer aduenerit/ tanta cõtinue cũ mo Cygni de
dulatione decãtantes cygni audiũtur: ut nihil cantãt
iocũdius poſſit audiri. Et etiã emanat Eniſter/
ac iocũdiſſimis undis ꝓ regionẽ ipſã diffũdit.
Mulieres quoq; perpulchras parit: quæ nõnuq;

de more ſuccictæ deauratã ad lũbos zonã/ mirabiles in gyrũ choreas ducere cõſueuerũt/ubi admixtæ florẽtis ętatis puellę tanq̃ laſciuiẽtes capreoli inter ſe ſaltant & colludũt/ cõmotaq; a uentis paludamẽta & ſaltãdi ordo ſonitum quendã haud iniocundũ efficere uidentur.

Meroe iſula eſt in Nilo/ ſub primo climate conſtituta/ a Meroe eius inſulæ metropoli cognomi
Diodorus nata. Et ut ſcribit Diodorus li.i. Inſulæ forma ſcuto eſt ſimiliſ/atq; magnitudine ſuperat cæteras nili iſulas/quas circiter ſeptigẽtas eſſe dixit. Patet.n. lõgitudine ſtadiis tribus milibus/ latitudine mille. Ciuitates in ea ſũt plures/ſed cæteris nobilior Meroe/ in qua effodiũt aurũ/ argẽtũ/æs/ferrũ. Inſup & hebenũ fert/lapidũq;
Plinius multiplex genus/diſtatq; a Syene/ teſte Plinio li.ii.qnq; milibus ſtadiis. In ea bis in ãno ũbra rerũ abſumit/Sole ſcilicet tenẽte.xii. partẽ tauri/& q̃rtãdecimã leonis: Vnde Lucanus li.x.
Lucanus Ambitur nigris meroe foecunda colonis.
Lęta comis hebeni/quæ quãuis arbore multa.
Frondeat/æſtatem nulla ſibi mitigat umbra:
Linea tam rectum mundi fert illa leonem.
Põponius Incolis eius/ut lib.iii. Pomponius refert/dimidio eſt protenſior uita q̃ noſtra. Horũ foemine mamas habent grandes & æquales infanti

bus. De quibus Iuuenalis in ſatyra. Exemplo quodcũq; malo. Iuuenalis

Quis tumidũ guttur miratur in alpibus: & quis
In meroe craſſo maiorẽ infante mamillam.?

Eius quõdã inſulæ ac totius æthiopię & ægypti ĩperiũ tenuit Sabba regina ſapiẽtiſſima/ quæ ut Solomonis ſapientiã audiret/ magno comitatu per ęthiopiam/ ægyptumq; ac rubri maris littora hieroſolimã prexit.

Moeſii populi ſũt tranſ Danubiũ fluuiũ pannonibus finitimi ut Cornelius Tacitus refert. Cor. Ta.

Meſſenia regio eſt in pelopõneſo teſte põponio lib. ii. in qua eſt ciuitas Meſſene & Methone. Põponius

Meſopotamia regio eſt maioris aſiæ ĩ medio Eufratis & Tigris. Vnde & nomẽ aſſũpſit. Nã meſos græce latine medium/ & potamos fluuius. Itaq; habet Tigrim ab oriẽte/ & Eufratẽ ab occidente: a meridie uero Babyloniã. Eufrates oritur ĩ pręfectura armeniæ maioris ſub radicibuſ montis/ quẽ campotẽ appellãt. Araxes eodem monte quo Eufrates. vi. M. paſſ. interuallo defertur in caſpium mare. Tigris quoq; oritur in eadem regione/ fonte cõſpicuo/ in planicie: & a celeritate tigris uocatur. Mare perſicũ influit/ ut. li. vi. plinius auctor eſt. Meſopotamiã opimat Eufrates/ teſte Solino/ annuę inundatio Plinius

nis excessibus adistat amnis egyptii terris sup
fusus inuecta soli foecūditate. Quæcūq; eufra
tem bibūt gētes/diuerso nitēt lapide. Ea regio
Plinius plerūq; Seleucia dicta ē/ut Plinius refert libro
vi. capitulo ultimo.

Mycone insula est una ex cycladibus/uicina De
lo/ita ut Apollo ipsā Delon diu fluctuātem/
&p mare errantē mycone celsa gyaroq; reuin
xit. Vt Maro cecinit. Sed ueritas lōge alia est:
Seruius ut in. iii. Virgilii scribit Seruius. Nā hæc insula
terremotu diu laborauit. Quo cessāte/e myco
ne gyaroq; uicinis īsulis populi uenerunt/ qui
eā tenerent & incolerent.

Mygdonia pars est macedoniæ littoralis/incipiēs
ab Enea ciuitate/& usq; ī thermopōtū seu ther
micū sinū protēdit. In hac Niobe filia Tantali
uxorq; Amphionis ī saxum cōuersa fingit/ ut
Ouidius Ouidius in. xiiii. epistola heroidum.

Queq; supba parens saxo p corpus aborto
Nunc quoq; mygdonia flebilis astat humo.

Diodorus Hęc teste Diodoro li. v. filios septē & totidē fi
lias peperit/sūmo decore præstātes. Vnde tali
prole supbiens admodū gloriabat: prę ferēs se
Latonæ Apollinis & Dianæ matri. Itaq; Lato
nam ira motā ferūt/ Apollini ut Niobis filios:
Dianę ut filias arcu interficerēt mandasse. Qui

matri obtemperauerunt.

M ysia ꝓuincia ẽ europę ĩter Daciã & Thraciã ſita. vel moesia

Eſt autẽ duplex/ ſupior & inferior: quas teſte Solino maiores noſtri æquo iure Cereris horreum noiabant. In ea aũt parte quæ ponto adiacet/ naſcitur herba/ qua cum oleum inficitur/ quod uocãt medicũ. Hoc ad incẽdiũ excitatũ ſi obruere aqua geſtias/ ardet magis: nec alio ſopitur q̃ iactu pulueris. Myſię ſupioris ciuitates inſignes/ ut refert Ptolemęus/ ſũt Rhetia ria & Scupi. Myſię iferioriſ Odeſſus & Oeſcus. Ambę ſitę ſunt prope Danubium. Solinus Ptolemęus

Eſt etiam myſia in aſia regio phrygię adiacens heleſpõto/ ut li. v. Plinius refert: in qua ciuitas ẽ Moeſia haud lõge a Troia/ ut ſcribit Seruius ſup primo geor. Eſt autem maior & minor/ ut lib. v. ſcribit Ptolemęus Plinius Seruius Ptolemęus

M itylene inſula eſt in ęgęo mari nobilis & qnq̃ oppidis clara. Alio noie leſbos cognoiata/ ut de illa ſuperius ſcripſimus.

M itterin inſula eſt ultra britanniam ſex dierũ nauigatione/ ut libr. iiii. Plinius refert: in qua candidum plumbum proueniat. Plinius

M oloſſa regio eſt Europæ/ quæ poſtea Epirus dicta fuit. Vnde Ouidius in primo metha. Ouidius

Nec contentus eo eſt: miſſi de gẽte moloſſa

Obſidis unius iugulũ mucrone reſoluit.
In ea bonos canes naſci multi uoluerunt. De q̃
Horatius bus Horatius in epodo.
Nã q̃lis aut moloſſus/aut fuluus laconica uis
Paſtoribus agam p altas aure ſublata
Niues quæq; pręcedat fera.
Virgilius Et Virgilius in.iii.georg.
Nec tibi cura canũ fuerit poſtrema/ſed una
Velocis ſparthæ catulos/acremq; moloſſum
Paſce ſero pingui. Cæterũ ĩ cane ſparthano
ſeu laconico uelocitas/ in moloſſo fortitudo
laudatur.
Mona inſula eſt Angliæ ſeu Britanniæ/quæ teſte
Cornelius Cornelio Tacito/incolis eſt ualida/ & recepta
Tacitus culũ perfugarũ. Eſt etiã eiuſdem noĩs ĩſula in
Rheno fluuio/holandriæ ac phriſię p̃xima.
Moſſini populi ſũt ĩ aſia uerſus ſeptẽtrionẽ/q̃ut
Põponius Põponius refert.li.i.turres ligneas ſubeũt: no
tis corpus omne p̃ſignant: p̃patulo ueſcunt̃/
p̃miſcue cõcũbũt/ & palã reges deligũt/ uincu
lisq; arctiſſima cuſtodia tenent. Atq; ubi culpã
praue ĩperando meruere/inedia diei totius affi
ciũt. Populi ſũt aſperi/ĩculti/p̃noxii appulſis.
Monſferratus regio ẽitaliæ: cuius fines ſunt/hinc
Padus/ĩde Apeninus & Tanarus amnis. Et ſu
periori parte mõtes p̃ximi Moncalerio: ubi pe

demontiũ incipit. Ora ẽ pluribus uicis & caſtellis inſignis. Suntq; in ea Gaſſinum & Moncalerium oppida/ ac Salutia illuſtriũ Marchionum eius cognominis patria. Regio ipſa marchionibus eſt ſubdita in italia nobiliſſimis/ qui ex Paleologis Cõſtantinopolitanis impatoribus oriundi circiter annos ducẽtos eã poſſiderũt.

N

n ABATHEA regio eſt aſiæ inter Iudeã & Arabiã: & eſt pars Arabiæ/ ut qbuſdã placet/ a Nabaoth Hiſmaelis filio cognominata. Ouidius lib. metha. i. Ouidius

Eurus ad aurorã nabatheaq; regna receſſit.

Ea olim regio mittebat elephantes. de quibus Iuuenalis. Iuuenalis

Dentibus ex illis quos mittit porta ſyenes
Et quos depoſuit nabatheo bellua ſaltu.

In ea eſt oppidũ petra noĩe: circũdatũ mõtibus inacceſſis/ amne interfluente/ ut lib. vi. Plinius refert. Plinius

N arbonẽſis regio ẽ galliæ/ cuius ĩcolas antea celtas noĩabant. Et ab his uniuerſos gallos a græcis Celtas appellatos/ ob eorũ claritatẽ Strabo libro quarto opinat̃. De ea regione in gallia latius ſcripſimus. Strabo

Naricia insula est in mari ionio: quam tradunt fuisse ex regno Vlyxis.

Nasamonii populi fuerũt libyę: ut Dionysio placet: quos tradũt ab Ausonio Iouis filio fuisse interfectos: cuius patrem contẽnerent.

Dionysius

Nauaria pars est hispaniæ septentrionalis: quæ uersus arcton Vasconibus adiacet. Ad meridiẽ uero Tarraconiã habet regionẽ. In ea fuerunt Augusta & pampilonia opulẽtissimę hispanię urbes: quas Carolus magnus quondam ui captas prædæ militibus dedit. Ibi regnum Nauarię: in quo regnãtem Floriũ idẽ Carolus bello supauit. Ibi Feracutus gigas ferocissimus qui perid tempus mediterraneo mari in auxilium Florii uenerat: & a quo omnes pene Caroli Duces sígulari certamine uicti sũt: tãdẽ a Rolãdo Caroli nepote ea tempestate uiro omnium fortissimo interfectus est.

Carolus magnus

Rolandus

Naxos insula ẽ in mari ęgęo: una ex cicladibus/ quę omnes alias uini fertilitate exuperat. Vnde Virgilius .iii. ęnei. Bachatãq; iugis naxon.

Virgilius

Neruii populi fuerunt inter belgas maxime feri/ quos Sabis & Scaden flumina irrigant. Nullus ad eos Mercatoribus aditus erat/ nihil uini reli quarũq; rerũ ad luxuriã pertinẽtiũ patiebãtur inferri/ ne eorum animi elangueścerẽt/ uirtusq;

remitteretur. Magnę uirtutis homines. Maius
diſcrimen quod unquam Cęſar habuerit in to
ta gallia aut germania apud hos fuit. Nam cū
exercitum eius in fugam uerterēt: Cęſar rapto
e fugientis manu ſcuto/in primamq; uolitans
aciem prælium reſtituit. Quod ſolum in extre
ma ſpē ſalutis imperatori licet. Nunc tornicen
ſes dicti. De his Ceſar meminit in ſecundo co
mentariorum.

Neuri populi ſūt ſcythię europæ/q ętatis tēpori
bus i lupos trāſfiguranť: deinde exacto ſpatio
in priſtinā formā reuertunť. Mars illis ut Pōpo
nius refert/deus ē. Pro ſimulachris enſes & tē Pōponius
toria dedicant: hominesq; pro uictimis habēt.
Lignorum egentes ignes oſſibus alunt.

Niſyrus inſula eſt i mari ægęo/quā circa Coum
eſſe tradiderunt. Eſt aūt optimi uini ferax.

Nomades populi ſunt in ſcythia europę/q uagi
pecorū pabula ſequunť: atq; ut illa durant: ita
diu ſtatam ſedem agunt. Sunt & Nomades in
æthiopia cinocephalorum lacte uiuētes/ut Pli Plinius
nius refert lib. vi.

Noricū puincia ē in europa/ ut li. iii ſcribit Ptole
męus. Limites hēt ab occaſu Enū fluuiū /q me Ptolemęus
dius ē inter Vindelicos & Noricoſ. A ſeptētrio
ne danubiū. Ab ortu ſolis mōtē Cetiū qui pan

noniã ſupiorẽ diſterminat a Norico. A meridie mõtẽ Curuancã q eſt ſup iſtriam. Eã nũc regi onẽ pleriq; Bauariã appellãt. Vrbes í ea íſignes Aredata/ Claudoniũ/ Sianticũ/ Celia/ Badacũ/ Virunum/ Taurnia/ Aguntũ/ Viuana/ Claudia Monia.

Normãdia regio ẽ galliæ ultra ſequanã flumẽ ſita. Viri í ea ſũt bellicoſi/ q quondã igne ferroq; p galliã debachantes/ a Carolo magno multis pręliiſ attriti chriſti fidẽ ſuſceperũt. Ex ea regione fuiſſe tradũt Robertũ Guiſcardi/ uirũ rei bel
Robertus licę gloria inſignẽ. Qui apuliã/ calabryã/ & Siciliam deuicit. Alexiumq; gręcorum impatorẽ bello ſuperauit.

Noruegia regio eſt í europa ſeptẽtrionalis & frigida/ uerſus oceanum germanicum ſita.

Numidia puincia eſt aphricę/ inter mauritaniã & aphricã minorẽ poſita/ Maſſiniſſæ clara noíe. In qua & Iugurta regnauit. Numidæ ut ſcribit Plinius li. v. Nomades dicũt a pmutãdis pabulis/ mapalia ſua hoc ẽ paluſtres domus circũferentes. Nec pręter marmoris numidici/ ferarũq; puentũ aliud íſigne habet. Ea regio/ ut Põpo
Põponius nius ſcribit li. i. ſpatio ãguſtior ẽ/ q̃ mauritania. Verũ & culta magis & ditior. Vrbiũ quas hẽt maxime ſũt Cirtha pcul a mari/ quõdã Regũ

domus/& Siphacis cũ foret opulẽtiſſima. Iola ad mare aliquãdo ignobilis: nunc ꝙa Iubæ Regia fuit/& ꝙ Cęſarea uocitatur illuſtris. Numidia teſte Solino/qua parte ſilueſtris ẽ/feraſ educat. Qua iugis ardua/equos alit. Eximio etiã marmore prędicatur. Numidici urſi forma cęteris præſtant/ rabie duntaxat & uillis profũdioribus. Inualidũ urſis caput. Vis maxima in brachiis & lumbis. Inſidiantẽ aluearibus apũ. Maxime fauos appetũt: nec auidius aliud q̃ mella captant. Domitius Aenobardus urſos numidicos centũ/& totidẽ ęthiopas uenatores ĩ circo Romano edidit. Idq; ſpectaculũ inter memorabiles titulos annotatur. Solinus

O

o EBALIA regio eſt in pelopõneſo/quę & Laconia dicta fuit ab Oebalo laconiæ Rege cognoſata. De qua Statius Statius
in achilleide.

Soluerat oebalio claſſem de littore paſtor
Dardanus.

Et eodẽ noie urbs eſt in italia iuxta Tarẽtũ ab Oebalo Telonis regis Capreæ filio ſic nũcupata. Vnde Virgilius in. iiii. geor. Virgilius

Nanq; ſub oebaliæ memini me turribus altis

Qua niger humectat flauẽtia culta galesus.
Corytiũ uidisse senẽ. Est ãt galesus fluuius.
Tarẽto ꝓximus ꝑ quinq; milia passuũ/ubi han
nibal castrametatus ẽ/cũ arcẽ tarẽtinã obsedit.

O echalia fuit Laconię pars/í qua eiusdẽ nois est
ciuitas: quam hercules euertit. ut Virgilius re
fert.viii.enęidos.
Vt bello egregias idem disiecerit urbes.
Troiamq; oechaliamq; ut duros mille labores
Sustulerit.

Oenotrii populi fuerũt í italia/quæ & ipsa Oeno
tria appellata fuit/ab Oenotro Sabinorũ rege.
Est autem ea regio in Bruciis sita/ ut libro sex
Strabo to Strabo auctor est.

O gygia ísula est íter phoeniciũ & syriũ mare/ab
Ogygio thebanorũ Rege cognoiata/ sub quo
primũ diluuiũ fuisse Varro testatur í tertio de
re rustica.

O onę ísulę sũt í oceano septẽtrionali/í qbus ut
Plinius Plinius refert li.iiii ouis auium & auenis ícolæ
uiuunt.

Plinius O phiogenes populi sũt í hellespõto/q ut Plinius
refert li.vii serpẽtum ictus cõtactu leuare soliti
sũt/& manu íposita uenena extrahere corpori.

O rchades insulæ sũt oceani septẽtrionalis/ ultra
Põponius britanniã/numero.xxx.ut Põponio placet/an

gustis inter se ductę spatiis. Harũ numero tres uacant homine: ut Solinus refert/ nõ habẽt siluas: tantũ uinceis herbis inhorrescunt. Cætera earũ nudæ arenæ & rupes tenẽt. Ab eis Tilem usq; qnq; dierũ ac noctiũ nauigatio est. Solinus

Ordolucæ populi fuerũt ĩ anglia/ arduis mõtibus ꝓximi: apud quos ut Tacitus refert/ Hostorius dux romanus Carataccum in Anglia imperantem prostrauit. Tacitus

Ortygia ĩsula ẽ ĩ mari ęgęo/ quæ alio noĩe Delos dicit̃: in qua Latona Coei Titani filia Dianã & Apollinẽ pepit. In ea teste Solino primũ uisę sũt coturnices q̃s gręci ortygias uocãt. Nos a sono uocis qualias dicimus. His ueneni semẽ gratissimus cibus/ ut Plinius attestat̃ li. x. Quã ob causã eas dãnauere mẽsis: simulq; comitialẽ ꝑꝑ morbũ: quẽ solæ aĩaliũ sẽtiũt præter hoĩem. Solinus

Ortygia eodẽ noĩe ĩsula fuit circa siciliã ex opposito ad plẽmyriũ Siciliæ fluuiũ: de q̃ Vir. iii. ęn. Virgilius

Sicanio prætẽta sinu iacet insula contra
Plêmyriũ undosũ nomẽ dixere priores
Ortygiã: alpheũ fama est/ huc elidis amnem
Occultas egisse uias subter mare: qui nunc
Ore arethusa tuo siculis cõfundit̃ undis

Ossismi populi ĩter celtas ex maritimis ciuitatibus oceanũ attĩgẽtibus ꝓximi uenetis numerat̃

in prouincia Turonensi regnoq; frãcorum siti. Horum littora britãnico sunt mari aduersa/ ut
Põponius Pomponius refert.

P

p PALAESTINA prouicia est in Syria/ Arabię contermina: dictaq; a Philęstin urbe/ quę i ea metropolis est/ ut Plinius
Plinius refert libr. v. In ea est Gaza urbs ingens & mu
Põponius nita admodũ/ ut Põponio placet. Gaza persarum lingua ęrariũ uocatur. Et inde nomen est/ q̃ cũ Cambyses Rex persarũ armis ægyptũ peteret: huc belli & opes & pecuniam intulerat: Est nõ minor Aschalon. Est Iope/ ante diluuiũ/ ut ferunt condita.

Pallene regio est in littoribus Macedonię/ iuxta
Herodotus Sitoniam/ ut lib. vii. ostendit Herodotus. In ea has urbes esse dixit. Potidęã/ Aphitiã/ Neapolim/ Aegam. Pallene fuit Protei Regis & Vatis maximi patria. ut. iiii. geor Virgilius scribit..

Hic nunc ęmathię portus patriãq; reuisit
Pallenem. Est etiã eodẽ noĩe ciuitas in Acha
Plinius ia/ ut scribit plinius. li. iiii.

Phalisci populi fuerũt etrusci/ qui potissimum Iunonem colebãt. Ibi fuit urbs Monsphaliscorũ dicta: quã nunc corrupte Mõtemphlasconem

appellãt. In phaliſcorũ agro/ut plinius ſcribit li. vii. familiæ quędã fuerũt hirpiæ uocatæ/quę ſacrificio annuo ſup ambuſtã ligni ſtruem ambulantes nõ adurebanť. Plinius

Palmirena regio eſt Syrię ut libr. v. ſcribit Ptolemęus/quę multas habet ciuitates: quarum metropolis eſt palmira urbs nobilis ſitu/ diuitiis/ ſolo/& aquis amoenis/uaſto undiq; ãbitu: in qua regnauit Zenobia fęmina clariſſima/ quæ a Ptolemęis ęgyptiorũ regibus duxit originẽ/ gręcis ac latinis litteris doctiſſime erudita/ uirtute pudicitię/ac rei bellicæ gloria iſignis: quæ poſt Saporẽ Regẽ perſarũ Meſopotamia fugatũ atq; deuictũ/ poſt multas uictorias & triumphos/tãdẽ ab Aureliano Auguſto cũ duobus filiis capta/Romã intriũphũ ducta eſt. Vt autẽ ſcribit Euſebius de tẽporibus: Zenobia haud longe ab Antiochia uinciť: quæ occiſo Odenato marito/oriẽtis tenebat impiũ. Aureliani Romæ triumphãtis Zenobia currũ pręceſſit. Quę in urbe ſũmo honore cõſenuit: a qua zenobia familia nuncupatur. Ptolemęus Regina Euſebius

Pamphiliã regio eſt minoris aſię/Cilicię cõterminа: a qua mare illi adiacens pãphilicũ noĩatur. In ea teſte Põponio eſt Melas nauigabilis fluuius: oppidũ Sida/& alter fluuius Eurymedõ Põponius

apud quẽ Cymonis atheniẽsiũ ducis aduersus phoenicas & persas naualis pugna atq; victoria fuit. Est Perga oppidũ & templum Dianę/ quam ab oppido pergeam uocant.

Panchaia regiũcula ẽ sabeę í arabia/ quæ tota arenosa est: & í qua arbores spõte natę thura emittunt. De qua Virgilius in. ii. geor. (Virgilius)

Totaq; thuriferis panchaia pinguis arenis.

Panchai populi fuerunt teste Põponio deserta Sabeę habitãtes. Et quia serpẽtibus uescuntur ophiophagos uocant. (Põponius)

Pannonia ꝓuincia est europæ/ ut li. ii. scribit Ptolemęus. Et ẽ duplex/ supior & inferior. Superior ab occasu limites habet mõtem Cetiũ: qui medius est inter Noricũ & ipsã pãnoniã. Ab ortu habet pãnoniã inferiorẽ/ cui iuncta est. Inferior ab ortu & septẽtrione Danubio cingit̃. Nostra ętas ungaros uocat. In ea/ teste Plinio/ colonię Mona/ Siscia/. Amnes clari & nauigabiles í Danubiũ fluunt Drauus & Sauus. Populorũ capita. Serretes/ Serapilli/ Iasi/ Sandrizetes/ Colapiani/ Breuci. (Ptolemęus) (Plinio)

Pandana & Pontia insulæ sunt in sinu Caietano inter se paruin distantes/ sed a cõtinenti ducentis quinnquagita stadiis. Quas Strabo dixit paruas esse sed pulchre habitatas. (Strabo)

P andataria insula est in mari tyrreno: ut libro se
cundo refert Ptolemęus. ptolemęus
P andorę gens ē in conuallibus indię: ut Plinius plinius
refert libro. vii. annos ducētos uiuens/ ī iuuēta
cādido capillo: qui in senectute nigrescat.
P hanesii populi sunt in quibusdam insulis ocea
ni septentrionalis: quorū aures/ teste Solino: in Solinus
effusā adeo magnitudinē dilatātur: ut reliqua
uiscerum illis contegant.
P aphlagonia regio est minoris Asiæ: quæ ut So
linus scribit: Cytoro monte cōsurgit: porrecto
in spatium trium & sexaginta milium/ insignis
loco Eneto/ a quo ut Cornelius nepos phibet
paphlagones in italiam transuecti/ mox Vene Veneti
ti sunt nominati. Plurimas in ea regione urbes
sii condiderunt. Eupatoriam Mitridates/ quæ
subacta a pompeio/ Pompeiopolis dicta ē. Cy
torus autem mons buxo est fertilis/ quæ uēto
mota ęstus imitatur undarum. De qua Virgi Virgilius
lius secundo georgicorum.
Et iuuat undantē buxo spectare cytoron.
P arabos insula est parua contra Phoenicem. Et
teste Pomponio/ quantū patet/ tota oppidum Pōponius
frequens.
P Aradisus locus est in oriente/ longo tractu ma
ris distans a continente/ ut Isidorus libr. xiiii. Isidorus

Ioſephus ethymologiarū refert/ & Ioſephus libro primo antiqtatū iudęorū. Quem græci hortū dicūt/ Auguſtinus omni germinatione florētē. Et ut Auguſtinus in dyalogo ad Oroſiū ſcribit/ paradiſus ī oriē te ſitus eſt/ interiecto oceano & a noſtro orbe lōge remotus/ī altiſſimo loco cōſtitutus/ ptin gens uſq; ad lunarem circulū. Vnde illuc aqua diluuii minime peruenisſe dicitur. Eſt aūt ſub Nicolaus ęquinoctiali circulo cōſtitutus. ut Nicolauſ de de lira lira ſuper geneſim ſcribit/ omniq; genere ligni fructiferi cōſituſ ē. Non ibi frigus/nō ęſtas/ſed perpetua aeris tēperies. In hoc etiā ut idē Ioſe Ioſephus phus refert/ eſt & uitæ plātatio/ & alia prudētię qua cognoſceret quid eſſet bonū/quid ue malum. Rigat uero hortus ab uno flumine circa omnem terram undiq; pfluente/ & in quatuor Phiſon diuiditur partes. Phiſon nomen eſt uni nunc ganges eductus in indiam/ qui in pelago late Eufrates diffunditur. Alteri nomen Eufrates. Tertio ti Tigris gris/qui in mare rubrum feruntur. Quartus ē Geon: qui per æthiopiā/ ægyptumq; decurrēs Nilus a græcis Nilus appellatur. Hic locus poſt pec catum primi hominis intercluſus eſt/ nec ulli animantiū datur aditus illuc comeādi. Adam igitur primus homo ipſa die qua creatus eſt/ circa horam nonam de paradiſo eiectus eſt.

Parrhasia regio ẽ in pelopõneso: quę nũc Archa
dia dicitur. Vnde parrhasium pro Archadico
dicimus. Virgilius. Virgilius
Parrhasio dictum panos de mõte lycei.
Et Ouidius. ii. de fastis. Ouidius
Altaq; trozene parrhasięq; niues.
Ea regio patria fuit Lycaonis Archadiæ regis
Tirani & terrę filii: ut poetę loquũtur. In ea est
mõs Lyceus: í quo bicornis Fauni tẽplũ fuerat Lyceus mõs
a quo lycea ludrica illi sacrata: a nobis luperca
lia dicta sũt: testãte Ouidio libro fastorum .ii. Ouidius
Quis uetat archadico dictos a mõte lupercos
Faunus in Archadia templa lyceus habet.
Fiebãt autẽ nephastis diebus mensis februarii:
quẽ piacularem dixerunt. Vnde Ouidius. Ouidius
Februa romani dixere piacula patres. Et subdit
Tertia post idus nudos aurora lupercos.
Aspicit/ & fauni sacra bicornis eunt.
Dicitur aũt bicornis Faunus/ hoc est Pan deus
naturę/ quia habet cornua in radiorum solis &
cornuũ Lunę similitudinẽ. Fuit ẽt parrhasius. Parrhasius
teste Plinio li. xxxv. pictor celeberrimus Ephe pictor
si natus/ qui primus symmetria picturæ dedit/
primus argutias/ uultus elegãtiã/ capillorũ arti
ficiũ cõperit. Idẽ descẽdisse cũ Zeusi de pictore Zeusis
í certamine tradit. Et cũ Zeusis detulisset Vuas

pictas tãto ſucceſſu: ut in ſcenã aues aduolarẽt: ipſe detulit linteũ auibuſ pictum: ita ueritatẽ re preſẽtatiſ: ut Zeuſis palmã parrhaſio cõcederet.

Paropaniſades ꝓuincia eſt Aſię: ut lib. vi. ſcribit Ptolemęus: quæ ab oriẽte parte Indię: ab occaſu Aria terminat̃: a meridie Arachoſia. Eius inſignes ciuitates ſũt Naulibis & Carura.

Paros inſula eſt una ex cycladibus/ marmore nobilis/ qđ cãdidiſſimum gignit. Vnde Virgilius iii. ęne. Niueãq; paron. Et Ouidius in. iii. meta. Hęret ut e pario formatum marmore ſignum. Hęc prius Minoia dicta eſt/ ut Solino placet. Nam ſublata a Minoe/ quoad ĩ creticis manſit legibus/ Minoiam uocabant. Pręter marmora dat & ſardum lapidem/ qui inter gemmas uiliſſimus dicitur.

Pharos fuit olim parua inſula contra Nili hoſtia palmis abundans/ ab nauclero Menelai/ cui id nomen erat/ ſic cognominata/ quę poſtea/ teſte Pomponio/ Alexandrię quæ illi appoſita iacet ponte coniungitur. Olim/ ut Homerico carmine ꝓditũ eſt/ ab eiſdẽ oris curſu diei abducta. Vnde & Lucanus in x. pharos ĩſula quõdã.

In medio ſtetit illa mari ſub tempore uatis
Protheos. at nũc eſt pelleis proxima terris.

In ea ut ſcribit plinius li. xxxvi. maxima turris

fuit/nauigantibus lumen exhibens/a Philodel pho rege cõſtructa/quæ iter ſpectacula mũdi cõnumeraẽ. Nã ſup q̃tuor cãcris uitreis locata fuit. Alii ab Alexandro Magno conſtructam tradiderunt

Paria ĩſula ẽ ĩ mari adriatico/adiacẽs dalmatię/ ut li. ii. refert Ptolemęus/ĩ qua ẽ ciuitas eiuſdẽ nominis.

Pharſalia ꝓuincia ẽ europæ/ a Pharſalo duce no mẽ ſortita: quæ regio ſępe nomẽ a uariis prĩci pibus mutauit. Nã ab æmathio æmathia dicta ẽ. Teſſalia a Teſſalo. Macedonia a Macedone. Poſtremo a Philippo Rege cãpi philippici ap pellati ſunt. De ea in Macedonia & Teſſalia la tius ſcripſimus.

parthia ꝓuĩcia ẽ aſię/quæ ab ortu hẽt Arios: a me ridie Carmaniã: ab occaſu Medos: a ſeptẽtrio ne Hyrcanos ut. lib. vi. plinius refert. Parthorũ regna duodeuiginti ſunt omnia circa duo ma ria/rubrum a meridie/hyrcanũ a ſeptentrione. Fuerũt autẽ exules ſcytharum/ut Iuſtinus ſcrĩ bit libr. xli. Nam ſcythico ſermone parthi exu les dicuntur. Omnes equitare & ſagittas emit tere magna ĩduſtria liberos docẽt. Pugnas ad mirabili ardore ineũt/ſed diu pugnare nõ ualẽ tes ĩ ipſo ardore certaminis prędia deſerunt/ac

poſt pugnam ex fuga repetunt: & cū maxime uiciſſe te putes: tunc tibi diſcrimen ſubeundū

Virgilius ſit. De quibus Virgilius. iii. geor.

Fidentēq; fuga parthū uerſiſq; ſagittis.
Cominus in acie p̨eliari neſciūt: obſeſſaſq; ex pugnare urbes. Pugnāt aūt p̨currentibus eq̨s/ aut terga dātibus/ ſ̨pe etiā fugā ſimulāt: ut in

Lucanus cautiores inſequētes hēant: dicēte Lucano.

Pugna leuis/ bellūq; fugax/ turm̨eq; uagātes/
Et melior ceſſiſſe loco q̄ pellere miles.
Illita terra dolis. nec martē cominus unq̄
Auſa pati uirtus! ſed lōge tendere neruos
Et quæcūq; uelint p̨mittere uulnera uētis.

Iuſtinus Apud illos/ ut idē Iuſtinus ſcribit auri argētiq; nullus niſi ī armis uſus. Vxores ſinguli plures habent: nec ulla delicta adulterio grauius uindicant. Quā ob rem foeminis nō conuiuia tantum uirorū! uerū etiā conſpectum interdicūt. Carne nō niſi uenatibus que̊ſita ueſcūt. Equis

Parthorū mores omni tempore uectant: illis bella/ illis cōuiuia illis publica ac priuata officia obeūt. Sepultura uulgo aut auium aut canū laniatus eſt. Nuda demū oſſa terra obruūtur. Natura taciti. Ad fā ciendum q̄ ad dicendū promptiores. Proinde ſecūda aduerſaq; ſilentio tegunt. Principibus metu non pudore parēt. In libidine proiecti.

In cibum parci. Fides dictis promiſſiſq; nulla: niſi quatenus expedit. A Romanis tribus bellis p maximos duces laceſſiti/ ſoli ex omibus gentibus nõ ſolũ pares/ uerũ etiã uictores fuere. Oppida ſignia parthorũ. Ab occaſu Iſſatis/ & Calliope. Ab oriẽte æſtiuo Pyropum. Ab hyberno Mania: in medio hecatompylos. Arſace regio. Niſea. Parthiene nobiles. & Alexandropolys a conditore dicta/ ut li. vi. plinius refert. plinius

Paruſi populi fuerũt in aphrica uerſus oceanũ occidentalẽ: qui/ ut lib. iii. põponius ſcribit/ ali quãdo tẽdẽte ad heſperidas hercule dites fuerunt: nũc inculti. Et niſi q̃ pecore alunt̃/ admodũ ĩopes. Hic iã lętiores agri amoeniq; ſaltus. Põponius

Pathmos inſula ẽ in mari ægęo/ quę teſte plinio libr. iiii. patet circuitu. xxx. milibus paſſuũ. In ea Ioannes apoſtolus ſcripſit Apocalypſim: q liber a noſtris reuelatio dici poteſt. plinius

Patrimoniũ ſancti petri regio eſt thuſcię: quã in maritimis inchoare tradunt. In ea Soana oppidũ/ Sancta Flora/ Aquapendẽs/ Griptę/ Sãctus Laurentius/ Bulſena/ Martha/ Caſtrum ciuitas/ Tuſcanella oppidũ opulẽtiſſimũ/ Monſflaſconus/ Balneum regiũ/ Vrbs uetus/ Orta ciuitas uetuſta/ Ciuitas caſtellana olim Vehientana urbs/ Caſtrũ nouũ/ Gallienſiũ oppidũ/ Nepe/

Viterbiũ/Surianum oppidum: quod arcem habet munitiſſimã/ Vetrala/ Sutriũ/ Roncilionũ/ Crapalica/ Bachane uetuſti nomins locus/ Et alii complures.

Phęaces populi fuerũt Corcyrę ĩſulæ ſub dictione Alcinoi regis: de quibus Virgilius. iii. ęnei. Virgilius

Protinus aereas phęacũ aſcẽdimus arces.

Ft Iuuenalis. Iuuenalis

Iam uacui capitis populũ phęaca putauit.

Fuit aũt Alcinous rex phęacũ iuſtiſſimus/ dili gẽſq; hortorũ cultor. De quo Virgil. ii. georg. Virgilius

Pomaq; & alcinoi ſiluę. Et Ouidi. in. xiii. metha. Ouidius

Proxima phęacũ foelicius obſita pomis
Rura petunt.

Ad Alcinoũ naufragus uenit Vlixes: q regio cõuiuio ſuſceptus ẽ: erroreſq; ſuos enarrauit: diſcedẽſq; multiſ ab eo muneribus donatus ẽ.

Pelaſgia regio eſt europæ/ quę prius theſſalia dicebať. Et ẽ circa extremã partẽ Macedoniæ uerſus Achaiã. Pelaſgi. n. dicti ſũt a Pelaſgo Iouis filio/ ut pleriq; uoluerunt.

Peligni populi fuerunt ĩ aprutio/ ubi erat Sulmo oppidũ/ Ouidiĩ poetæ elegãtiſſimi patria/ ipſo dicente in fine amorum. Ouidius

Mantua Virgilio gaudet: Verona Catullo:
Peligne gentis gloria dicar ego.

Plinius

Pelopõnesus peneinsula/ teste plinio li.iiii. puin cia est europę/haud ulli terrę nobilitate postfe rẽda/inter duo maria/ægęum & Ioniũ: platani folio similis: a Pelope Tantali regis phrygũ fi lio denominata. Quę propter angulosos recef sus qngẽta sexagita tria milia passuũ colligit: Angustias siue isthmũ pelopõnesi pfodere na uigabili alueo tẽtauere Demetrius Rex/ Cęsar dictator/ Domitius Nero: ĩfausto (ut omnium exitu patuit) incępto. In ea Corithus/ Argos/ Mycene/ Lacedęmon/ patrę/ Malea promonto riũ/ Epidaurus. Regiones Laconia/ Archadia/ Sicyonia. Ibi quoq; fuit Tirynthia urbs Argo proxima: ex qua cum natus & educatus fuerit Hercules/ dictus ẽ Tirynthius ut Macrobio pla cet. Fuit aũt Iouis ex Alcmena filius: cuius lau des & duros labores Virgilius ænei. viii. elegã tissime descripsit.

Hercules

Macrobius

Virgilius

Hic iuuenũ chorus/ ille senũ q̃ carmĩe laudes
Herculeas & facta ferãt. ut prima nouercę
Mõstra/ manu gemĩosq; premẽs elĩserit ãgues.
Vt bello egregias idẽ disiecerit urbes
Troiãq; oechaliãq;. ut duros mille labores
Rege sub Euristheo fatis iunonis iniquæ
Pertulerit. tu nubigenas inuicte bimẽbres
Hileũq; pholũq; manu. tu cressia mactas

Labores

Herculis

Prodigia. & uastũ nemeę sub rupe leonem.
Te stygii tẽuere lacus/te ianitor orci.
Ossa sup recubãs antro semesa cruento.
Nec te ullæ facies: nõ terruit ipse typhoeus
Arduus arma tenẽs. nõ te rationis egentẽ
Lerneus turba capitũ circũstetit anguis.
Martialis li. viiii. epygrãmatum hęc supaddit.
Si cupis alcidę cognoscere facta prioris:
Disce. libyn domuit. aurea poma tulit.
Peltatã scythico discussit amazona nodo.
Addidit archadico terga leonis apro.
Aeripedẽ siluis ceruã. stymphalidas undis
Abstulit. a stygia cũ cane uenit aqua.
Foecundã uetuit reparari mortibus hydrã
Hesperias tusco lauit in amne boues.
Quidã uero nõ tirynthium/sed thebanũ Hercu
lem dixere. Quatuor aũt fortitudine pręstã
tes Hercules legimus: Tirynthium/argiuũ/the
banum/& libym.

Pentapolis regio est ĩter palęstinã & arabiã sita:
quę a quinq; ciuitatibus cognomen assũpsit.
Olim foecũda & uberrima fuit: nũc aũt deserta
atq; exusta. Nãp scelere incolarũ de cælo ignis
descendit/ qui regionẽ illã in cineres æternos
Solinus dissoluit. Et ut Solinus scribit/ eam regionem
de cælo tactam testatur humus nigra & cinere

ſoluta. Duo ibi oppida Sodomū noīatum alte
rum: alterū Gomorū. Apud quæ pomū quod
gignīt/ habeat licet ſpecimē maturitatis/ mādi
tamen nō poteſt. Nā uel leui preſſa tactu/ fumū
exhalant/ & fatiſcūt in uagū puluerē/ quaſi ad
huc ardeāt. Eſt etiā pentapolis regio i libya a
quinq; ciuitatibus ſic dicta. Quę & Cirenaica
dicta ē: ut ſupra ī Cirene puincia ſcripſimus.

Peonia dudum fuit regio/ ab herba peonia/ quę
in illa abundat/ cognomīata: poſtea dicta Ema
thia. Sed eam iam eſſe partem macedoniæ Iuſti Iuſtinus
nus in. vii. ſcribit/ in qua regnaſſe ferūt Telego
nus pater Aſtriopei: cuius troiano bello inter
clariſſimos uindices urbis nomē accepimus.

Perſis ſiue perſia prouīcia eſt aſię/ quæ teſte Pto Ptolemęus
lemęo li. vi. terminatur a ſeptentrione Medis/
ab occaſu Suſiana/ ab ortu ſolis duabus Car
maniis/ a meridie parte ſinus perſici. Eius oppi
da inſignia ſūt Axima/ Perſepolis/ Dioſpolis/
& Maraſium. Cognomē ſumpſit a Perſeo anti
quo rege. Ibi primū inuenta ē ars magica. Ad
eam Nembroth gygas poſt confuſonē lingua
rum abiit: perſaſq; ignem colere docuit. Oēs
enī in ea regione Solē Deum eſſe dicūt. Ab hac
prouincia/ ut Plinius refert libr. xv. perſica po Plinius
ma aduecta fuerunt. Et falſum eſt uenenata in

perſia gigni/ & poenarum cauſa a regibus trã-
lata in ægyptum. Coaſpis nobilis fluuius eſt
perſidis regionis. Primus ex regibus perſarũ
Iuſtinus teſte Iuſtino li. i Cyrus fuit: qui deuicto Aſtya
ge ultimo Medorum Rege/ imperiũ Medorũ
traſtulit in perſas. Cyrus itaq; ſubacta aſia/ uni
uerſum oriẽtem in poteſtatem redegit. Ad po
ſtremum cũ Scythis bellum ĩtuliſſet/ magnaq;
eos clade affeciſſet: Thamyris eo tempore ſcy
tharum Regina compoſitis inſidiis ducẽta mi
lia perſarum cum ipſo Rege trucidauit. Illudq;
memorabile fuit/ q̃ neq; nuntius tãtę cladis ſu
perfuit. Caput Cyri amputatum ĩ utrem huma
no ſanguine repletum/ cõiectum fuit cum hac
exprobratione. Satia te ſãguine inquit/ quem
Regia Cyri ſitiſti: cuiuſq; inſatiabilis ſemper fuiſti. Regia
Cyri lapide cãdido & uario extructa fuit/ cum
colũnis aureis & lacunaribus/ gẽmiſq; diſtincta.
Cõtinebat autẽ ſimulachrum cęli/ ſtellis mican
tibus præſignatũ/ & cętera humanis mentibus
incredibilia. In perſide quondam fuit Barbite
Solinus oppidum: ĩquo/ ut Solinus teſtatur/ mortales
uniuerſi odio auri coemunt hoc genus metal
licum: & abiiciunt in terrarum profũda: ne pol
luti uſu eius auaritia corrumpãt equitatem. In
ea regione lapidum tanta copia eſt: tantaq; di

uersitas. ut longũ pene sit/ipsis uocabulis im
morari. In ea prouincia natã ferunt Sibyllã pri Sibylla pri
mã/ cuius mẽtionem fecit Nicanor/ qui res ge ma
stas Alexandri Macedonis scripsit. Eã de Chri
sto hæc prẽnũtiasse tradidẽrũt: Panibus simul
quinq; & piscibus duobus hominũ milia in he
remo quinq; satiabit: & reliquias tollẽs duode
cim cophinos implebit in spem multorum.

Pterophoros regio est apud ripheos montes/ ut
lib. iiii. plinius refert/ pars mundi dãnata a na Plinius
tura rerũ/ & densa mersa caligine. Neq; in alio
q̃ rigoris opere/ gelidisq; aquilonibus cõcepta
culis. Pone eos montes/ ultraq; aquilonẽ gens
foelix: quos hyperboreos appellauere. Ibi credũ Cardines
tur esse cardines mũdi/ extremi q; siderũ ãbitus. mundi

Phoenicia regio est in syria a Phoenice rege sic
cognominata. Iudęę cõtermina. Terra fertilis/
& frugibus foecunda. Phoenices tradunt litte
rarum gręcarum fuisse inuentores. De quibus
plinius lib. v. Gens phoenicũ in gloria magna plinius
est litterarũ inuentionis/ & siderum/ naualiũq;
ac bellicarũ artium. Fama qppe est teste Corne
lio Tacito Cadmũ classe phoenicũ uectũ rudi Cor. Ta.
bus adhuc græcorũ populis eius fuisse aucto
rem artis. Vnde Lucanus li. iii.

Phoenices primi (famę si creditur) ausi

Manſurã rudibus uocẽ ſignare figuris.

Põponius Et ut Põponius ſcribit lib. i. Solers eſt hominũ genus/ & ad belli paciſq; munia eximium/ litteras aliaſq; artes/ maria nauibus adire/ claſſe cõfligere/ iperitare gentibus/ regnũ preliũq; cõmẽti. In ea eſt Tyros aliquando inſula/ nunc annexa terris. Defecit ab impugnãte quondam Alexandro. Eſt & opulenta Sydon: & anteq̃ a perſis caperet̃/ maritimarum urbium maxima. Eſt Carmelus mõs/ & Libanus mõs altiſſimuſ/ in quo thura legunt̃: cuius pars quæ oriẽtem ſpectat antelibanus uocatur.

P icenum regio eſt Italię/ quam a pico aue qui olim in eorũ uexillis cõſediſſe fertur/ cognoſcari uolunt: Nũc Marchia anconitana uocatur: Incipit autẽ ab amne troento. Aſculũ præterlabens uſq; ad Iſaurũ fluuium/ qui nunc folia dicitur. Et hinc apennino/ hinc mari ſupo terminatur. Eius clariſſimæ ſunt ciuitates. Piſaurũ ciuitas a Romanis cõdita. Fanũ fortunę & Senagallica. Quas Senonũ fuiſſe libro. iii. aſſerit Ptolemęus. Vrbinum uetuſti nõis ciuitas pœlebris Federico duce/ Viro utiq; ſũmis laudibus celebrando. Qui & rerũ geſtarum gloria clarus/ & litterarũ ſtudiis apprime eruditus fuit. Anco na urbs uetuſta a Syracuſanis condita/ uini ac

Ptolemęus

frugum uberrima. Quę ſeruatę dudum liberta
tatis gloria decoraẽ. Cuius portũ Traianus im
perator inſigni opere & tutiſſimũ nauibus ex
truxit. Camerinũ ciuitas in picentibuſ uetuſtiſ
ſima. Firmũ Romanorũ colonia. Aſculum ciui
tas uetuſtiſſima/aliquando picentiũ primaria.
Locus prȩualidus &munitiſſimus. Cui circũ
ſtantes montes ſupereminent/nullis penetrabi
les exercitibus. Ea genuit Ventidiũ baſſũ ducẽ
Romanũ:q primus parthos fudit: & Nicolaũ
iii. põt. Ro. In hac regione ſũmo í apenino eſt
cauerna ígẽs Sibyllæ a uulgo appellata. Et pau
lo ſupius in Nurſinorũ agro lacus ille/quẽ ua
no ferunt mendacio piſcium loco dęmonibus
ſcatere.

Cauerna Sibyllę

P ygmei populi ſunt í Arabía/minutũ genus/ ut
libr. iii. Põponius refert. Quod pro ſatis frugi
bus cõtra grues dimicãdo defecit. Sũt ibi mul
ta uolucrũ/multa ſerpentũ genera. Vt autẽ ſcri
bit Plinius lib. vii. pygmei incolũt extrema mõ
tium Indię/ſalubri cęlo/ſẽperq; uernante/mon
tibus ab aquilone oppoſitis. Quos a gruibus
infeſtari ꝓdidit. Fama eſt inſidẽtes arietum ca
prarũq; dorſis/armatos ſagittis ueris tempore
uniuerſo agmine ad mare deſcendere: & oua
pulloſq; earũ alitũ cõſumere: aliter futuris gre

Põponius

Plinius

Gelius gibus nō reſiſti. Horū longitudo teſte Gelio ī viiii. acticarū noctiū non excedit pedes duos & quadrātem. Quorū mulieres quito anno pariūt/ & octauo ſeneſcunt. Habēt ſingulare bellū cōtra grues: & īpareſ aliquādo a gruibus ꝑ aera

Iuuenalis deportātur. De quibus Iuuenalis ſatyra. xiii.

Ad ſubitas thracū uolucres/ nubēq; ſonorā
Pygmeus paruis currit bellator in armis.
Mox impar hoſti/ raptuſq; ꝑ aera curuis
Vnguibus a ſęua ferē grue. ſi uideas hoc
Gentibus ī noſtris/ riſu quatiere/ ſed illic
Quāq̄ eadē aſſidue ſpectrē prędia: ridet
Nemo: ubi tota cohors pede nō ē altior uno.

P iſidæ populi fuerūt in aſia minori/ quondā Solimi appellati/ ut libr. v. Plinius refert. Quorū

Plinius colonia Cęſarea/ eadem Anthiochia. Oppida Oronda/ Agaleſos.

Plinius P ſylli populi ſunt in aphrica/ ut plinius ſcribit li. vii. a Pſyllo Rege dicti. Horū corpori ingenitū

Solinus fuit uirus exitiale ſerpentibus. Et ut Solinus refert/ Soli morſibus anguiū non interibant. Vn

Lucanus de Lucanus in viii. Gēs unica terras
Incolit. a ſęuo ſerpētum īnoxia morſu
Marmaridę pſylli: par līgua potētibus herbis.
Hi liberos protinus genitos ſerpētibus offere
bāt. Si partus adulteri eſſēt/ mox paruuli interi

bant. Si pudici/ a morte paterni ſanguinis priui legiũ tuebaẽ. Eam gentẽ a Naſamonibus ſub latam prodiderunt.

Phrygia puincia ẽ in minori aſia/ quæ a phrygio amne/ qui illam a Caria diuidit/ cognomen accepit. Vt alii uoluerunt a Phrygia Cecropis filia. Fuit autem Cecrops primus Athenienſium Rex. In hac eſt Dardania a Rege Dardano Iouis filio cognoĩata. Quæ poſtea a Troo eius nepote Troia dicta fuit: in qua fuit Ilion urbs toto orbe famoſiſſima/ & a clariſſimis poetis decantata. Phrygia Troadi ſubiecta eſt/ ut Soli no placet/ aquilonia parte galatiæ collimitata. A meridiana lycaonię/ piſidiæ/ migdoniæq; cõtermina. A parte qua dies medius eſt/ Ida mõs eſt & Timolus croco florentiſſimus. Amnis pactolus/ quẽ aurato fluore decurrere tradũt. Aliter Chriſooram uocant. In his locis animal naſcitur quod bonacum dicũr. Cui taurinum caput/ ac corpus omne: tantum iuba equina. Ex ea originem duxit Sibylla nona: quę uatici nata eſt Ancire. Tuba de cęlo uocem luctuoſã emittet. Tartareum chaos oſtendet dehiſcens terra. Venient ad Tribunal Dei Reges oẽs. Deus ipſe iudicabit pios ſimul & impios. Tunc demum impios in ignem & tenebras

Solinus

Sibylla

mittet. Qui ãt pietatẽ tenent iterum uiuent.

Pythacusa insula ẽ in mari tuſco cõtra cãpaniam ſita. In qua oppidũ fuit/ quodã in colle ſitum/ noíe pythacuſę. Ouidius. xiiii. methamorphoſeos ęneæ nauigationem deſcribens ait.

Ouidius

Inarimẽ proclytãq; legit: ſteriliq; locatas
Colle pythacuſas. Hanc olím ſimiarũ foecũ diſſimam nõnulli tradiderunt.

Phithia regio eſt theſſalię Achillis patria. Vt Briſeis í epiſtola ad Achillẽ apud Ouidium.

Achilles
Ouidius

Quã ſine me phithiis caneſcãt ęquora remis
Et uideam puppes ire relicta tuas.

Et Virgilius primo ęnei.

Veniet luſtris labentibus ætas/
Cum domus aſſarici phithiã/ claraſq; mycenas
Seruitio premet: ac uictis dominabit̃ argis.

Virgilius

Phocis parua fuit helladis ſiue achaię regio. De qua Ouidius in primo metha:

Ouidius

Separat aonias atteis phocis ab aruis
Terra ferax. Ea regio teſte Põponio libr. ii. Apollinis Delphici oraculo famoſa eſt. Nã in ea ſub Helicone monte eſt ciuitas Delphi/ ubi erat tẽplum ditiſſimum Apollinis. Fons Caſtalius/ & Cephiſus amnis Delphos præterfluẽs. In ea quoq; mõs Parnaſus altiſſimus. De quo Ouidius primo methamor.

Põponius

Mõs ibi uerticibus petit arduus aſtra duobus
Nomine parnaſus: ſupatq; cacumine nubes.
Horũ utiq; alter helicon/ alter Citheron appel
latur. Helicon alio noíe Cirrha cognoíatus ẽ:
& Citheron Nyſa. Citheron Bacho ſacer ẽ. He
licon Apollini conſecratus.

Pontus ꝓuincia eſt aſiæ minoris/ut li. v. mõſtrat Ptolemęus: quæ ab occaſu ore põti & thracio Ptolemęus
boſphoro. A meridie regione quæ proprie aſia
dicitur. A ſeptentrione parte Euxini maris ter
minat̃. Eſt aũt bithinię coniuncta. Cuius ciuita
tes íſignes. Calcedon/ Nicomedia/ Aparnia &
Nicea. Montes clari: Orminius & Olympus. In
põto regnauit Mithridates/ qui magna ui ani
mi & corporis ꝓditus Nicomedem Bithinia:
Ariobarzanẽ cappadocia expulit: græciã: inſu
laſq; omẽs excepto Rhodo occupauit. Eubo
iam/ & ipſum gręciæ decus Athenas expugna
uit: Bellũq; cum po. Ro. ꝑ quadraginta ãnos
magna uirtute geſſit/ adeo ut Italiã iam ipſãq;
urbem Romam regius terror afflaret. Quẽ L.
Cornelius Sylla duobus ꝓliis attriuit. Arche
laumq; eius præfectũ cum centum. xx. milibus
equitũ cõtra Ro. exercitũ uenientẽ ita uicit &
ſupauit: ut uix decẽ prælio ſupeſſent.

Porphyris inſula eſt in laconico mari/ qnq; mili

bus passuũ distans a maleę promõtorio: quæ
postea Cithera dicta fuit ob memorabile tẽplũ
Veneri sacrum. Est autẽ Malea promõtoriũ pe
Seruius loponnesi regionis quod teste Seruio super. v.
ęne. per quinquaginta miliaria in mare proten
ditur: ubi unda adeo sæua est: ꝙ persequi naui
Statius gãtes appareat. Vnde Statius li. vii. thebaidos
Virgilius Et raucę circũsonat ira maleę. Et Virg. li. v. ęne.
Ioniocꝫ mari maleęcꝫ sequacibus undis.
Assumpsitꝫ nomen a Maleo argiuorum rege/
qui super illo ditissimum construxit templum
Apollini sacrum/ quod maleoticũ appellauit.
P rochyta insula est in mari tusco/ cõtra Cãpaniã
Virgilius sita/ de qua Virgilius. viiii. ęne. Tum sonitu ꝓ
Ouidius chyta alta tremit. Et Ouidius. xiiii. metha. Ina
rimem prochytamꝫ legit. Inarimes mons fuit
qui terremotum passus hanc fudit insulã/ quæ
ab effusione prochyta est nuncupata.
P roconessus insula ẽ in propõtide/ quam solam
inter alias habitari plericꝫ dixerunt.
P rosopis insula ẽ/ ut scribit Herodotus/ in delta
Herodotus nili/ in qua est Ciuitas Atarbechis.
P rouincia regio est gallię narbonẽsis/ rhodano
amni finitima: qui eam a celtis diuidit.

r ENVNTIATA insula ẽ in ęthiopico mari: quę ut Plinius refert li. vi. adeo diues ẽ/ ut equos talẽtis auri icolę ꝑmutẽt. Plinius

R hetia ꝑuincia ẽ europæ/ quæ ut li. ii. scribit Ptolemęus/ ab occasu limites habet mõtẽ Adulam & fontes Danubii & Rheni. Ab ortu amnẽ lycium/ qui in Danubium exit: & Rhetiam a Vindelicia diuidit. A septẽtrionali parte Danubiũ. A meridie alpibus terminatur supra italiam extensis. Videlicet supra eam partem italiæ/ quæ gallia cisalpina dicitur: seu ut nostri uoluerũt/ Lombardia. Post Rhetiam uersus orientem sequitur Vindelicia/ cui Noricũ adhęret/ Eno tantum fluuio disiuncta. Rhetiæ opulentissima ciuitas teste Ptolemęo lib. ii. Brigantiũ fuit. Sũt & aliæ urbes Bragodurum/ Dracuina/ Viana. Et ut Plinius refert libro. iii. in ea populi sunt Triumpilini/ Canuni/ Vẽnotes/ Venonentes/ Eam nunc regionẽ pleriq; Bauariã appellãt. Ptolemęus Plinius

R iphęi populi sunt Asiæ uersus Arcton/ Vbi & montes Riphęi/ quos Riphaat filius Gomer ĩstituit: & a se Riphęos nominauit/ ut Iosephus refert libro primo antiquitatis iudęorum. Riphęi montes a perpetuo uẽtorum flatu uocantur. Virgilius. iii. geor. Iosephus

Gens effrena uirũ riphęo tunditur euro.

Rhodos ĩ ſula eſt pulcherrima lyciæ/ut libro.ii.

Põponius Põponius refert/prima cycladum uenientibus ab oriente. In qua dũ urbis fundamenta fode renť/roſę capulũ inuentũ eſt: a qua ciuitas & ĩ ſula cognoiata creditur. Nã Rhodos græce latine roſa diciť. Cuius circuitũ. C.XXV. M. paſ.

Solinus prodiderũt. Nunq̃ teſte Solino/ita cælũ nubilum eſt/ut in Sole Rhodos nõ ſit. In ea quõdã

plinius fuit/ut Plinius refert lib. xxxiiii. ingẽs ſtatua:

Solis coloſſus quẽ Coloſſũ uocãt/turribus parẽ. Eã Solis Coloſſũ dixere: quẽ fecit Clares Lyndius Lyſippi ſtatuarii celeberrimi diſcipulus. Fuit enĩ altitudinis cubitorũ ſeptuaginta. Qui poſt qnquageſimũ annũ terremotu ꝓſtratus/iacens quoq; miraculo ẽ. Pauci pollicẽ amplectũť. Maiores ſunt digiti/q̃ pleræq; ſtatuæ. Duodecim annis tradunt effectũ trecentis talentis. Sũt alii centũ minores in eadẽ urbe: ubicũq; ſinguli fuiſſent/nobilitaturi locum. Vrbes in ea opulẽtiſſimæ. Lyndus/ex qua Clares ſtatuarius ſupradictuſ genitus ẽ. Et Rhodus ciuitas nobiliſſima/quę portu inſigni & ſitu munitiſſima eſt. Ea autẽ in ſula citris/& malis aureis/oleis/ac uitibus/fructibuſq; omnis generis abundat.

Rutheni populi ſunt gallię non lõge ab auernis & Santonibus.

Rutili populi fuerunt italiæ/non longe ab urbe Roma: ubi Ardea oppidum ſitum erat.

S

SABEI populi ſũt ĩ Arabia/apud quos thura/plurimiq; odores naſcunt̃. Cynamum legunt. Quod fructetũ teſte Solino ſitu breui naſcit̃: ramo humili & repreſſo/nunq̃ ultra duas ulnas altitudinis. Quod gracilius prouenerit/eximiũ magis dicitur. Verum legitur per ſacerdotes hoſtiis prius cęſis. Nec ortum ſolis anticipãt: nec egrediuntur occaſum. Sabei quondã originem duxerunt a Saba nepote Cham/ut Ioſephus refert libro .i. antiquitatis iudęorum. Solinus Ioſephus

Sabini populi fuerunt in italia haud lõge ab urbe Roma/ a religione & deorum cultu ſic dicti. Qui/ ut Plutarchus ĩ uita Romuli ſcribit/ciuitates ſine moenibus incolebãt. Et ob raptas filias diu cũ Romanis bella geſſere. Sabini auctore Strabone lib. v. anguſtum incolunt agrũ/ in longitudinem protenſum a Tiberi uſq; Nomẽtũ oppidum ſtadiis mille uſq; ad Veſtinos. Paucas quidẽ ac tenues habẽt urbes: bellorum aſſiduitate uaſtatas. Amiternum & Interocreã uicum Reati finitimum. plutarchus Strabo

Sacæ ſiue Sacharũ regio eſt in aſia ultra mare caſpium/Sogdianis cõtermina/ut libro vi.ſcribit Ptolemęuſ. In qua nec urbeſ nec uicos eſſe teſtatur. Sed incolę eius regionis nemora & ſpecus habitant/ſagittandi arte peritiſſimi. Qui olim bactrianam ꝓuinciã occupauere: & optimã Armeniæ regionẽ adepti ſunt/ut lib. xi. Strabo refert/atq; uſq; ad Cappadocas proceſſerũt: eos præſertim qui ad Euxinum uergunt. Sed cum ex ſpoliis feſta celebrarent/perſarũ impatores eos noctu adorti funditus deleuere.

Ptolemęuſ

Strabo

Salamina íſula eſt í euboico mari/cõtra Athenaſ ſita. In qua urbs eſt eiuſdẽ noís: ubi Thelamonẽ Aiacis & Teucri patrẽ regnaſſe ferũt. Sed cũ Teucer a bello troiano reuerſus fuiſſet: nec de inimicis Aiacis ultus fuiſſet: a patre expulſus/urbẽ aliã Salaminã in Cypro condidit.

Salaſſorũ regio magna eſt auctore Strabone lib. iiii. profundã utrinq; uallem claudẽtibus rupibus. Eorũ etiã pars in ſupiora extendit̃ cacumina. Aurifodinas habẽt. Quos Cęſar Auguſtuſ funditus deleuit. Eſt autẽ regio galliæ alpina Boiis Eluetiiſq; finitima.

Salentinorũ regio/ quæ nũc ut pleriq; uoluerũt/terra Idrunti ſiue terra de bari nuncupat̃/in Italia ſita ẽ/& apuliæ finitima. De qbus Virgilius

Virgilius

libro..iiĩ.

Et ſalentinos obſedit milite cãpos In ea ſunt ciuitates Rudia/ Neritũ/ Aletiũ/ Bauſta/ Vxẽtũ/ ut Ptolemęus refert lib. iii. Eſt quoq; in ea Iapigiũ promõtoriũ/ quod & Salẽtinũ dicitr̃. Ibi Minerueę fanũ aliquãdo locupletiſſimũ/ ut Strabo ni placet. Ptolemęus

S amaria regio ẽ palęſtinæ inter Iudęã & galileã ſita. Dicta ẽ ãt ab oppido Samaria: quæ quõdã ciuitas fuit regia in Iſrael. Ea nunc ab Auguſti noíe Sebaſta nũcupatr̃. Incipit aũt a uico Genaniæ in planicie poſito. Mores & cultus tenet iudęorum.

S amarobrinę populi fuerũt gallię íter belgas. Et eſt locus ubi Cęſar gallorũ cõciliũ ídixit/ & aliquãdo hyemauit/ ac ípedimẽta exercitus/ obſides ciuitatũ/ ac frumẽtũ reliqt. Hãc Cameracẽſẽ eſſe urbẽ qbuſdã placet/ quã Sabis fluuius intr̃ fluit. Ager fertilis opportuno loco cõſtitutus.

S amos ſiue Samothracia inſula eſt in ęgęo mari thraciæ adiacẽs/ quæ prius Samos dicta eſt: poſtea ex cõmixtis Thracię incolis Samothracia dicta fuit. De qua Virgilius in vii. ęnei. Virgilius

Threiciãq; ſamũ/ quæ nũc ſamothracia fertr̃.

Eſt ãt oliuetis foecũda/ ícolis frequẽs & hoſpitibus celebrata. Fuit quõdã Iunoni dicatiſſima

eo qꝫ ī illa nata educataqꝫ fuit: & Ioui nupta/ ut cantatiſſimi dixere poetæ. Ibiqꝫ a Samiis nobi liſſimum tēplum illi dicatū. Nam ante Iunonis aram erat eius ſtatua: qua nec pulchrius nec di tius quicq̄ eſt. Eſt. n. crinibus/ frōte/ & in omni bus membris ſuis admirabilis. Hęc fuit Pytha goræ patria & unius Sibyllarū. Illic primū ficti lia uaſa facta dicuntur/ quę & ſamia appellata ſunt. Ea priſcis tēporibus Samos uocata eſt/ ut Diodorus ſcribit lib. vi. Ab incolis qui ex thra cia eo profecti ſunt/ dicta eſt Samothracia. In Samo nata eſt ſexta Sibylla: de qua ſcripſit Era thoſtenes. Eā de Chriſto prędiniſſe ferunt. Tu enī ſtulta Iudęa Deū tuum non cognouiſti lu dentē mortalium mentibus/ ſed & ſpinis coro naſti: horridūqꝫ fel miſcuiſti.

Pythagoraſ

Sibylla ſa mia

Diodorus

Sibylla

Sānium ſiue Aprutiū regio eſt italię/ inter picenū campaniam & apuliā poſita/ quæ inſignes ha bet ciuitates: ut ſupra ī Aprutio deſcripſimus. Sānites quondā ingenti clade Romanos attri uerunt. Nā apud Caudinas furculas Romanū exercitū prędio uictū ſub iugū miſerunt: quos L. Papirius Curſor omni bellica laude dignus ſumma internitione deleuit: nec prius finis cę dibus datus/ q̄ iugum hoſtibus & duci capto repoſuit.

L. Papirius Curſor

Santones populi fuerũt gallię ĩter aquitanos an numerati: Tolosatibus & Pictauis propinqui. Hos memorat Cęsar in comentariis. Cæsar

Sarcagæ populi sunt/ut Pomponio placet iuxta meotidẽ paludẽ. Quorũ oppida Murmetion/ Panthicapheũ/ Theodosia/ Hermisium. põponius

Sardinia insula est inter aphricum & tyrrhenum pelagus sita. Quæ a Sardo filio Herculis/ut Solinus refert/nomẽ sortita fuit/q̃ e libya ueniẽs insulam occupauit. Cuius magnitudo in circuitu patet. dlxii. milibus passuũ. Insula est ut Pomponio placet/fertilis/ & soli q̃ cæli melioris. Atq; ut foecũda/ita pene pestilens. In ea antiquissimi populorũ sunt Iliẽses. Vrbiũ opulẽtissimę/Caralis & Solci. In Sardinia nec serpẽs nec lupus gignitur. In metallis argẽtariis pluri ma est/ut Solinus scribit. Nã solum illud argẽto diues est. Ibi nascitur herba sardonia: quę si edatur/uescentibus neruos contrahit. Stagna pisculentissima sunt. Fontes calidi & salubres aliquot locis: q̃ aut solidãt ossa fracta/aut mol liunt. Ocularias dissipant egritudines: & coarguendis ualent furibus. Nã quisquis sacramẽto raptũ negat/detegit facinus cęcitate. Ibi Sardonix lapis coloris rubei primũ comptus est. Sardiniam Timeus Sandaliotim appellauit ab Põponius Solinus Cõtra furef

Plinius effigie ſoleæ/ut libro tertio .Plinius refert.

S armatia prouincia eſt Europæ/quæ ut li.iii.ſcri

Ptolemęus bit Ptolemæus/a ſeptentrione oceano termina

tur/ab occaſu parte germaniæ/a meridie Iazigi

bus metanaſtis. Cuius inſignes ciuitates. Ta

myraca/Naubarũ/Olbia. Eam nunc pleriq; Ruſ

ſiam & Tartariam eſſe crediderunt. Genſ eſt ut

Põponius Pomponius refert/ habitu/armiſq; parthicæ p

xima/uerum ut cęli aſperioriſ/ita ingenii. Non

ſe urbibus tenent/et ne ſtatis quidem ſedibus.

Vt inuita uere pabula/ ut cedens &ſequens ho

ſtis exigit/ita res opesq; ſecum trahẽs. Semper

caſtra habitãt/bellatrix/libera/ ĩdomita/& uſq;

eo ĩmanis atq; atrox/ut foeminę etiam cum ui

ris bella ineant.

Eſt etiam Sarmatia in Aſia/ ut libro quinto re

Ptolemęus fert ptolemæus/ quæ a ſeptentrione terra inco

gnita terminatur/ ab occaſu Sarmatia Europæ

& tanai fluuio. Cuius ciuitates inſignes ſunt/

Hermonaſa/Oenanthia/Tyramba/ Tanais &

Nauaris. Caucaſii montes ſũt in Sarmatia aſiæ/

Ptolemęus ut libro. v. refert Ptolemęus. Portæ uero Cau

Plinius caſię magno errore a multis caſpię dictæ/ut Pli

nius auctor ẽ/ ingens naturæ opus & mõtibus

interruptis repente ibi fores obditę ferratis tra

bibus.

S artę populi ſunt europę/ſcythię cõtermini/qui ut Pomponius ſcribit auri argentiq; maximarum peſtium ignari/uicę rerum cõmertia exercent/ Atq; ob ſęua hyemis admodum aſſiduę: demerſis in humum ſedibus: ſpecus aut ſuffoſſa habitant/totum brachati corpus: & niſi qua uident etiam hora ueſtiti.

S atagytę populi fuerunt in ſcythia aſię/ut libro iiii. ſcribit Herodotus: Herodotuſ

S atarchæ populi ſunt in Scythia/ qui teſte Solino uſu auri & argenti damnato/in æternum ſe a publica auaritia abdicauerunt. Solinus

S atyri ſunt in Aphrica/ ut Pomponius refert/in confinibus ęthiopię: Quibus præter figuram nihil moris humani. Vt autem Plinius ſcribit libro ſeptimo Satyri ſunt ſub ſolanis Indorum montibus perniciſſimum animal tãquam quadrupedes: tam recte currentes humana effigie: ut propter uelocitatem niſi ſenes aut ægri non capiantur. Hieronymus uero in uita Pauli de his ita ſcribit. Cum beatus Antonius ad Paulũ pgeret: uidit homũculũ aduncis naribus/& frõte cornuta: cui extrema corporis in caprarũ pedes deficiebãt. Et cũ qs nã eſſet/ĩterrogaſſet Antonius: reſpõdiſſe ferẽt. Mortalis ego ſum/ Põponius Plinius Hierõymuſ

unus ex accolis heremi: quos uano errore de
lusa gẽtilitas Faunos satyrosq; & ícubos colit.

Satyrorũ insulæ sunt tres cõtra Indiã extra gãgẽ
ptolemęus sitę/ut lib. vii. refert ptolemęus. Qui habitant
caudas habere dicũt: quales satyris pinguñ.

Sauromatæ populi sunt/ut libr. iiii. scribit Hero
Herodotus dotus ultra paludẽ meotidẽ uersus boreã con
Plinius stituti/quos plinius lib. iiii. dixit esse scytharũ
gentes/quas Sarmatas Romani appellauerũt.
Greci uero Sauromatas. Qui nihil pręter niues
rarasq; siluas habẽt: qbusq; tãta est barbaries:
ut pacẽ non intelligãt. Ideo satis Augusto ui
sum est/eos p Lentulũ prohibere Danubio.

Saxones populi fuerunt germaniæ non longe a
Ptolemęus cimbris/ ut libr. ii. scribit ptolemęus/in oceani
septentrionalis littoribus & paludibus inuiis
constituti. Viri bellicosi/ uirtute atq; agilitate
habiles. Durũ & ualidissimũ genus hominũ/
& pręstans cęteris piraticis. Qui cũ Carolo Ma
gno tres & triginta annos diu uariãte uictoria
bellum gessere. Tãdem apud hesam fluuium
uictos dicioni suæ parere coegit.

Scandinauia insula est oceani septẽtrionalis/í co
dano sinu posita. Eam incomptæ magnitudi
nis plinius lib. iiii. esse atteste. portio tantum
eius nota est Hilleuionũ gente/quingẽtis inco

lente pagis. Eam alterum orbem terrarum esse crediderunt.

S cardona insula est in mari adriatico/ adiacẽs illyrico/ut lib. ii. refert Ptolemęus. In qua ciuitates duæ. Collentũ & Arba oppidũ ficubus optimis abundãs. Ptolemęus

S parta urbs est pelopõnesi: quæ teste Eusebio/a Spartho Phoronei filio cõdita est. Ea alio nomine lacedęmõ appellatur: a qua regio ipsa lacedęmonia seu spartana dicta fuit. Est aũt laconiæ ciuitas. Laconia uero regio peloponnesi. Fuit aũt ciuitas græciæ insignis & præstantissima: quæ diu cũ Atheniẽsibus grauia bella gessit. Atq; ita duo potẽtissimi græcię populi institutis Solonis & Lycurgi in bellum ruerunt. Lycurgus siquidẽ ut Iustinus refert lib. iii. Spartanis leges ĩstituit: nõ inuentione earũ magis q̃ exẽplo clarior. Nihil. n. ulla legeĩ alio sanxit: cuius nõ ipse primus in se documẽta daret. Populum in obsequia principũ: prĩcipes ad iustitiã impiorũ firmauit. Parsimoniã omnibus sua sit. Emi singula nõ pecunia! sed cõpensatione mercium iussit. Auri argẽtiq; usum uelut oĩum scelerũ materiam substulit. Fundos oĩum ęqualiter diuisit. Cõuiuari omẽs publice iussit. Iuuenibus nõ amplius una ueste uti toto anno per Euſebius Iustinus

missum. Statuit uirgines sine dote nubere. Maximum honorē non diuitum & potentū/ sed pro gradu ætatis senum esse uoluit. Spartanis
Cicero uirginibus/ ut scribit Cicero in. ii. tusculanarū quęstionū/ magis palestra/ sol/ puluis/ labor/ & militia ī studio est: q̄ fertilitas barbara filiorū. Vnde & uarium habitū ab aliis uirginibus fer
Virgilius re cōsueuerant: dicēte Virgilio. i. ænei.

Virginis os habitūq; gerēs/ & uirginis arma Spartanæ.

Fuit autē lacedęmon Chilonis philosophi pa
Plinius tria/ ut Plinius refert libro vii. Lampido quoq; lacedęmonia una foeminarum ī omni ęuo foelix refertur: quę Regis filia/ Regis uxor/ Regis mater fuit.

S ena insula est/ ut lib. iii. Pōponius scribit/ in Bri
Pōponius tannico mari/ aduersa littoribus galliæ/ numinis oraculo insignis. Cuius antistites ppetua uirginitate sanctę numero nouem esse traduntur. Gallicenas uocant: putātq; ingeniis singularibus prædītas: maria ac uentos cōcitare carminibus: seq; in quæ uelint animalia uertere. Sanare quæ apud alios insanabilia sunt. Scire uentura/ & prędicare/ sed non nisi dedita naui gātibus/ & illuc tantum/ ut se consulerent profectis.

Scenitæ populi sũt arabię nobiles monte cassio/ qui teste Solino tẽtoriis succedũt: nec alias domos habẽt. Ipsa aũt tẽtoria caprarũ pilis texta sũt. Suillis carnibus prsus abstinẽt/ Nã hoc animal si uectũ illo fuerit/ illico moritur. Solinus

Senones populi fuerũt galliæ inter Celtas/ finitimi Belgis/ Parisiis/ ac Carnutibus: quos Cęsar bello domuit. Sed quõdã duce Breno cũ exercitu trecẽtorũ miliũ Romã uenientes/ ipsã diripuerũt & incẽderũt. Quos Furius Camillus subito aggressus adeo cęcidit/ ut oĩum icẽdiorũ uestigia gallici sãguinis undatione deleret. Camillus

Seres siue serica regio est in asia: qua ab scythico oceano & mari caspio in oceanum eoum cursus inflectitur. Hi ex foliis arborum uellera depectunt/ ut Solinus refert. Hoc illud est sericũ/ quo ostentare potiusq corpora q̃ uestire/ primo foeminis: nũc etiam uiris persuasit libido. Virgilius primo geor. Solinus Virgilius

Velleraq; ut foliis depectũt tenuia seres:

Populi sũt mites/ & inter se qetissimi. Reliquorum mortaliũ coetus fugiũt: adeo ut cæterarũ gentiũ cõmertia abnuãt: depositarũq; rerũ pretia sine interprete oculis æstimãtes/ sua tradũt/ nostra non emunt.

Seriphus ĩsula ẽ in mari ęgęo una ex cycladibus

Strabo ut libro.x.Strabo refert/in qua uulgat̃ Dicten piscatorẽ archam adduxisse retibus:in qua Perseus cum matre Dane positus tenebatur.Cum Acrisius pater Dane utrũq; abiecisset in mare. In ea insula educatũ fuisse Perseũ proditur/qui cum caput Gorgonis Seriphiis ostẽdisset: uniuersos mutasse fertur in lapides/idq; in matris ultionẽ factitasse. Quam fabulã ideo fictã esse puto:ꝙ tota insula admodum est lapidosa.

Sequani populi fuerũt galliæ inter celtas ãnumerati.Hodie burgundię ducatũ incolẽtes heluetiis/heduis/ac lingonibus finitimi.

Stechades insulæ sũt numero quinq; in mari gallico.ut libro.ii.refert ptolemęus:in fronte Narbonẽsis ꝓuinciæ.Dicunt̃ autẽ gręce Stechades quasi in ordine sint positæ. Earum tres digna satis amplitudine sũt: duæ uero perexiguæ/ut libro quarto Strabo auctor est.

Ptolemęus

Strabo

Sycambri populi sunt germanię.de quibus Martialis in primo.

Martialis

Crinibus in nodũ tortis uenere sycãbri. Sũt .n.circa rhenũ positi.ut li.ii.refert ptolemęus. q & colorare crines & Calamistrare Romanos ĩpulerunt oblectatos capillorũ pulchritudine.

Ptolemęus

SICILIA Insula est Italiæ pulcherrima: a Siculo Neptuni filio dicta: quã auctore Iustino li.iiii.

Iustinus

ferũt anguſtis quõdã faucibus italię adhęſiſſe direptãq; uelut a corpore maiore/ impetu ſuperioris maris. De qua Virgilius. iii. ænei. Virgilius

Hæc loca ui quondã & uaſta cõuulſa ruina
Tantũ æui longinqua ualet mutare uetuſtas:
Diſſiluiſſe ferũt. cũ protinus utraq; tellus
Vna foret. Eam græci Siceliam dixere. A poetis uero Trinacria dicta fuit: ꝓpea ꝙ triangularis deſcribitur. Quorũ unus qui in meridiẽ uergit/ Pachynus dicit̃. Alter Pelorus/ qui ad ſeptẽtrionẽ ſpectat: & ab Italia mille ꝙngẽtis paſ. diſtat. Tertius Lilybeus/ qui Carthaginẽ maxime ſpectare uidetur: & ab aphricæ littoribus CXX. milibus paſ. diſtare ꝓdiderunt. Prętera Sicania denominata eſt/ a Sicanis hiſpanię populis qui duce Sicano primũ in italiã ueniſſe dicuntur. Mox ipſi pulſi inſulam occupauerunt. Trinacria Sicania

Hęc a principio ut ſupiori libr. Iuſtinus ſcribit patria Cyclopũ fuit. Quibus extinctis Aeolus regnũ inſulæ occupauit. Fuerunt aũt Cyclopes uiri gigantes/ qui in Sicilia iuxta Aetnã degentes unicum tantum oculum in medio frontis habebant. Vnde Virgilius. iii. ænei. Iuſtinus Cyclopes Virgilius

Ignariq; uię cyclopũ allabimur oris. Et i. xi.
Exulat ętneos uidit cyclopas ulixes.

In ea ſunt ciuitates illuſtres. Meſſana/ Catina/

Syracuſę/Panormus/Erix/ & Leontinũ: patria Gorgię philoſophi & oratoris præſtantiſſimi.

Põponius Ibi Arethuſa fons eſt/in quo ut Pomponius refert/uiſunt̃ iacta in Alpheũ amnẽ peloponneſi littori ifuſũ. Vnde credit̃ ſubter maria terraſq; depreſſus huc agere alueũ. Eminet inſula montibus ętna & Erice. Vulcano ętna ſacer eſt. Erix

Solinus Veneri. In ætnæ uertice/ut Solinus tradit/hiatus duo ſunt/ per quos erũpit uapor premiſſo prius fremitu & mugitu. Mirũ hoc eſt/ qꝫ illo feruẽti incẽdio mixtas ignibus niues profert. Ita inuicta in utroq; uiolentia/ nec calor frigore mitigatur: nec frigus calore diſſoluitur. Eſt & mons Nebrodes: cui damarũ copia nomen dedit. Quicqd ſicilia gignit/ſiue ſoli ſiue hominis ingenio optimum iudicatur. Eſt aũt frugum fertiliſſima/auro abundãs. In ea primum cõmiſſa ſemina terræ. Nam Ceres íde magiſtra ſationis. Hic primum inuẽta comoedia. Hinc & cauillatio inimica in ſcena ſtetit. Hinc Archimedes qui ſiderũ diſciplinã machinatus fuit. Hic uaſti ſpecus leſtrygonũ ſedeſ. Hic campus ętnẽſis in floribus ſemper & omni uernus die.

Miraculũ de ſale In ea ſal Agrigentinũ: quod ſi igni iunxeris/ ſoluitur. Si liquor aquę proximauerit/crepitat ueluti torreat̃. In ea fons eſt qetus & trãqllus/

si tibię insonent/ exultabundus ad cantū eleua tur: & ultra margines ītumescit. Ibi fōtes duo/ alterum si sterilis sumpserit/ foecunda fiet: alte rum si foecunda/ uertitur ī sterilitatem. In lacu agrigentino oleum supnatat. Achatem lapidē Sicilia edit/ qui uarias præfert rerum imagines. Vnde anulus Pyrrhi Regis/ cuius gēma Acha tes erat nouem musas habebat cum īsignibus suis. Achates sāguineis maculis irrubescit. Am bitus huius īsulę teste Solino clauditur stadio rum tribus milibus. Diodorus in. vi. dixit qua tuor milibus trecentis sexaginta.

Miraculū fontiū

Anulus pyr rhi

Solinus

Diodorus

Sicyonia insula est ī mari ægęo ex opposito ad Epidaurū urbem Argiæ regionis pelopōnesi / quam altam esse & eminentē ostendit Plinius. Et Iuuenalis satyra .iii. Hic alta sicyone. Est ēt urbs Achaię in laconia. Vnde & laconia quan doq; sicyonia dicta fuit/ oliuetis abūdās. Vnde Virg. ii. geor. Terīt sicyonia bacca trapetis.

Iuuenalis

Virgilius

Syllura insula est in oceano gallico/ non longe a britannia. Cuius hoīes / ut Solinus scribit/ nun dinas ac numos refutant. Dant res & accipiūt/ mutatiōibus necessaria potius q̄ pretiis parāt. Deos percolunt. Scientiam futurorum pariter uiri ac foeminæ ostentant.

Solinus

Saptodes populi fuerūt ī desertis aphricæ qui

Põponius ut Põponius refert/inflexi lẽtis cruribus ſerpẽ
re magis q̃ ingredi referuntur.

S inarũ regio ut libr. vii. refert Ptolemęus termi
Ptolemęuſ natur a ſeptẽtrione parte ſerũ. Ab ortu ſolis ter
ra incognita. Ab occaſu India extra gangem.
Eſt aũt prima terrarum uerſus orientẽ. Vrbium
quas habet clariſſimæ ſũt Aſpitra/ Tine metro
polis/ Cattigara. In quibus bis in anno Sol fit
ſupra uerticem incolarum.

Plinius S ciopodæ populi ſunt in aphrica/ ut libr. vii. Pli
nius ſcribit. Qui in maiore æſtu humi iacentes
reſupini umbra ſe pedum protegunt. Nõ lõge
eos a Troglodiris abeſſe.

S iphnos inſula eſt in mari ægęo: in qua ut libro
Herodotuſ iiii. ſcribit Herodotus/ argentifodinę & aurifo
dinæ multę erant.

S yria prouincia eſt aſiæ/ quæ ab oriẽte fluuio Eu
phrate. Ab occidẽte noſtro mari & ęgypto ter
minatur. A ſeptentrione habet Ciliciam & par
tem Cappadocię. A meridie Arabiam. Cuius ſi
Ptolemęus gnes ciuitates/ ut lib. v. refert Ptolemęus/ ſũt
Laodicia/ Hierapoliſ/ Anthiochia/ Apamia/ Pal
mira/ Heliopolis/ Ptolemaida/ Sidon/ Tyrus/
Beritus/ Botris/ Tripolis/ Byblus/ Seleucia/ Cę
ſarea/ & Damaſcus urbs nobiliſſima caput Sy
riæ. Vnde Damaſcena pruna. Montes clari.

Carmelus/ Caſius/ Libanus. Fluuii illuſtres.
Euphrates/ Criſoras/ Singas/ & pars Iordanis.
Regiones ī ea ſũt phoenicia/ paleſtina/ iudea/
Idumea/ Comagena/ & Samaria. Syria littus
maris occupat/ quondã terrarũ maxima: ut li.
v. Plinius auctor eſt: quæ pluribus diſtincta ẽ Plinius
noibus. Nãq; paleſtina uocatur/ qua cõtingit
arabas & Iudea & Coele. Dein phoenice & in
tus Damaſcena. Longitudo eius inter Cilicią
& Arabią. ccccl xx. mil. paſſ. Latitudo a Seleu
cia ad oppidum Zeugmã in Euphrate. dxxv
mil. paſſ. In ea mons Caſius. Cuius excelſa al Caſius mõs
titudo quarta uigilia orientẽ ſolem p tenebraſ
aſpicit: & breui corporis circũactu diẽ noctẽq;
pariter oſtendit. Altitudo montis p directum
iiii. mil. paſ. Regio eſt fertiliſſima nobilis ſitu/
diuitiis ſoli/ & aquis amoenis/ mari proxima.
Vbi nobiles portus cõmertio orbis accommo
dati. Auri argentiq; ditiſſima. Ibi maxima cæli
tẽperies. Nã cũ in medio orbis cõſtituta ſit: nec
nimio algore riget: nec maximo calore torreẽ.
In ea quondã ut Iuſtinus ſcribit lib. xl. ingens Iuſtinus
terremotus fuit/ quo. clxx. hominum milia &
multæ urbes perierunt.
Scyritæ gentes ſũt inter Nomadas indos/ ut Pli Plinius
nius refert libro. vii. quę nariũ loco foramina

tantum habent.

Scyrus insula est í mari ægeo: Homeri sepulchro ueneranda. & Lycomedis regis patria. In qua
Achilles Achilles sub puellari habitu adoleuit: atq; eius regis filiã/ Deidamiã grauidauit: quę ab insula ipsa Scyrias nonnunquam nominatur. de qua
Ouidius Ouidius in primo de arte.

Scyrias ęmonio iuncta puella uiro.

Plinius Patet lõgitudine/ teste Plinio: uigíti quinq; milibus passuũ/ ex qua lapidẽ integrum fluctuare traduut: eundem cominutum mergi.

Scythia ꝓuincia ẽ septẽtrionalis quã fluuius Tanais diuidit/ ita ut pars una in europa cõsistat: altera in asiã protẽdat. Scythia europę ad thraciam terminat. In ea regio est ditis admodũ solu/ ut li. ii. põponius refert/ inhabitabilis tamen quia Gryphi sęuũ ferarũ genus aurum terra penitus egestum mire amãt/ mireq; custodiũt: & sunt infesti attingẽtibus. Hominum primi Arimaspi: quibus singuli oculi esse dicunt. Ab eis
Boristenes Cendones usq; ad meotida. Ibi Boristenes/ qui
fl. Scythię gentẽ sui noĩs alluit: ĩter scythię amnes amoenissimus/ defluit liquidissimus/ placidior q̃ cæteri/ potariq; pulcherrimus. Alit magnos pisces q̃bus & optimus sapor/ & nulla ossa sũt. Eam gentẽ Magog Iaphet filium magogas a se no

minatos primū inſtituiſſe ferunt: qui nūc Scythæ dicunt̄ ut lib. i. antiquitatis iudęorum Ioſephus refert. Scythia uero in aſia cōſtituta elegātiſſime a Iuſtino lib. ii. deſcribit̄ in hunc modū. Scythia in orientē porrecta includit̄ ab uno latere ponto/ & ab altero mōtibus ripheis. A tergo Aſia & Tapſi flumine. Multū in longitudinē & latitudinem patet. Hominibus inter ſe fines nulli. Neq; n. agrū exercent. Nec domus illis ulla/ aut tectū/ aut ſedēs eſt: armēta & pecora ſemper paſcentibus: & p̄ īcultas ſolitudines errare ſolitis. Vxores liberoſq; ſecū in plauſtris uehūt. Quibus coriis hymbriū hyemiſq; cauſa tectis p̄ domibus utunt̄. Iuſtitia gētis ingenijs culta nō legibus. Nullū ſcelus apud eos furto grauius. Quippe ſine tecto munimētoq; pecora et armēta hēntibus/ q̄d ſaluū eſſet/ ſi furari liceret? Aurum et argentū proinde aſpernantur: ac reliq̄ mortales appetūt. Lacte & melle ueſcūt̄ Laneus uſus ac ueſtiū ignotus. Et q̄q̄ cōtinuis frigoribus urāt̄: pellibus tamē ferinis aut murinis ueſtiūt̄. Hęc cōtinētia illiſ morū quoq; iuſtitiā dedit nihil alienū cōcupiſcētibus. Quippe diuitiarū cupido ibi ē/ ubi & uſus. Atq; utinā reliqs mortalibus ſimul moderatio & abſtinētia alieni foret. Profecto nō bellorū tātū p̄ oía Ioſephus

ſęcula terris omnibus cõtinuaretur: neq; plus hominũ ferrũ & arma/ q̃ naturalis fatorum cõ ditio raperet. Prorſus ut admirabile uideatur: hoc illis naturã dare: quod gręci lõga ſapiẽtũ doctrina/ pręceptiſq; philoſophorũ cõſequi ne queunt: cultosq; mores inculte barbariæ colla tione ſuperari. Tanto plus ĩ illis proficit uitio rũ ignoratio: q̃ in his cognitio uirtutis. Scythę ab alieno imperio aut intacti/ aut inuicti mãſe runt. Darium regẽ perſarũ turpi a Scythia ſum mouere fuga. Cyrũ cum omni exercitu trucida runt. Alexãdri magni ducẽ cum copiis uniuer ſis deleuerũt. Romanorũ audiuere: nõ ſẽſere ar ma. Gẽs & laboribus & bellis aſpera. Vires cor porũ ĩmẽſæ. Nihil parauere qđ amittere timeãt Nihil uictores præter gloriam cõcupiſcunt. Ea

Solinus quoq; puincia/ ut Solinuſ refert gignit ſmarag dũ lapidẽ: quo nil iocũdius/ nil utilius uident oculi. Smaragdo tertiã inter lapides dignitatẽ Theophraſtus dedit. Nobilia apđ Scythas flũ mina Mandrageus & Caſpaſus/ ut plinius re

Plinius fert libro. vi.

Sithonia regio eſt littoralis Macedoniæ uerſus Thermopõtum: in qua mons eſt Sithon q̃ ma athon mõ tem.

Virgilius xime niuoſus. De quo Virgilius ultía egloga. Sithoniaſq; niues hyemis ſubeamus aquoſę.

Est etiam in ea locus dictus canis/ ubi Hecuba
in canē cōuersa memorat. De qua Ouidius.
Veterumq; diu memor illa malorum.
Tū quoq; sithonios ululauit mesta p agros.

Scythotauri populi sunt scythiæ/ qui ut Solinus scribit pro hostiis aduenas cędere cōsueuerūt. Solinus

Saoanes populi sunt in asia/ Caucasi extrema obtinentes/ ut libr. xi. Strabo refert. Qui ui ac potentia præstant. Gentibus circūuicinis dominātur. Ducenta hominū milia cogunt ī exercitū. Veneno ad spicula mirifice utuntur. Strabo

Sogdiana puincia est asie/ quæ ut libr. vi. refert Ptolemęus/ a septentrione parte scythię termināt. Ab oriēte Sacis. A meridie & occasu bactriana. Cuius ciuitates insignes sunt Oxiana/ Maruca/ Drepsa/ & Alexādria. Quā ut Solinus refert/ Alexander Magnus tertiā cōdidit ad cōtestandos itineris sui terminos. Hic locus est/ in quo primū a Libero patre/ post ab Hercule/ deinde a Semiramide/ postremo a Cyro aræ sūt constitutæ. Quod pximū gloriæ omnes duxerūt illo usq; promouisse itineris sui metas. Tradunt etiā Alexādrum Macedonē Paracandam urbem in Sogdiana cōdidisse. Et Cyrā ultimū Cyri opus/ ut lib. xi. Strabo refert. Neminēq; aduersus Sogdianos exercitū duxisse pdidit. Ptolemęus Solinus Alexāder lis Iter Hercu & Alexādrī Strabo

Solinus

Solis insula est in mari indico rubens semper/ & ut Solinus refert omni animãtium generi inac cessa. Quippe quę illuc ingressos uis circũfusi aeris exanimet confestim. Ibi rara incolitur re gio ob æstus intolerabiles.

Homerus

Solymi populi fuerũt iuxta lyciam/ quos Home rus scribit pugnacissimos fuisse/ & a/ Belloro phonte deuictos.

Sporades insulæ sunt plures circa Cretã & in car pathio mari/ ut lib. x. Strabo refert. Et appellat eas Sporades ideſt dispersas. Inter quas annu merat Therã/ Anaphen/ Ilon: in qua Homerũ sepultum esse aiunt. Sicenum/ Laguſã/ & Pho legandrũ/ Astypaleã/ & alias cõplures.

Strõgile insula ẽ in mari ægęo/ una ex eoliis sic dicta qa sit rotũda & globosa: qđ Strongylon græce designat. Aeoli domus. Ex cuius fumo icolę prędoscũt qui nã uẽti in triduo sunt futu ri. Hęc ut Plinius scribit lib. iiij. uinearũ fertilis ẽ. Cuius ambitus patet. lxxv. milibus passuũ.

Plinius

Strophades sunt/ ut Plinius refert libro .iiii. ĩsu lę duæ in mari Ionio ante Cephaloniã insulã

Harpye

positę/ prius dictę Plotę/ Harpyarũ patria: quę ex Archadia per Zetũ & Calaim filios Boreę & Orithiæ pulsæ/ & ad insulas Plotas euolantes/ Strophades uocauerunt. Et sunt contra Epirũ

ſitę/ut Pomponio placet. Harpyę autem ſic de ſcribuntur a Virgilio. lib. iii. Pōponius Virgilius

Virginei uolucrū uultus/foediſſima uētris
Proluuies/uncæq; manus/& pallida ſemper
Ora fame.

Sueui populi fuerunt Germaniæ/ Bauaris finiti mi/plusq̄ centum pagos habentes. Gens uali da & bellicoſiſſima germanorum omniū. Lau dem putāt eſſe maximam/ latiſſime a ſuis fini bus agros uacare/& uaſtatis circū ſe finibus ſo litudines habere. Hoc proprium uirtutis exiſti mantes neminem prope illos audere conſiſte re. Inter hanc gētem ſunt ciuitates & loca mul ta inſignia Bauarię/quod uetus eſt dominiū. De his Lucanus ſcribit.

Fundit ab extremo flauos aquilone ſueuos. Lucanus

Suſiana prouincia eſt Aſiæ/ut libro ſexto refert Ptolemęus. Quę a ſeptentrione terminaī aſſy ria. Ab occaſu Babyloniæ adhæret. Ab oriente habet Perſidem. A meridie partē perſici ſinus. Cuius ciuitates inſignes Tariana & Suſa oppi dum nobiliſſimum. In quo templum Dianæ Suſiæ. Ptolemęus

ALGE insula est in mari hyrcano/ ut Pomponius refert sine cultu fertilis: omni fruge ac fructibus abūdās! sed uicini populi quæ gignunt attingere nephas/ & ꝑ sacrilegio habēt: diis parata existimantes/ diisq; seruanda.

¶ amaritæ populi sunt in asia nō longe a Caspio mari: q teste Dionysio olim Bachū ab Indorū uictoria redeūtē non solū excepunt hospitio! sed ēt solēnia illi sacra cōstituerūt/ agitātes choreas circa torcularia quoad spumarent musto. Dionysius

¶ hanathos insula est in oceano gallico/ Britannię ꝓxima/ ut Solino placet/ frumētariis cāpis foelix & gleba uberi. Nec tantum sibi soli! uerum etiā aliis locis salubris. Nā cum in ipsa nullus anguis uiuere possit: asportata inde terra quoquo gentiū inuecta sit/ angues illico perimit. Dicta ergo est thanathos a morte serpētū. Thanathos. n. a nostris dicit mors: & ide athanathos immortalis. Solinus

¶ apsus insula est Siciliæ proxima/ uersus syracusas/ pene fluctibus par. Virgilius. iii. ęneidos. ¶ apsumq; iacentem.

¶ aprobane grandis admodū insula est in mari indico inter ortū occasūq; solis/ ut Solinus refert. Patet i longitudine stadiis septē milibus. Solinus

in latitudine quinq; milibus. Scinditur amne interfluo. Nam pars eius beſtiis & elephantis repleta ẽ/ maioribus multo q̃ quos fert India. Partẽ homines tenent. Margaritis ſcatet et gẽmis oĩbus. Nulla in nauigando ſiderũ obſerua tio. Ibi ſeptentriones nequaq̃ aſpiciunt̃. Lucet ibi canopos ſidus clarũ et ampliſſimũ. Hoſes corporũ magnitudine alios ãtecedũt. Ceruleis oculis/atroci uiſu/terrifico ſono uocis. Viuũt ultra ãnos centũ/et pene ultra humanã fragili tatẽ. In Regis electione nõ nobilitas præualet! ſed ſuffragiũ uniuerſorum. Populus .n. eligit ſpectatum moribus et inueteratę clemẽtiæ et iã annis grauẽ. Sed hoc in eo quæritur cui liberi nulli ſint: idq; maxime cuſtoditur/ne faciat hereditariũ regnũ. Deinde etiã ſi Rex maximam præferat æquitatẽ/nolunt ei totum licere. Quadraginta ergo rectores accipit/ne ĩ cauſis capitũ ſolus iudicet. Et ſi iudicatũ diſplicuerit/ ad populũ prouocat̃. A quo datis iudicibus ſeptuaginta/fertur ſentẽtia: cui neceſſario acquieſcitur. Si Rex ĩ aliquo peccato argutus ſit ac reuictus/morte mulctat̃. Culturę ſtudent uniuerſi: Interdũ uenatibus indulgẽt. Vites neſciunt. Pomis abundãt. Marinas teſtudines capę gaudent· Quarũ tanta eſt magnitudo/ut ſupficies

Optĩa regiſ electio

earum domũ faciat. Ad gratiã poculorũ oĩum gẽmarum adhibẽt apparatũ. Vrbes ĩ ea nõ ſũt! ſed uici ſeptingenti. Plinius lib. vi eadem pene ſcribit/ adiiciens ꝙ oppida ꝙngenta in ea com perta ſunt: Ptolemęus aũt refert libr. vii. ibi na ſci berillos & iacinctos. Auro argentoq; abun dare. Cuius inſignes ciuitates ſunt Talacoris emporiũ/ Agabida/ & Maugramũ metropolis. Ante eam mille trecentas & ſeptuagĩtaocto in ſulas eſſe prodidit: quarũ decem & nouẽ noĩa poſuit. Reliquas ſine noĩe eſſe teſtatur.

Plinius

Ptolemęus

Strabo

Tapyri populi ſunt in parthia/ ut libr. xi. Strabo refert/ quibus mos eſt/ ut ꝑprias uxoreſ aliis uiris nuptui cõcedãt/ cum duos tres ue filios ex eis ſuſcepint/ ultro eas recipiũt.

Põponius

Taraconia regio maxima ẽ hiſpanię/ quæ ut Põponius ſcribit libr. ii. altero capite gallias: altero Beticam/ Luſitaniãq; contingẽs mari latera obiicit: noſtro qua meridiẽ/ qua ſeptẽtrionem ſpectat oceano. Vrbium e mediterraneis clariſſimæ fuerũt Pallãtia & Numãtia: nunc eſt Cęſarea Auguſta. Eã regionẽ uerſus orientẽ Tarraconiæ & Cateloniæ regnũ appellãt. Pars ſeptẽtrionalis regnum Nauariæ nũcupaẽ. In ea teſte Ptolemęo lib. ii. ſunt ciuitates inſignes. Aſturica/ Auguſta/ Cluma/ Cęſarea auguſta/ Toletũ/

Ptolemęus

Valentia Romana colonia/quæ mediterraneo mari adiacent/Carthago noua/Tarracon/Barcinon Romana colonia/& Saguntum. Populi celebriores Vascones/Cantabri/Celtiberi.

Thracia ꝓuincia ẽ europę/cuius fines sũt a septẽtrione Misia ĩferior. Ab oriẽte pontus. A meridie pars macedoniæ. Regio ẽ/ut Pomponius scribit/nec cælo lęta/nec solo. Et nisi qua mari ꝓpior ẽ/infoecũda: frigida est: ac eorũ quæ serunt̃ maligne admodũ patiens. Raro usq; pomiferã arborẽ: uitẽ frequentius tolerat/sed nec eius qdẽ fructus maturat. Viris asper atq; indecens corporũ habitus ẽ. Cęterũ ad ferociam & numerũ ĩmites sũt. Amnes celebriores Hebrus & Nestos. Montes hẽt Hemũ/Rhodopẽ & Orbelon. Eqbus hemus ĩ tantũ altitudinis abit/ut Euxinum & hadriã exsũmo uertice ostendat. Rhodope ãt cognoĩatus est a Rhodope Regina thracũ/& usq; ĩ migdoniã ꝓtẽdit̃. In ea sũt urbes celebriores Enos/Apollonia/Perinthos Calipolis a C. Calicula ędificata. Nicopolis/Lysimachia & Bizãtiũ urbs nobilis & maritima: quæ ut Iustinus refert libr. viiii. primo a Pausania Spartanorũ rege cõdita/& ꝑ. vii. annos possessa fuit: deĩde uariãte uictoria. nũc lacedęmoniorũ/nũc atheniẽsiũ iuris habita est. Tandem

Põponius

Hemus mõs altissimus

Iustinus

a Conſtantino impatore/ qui eam adauxit & exornauit/ Conſtãtinopolis uocata eſt. In qua præter cætera magnifica ędificia/ extat tẽplũ diuæ Sophię dicatum: Iuſtiniani opus toto orbe memorabile. Hæc profecto tãto ſplendore ac dignitate exornatur: ut totius greciæ caput iure uocari poſſit. Stragyra urbs in thracia ſita ẽ: Ariſtotelis ſũmi philoſophi patria.

Traconitidis regio pars eſt Iudęę/ quam ferũt inter montẽ libani & lacũ tiberiadis ſitã eſſe. Eã gentem inſtituit Cis filius Aram/ ut refert Ioſephus lib. i. antiquitatis iudęorum.

Ioſephus

Traguriũ inſula ẽ ĩ mari adriatico adiacẽs dalmatiæ/ ut libro. ii. refert Ptolemęus: in qua ciuitas eiuſdem nominis ſita eſt.

Ptolemęus

Thaſii populi ſunt thraciæ ĩ inſula Thaſo degẽtes. Apud quos teſte Herodoto aurum & alia metalla effodiuntur.

Herodotus

Taurica Cherſoneſus peninſula ꝓuincia eſt Europæ/ ut lib. iii. oſtẽdit Ptolemęus: cuius fines ſunt iſthmus/ palus meotis/ pontus/ & cimmerius boſphorus. In ea ciuitates inſignes ſũt Eupatoria/ & Theodoſia nunc Capha. Palus ipſa hyeme glaciatur/ ut Virgilius refert.

Ptolemęus

Virgilius

Pupibuſ illa priuſ patuliſ: nũc hoſpita plauſtriſ

Cuius ambitus. dcc. milia paſſ. cõplectitur: & a

meotidis populis qui margines eius ĩcolũt/no
men ſortita eſt. Boſphorus ãt a boũ meatibus
q̃ ab uno latereĩ aliud cõmode tranare poſſũt/
boſphori nomẽ aſſũpſit. Et q̃a a chimericis po
pulis incoliẽ chimericus appellatur.

Tauri populi ſũt ſeptẽtrionales in taurica regio
ne cõſtituti: qui ut Pomponius ſcribit Iphige Põponius
niæ & Oreſtis aduentu maxime memorati. Im
manes ſũt moribus/ĩmanẽq; famã habẽt. Nam
pro uictimis aduenas cędere ſolebãt. Qui cum
Oreſtẽ Agamenonis filiũ cępiſſent/& ĩmolare
uellent: qui in eã regionẽ uenerat ad aram Dia
næ/ut liberareẽ ab inſania: a ſorore Iphigenia/
quæ & ipſa in tauricam regionẽ uẽtis deporta
ta Dianę tẽplo præpoſita fuerat/liberatus etiã
ab omni inſania cũ ſorore aufugit.

Thebaica regio eſt ægypti/quæ a thebis ciuitate
nobiliſſima ſic denoĩata eſt. Fuerũt aũt plures Thebę ciui
ciuitates eiuſdem noĩs. Vna ſiquidẽ in ęgypto tas ęgypti
fuiſſe cõſtat. Quam ut Diodorus refert lib. ii. Diodorus
Buſyris rex ęgypti cõdidit/a grę cis Heliopoliſ
ideſt Solis ciuitas uocata: cuius ambitus centũ
quadraginta ſtadiorum cõplectebatur. Quam
magnis ædificiis/ac ſpecioſis deorũ templis/
aliiſq; ornamentis pulcherrimis exornauit/do
muſq; priuatas uſq; ad quartã & quintã conti

gnationem extruxit. Vrbē ipſam totius orbis pulcherrimam & fęliciſſimam fuiſſe idē auctor

Plinius aſſeruit. Eā Plinius lib. xxxvi. totam penſilem fuiſſe tradit: ſubter quam reges educere cōſue uerāt maximos exercitus nullo prorſus ex oppidanis ſentiēte. Et quod mirabile fuit/ mediā urbē amnis quidā placidis undis īterfluebat.

Pōponius Centum portas habuiſſe Pōponius auctor eſt.

Iuuenalis Vnde Iuuenalis ultima ſatyra

Atq; uetus thebę centū iacet obruta portis.

Alii centū aulas: totidēq; principū domos habuiſſe prodiderūt.

Thebę boetiæ Alia fuit ī Boetia a Cadmo Agenoris filio primū ędificata: quā Amphion muris cinxit/ aliiſq; ędificiis exornauit. Fuitq; urbs clariſſima duorū numinū Liberi atq; Herculis patria/ ut Plinius refert libr. iii. Eā Alexander Macedo coepit & diruit/ ciuibus ſub corona uenditis.

Plinius

Thebę cilicię Alia fuit in cilicia/ ī qua Andromache uxor Hectoris orta educataq; fuit. De qua

Ouidius Ouidius primo triſtium.

Nec cruciere minus/ q̄ cū thebana cruentū
Hectora theſſalico uidit ab axe trahi.

Aliā ī lucania regione italiæ fuiſſe tradiderūt.

Tenedos inſula eſt in mari ęgęo īter mytilenē & helleſpontū/ una ex cycladibus: quam in conſpectu Troiæ fuiſſe maro cecinit. Ad quā olim

Tenes quidam fugiens/q̃ cum nouerca ſua cõ
cubuiſſet: eam cultoribus uacuã obtinuit. Vr
bem de noĩe ſuo ædificauit/& inſulæ nomẽ de
dit. Dicit̃ ergo a Virgilio Notiſſima fama ob
ſtuprum nouercæ.

Thera inſula eſt ſub Euboia iuxta Atticam: ĩ qua
Eleuſis eſt ciuitas/ut lib. iii. ſcribit Ptolemęus. Ptolemęus
Vt autem Seruius refert ſup̃ primo geor. Eleu Seruius
ſis ciuitas eſt Atticæ: ĩ qua regnauit Celous pa
ter Triptolemi: ad quem cum Ceres quærens Ceres
Proſerpinam deueniret: docuit Triptolemum
omnegenus agriculturæ. Vnde Ouidius ĩ. iiii.
faſtorum.

Iſte quidẽ mortalis erit/ſed primus arabit. Ouidius
Et ſeret: & culta præmia tollet humo

Et ut Iuſtinus ſcribit libro. ii. In Attica regione Iuſtinus
Triptolemus uſum frugum primus adĩuenit.
Strabo uero libro. x. Therã inter Sporades an Strabo
numerat circa Cretam: quam dixit Spartanam
fuiſſe coloniam.

Terra leboris olim Cãpania dicta regio eſt Italię
amęniſſima/ ĩter latiũ & calabryã ſita/ ĩ qua Le
borini campi totius italiæ uberrimi ſternũt̃ &
uitiferi colles. Nunq̃ generoſior oleæ liquor/
ut libr. iii. plinius refert. Eam uero uim habuĩt
leborinæ terræ appellatio/ut campanię nomen

Capua

Nola

Solinus

Cumę

Sibylla

Solinus

Neapolis

Strabo

in ſuum mutauerit. In ea Capua urbs uetuſta a Capye troiano/uel a locis cãpeſtribus ſic noĩa ta: uel ut pleriq; uoluerunt a Thuſcis condita/ uiſo falconis augurio/qui thuſca lĩgua Capys dicitur. Eſt & Nola a tyriis condita ut Solino placet. Ibi quonda ciuitas Cumarũ ab Euboen ſibus cõſtructa. In qua olim fuit ſacellum Sibyl lę: cuius librum ad Corneliũ uſq; Syllã pontifi ces Romani conſulebãt: Nam priores duos te ſte Solino ipſa exuſſerat/ Tarquino Supbo par tius pretium offerente q̃ poſtulabatur. Eſt & Neapolis urbs regia & nobiliſſima/ Partheno pe a tumulo Syrenis appellata: a Diomede in littore mediterranei maris condita. Vt aũt Stra bo refert lib. v. eam primo Cumani incoluerũt. Poſtea uero & Calcidẽſes/& ex Pithecuſis athe niſq; ueniẽtes. Vnde & noua ciuitas ideſt Nea polis appellata fuit. Quę portu inſigni/magni ficiſq; ciuiũ ædibus/ hortis/ac uiridariis/ citris & alis fructibus refertis exornaẽ. Complures habet arces munitiſſimas! Sed imprimis caſtel lum nouum ab Alphonſo Rege extructum. Opus certe memorabile/& omnibus italiæ mo numentis & ſtructuris pręferendum: in quo ex celſę turres/muri craſſiſſimi/atq; aulę celeberri mæ eſſe referuntur. Ornata quoq; fuit ea ciui

tas Bonifacio octauo/& Ioanne.xxiii.ponti.
Ro.Est etiam Puteolanum littus & oppidum ipsum/quod aputeorum frequentia/ut Strabo refert lib.v.puteolos appellauere. Sunt qui ab aquarum putore: Vbi et sulphuris & ignis & aquarum calidarum plena sūt omnia. Est Teanum/Suessula/Atella/Nuceria/Aduersa/& aliæ complures.

Strabo

Puteoli

Thessalia regio est macedoniæ/ ut Põponius refert/quę prius Emonia dicta fuit. Eademq; Pelasgis &Conargos atq; Hellas. Vnde reges hellenes/ut Plinius refert lib.iiii. Dicta est autem thessalia a Thessalo ibi regnãte. In ea teste Solino/de oppidis egregia sūt Pithia/Larissa/Thessalonica. Montes clari Pelion & Ossa/gigantũ fabula belloq; memorati.Pelion mõs est altissimus.M.ccl.passuũ ratione perpendiculi/ut Plinius refert lib.ii.Olympusq; qui tam excellẽti uertice attollit̃:ut littere ĩ cinere scriptę aduſq; alteram anni cerimoniam permanere dicãtur: de quo Lucanus in tertio.

Põponius

Plinius

Solinus

Lucanus

Nubes excessit olympus.

Quatuor eodẽ nomine Olympos esse pleriq; tradiderunt: Vnus est ĩ thessalia:de quo supra. Alter in ponto. Alius in bithynia. Ad cuius radices urbs est Prusa ab Hannibale extructa.

Quartuſ in ęthiopia haud longe ab heliopoli ciuitate: qui oriẽte ſole uſq; ad qntã diei horã flãmas emittit. Theſſaliæ ſunt cãpi pharſalici: in quibus ciuiliũ bellorũ detonuerũt procellę.

Plinius In ea ut Plinius refert li. iiii. ſũt quatuor atq; triginta mõtes: quorũ nobiliſſimi Olympus/Pierus/Oſſa. In theſſalia ut ſcribit Euſebius de tẽporibus factũ eſt diluuium ſub Deucalione: et incẽdium ſub Phaetonte annis mundi. III. M. ccccccIxx.

Euſebius

Diluuium

Treueri populi fuerũt gallię inter belgas/in confinibus germaniæ/Neruiis finitimi.

Theutoni populi ſũt germaniæ: qui ut Pompo

Põponius nius ſcribit: loca incolũt prope mare aciacum. Similiter & Cimbri. Acie mare/ut idem tradit: non lõge eſt a ſinu Codano/ quod gremio litorum accipitur/ nuſquam mari ſimile/ uerum aquis paſſim interfluẽtibus uagum atq; diffuſum ſpargitur. Hi quondã a Sueuibus finibus pulſi ſeſe Cimbris & Tigurinis ſociarũt/ac magno impetu Romanorũ fines inuaſerũt: quos

C. Marius Marius ſumma ſtrage uicit/ deq; his triumphauit. Rex eorum Teutholocus uir eximię proceritatis fugatus atq; comprehẽſus inſigne ſpectaculum triumphi fuit.

Tigurini populi fuerunt germaniæ/ qui quartã

partem heluetiæ continebant.

Tile insula est oceani septẽtrionalis/graiis & nostris celebrata carminibus. Quæ ultima fuit ex cognitis a Romanis. Virgilius .i. geor.

Tibi seruiat ultima tile.

In ea solstitio ęstiuo nullas esse noctes Plinius tradit. Ecõtra ut Solinus refert/ brumali solstitio nullus pene dies. Vltra eã pigrũ esse accepimus & concretum mare. Plinius Solinus

Tilos ĩsula ẽ celeberrima ĩ mari ĩdico cũ oppido eiusdẽ noĩs/ut Plinius refert li. vi. margaritis referta: quæ teste Solino/palmas fert: oleã creat: uineis abundat/terraq; oẽs hoc miraculo sola uincit/ꝙ quęcũq; ĩ ea arbos nasciẽ/nunq̃ caret folio: Mõs caucasus nõ longe ab illa incipit: q̃ maximã orbis partẽ ꝓpetuis iugis penetrat: Eadem insula hẽt lanigeras arbores/ut Plinius refert lib. xii. quę cotonei mali ãplitudine ferũt cucurbitas/& maturitate ruptę ostẽdũt lanuginis pilas: ex qbus uestes pretiosæ cõficiunt̃. Plinius Plinius

Trinacria insula est/quæ & Sicilia dicit̃. Est autẽ trinacria dicta ꝙ tribus ꝓmõtoriis in mari prominet uidelicet pachino/peloro/& lilybeo. Vnde Ouidius inquarto fastorum.

Terra tribus scopulis uastũ procurrit in æquor
Trinacris a positu nomẽ adepta loci.

Et. xiii. Methamor. Intrant
Sicaniam tribus excurrit in ęquora linguis.
Ę qbus ūbriferos ẽ uerſa pachinos ad auſtros
Mollibuſ expoſituſ zephyris lilybeuſ & arctoſ
Aequoris expertes ſpectat boreãq; pelorus.
De eadẽ inſula in Sicilia plura cõſcripſimus.

T hyſſagetæ populi fuerunt in Scythia ultra Sau romatas ex uenatione uiuẽtes. In quorũ agro flumina quatuor magna fluunt/ uidelicet Ly cus/ Oarus/ Tanais & Syrgis.

T itanes pọpuli fuerunt in grẹcia uiribus excellẽ tes: quos ab irata terra contra Deos creatos fin xerunt poetæ. Et quaſi ulciſcendę matris terræ cauſa in deos armatos exiſtere. Eos a Ioue bel lo ſuperatọs tradũt. Nam e cęlo iactis fulmini bus interierunt.

T oliapis inſula eſt in oceano ſeptentrionali/ nõ longe a Tile.

T roas regio eſt phrygię/ quã Ptolemęus minorẽ phrygiam appellat. Adiacet helleſpõto/ ut Pli
Plinius nius tradit lib. v. In ea Ilion fuit/ quæ & Troia ciuitas ab Homero & aliis poetis cãtatiſſima. quę mille qngentis paſſibus a portu diſtabat.
Homerus Et ut idem Homerus ſcribit libro. iiii. Omniũ quę ſub Sole ac ſtellifero cęlo ſunt urbiũ/ inſi
Troia gniſſima qdẽ Troia fuit. In agro troiano natã

ferunt octauam Sibyllam Heleſpontiã/ de qua ſcripſit Heraclides. De Chriſto aũt ita uaticinata ẽ. De excelſo cęlorũ habitaculo humiles proſpexit Deus: & naſcetur in diebus nouiſſimis de uirgine hębręa ĩ cunabulis terræ. Ciuitates Troadis celebriores Dardanũ/ Simeõtis flumi nis hoſtia/ Antandrus/ Smirna/ Clazomene/ Epheſus/ Miletus/ Pergamus/ Tyatira/ Philadelphia/ Laodicia/ Anthiochia/ Prinenſia/ Tarſus. Mõtes clari Ida/ & Timolus. Regiones Miſia maior & minor/ Lydia/ Meonia/ & Caria. In ea regione teſte Ptolemęo li. v. apud helleſpõtum eſt Abydos ciuitas obiacẽs Seſto/ Leãdri quondã & Hero amore pnobilis. Leander. n. Abydenus & Hero Seſtias uehemẽter ſe inuicẽ amabant. Leander itaq; ad Hero noctu ire conſueuerat: fretum helleſponticũ tranabat: quod Seſton & Abidon ciuitates interfluit. Cũ ergo quadam nocte iuuenis oppreſſi tẽpeſtate cadauer ad puellã delatũ fuiſſet: illa ſe illico ex alta turri præcipitẽ dedit. Ex Abydo aſiæ uſq; in Seſtum Europę Xerxes Rex pſarum cum ingẽti exercitu diuiſas ſpatio pelagoq; terras auſus eſt põtibus iũgere. Mirũ atq; ingẽs facinus. Ex Aſia in græciã pedes tranſgreſſus: quod Lucanus refert lib. ii.

Sibylla

Ptolemęus

Leander

Lucanus

Tales fama canit/tumidū ſup̄ æquora Xerxē
Cōſtruxiſſe uias: multū cū pontibus auſus.
Europāq; aſię: ſeſtūq; admouit abydo
Inceſſitq; fretū rapidi ſup̄ helleſponti
Nō eurū zephirūq; timēs: cū uela rateſq;
In medium deferret athon. Nam ut libro hi
Herodotuſ ſtoriarum. v. Herodotus tradit/ Athos mōs al
tiſſimus macedoniæ claſſibus perſicis nauiga
tus fuit: & a continenti iuſſu Xerſis mille quin
gentis paſſibus abſciſſus eſt. Cum uero a græ
cis duce Temiſtocle nauali prę̄lio Xerxes uic
tus eſſet: parua manu fugiēs ad Seſtū p̄uenit.
Vbi cū ſolutū pontē hybernis tēpeſtatibus per
cepiſſet: piſcatoria ſcapha trepidus aufugit.
Seruius Troia regio eſt minoris Aſiæ/ ut Seruius ſcribit
ſup̄ primo ęnei. In qua ilion fuit: nōnūq̄ uero
p̄ ipſa urbe Troia ponit̄. Ouidius. i. heroidū.
Ouidius Troia iacet certe danais inuiſa puellis.
Et in eadem epiſtola.
Iam ſeges eſt/ ubi troia fuit. Troiæ rex fuit
Priamus Laumedōtis regis filius: quē a Ioue
originē traxiſſe p̄ diderūt. Nā Dardanus Iouiſ
filiuſ fuit ex Electra. Dardani filiuſ fuit Erictho
nius. Hic Troū filiū habuit: qui regionē quæ
a Dardano dardania dicebat̄/ Troiā a ſe uoca
uit. Troi filii fuerunt Aſſaracus & Ilus/ qui ur

bem ipsã Ilion a se dixit. Hic genuit Laumedõ
tem Priami patrẽ. Priamus aũt ut scribit Cicero Cicero
in primo tusculanarũ quęstionũ/ habuit filios
qnquaginta: quorũ decẽ & septẽ iusta uxore
nati sunt. Assaracus uero illi frater Capim ge
nuit. ex quo Anchises/ & ex illo Aeneas. Quã
sane genealogiam Ouidius in quarto fastorũ Ouidius
pulcherrime descripsit.

Dardanũ electra qs nescit atlãtide natum?
Scilicet electrę cõcubuisse iouẽ.
Huius ericthonius: tros ẽ generatus ab illo.
Assaracũ creat hic: assaracusq; Capim.
Proximus Anchises: cũ quo cõmune parẽtis
Nõ dedignata est nomẽ habere uenus.
Hinc satus Aeneas.

Troglodytę populi sunt æthiopiæ/ qui ut lib. v.
Plinius refert specus excauãt. Hę illis domus. Plinius
Victus serpẽtũ carnes: Stridorq; nõ uox: adeo
sermonis cõmertio carent.

Tuscia regio ẽ italię/ a ritu offerẽdi thura sic dicta
quę alio noĩe Etruria nũcupat. Cuius fines ma
cra & tyberis amnes/ centum & septuagĩta qua
tuor. M. ĩter se distãtes. Apeninus mõs atq; in
ferũ mare. Tirrhenos aũt Romani etruscos ap Strabo
pellãt atq; tuscos/ ut Strabo refert li. v. Greci ue
ro a Tirrheno Atys filio Tirrhenos noĩarunt.

Atys.n.ex ꝑgnatis Herculis ex Lydia colonos hãc ĩ regionẽ dimiſit: cũ ſterilitate ac fame po pulũ emittere cogereẽ. E duobus filiis ſorte ia cta Lydũ quidẽ regni ſucceſſorẽ tenuit. Tirrhe no autẽ maiorem applicãs populũ foras abire iuſſit. Hanc ille tandẽ ingreſſus orã/deſuo uo cauit noíe tirrheniam. Et ædificãdis urbibus Tarconẽ præfecit/uirũ prudẽtia clarũ: qui ciui tates. xii. cõdidit. Tuſcię celebriores ciuitates. Piſę urbs uetuſta ab his Piſanis condita/q e pe lopõneſo cũ Neſtore aduerſus ilion militarũt. Piſtoria urbs inter primas olim etruriæ annu merata.

FLORENTIA Vrbs inclyta & nobiliſſima to tius Etrurię nunc primaria: quę ante Chriſti ad uentũ nonageſimo ãno a Syllanis militibus cõ
Sylla dita fuit. Nã cum Sylla militibus ſuis agrũ illũ inhabitandũ aſſignaſſet: ad Arni fluenta ſedes poſuere. Et oppido ibi extructo Fluentiam ap
Plinius pellauerunt. De qua Plinius lib. iii. meminiſſe uidetur/cũ dixit/ Fluẽtinos prę fluenti arno ap poſitos. Eam Totila gothorũ Rex ꝑ fraudem
Carolus ma gnus coepit ac diruit: quam Carolus Magnus qui a Leone pont. Max. Auguſtus appellatus impe ratorium nomen dignitatẽq; ſuſcepit: cũ ex ur be Roma in galliã rediret/moenibus ac portis

instauratã maiore ambitu circundedit: ac nobi
les florẽtinos ꝑuicina oppida diffusos in urbẽ
reduxit. Eãq; digniſſimis atq; ãpliſſimis priui
legiis donatã/ liberã eſſe uoluit: legeſq; ac ma
giſtratus cõceſſit. Hanc urbem oĩum ıtalıę pul
cherrimã Arnus fluuius placidis interfluit un
dis quæ atriis ac põtibus nobiliſſimis /tẽpliſq;
deo dicatis/ ac magnificis ciuiũ ędibus decora
tur: Prędipue uero magnifico & ornatiſſimo tẽ
plo diuę Reparatæ dicato: mirifico opere/ ac ni
ueis marmoribus eximie ac magnificentiſſime
extructo: altiſſima atq; ſtupenda teſtudine or
nato: & iuxta illud turris marmorea ſplẽdidiſ
ſimi operis ſingulari prędtãtia cõſtructa. In ea
quoq; prędurſoris domini digitus ídex maxi
ma í ueneratione habeẽ. In cuius honorẽ ædes
præclariſſima in celebriore urbis loco dicata
eſt/ ualuis ex ſolido ære deductis. In quibus
utriuſq; teſtamẽti hiſtoria mirifico ope ſculpta
habetur. Sed & Archangelo Michaeli ara ac tẽ
plum pulcherrimũ extructũ eſt. Diuoq; Laurẽ
tio baſilica ornatiſſima eximio ope ac magno
impẽdio a deuotiſſimo Coſmo Medice cõſtru
cta. Qui & celebre monaſteriũ beati Marci euã
geliſtæ ordinis ſancti Dominici a ſolo ędifica
uit. Aliudq; apud feſulas Canonicorũ regula

Florentia urbs pulcherrima

riũ cũ bibliothecis adeo pulcherrimis & libro
rum copia refertis: ut oẽs ſupent/ quas ſuo tem
pore habuit italia. Lanificii ac ſerici mercatura
prẽçeteris illuſtrat. Vitiũ & olearum foecũda /
ac fructuum omnis generis abundãs. Neq; hoc
loco cõmemoro res prẽclare geſtas populi Flo
rentini/ bellũq; maximũ & memorabile qđ an
nis xii. cũ Galeacio Mediolanẽſiũ duce magna
uirtute geſſit. In quo decies cẽtena & ducẽtẽna
ſexagitaſex aurei numi milia p ſex tantũ men
ſes expenſa ſunt. Taceo eius urbis florentiſſi
mas opes: maximũ nobilitatis numerum: ingẽ
tes peditũ equitũq; copias: exercitus ualidiſſi
mos: res terra mariq; geſtas/ prẽlia/ uictorias/ &
triũphos. Sed unũ tantũ cõmemoraſſe ſat erit.
Videlicet Piſarũ expugnationẽ/ urbis quondã
potẽtiſſimæ/ & florẽtino impio æmulæ & infe
ſtiſſimæ. In quo bello multi piſani capti ad ſpe
taculũ florẽtini populi. xxxxiiii. curribus per
urbẽ deuehunt. Eã deniq; urbẽ terra mariq; ual
latã fame & ferro p̃domitã florẽtinus populuſ
penitus ſubegit. Viris quoq; bonarũ artiũ doc
trina prẽditis/ omniq; genere laudis præſtãtiſſi
mis exornat. Imprimis qđẽ Dante Aldigherio
& Franciſco Petrarca/ uiris p̃fecto litteris & elo
quentia claris. Qui ingenii ſui egregia monu

Dantes
Franciſcus
Petrarca

menta reliquerunt. Fama quoq; est Claudianũ poetã fuisse Florẽtia oriundum. Accursius iure cõsultus præstantissimus qui ius ciuile primus elucidauit. Ioãnes Boccacius latina patriaq; facundia celebris. Nicolaus Acciaolus eques florẽtinus/ & regni apulię nobilissimus gubernator. Paulus geometra insignis. Nicolaus medicus eximius/ qui de omni medicina grãde reliquit opus. Tadeus phisicus celeberrimus. Pallas Stroza/ clarissimus equestris ordinis Vir/ philosophusq; doctissimus/ ac utriusq; linguę eruditus. Angelus Acciaolus eques auratus: & Donatus eius dẽ familiæ uiri eloquẽtissimi: qui multas historias græcas nobis latinas fecerunt. Pogius & Lapus litteris græcis ac latinis eruditissimi. Ambrosius religiosus græca & latina lingua insignís: qui Laertiũ e græco in latinũ elegantissime uertit. Mattheus Palmerius uir eloquentissimus Florentiam plurimum exornarunt. Habuit & Ioctum & Donatellum pictores celeberrimos/ Ac Philippum Scolariũ rei bellicæ gloria insignem. Qui copiarum Sigismundi imperatoris dux effectus turcos & Sarmatas multis pręliis superauit. Ornata quoq; fuit Florẽtia Cosmo Medice magno & excellẽti ingenio Viro/ summaque prudentia/

Accursius

Io. boccaciuſ

Pogius

Cosmus Medices

humanitate ac probitate omniq; genere laudis insigni & prestantissimo: cui uix parē prisca tulerunt sęcula. Tanta fuit eius opū affluentia & munificētia/ut omnes italiæ ciues facile superauerit. Tanta uirtus & sapiētia/ut nutu & consilio eius cuncta optime regerent. Is ciuitatē plurimis ędificiis ac templis Deo dicatis publicis priuatisq; ædibus ultra oīum existimationem exornauit. Quare eum summo iure patrem patriæ Florentia libera dixit. Nuper uita excessit Laurentius nepos/auitæ paternęq; uirtutis imitator clarissimus/Cuius prudentia ac probitate Respublica Florentina dū uitali uesci licuit aura/optimis moribus atq; institutis foeliciter gubernata fuit. Fesulę ciuitas uetustissima arduo & munitissimo ī colle sita/duobus milibus passuum distat a Florētia/cuius nūc parua extant uestigia: raroq; habitata colono. Volaterra ciuitas uetusta/Persio satyrico ciue ornata. Cortona urbiū Etrurię uetustissima/quā Pelasgos condidisse tradunt. Mons faliscorū urbs corrupte dicta mōs flasconus. Vrbs uetus quę ut Leonardus Aretinus asserit a Florētinis originē habuit. Ea ciuitas ornata est tēplo beatissimæ uirgini dicato: quod frontispicium habet niueis marmoribus/mirifico ope ac magno im-

Laurentius Medices

Fesulę

Volaterra

Persius

pendio fabricatū/oīumq; totius italię pulcher rimū. Habet & palatiū magnifici operis/quod Vrbanus quītus pontifex Ro. extrui curauit. Ciuitas Caſtellana altiſſimis rupibus circūdata. Quam nonnulli prodiderunt fuiſſe Vehiētanam urbem/decēnio a Romanis obſeſſam. Viterbium ciuitas parum uetuſta/a priſcis Viturnium appellata. Sutrium ciuitas uetuſtiſſima: apud quam prelium ingens Romani cum Etruſcis olim geſſere. Nepe ciuitas ī hiſtoriis Romanorum crebro inuēta. Orta ad tyberis fluenta ciuitas uetuſta. Luca Romana colonia/quæ Lutium. iii. pontificē Ro. atq; Alexandrū. ii. genuit. Cornetum ciuitas aucta Tarquinię proximę olim urbis uetuſtę ruinis: tribus milibus a mari diſtans. Sarzana ciuitas ad Macræ fluminis dexteram ſupra Lunā poſita. Cuius arx Sarzanellum appellatur.

SENA urbs Etruriæ inſignis et opulentiſſima/ quā Brenus dux gallorū Senonū/ q cū exercitu trecentorū miliū Romā uenit p ſenibus ualitudinariiſq; et armētis cōdidit ante Chriſti aduentū anno. cccl xii. Quāuis Blōdus forliuienſis ſcribat eā a Ioāne. xviii. Ro: pont. cōſtructā fuiſſe. In qua ſuperba & clariſſima extant ędificia: uidelicet gymnaſiū/ & forū pulcherrimum:

hoſpitaleq; toto orbe famoſiſſimũ/ piẽtiſſime gubernatũ. Imprimiſq; tẽplũ beatiſſimę Mariæ uirgini dicatũ/miro ac ſplẽdidiſſimo opere extructum. Ampla quoq; atria tam publica q̃ priuata: porticuſq;/ & turres/ac nobiles fõtes ciuitatem exornant. Nõ minus eam celebrẽ faciũt uiri inter etruſcos religione//moribus/omniq; litterarũ genere preſtãtes. Eius ager frumenti/ uini/& olei feraciſſimus: ac fructuũ oĩs generis abundãs. In quo multi ſũt fontes calidi & ſaluberrimi uariiſ morbiſ remedia preſtãteſ. Taceo eius populi uictorias & triumphos/ac res pace belloq; foeliciter geſtas. Ex hac urbe memoria digni celebreſq; fuerũt Alexãder. iii. põt. ro. & Pius. ii. uir ſiq dẽ poſt utrunq; Leonẽ oĩum Romanorũ põtificũ pculdubio eloquẽtiſſimus. Bernardinus & Caterina miraculis & ſãctitate illuſtres. Franciſcus Picolomineus Ro. eccleſię Cardinalis: uir ſacris litteris & prudẽtia claruſ/ omniq; genere laudis celebrandus.

CLuſium urbs uetuſtiſſima/iter capita etruriæ quondã annumerata: ĩ qua ut Plinius ſcribit libro. xxxvi. Porſena rex etruſcorũ ſedẽ poſuit & labyrinthũ mirifici opis in ea extruxit ſepulchri cauſa: ſimul ut & externorũ regũ uanitas quoq; ab italis ſuparetur. Sepultus eſt. n. ſub

Plinius Labyrithuſ mirificus

urbe Cluſio in monumento ex lapide quadra
to. Singula latera pedũ lata tricenũ/alta ꝙnqua
genũ. Inqꝫ baſi quadrata intus labyrinthus in
extricabilis. Quo ſiqs ígreſſus fuerit ſine glo
mere lini exitũ inuenire nequeat. Supra id qua
dratũ pyramides ſtant quíqꝫ/quatuor in angu
lis & in medio una. In imo latæ pedum ſeptua
genũ ꝙnũ: altæ centũ ꝙnquagenũ: ita faſtigia
tæ/ut í ſummo orbis æneus & petaſus unus oĩ
bus ſit ípoſitus. Ex quo pẽdebãt excepta cate
nis tintinabula: quæ uẽto agitata lõge ſonituſ
referebãt. Supra quẽ orbẽ quatuor pyramides
ſingulę altę pedũ centenũ. Supra quas uno ſo
lo ꝙnqꝫ pyramides: quarũ altitudinẽ eandem
fuiſſe tradũt quã totius opis: adeo ueſana de
mẽtia quæſiſſe gloriã impẽdio nulli ꝓfuturo.

ARetium ciuitas uetuſtiſſima/ quę uiros præ
ſtantiſſimos genuit. Extat nãqꝫ diui Auguſti
epiſtola/ ꝓ quã affirmat Mecenatẽ ſuũ Aretio Mecenas
fuiſſe oriundũ. Cornelius uero Nepos Atticũ
dicit prędiũ í aretino poſſediſſe: quod Cecilia
num ſit appellatũ. Eã quoqꝫ plurimũ exorna
runt clariſſimus orator Leonardus aretinus &
Ioãnes tortelius gręciſ & latinis litteriſ eruditi

PERuſia urbs íclyta ac uetuſtiſſima ab Acheis
condita/ut Iuſtinus refert libro. xx. Siue a Tir Iuſtinus

rhenis ex lydia profectis/ut pleriq; uoluerunt/ arduo & munitiſſimo ĩ colle ſita: quę turribus ac priuatis ciuium domibus/ foroq; pulcherri mo cum inſigni fonte decoratur. Gymnaſioq; celeberrimo/ac templis deo dicatis/ aliiſq; mo numentis & ſtructuris magnificis exornatur. Viros ſemper habuit belli ac pacis artibus illu ſtres. Nã Braccius de fortebracciis rerum geſta rum gloria claruſ. Nicolaus ſtella omni bellica laude dignus. Nicolaus Piccininus copiarum ducis mediolani ĩperator clariſſimus. Iacobus eius filius exercitus Venetorum dux pręſtãtiſ ſimus. Carolus oddus. Sfortia eius frater. Brac cius & Carolus baliones. Carolus de Mõtono clariſſimi belli ductores Peruſia oriundi ſunt. Cinus & Baldus clariſſimi iuriſconſulti. Acęta re noſtra Ioannes petrutius & Benedictus Ca pra iureconſultiſſimi Peruſiam patriam habue runt. Ager peruſinus oliuetis/croco/& uitibus foecũdus. Frugum quoq; ac pomorum diuer ſi generis feraciſſimus. Habet Traſumenum la cum iuſignem optimis piſcibus refertum. Ty beris quoq; fluuius nobiliſſimus agros peruſi nos interfluit.

Braccius
Ni. ſtella
Nicolaus
piccininus

Cinus
Baldus

V ANDALIA Regio eſt europę ſepten
trionalis & pars Poloniæ/a Vandalo
fluuio/ qui regionē ĩterfluit cognomi
nata gens ĩmanis & ferociſſima.

Vaſcones populi fuerũt hiſpaniæ Tarraconenſis
uerſus pyreneũ montē ſiti/ut lib. ii. ſcribit Pto Ptolemęus
lemęus. Ab eis quōdā Carolus Magnus cũ ex
hiſpania ĩ galliā rediret/ ꝑpe pyrenei iuga inſi
gnē cladem accepit. Cecidere ĩ ea pugna Anſel
mus & Egibardus ſũmi rei bellicæ duces. Tra
dunt etiā Rolandũ Caroli ex ſorore nepotem/ Mors Ro
præſtātē fortitudine uirũ/ poſt ingentē hoſtiũ landi
cędē eo prędio interiiſſe. Hic eſt Rolādus q̃ ea
tempeſtate corporis robore & animi magnitu
dine lōge cæteris præſtitiſſe ferũt. Cuius fortia
facta ꝑ uniuerſũ orbē clara celebrantur.

Vataſtica inſula eſt ĩ flumine rheno/finitima Bac
tauis & phriſiis.

Vectis ĩſula ē ĩ oceano ſeptēntrionali uerſus Tile.

VENETia regio eſt italiæ/quæ ab amne Mintio
uſq; Tiliamentum protēditur. Regio inclyta
atq; pulcherrima/ frugum/uini/ & olei feraciſſi
ma/ aquis & fluminibus illuſtris/ fructibus &
piſcibus copioſa/uicis caſtellis et clariſſimis ci
uitatibus inſignis. Cæterū de Venetis duplex
eſt ſermo/ut libr. v. Strabo aſſerit. Nam quidā Strabo

eos a Gallis eiuſdem appellationis originem
Veneti galli traxiſſe prodiderunt. Fuerunt autem Veneti
populi inter Celtas/ littora oceani gallici inco
lentes: quos Cęſar nauali pręlio ſuperauit. Nõ
nulli ab Enetis qui poſt bellum troianum cum
Antenore ſalutem aſſecuti/ curſũ huc e paphla
Plinius gonia tenuere/ deſcendiſſe affirmant: Quod li
bro tertio Plinius atteſtatur. Inquit enim.
Venetos troiana ſtirpe ortos auctor eſt Cato.
Vrbium quas habet eæ maxime celebres fue
runt:
VERONA urbs nobiliſſima a gallis cõdita/ ut
Iuſtinus libr. xx. Iuſtinus refert: quã Atheſis fluuius il
luſtris placidis interſecat undis. Hęc habet mę
nia & arces munitiſſimas: & ædificiis tã publi
cis q̃ priuatis ornata cõſpicitur. Hos genuit ui
Catullus ros pręſtantes. Emiliũ macrũ & Catullum poe
tas/ & Guarinum oratorem præſtãtiſſimũ. Piſa
Macer num pictorem celeberrimũ. Macer quoq; phy
Zeno ſicus inſignis Veronã patriã habuit. Necnõ Ze
no põtifex ueronẽſis/ uir ſãctimonia celebris.
Canis grãdiſ Canis grandis ſcaliger/ qui annis uno & quin
quaginta Veronę dominiũ tenuit: ciuitatesq;
interea Cremonã/ Parmã/ Regiũ/ Vicẽtiã/ Pata
uiũ/ Feltrũ/ Bellũnum/ Taruiſiũ in poteſtatẽ re

degit: Gõzagãq; familiã dicioni mãtuę eiectis passarinis imposuit. Luchinus Vermes uir bel lo insignis: qui Cretam ĩsulam Venetis rebellẽ ppria uirtute subegit. Iacobus eius filius exer citus ducis Mediolani imperator clarissimus : Georgius Caballus rei militaris ductor præstã tissimus Verona oriundi sunt. Ioannes arcula & Gerardus physici ĩ arte medicina clarissimi: Paulus & Timotheus Canonici regulares/ ex nobili familia Maphea/ precones Christi insi gnes: uirtute ac sãctitate celebres. Isota nogaro la foemina uirtute pudicitiæ illustris/ ac bona rum artium doctrina eruditissima Veronã plu rimum exornarunt. Ager ueronẽsis oleis/ uiti bus/ ac fructibus diuersi generis abundat. Ha bet lacum Benacum/ omnium totius italię pul cherrimum. Qui optimos pisces alit. Pręcipue autem Corpiones purpurei coloris/ & optimi saporis: qui nullo alio loco inueniuntur: Eius littora citris & malis aureis referta/ amoenissi ma sunt.

Luchinus Vermes

VICENTIA urbs italiæ ĩsignis & celeberrima quæ a gallis senonensibus duce Breno Romę incensoribus ante Christi aduẽtum anno. ccc. lx. condita fuit/ ut ex libro Eusebii de tempo

Eusebius

Iustinus

ribus colligere potui & Iustinus refert. lib. xx. Eam Rheronus & Bachilio ãnes diuersa regione placidissimis interfluũt undis: q̃ post urbis moenia simul iuncti Meduaci nomẽ efficiunt: flumẽ nauigabile/ urbẽ patauii prẽterfluẽs & ĩ adriaticũ mare decurrẽs. Est ãt mẽnibus ac turribus/ magnificisq; ciuiũ ædibus/ ac tẽplis Deo dicatis nõ mediocriter decorata. Imprimis quĩ dẽ prætorio magnifico/ quadratis politisq; lapidibus albis/ rubrisq; singulari præstantia extructo: & iuxta illud turris altissima eximie cõstructa: quæ. cc. &. xii. pedes ĩ altũ euecta ẽ. Põte quoq; sãcti Michaelis ex lapidibus quadratis cõstructo: unico & ingẽti fornice: cuius latitudo ex ĩferiori parte cõtinet pedes octoginta duos. Est etiã aquis amẽna: aerisq; salubritate iocunda. Lanificii ac serici mercatura illustris. Nec minus eã celebrẽ faciũt uiri ĩter Venetos religione/ moribus/ animi magnitudine/ oĩq; literarũ genere prẽstãtes. Ex quorũ numero plurimi equestris ordinis uiri splendidissimi/ iuris cõsulti prẽclarissimi/ aliiq; tam bonarum artiũ doctrina/ q̃ rei bellicæ gloria insignes defluxe

Cecina

runt. Nam Cecina Romani exercitus imperator clarissimus Vicentiam patriam habuit. Pe

Perendeus

rendeus quoq; longobardorũ dux. Georgius

& Robertus Thienei rei militaris ductores prę
ſtantiſſimi Vicētia oriūdi ſunt. Q. Rhenius Pa
lęmō grāmaticus & rhetor īſignis/q Romę/ut Palęmon
Suetonius ſcribit tēpore Tiberii Cęſaris princi Suetonius
pem locū inter grāmaticos tenuit. Nā hoīes ca
piebat tum memoria rerū/tum facilitate ſermo
nis. Necnon poemata faciebat ex tempore: no
mēq; ſuū ī bucolicis nō temere poſitū! ſed præ
ſagente Virgilio fore quādoq; oīum poetarū
ac poematū iudicē. Pullex poeta q hermaphro
diti carmina elegātiſſime ſcripſit. Simon Vicen
tinus clariſſimus legū interpreſ/& apud iurecō
ſultos maxime celebratus. Antonius Luſcus
poeta & orator eloquentiſſimus/qui primus
omniū orationes Ciceronianas cōmētatus eſt.
Extātq; eiuſdē heroica carmina Virgilianā ma
ieſtatē redolētia. Ioannes Portus iurecōſultus
pręſtātiſſimus/q ętate ſua ciuiles leges in gym
naſio patauino principē locū tenens publice le
git. Caietanus Thieneus philoſophus celeber Caietanus
rimus/q publico ſtipēdio philoſophiam in eo
dem gymnaſio docuit. Alexāder Neuius qui Alexāder
iuriſpōtificii in patauino ſtudio prīceps oīum
fuit. Omnibonus Leonicenus Orator clariſſi Oībonus
mus/greçę latinæq; līguę pitiſſimuſ. Mattheuſ
Bāſſarius iurecōſultus eloquētia & bonarū ar

tium doctrina præstantissimus. Gullielmus pa iellus eques auratus/uir eloquentissimus. Ho rontius episcopus uicentinus/uir sacris litteris & prudẽtia clarus. Foelix quoq; & fortunatus germani fratres martyrio & sanctitate illustres uicẽtiã plurimũ exornarũt. Maximo uicẽtiæ or naméto fuit Franciscus Portus eques auratus: uir prę̃stãti & excellẽti ingenio/oĩq; genere lau dis singularis/q̃ diuitiis/munificẽtia/ humani tate/uirtute/ac p̃bitate oẽs eius regionis ciues facile supauit: plurimisq; ędificiis tã publicis q̃ priuatis urbẽ ipsã exornauit. Hospitale Sancti Marcelli expositorũ receptaculũ magno ípen dio & cura ipsius extructũ ẽ: aliasq; sacras ędes et monasteria extrui curauit. Sed præcipue in pulcherrimo pago thieneo arã ac tẽplũ beatissi mæ uirgini dicatũ: palatiumq; nobilissimũ ma gnificẽtissime extruxit. Ager uicẽtinus frugũ/ oleæ/croci/et optimi uini feracissimus. Copia pomorũ et auiũ oĩs generis abundãs. Prę̃cipue aũt lagopis/quos frãcolinos uocant/q̃ optimi saporis bonitate fasianos et p̃dices superant. Itẽq; pirrhocoracibus/quos patria lingua paro nos dixere ad magnitudinẽ gallorũ. In eo plũ bi ac ferri uenę̃ fertilissimæ. Duris lapidibus ru bris niueisq; abũdat. Pecora et armẽta passĩ ge

Fę̃lix & Fortunatus

nerat. Caſtellis & pagis ducẽtis opulẽtiſſimus
Mõtibus & collibus amęnis. Piceis/ abietibus/
& laricibus ad cõſtruẽda ędificia copioſuſ.
PATauiũ urbs uenetię magnifica & uetuſtiſſi
ma ab Antenore troiano cõdita/ quę ut libr. v.
Strabo refert/ cũctas eius regionis urbes excel Strabo
lit. Nã priſcis temporibus in ea cenſi ſũt quin
genti equeſtris ordinis uiri. Antiquis aũt ãnis
centũ & uiginti militum milia miſiſſe conſtat.
Quã uero ciuitas ipſa et uirorum ꝑbitate et ar
tium bonitate floruerit: magnitudo cum alia
rum rerum maximo apparatu Romã miſſarũ:
tum uero pãnorũ et ueſtimentorum omnifaria
mercatura declarat. Genuit Patauiũ uiros doc
trina clariſſimos. T. Liuium hiſtoricum et ora T. Liuius
torem præſtantiſſimum. Paulum iuriſcõſultũ:
apud uetuſtiſſimos celebratum/ Stellã/ Flaccũ/
et Voluſium poetas. Petrum de Apano philo
ſophiæ et aſtronomiæ et magicæ artis peritiſſi
mum. Franciſcus Zabarella/ et Pileus de Prata
Ro. eccleſiæ cardinales Patauiũ exornarunt.
TAruiſiũ urbs uenetiæ inſignis: cuius nomen
prior inter uetuſtos habet Plinius: Totilã qn
tũ gothorũ regẽ/ et qdẽ præſtãtiſſimũ genuit.
A quo dignitatẽ inchoaſſe uidetur quam nũc
habet: uidelicet/ ut tota uenetię regio Marchia

taruiſina nũcupet̃. Nã idem Rex magno exercitu cõparato totã italiã armis ſubegit: Vrbẽq; Romã ingreſſus diripuit & incẽdit. Quidã uero ꝓdiderũt urbẽ Taruiſii a troianis cõditam fuiſſe: quã fluuius Silis amoenis interfluit undis/ & in adriaticum mare decurrit. Eſt autẽ ciuitas ipſa mẽnibus arce & aquis munitiſſima/ põtibus & priuatis ciuiũ ædibus/ ac tẽplis deo dicatis ornatiſſima/ uariiſq; mercibus inſignis: Frumẽto uino & oleo abũdãs. Piſcibus & fructibus copioſa. Caſtelliſ & uicis plurimis refer ta. Quinetiã urbẽ ipſam ornatiſſimã reddunt uiri religione/ ꝓbitate/ moribus/ omniq; gene re laudis præſtãtiſſimi. Tridentum urbs a gallis cõdita. Feltrũ & Belũnum ciuitates in hac regione ſitę ſunt/ ut libr. iii. ſcribit Ptolemęus. Huius regionis caput eſt urbs VENETIARũ totius orbis emporiũ. Quæ ad annum ſalutis Liiii. ſupra quadringenteſimum/ ut Palmerio placet/ ĩ intimo adriatici maris ſinu cõdita fuit/ quo anno Attila Rex hũnorũ Aquileiã diruit. Huius ferociſſimi tyrãni reliquæ Italiæ urbes terrore cõpulſæ huc loci cõfugerunt. Videlicet ex Patauio/ Vicentia/ Verona/ Mantua/ Brixia/ Mediolano/ & Papia nobiles & potẽtioreſ qq; ad ea loca uenientes urbẽ toto orbe clariſſimã

Tridẽtum

Ptolemęus

Attila

atq; tutissimã cõdidere. Quę situ mirabilis / di uitiisq; & omis generis mercatura cęteras ante cellit. Et quod mirabile dictu / cũ nihil in ea gene reẽ / quod ad humanę uitæ usũ spectet: tamę frumẽto / uino / & oleo / ac fructibus oĩs generis abundat. Cuius magnitudinẽ ac tectorũ altitu dinẽ / quę auro & niueo marmore ornata sunt / & usq; ad tertiã & quartã cõtignationẽ extruc ta. Nauale toto orbe pulcherrimũ & munitissi mũ / armisq; oĩs generis refertũ. Excelsas turres ac nobiles portus siquis p̃cẽsere uelit / nullius maritimę urbis ãplitudinẽ in toto orbe potuis se ei cõpari fatebit̃. Tẽpla uero deo dicata / sup bissimas ędes / atria magnifica / ĩprimisq; tẽplũ diuo Marco euãgelistæ dicatũ: mirifico opere / magnoq; ĩpẽdio extructũ / cũ ãplissimo foro / totiusq; italię pulcherrimo / florẽtissimas opes / amplissimã senatus maiestatẽ / nauiũ multitudi nẽ / tot instructas parataq; classes / robur milita re / res terra mariq; gestas quę tandẽ narrabit fa cũdia? Ita. n. late ĩperiũ suũ mari ac terris p̃ten dit / ut præclara eius gesta nulla satis dicẽdi co pia enumerare queat. Vrbẽ uenetã plurimũ ex ornarũt Carolus Zeno & Leonardus iustinia nus litteris ornatissimi. Bernardus quoq; iusti nianus equestris ordinis uir: eloquẽtia clarus /

ac iurecõſultuſ prę̃ſtãtiſſimuſ Pauluſ religioſuſ dyalecticus & theologus íſignis. Petrus laure danuſ rebus bello geſtiſ clariſſimuſ. Georgiuſ xii. Eugenius. iiii. Paulus. ii. pont. ro. & cõplu res Ro. eccleſiæ Cardinales. Petrus emilianus epũs Vicẽtinus litteris & prudẽtia plurimũ de coratus. Frãciſcus barbarus uir preſtãti atq; ex cellẽti ingenio. Marcus lippomanus iurecõſul tus celeberrimus/ gręcis hębręis ac latinis litte ris ornatiſſimus. Hermolaus barbarus patriar ca aqleiẽſis phũſq; ſapiẽtiſſimus/ ac bonarũ ar tiũ doctrina íſignis: necnõ utriuſq; linguę præ ſtãtiſſimus: q multos codices gręcos ſũma cũ elegãtia nobis latinos fecit. Non lõge a Ve

Altinum netiis olí fuerũt Altinates a qbus Torcellum/ Maiorbũ/ Burianũ/ Murianũ cõditę fuerũt. Aq leiẽſes Gradũ. Cõcordiẽſes Caprulas condide re. Clugiã uero a Mõteſilicẽſibus cõditã ꝓdide rũt. Prope Altinũ flumẽ Liquẽtia ex mõtibus opiterginis & portus eodẽ noíe. Colonia Cõ

Plinius cordia. Flumen & portus Romatinum/ ut Pli nius refert libro. iii.

V indelicia ꝓuincia ẽ europæ/ ut lib. ii. refert Pto

Ptolemęus lemęus. Eſt ãt ſita íter Rhetiã quã hẽt ab occa ſu/ & Noricũ/ quã tenet ab oriẽte. Eã lycius am nis diſterminat a Rhetia. Enos fluuius diuidit

a Norico. A ſeptẽtrione danubio terminatur. A meridie alpibus ſupra italiã extẽſis. Eius ciuitas íſignis Auguſta uindelica fuit. Sũt & Artobriga: Bocodurũ/ Carodunũ/ Medullũ/ ut li. ií. ſcribit Ptolemęus. Vt ãt Plinius refert lib. iii. Vindelicorum gentes quatuor. Conſuanetes/ Virucinates/ Licares/ Cattenates. Ptolemęus Plinius

Volſci populi fuerũt italiæ í latii regione cõſtituti: ubi ciuitas Terracina/ & Aſturia oppidũ/ ac Antiũ olim ciuitas/ Circeuſq; mons: í quo Circẽ Oetæ colchorũ regis filiã inſediſſe ferũt: carminũ maleficiis uarias imaginũ facies mẽtiẽtẽ.

Vmbria regio eſt italiæ/ quæ nunc ducatus ſpoletanus appellaẽ/ ut ſupra de eadem regione ſcripſimus.

X

Xanthii populi fuerũt í aſia: q ut lib. i. ſcribit Herodotuſ cũ urbẽ eorũ Harpagus præfectus Cyri obſideret/ uxores ſuas cũ omni ſupellectili in arce collocãtes eã igni ſuccẽderũt. Omnes deíde cõtra Harpagum irruẽtes bello ceciderunt. Herodotuſ

Xerolibya pars eſt libyę deſerta & aq̃s indiga/ p eã tradũt cũ Liber pater Indiã peteret/ exercitũ ductaſſe.

z Acynthos ísula ẽ magnifica & fertilita
te pręcipua: í qua ẽ oppidũ eiuſdẽ no
Plinius minis/nõ longe ab Achaia/ut Plinius
refert libro. iiii. quæ nemoribus abũdat. Vnde
Virgilius Virgilius. iii. ęneidos.
Iã medio apparet fluctu nemoroſa zacynthoſ.

VNDE MEDITERRANEA MARIA ORIANTVR

O Mnis terra quæ colitur a nobis angu
ſtata uerticibuſ lateribuſ latior: parua
quędam ísula ẽ. ut í libro de ſomnio Scipioniſ
Cicero auctor ẽ Cicero: circũfuſa illo mari/quod ocea
nũ appellamus. quatuorq; ex eo maria recipit/
Põponius ut li. i. Põponius refert/& Strabo in. iii. Vnum
a ſeptẽtrione/quod mare caſpiũ uocaẽ: Pleriq;
hyrcanũ nũcupant. Ameridie duo/Arabicũ &
Perſicũ/quæ ab indico oceano effũdunẽ. Vnũ
quidẽ aduerſũ maxime Caſpio/ reliquũ ponti
co. Quartũ ab occaſu/qđ hoſ magnitudine ad
modũ ſupat/& mare noſtrũ appellamus. Duo
Plinius decim milia paſſuũ in lõgitudinẽ/ut Plinius re
fert li. iii. fauces oceani patẽt. Quinq; miliũ in
latitudinem. Hinc intranti dextra Aphrica eſt/
leua europa. Inter haſ Aſia eſt. Termini amnes
Tanaiſ & Nilus. Arabicus ſinus. c. xv. milibus

passuum distat ab ægyptio mari/quem usq; in
Nilum deducere uoluerunt ægyptii Reges/ut
libro.vi.Plinius scribit/Sed territi ne aquarum Plinius vi
multitudo oppleret omia: excelsiore tribus cu
bitis rubro mari comperto q̃ terra ęgypti/ab in
coeptis destitere. Caspius uero sinus trecentis
lxxv/milibus passuum distat a põtico. In eadẽ
sentẽtia de origine cuiusq; maris extat Plinius Plinius
libro.vi. Solinus Strabo & Macrobius & omẽs Solinus
ferme Cosmographi/ præter Ptolemęum/ qui Macrobius
libro.vii. ita scribit. Asia coniungitur Aphricæ Ptolemęus
per terram incognitam/ quæ indicum pelagus
circumplectitur. Europę autẽ iungitur per dor
sum/quod iter paludem Meotim & Sarmaticũ
oceanum est. Hyrcanũ mare ab omni parte am
bitũ a terra. Haud aliter de mari ĩdico dicimus.
Omne.n.cũ suis sinibus arabico/ persico/eoo/
a terra ex omni parte clauditur.

Terræ Vniuersæ mensura.

l Atitudo terræ nobis cognitę/ut Ptole Ptolemęus
męus scribit libro.vii.cõstat gradibus
octoginta: ueluti gradu uno quingenta stadia
complente. Stadiis uero quadraginta milibus
fere. Longitudo super arcu ęquinoctialis circu

li nonaginta milibus ſtadiis. Totuſ autem am
Ambitus bitus conſtat ſtadiis centum & octoginta mili
Strabo bus. Vt autem Strabo refert libro. iii. Vniuerſa
Latitudo latitudo orbis terrarum minor eſt ſtadiorũ mi
lium triginta/ab auſtro in ſeptentrionem. Lon
Lõgitudo gitudo autem milia ſeptuaginta eſſe traditur.
Hoc autẽ ab occaſu in ortũ: a b extremis hiſpa
nię ad extrema Indię. Hoc ipſum tũ itineribus
Plinius tum nauigationibus menſuratum eſt. Plinius
uero libro. ii. hæc tradit de menſura terræ. Parſ
noſtra terrarum longiſſime ab ortu ad occaſũ
patet octogintaquinq; milia ſexagíta octo paſ ſtadiũ
Artemido ſuum. ut Artemidoro placet. Latitudo autem
rus terrę a meridiano ſitu ad ſeptẽtrionem/qnqua
ginta quatuor milia ſexaginta duo. Vniuerſũ
autẽ hunc circuitum Erathoſtenes in omnium
Eratoſthe quidem litterarũ ſubtilitate præter cæteros ſo
nes lers: quem a cunctis probari uideo/ducẽtorum
quinquaginta duorum milium ſtadiorũ pro
didit.

Diuiſio Climatum

Tota autẽ habitabilis noſtra diuidit in
ſeptem portiones/ quę climata dicun
tur. Eſt aũt clima tantum ſpatium terræ/ quãtũ
dies ſeu horologium ſenſibiliter uariatur. Nec

eſt idem principium huius ſpatii quod finis. Horæ enim diei terrarum diſtantia uariantur.

Primũ clima

Medium igitur primi climatis per Meroem Nili inſulam ſe protẽdit: ubi maxima diei ꝓlixitas eſt tredecim horarũ. Initium huius Climatis ẽ ubi diei maior ꝓlixitas ẽ duodecim horarũ & dimidię & unius quartę. Finis uero huius climatis eſt ubi maior dies continet tredecim horas & quartã unã. Cuius latitudo ẽ .ccccxl. milium paſſuum.

II. Clima

Medium ſecundi climatis per Syenem ciuitatem protenditur/quæ in principio ægypti ſita eſt. Vbi longior dies tredecim horas continet & dimidiam. Initium eius ex termino primi Climatis. Finis uero ubi lõgior dies eſt tredecim horarum & dimidię & unius quartæ. Cuius latitudo eſt. cccc. milium paſſuum.

III. Clima

Medium tertii Climatis per Alexandriam ciuitatem in fine ægypti poſitam ſe extẽdit. Vbi maior dies eſt quatuordecim horarum. Initium eius eſt in fine ſecũdi. Finis uero ubi prolixior dies eſt quatuordecim horarum & unius quartę. Cuius latitudo eſt .ccc.l. milium paſſuum.

IIII. Clima

Medium quarti Climatis ẽ ꝑ Rhodum/ Vbi maxima dies eſt quatuordecim horarum & dimidię. Initiũ eius in fine tertii. Finis uero ubi dies

lōgior est quatuordecim horarum & dimidiæ & unius quartę. Cuius latitudinem. ccc. miliū passuum esse uoluerunt.

V. Clima Medium quinti per urbem Romam. Vbi maior dies horas quindecim continet. Initium eius in fine quarti. Finis uero ubi maxima dies est quindecim horarum & unius quartę. Cuius latitudo. cclv. miliū passuum.

VI. Clima Medium sexti per boristhenes populos Scythię. Vbi maior dies est quindecim horarum & dī midiæ. Cuius initium est in fine quinti. Finis uero ubi maxima dies est quindecim horarum & dimidię & unius quartę. Cuius latitudo. cc. xii. milia passuum complectitur.

VII. Cli ma Medium septimi per ripheos mōtes septētriona les: ubi maior dies ē. xvi. horarū. Initium eius ī fine sexti. Finis ubi maior dies est. xvi. horarū & unius quartæ. Cuius latitudo est. c. lxxxv. mil. pass.

Omniū itaq; climatū ab initio primi usq; ad ulti mū ē diuersitas horarū trium & dimidię.

Longitudo ãt climatū appellari potest linea duc ta ab oriēte in occidentē æque distās ab ęqnoc tiali. Vnde lōgitudo primi maior ē secūdo: & sic deinceps: quod pp angustiã speræ cōtingit ut Euclides & ceteri astrologi ꝓdiderūt.

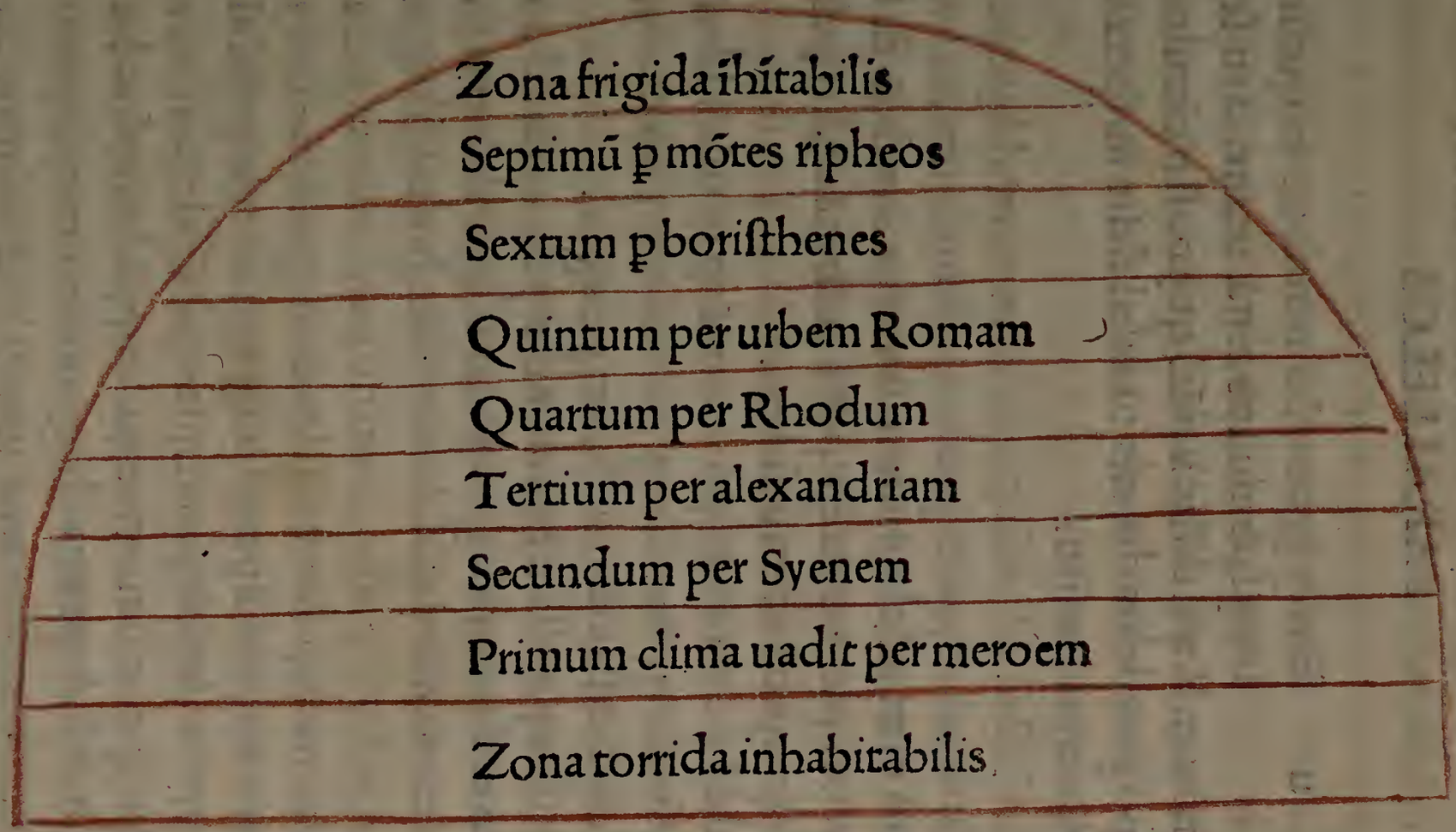
Zona frigida ihitabilis
Septimū p mōtes ripheos
Sextum p boristhenes
Quintum per urbem Romam
Quartum per Rhodum
Tertium per alexandriam
Secundum per Syenem
Primum clima uadit per meroem
Zona torrida inhabitabilis

DIVISIO TERRARVM IN PARALLELOS

Veteres græcorũ inuentione exquisitis simę subtilitatis terrã uniersã in segmẽta cæli. xii. distinxerũt: quę nostri circulos: ipsi parallelos dixere: ut nihil desit in spectando terrarum situ.

Primũ esse uoluerũt p insulã meroem/libyã interiorẽ/æthiopiã/ & ptolemaidem ciuitatem í rubro mari ad elephãtorũ uenatus conditã/ ut libro. vi. plinius refert: partẽ austrinã indici pelagi et taprobanem insulam. Plinius

Secũdũ p Syenẽ ægypti ciuitatẽ/ p getuliã/ libyã desertã et garamãtes/ partẽ rubri et pſici maris/ arabiã austrinã et indicum pelagus.

Tertium parallelũ habet indiæ pars uersa ad austrũ et Sinarum regio. Patet usq; arabiam et rubri maris accolas. Cõtinent arachosia/ drangiana/ gedrosi/ persæ/ carmani/ parthiene/ aria/ Susiana/ mesopotamia seleucia cognoĩata/ babylonia/ arabia ad petras usq;/ Syria/ coele/ pelusiũ ægypti/ inferiorq; ora: quæ uocat alexandria/ aphricę maritima/ cyrenaica oppida: tapsus/ hadrumẽtũ/ clupea/ carthago/ utica/ utraq; hippo/ Numidia/ mauritania utraq;/ atlãticũ mare/ co

lumniæ Herculis.

Quartus circulus ícipit ab india uergẽte ad occa ſũ: uadit ꝑ medos/ partos/ perſepolim/ citima perſidis/ arabiã citeriorẽ/ íudęã/ libani montis accolas. Amplectit̃ babyloniæ partẽ/ idumeã/ ſamariã/ hieroſolimã/ aſcalonẽ/ ioppã/ cęſareã/ phoenicẽ/ ptolemaidã/ ſidonẽ/ tyrũ/ beritũ/ botrim/ tripolim/ byblũ/ ãthiochiã/ laodiceã/ ſeleuciã: cilicię maritima/ cyprũ auſtrinã/ cretã/ lilybeũ í Sicilia: ſeptẽtrionalia aphricę & numidię.

Quintus circulus ab indis imaoꝑximis orit̃. Tendit ꝑ caſpias portas Medię ꝑximas: catoniam/ cappadociã/ taurum/ amanũ/ iſſũ/ cilicias portas/ ſolcſ/ tharſũ/ cyprũ/ piſidiã/ pãphiliã/ ſydõ/ lycaoniã/ liciã/ patharã/ xanthũ/ caunũ/ rhodũ/ coum/ halicarnaſũ/ gnidũ/ doriadũ/ delũ/ cyclades medias/ cithiũ/ maleã/ argos/ laconiã/ elim/ olympiã/ meſſeliã/ pelopõneſũ/ ſyracuſas/ catinam/ ſiciliam mediam/ ſardiniæ auſtrina/ carteiam/ gades.

Sexto ſubiacent circulo quę ſunt ab altero latere imaui/ cappadocię auſtrina/ galathia/ myſia/ gardus/ ſmirna/ ſypilus/ timolus mõs/ lydia/ caria/ ionia/ tralis/ colophõ/ epheſus/ miletus/ ſamos chioſ/ icariũ mare/ cycladeſ ſeptẽtrionaleſ/ athenę/ megara/ corinthus/ ſycion/ achaia/ patræ/

isthmus/epirus/septẽtrionalia Sicilię/narbonẽ sis galliæ exortiua/hiſpanię maritima/a carthagine noua/& inde ad occaſum.

Septimo cõtinẽt ab ítroitu caſpii maris/ bactria/ iberia/armenia/ myſia/phrygia/ helleſpontus/ troas/tenedus/abydos/ſcepſis/iliũ/ida mõs/cizicũ/lapſacũ:ſinope/amiſum/ heraclea í põto/ paphlagonia/lemnus/imbrus/ Thaſus/Caſſandria/theſſalia/macedonia/lariſſa/ amphipolis/ theſſalonice/pella/edeſus/beroea/pharſalia:cariſtus/ euboia/ chalcis/delphi/acarnania/ętholia/apolonia/brũduſiũ/tarẽtũ/thurii/locri/ rhegiũ/lucani/neapolis/puteoli/ thuſcũ mare/corſica/baleares/hiſpania/media.

Octauo cõtinet urbs Roma amplectit caſpias gẽtes/ſeptentrionalia armeniæ/apoloniã/nicomediã/niceã/chalcedonẽ/bizantiũ/lyſimachiam/ cheroneſum//melanẽ ſinum/abderã/ſamothraciam/maroneam/oenum/baſſicam/thraciã/medicam/peoniam/illyrios/dyrrachiũ/ apuliæ extrima/campaniam/etruriã/piſas/lunã/lucam/genuam/liguriã/ antipolim/maſſiliam/narbonẽ/ tarraconem/hiſpaniam tarraconenſem/ mediã & inde per luſitaniam.

Nonus circulus ab altera Caſpii maris ora incipit/caditq; ſupra callatim/boſphorũ/ boriſthe

nẽ/ſtomos/thraciæ auerſa/triballos/illyrici reli qua/adriaticũ mare/aqleiã/altinũ/uenetiam/Vi centiã/patauiũ/ueronã/cremonã/rauẽnã/ anco nã/picenũ/pelignos/ſabinos/umbriã/ ariminũ bononiã/placẽtiã mediolanũ/omĩaq; ab apeni no tranſq; alpes/galliã aquitaniã/uiennã/ pyre neum/celtiberiam.

Decĩus a Tanai ꝑ meotĩ & ſarmatas uſq; boriſthe nẽ ꝑ dacos germaniã/gallias/& oceani littora.

Vndecĩus uadit ꝑ hiꝑboreos/iberniã & britãniã

Duodecimus ꝑ ſcythicũ pelagus a ripheis iugis in thilem.

Quod mare diuerſis ĩ locis noĩa habet diuerſa

o Ceanus q uniuerſã circuit terrã/ a uelocĩ tate cognoĩatus ẽ. Cũ terraſ apit & intrat/ mare noſtrũ dicit̃. Vbi hiſpaniam ꝑfũdit/ iberi cus noĩat̃. Circa ĩſulas baleares quas primo of fẽdit/balearicus dicit̃. Deĩde q narbonẽſẽ pro uinciã cõtingit/gallicus. Mox a liguria liguſti cus. Deĩde uſq; ĩ Siciliã mare thuſcũ uocat̃: qđ græci tyrrhenũ: itali inferũ noĩant. Iuxta Siciliã Siculũ. Sed cõtortũ uerſus Venetias/ adriaticũ ſinum efficit/ Ab initio adriatici/Ionium uocat̃ uſq; ĩ græciã: ubi ægẽi nomẽ aſſumpſit. Deĩde ubi aſiam ab europa ſtricto ſecernit mari/helle

ſpōtus noīatur. Cū dilatať/ ꝑpōtis uſq; Cōſtāti
nopolim. Vbi rurſus ī thraciū boſphorū ſtrígi
tur/ quouſq; dilatať/ euxinus nūcupať. Sed rur
ſū reſtringiť/ & boſphorū Chimericū efficit. In
de ſeqť meotis palus magna qdē & lata: ī quā
Tanais fluuius decurrit. Verſus aſiā pāphilicū/
phoeniciū/ ægyptium/ a ꝑtineiis noīa accipit.
Ab inſulis Cyprium/ carpathiū/ creticū. A genti
bus: auſoniū/ illyricū. Ab oppidis: corinthiū/
argolicū. A caſibus hoīum: icariū ab Icaro/ myr
toum/ a Myrtilo q ī eo ꝑiectus fuit/ Et eſt pars
ęgęi maris.

Inter maria primū & maius eſt indicū pelagus/
ut lib. vii. auctor eſt Ptolemęus. Secundū mare
noſtrū/ quod pleriq; mediterraneū uocāt. Ter
tiū hyrcanū ſeu caſpiū. Sinuū uero primus eſt
gangeticus. Secūdus ꝑſicus. Tertius arabicus
Quartus ęthiopicus. Quītus pōticus. Sextus
ægęi pelagi. Septimus paludis meotidis. Octa
uus adriaticus. Nonus propontidis.

Inter īſulas & peninſulas maior eſt Taprobane
Secunda britannia/ quę & anglia. Tertia aurea
cherſoneſus. Quarta ibernia. Quinta pelopō
neſus. Sexta Sicilia. Septima Sardinia. Octaua
Corſica. Nona creta. Decima Cyprus.

Generalis Asiæ Descriptio.

a SIA est tertia pars orbis/ab Asia nympha Oceani & Tethios filia cognoīata/ quę impium circa ea loca tenuit/ quā minorē Asiā uocāt: a qua & Asiā maior nomē sumpsisse uoluerunt.. Tribus hāc partibus tāgit oceanus/ qui ab oriēte eous: a meridie indicus: a septētrione scythicus appellat̄. In ea primos hoīum ab oriēte accepimus Seres & Sinarū ꝓuincię incolas: q bus ut Ptolemęo placet/ bis ī āno sol fit supra uerticē eorū. Post hos sequuntur Indi & aurea chersonesus. In india sūt gāges & indus fluuii maximi totius oriētis. Indis ꝓxima ē Aracho sia ꝓuīcia. Deīde paropanisade/ drangiana/ gedrosia/ aria/ carmania/ persis: a Perseo ātiquo rege cognoīata. Susiana: ī qua ē Susa oppidū nobilissimū. Babylonia: ī qua Babylon ciuitas maxima. Mesopotamia ī medio Eufratis & Tigrī dis. Arabia īter rubrū & ꝑsicū mare/ quā in Arabiā fęlicē/ petreā/ & desertā diuiserūt. Ab eufrate fluuio usq; ad mare nostrū/ est Syria ꝓuincia nobilissima/ ī qua damascus ciuitas ꝓuinciæ caput. Regiones ī ea sūt phoenicia/ palęstina/ iudęa/ idumęa/ comagena/ samaria/ Israel & galīlea: ī qua Nazareth ciuitas iuxta mōtē thabor

Ptolemęus

Verſus auſtrũ eſt ægyptus ſupior. Dehíc ęthio pia aſię. Ad ſeptentrionem uero ẽ ſcythia ítra ímaũ mõtẽ/ & ſcythia extra imaũ: Sarmatia & hyperborei mõtes & populi. Inter põtũ & mare caſpiũ eſt albania/iberia/colchis. Aſia uero mi nor q̃ſi peninſula ẽ inter põtũ & mare noſtrũ. In qua eæ ſũt regiones Põtus/bithinia/ionia/í qua Miletũ ciuitas caput regionis. Phrygia/in qua olí Troia fuit ciuitas clariſſima. Lycia/ ga lathia/paphlagonia/pãphilia/cappadocia/ cili cia. Interiora terrarũ multæ uariæq; gẽtes habi tant. Ad mare hyrcanũ hyrcania. Inde armenia maior & minor. Aſſyria ab Aſſur filio Sem co gnoíata: í qua ẽ Niniue ciuitaſ magna ab eodẽ cõdita/uel a Nino Rege/ut nõnullis placet. Eſt & Media a Medo filio Medeæ nomen ſortita. Parthia ꝓuincia maxima. Parthorum. n. regna
Plinius duodeuigíti ſũt. ut li. vi. Plinius refert. Margia na/í qua Alexãder magnus primã alexãdriam cõdidit. Bactria. Sogdiana/ í qua eſt ſecũda ale xãdria ab Alexãdro macedone extructa. Ter tiã in ægypto ædificauit. Sũt Saces ſiue Sacarũ regio ultima í mediterranea regione cõſtituta.

INſulę Aſię Celebriores

t Aproba ne íſula admodũ grãdis í mari in dico. Criſę & Argirę in pelago indico/co

pia metallorũ foecũdę. Iabadiũ insula in mari indico/auri & argẽti feraciſſima. Cernen insula cõtra ſinũ pſicũ: in qua teſte Plinio lib. vi. ſũt arbores diſtillantes odorẽ miræ ſuauitatis. Cyprus insula quõdã Veneri ſacra. Et Rhodos insula pulcherrima in mari noſtro poſitæ. Carpathos cõtra ægyptũ ſita. Vnde carpathiũ mare. Plinius

Generalis Europæ Deſcriptio.

Europa ẽ tertia pars orbis: quæ nomen ſortita ẽ ab Europa Agenoris phoenicũ regis filia: quæ ob nimiã formoſitatẽ a Ioue dilecta & cõpreſſa pepit Minoẽ Rhadamãthũ/ & Serpedonẽ/ut nõnullis placet. Iupiter uero ĩ eius ſẽpiternã memoriã tertiã orbis partẽ europã ex eius noĩe nuncupauit. Terminos hẽt ab oriẽte Tanaim & põtũ: a meridie mare noſtrũ: a ſeptẽtrione & occaſu oceanũ. Gentiũ prima ẽ ſcythia ſiue ſarmatia: quã fluuius Tanais diuidit a ſcythia aſię. In ea Arimaſpi: qbus ſinguli oculi eſſe dicunt̃. Ab eis Cẽdones uſq; ad meotida. In ea quoq; Boriſthenes fluuius amoeniſſimus. Regiones ĩ ea Alania/dacia/gothia. Eã nunc Ruſſiã pleriq; eſſe prodiderunt. Vltra ſcythiam uerſus arcton ſunt montes & populi Riphei: quos Riphaat filius Gomer a ſe noĩauit/ Herodotus

Ioſephus

ut Ioſephus auctor eſt. Ad oꝝ ponti ẽ Miſia ſuperior/nũc Seruia. Miſia inferior/nũc Boſina & Bulgaria. Inde thracia. In qua eſt Bizãtiũ urbs regia/nũc Cõſtãtinopolis appellata/totiuſ grę cię caput. Infra daciã quæ nũc Vallachia diciť: ſũt Iaziges methanaſtę/nũc ſeptẽ caſtra uocata. Citra danubiũ fluuiũ totius europę maximũ/ ẽ pãnonia/nũc Vngaria. Vltra danubíũ uerſus ſeptentrionẽ eſt germania magna uſq; ad ocea nũ/uariis populis & regiõibus diſtícta. In ea ẽ Vídelicia nũc auſtria. Rhetia/nũc ſueuia/ Nori cũ nunc bauaria. In ea danubius oritur/ qui et iſter/multiſq; fluminibus augeť. Et ꝑ ora ſeptẽ pontũ ingreditur. Germania uerſus occaſũ rhe no terminať. Vltra rhenũ eſt gallia in quatuor diſcreta regiões. Belgica/ quę nũc burgũdia/ picardia et lotoringia appellať: í q̃ et britãniã minorẽ qdã eſſe uoluerũt. Lugdunẽſis nũc Normãdia. Aqtania & narbonẽſis/quæ nũc ꝓuĩcia ſeu delphinatus appellať. Vltima terrarum uerſus occaſũ eſt hiſpania: quã in tris partes maiores noſtri diuiſerũt. Luſitaniã nũc regnũ portu gallię. Tarraconẽſẽ nũc cataloniã. Bethicã nũc regnum granatæ. At uerſus oriẽtem Thracię regioni iungiť Macedonia: olim migdonia/ pieria/æmathia: quæ a Macedone filio Oſiridis/q

fuit Iouis filiuſ cognoíata é. Ea quõdã illuſtriſ fuit duobus regibus Philippo & Alexãdro. In ea é theſſalia a Theſſalo rege dicta. Magneſia/ phocis/boetia/ Attis/megaris. Sed oíium Attis clariſſima: quę & achaia diciť/ a noſtris gręcia appellata. In quo olim fuerũt Athenæ philoſophorũ mater/ & mõs Parnaſus muſis conſecratus. Gręcię iungiť pelopõneſus/iſthmo tãtum ab eo diſcreta/quã nũc Moreã uocãt/ a Pelope Tãtali regis phrygũ filio denoíata. In ea corinthus & lacedęmõ ciuitates clariſſimæ. Macedoniæ cõnectiť Epirus/a Pirrho Achillis filio ſic denoíata: Eã nũc albaniã uocãt/in q̃ é molоſſa regio & chaonia ab Heleno Hectoris fratre nomẽ ſortita: q ob amorẽ Chaonis fratris ſui chaoniã noíauit. Epiro cõtermina é Dalmatia ſiue illyriũ: cuius fines latiſſimi ſũt. In ea é Liburnia regio. Epidaurus ciuitas totius regiõis ditiſſima nũc Raguſium appellãt. Seqtur deinde Italia ꝓuincia totius orbis celeberrima/ab Italo rege cognoíata: í q̃ é urbs Roma oíium aliarũ regionũ caput. Italia í ſex & decẽ regiões ſine inſulis eſt diuiſa

Inſulę Europæ Celebriores

SICILIA inſula italię a Siculo Neptuni filio dicta: in qua mons ætna Vulcano ſacer

ut poetæ loquunt. Ea quondã Cyclopũ patria fuit: q fuerũt uiri gigãtes: unicũ tantũ oculũ in medio frõtis habẽtes. Sardinia ísula italiæ íter aphricũ & tyrrhenũ pelagus sita: a Sardo Herculis filio nomẽ sortita: í qua nec serpẽs nec lupus gignit. Corsica ísula in mari ligustico uini optimi feracissima. Aeolię siue uulcanię insulę iuxta Siciliã. Diomedea insula contra apuliã a Diomede cognoíata. Cyclades insulę in mari ægęo numero. LIII. circa Delũ in orbẽ fixę: Vnde & nomẽ traxere. Creta ísula cõtra hellespõtum/ cẽrũ olim urbibus nobilissima. Sporades insulæ sũt plures circa Cretã & in carpathio mari. Euboia ísula haud lõge ab achaia: a qua mare euboicum/ nũc Nigroponte appellata. Strophades insulæ duæ cõtra Fpirũ sitæ/ quondam harpyarũ patria. Corcyra í mari Ionio nũc Corfu. Stechades ísulę quiq; í fronte narbonensis puinciæ. Baleares insulæ duæ ĩ mari hiberico nunc Maiorica & Minorica. Iberniainsula in oceano septentrionali cõtra hiberiã sita/ í qua nullus anguis. Britannia insula permaxima/ nunc Anglia dicitur in oceano gallico. Hemodes insulæ septem in oceano germanico. Ebudes insulæ q nq;. Orchades trigíta. Tile ultima a Romanis cognita í oceano septẽtrionali.

Generalis Aphricę descriptio.

a Phrica quasi aprica/ idest gaudens sole/ quę frigore caret/ ab Apher uno ex posteris Abraę dicta ẽ/ ut Iosephus refert li. i. ãtiqta tũ Iudęorũ/ quã teste plinio lib. v. greci Libyã dixere. Fuit ãt Libya filia Epaphi ęgyptii Iouis filii/ quæ cũ in Neptũni cõcubitũ ueniſſet/ Buſiridẽ peperit/ & ĩ ea parte aphricæ regnũ tenuit/ quæ ex ſuo nomine Libya dicta ẽ. Aphrica ab oriẽte nilo terminat̃/ reliquis partibus mari cingit̃/ a ſeptẽtrione libyco/ a meridie ęthiopico/ ab occidente atlantico/ Et eſt duplex/ maior & minor. Prima aphricę ꝓuincia uerſus exortum eſt ægyptus inferior/ deinde Marmarica/ cui Libya eſt cõtermina. Tum Cirenaica quæ & pentapolis a qnq; ciuitatibus. ſ. Beronice/ Arſinoe Ptolomaide/ Apollonia/ Cirene. Seq̃t Aphrica minor/ in qua olim Carthago fuit a Didone conſtructa. Dehinc Numidia/ Maſſiniſſæ clara nomine/ in qua & Iugurta regnauit. Inde Mauritania cęſarienſis/ a ciuitate Cęſarea dicta/ in q̃ regnũ tenuit Antheuſ gigas ab hercule uictuſ. Poſtremo Mauritania tĩgitana a ciuitate Tingi nũcupata: in qua ẽ mons atlas ab Atlante rege aphricæ ſic noĩatus/ a quo aſtrologia primum

Ioſephus
Plinius

cõperta fuit. Versus meridiem est ęthiopia/ in qua ẽ urbs Saba a regina eiusdẽ nominis dicta. Sub ęthiopia ẽ ęgyptus thebais/a ciuitate Thebę nũcupatus. Est Libya interior. Sunt Getuli/ Angilę/ Troglodite/ Garamãtes/ Atlãtes. Intra Egipanes/ Blemii/ Satyri & Gamphasantes.

Insulę Aphricę celebriores.

p Haros ĩ mari nostro cõtra nili ostia. Menix ĩsula clarissima ex aduerso minoris aphricę ĩ qua sunt duo oppida/ Meningen & Thoiar. Cercina cum oppido eiusdẽ nominis/ quæ ĩ lõgitudine patet. xxv. milia passuũ cõtra Carthaginẽ sita. Gorgades insulæ in oceano atlãtico. Fortunatę insulæ numero. v. ĩ oceano meridionali. Hesperides ĩsulę in oceano ęthiopico/ in quibus tradũt fuisse arbores aurea mala tenentes/ quæ hercules abstulit/ Retulit argolico fulgentia poma tyranno.

FINIS

IMPRESSIT
Florentię Antonius Miscominus
Anno Salutis. M. CCCCLXXXXIII.
Nonis Iuniis.

Vrbes celebriores quæ in hoc libro continentur.

Abydos uide in Troade
Abedos in ægypto
Adria in aprutio
Adria in emilia
Albania in albania puícia
Alba in latio
Alexandria in ægypto
Alexandria in lombardia
Alexandria in Sogdiana
Alexandria in margiana
Albinga in liguria
Aletium in ſalentinis
Ameria í ducatu ſpoletão
Amicla in laconia
Amiternum in aprutio
Anania in latio
Ancona in piceno
Anthiochia in ſyria
Antãdros í antãdro
Apollonia in cyrene
Apollonia in thracia
Aquila in aprutio
Aquinum in aprutio
Aquileia íforoiulio
Argiripa in apulia
Argos in pelopõneſo
Argos in hellade
Arba in ſcardona
Ariminum in emilia
Ardea in latio
Aretium in thuſcia
Aria in aria prouincia
Arpinum in aprutio
Aſchalon in paleſtina
Aſculum in piceno
Aſſiſia in ducatu ſpoletano
Athenæ in græcia
Athina in aprutio
Auenio in gallia
Auguſta in nauaria
Auguſta prętoria í lõbardia

Babylon in babylonia
Bactra í bactra prouincia
Barcinon in Tarraconia
Barbite in perſide
Bauſta in ſalentinis
Beneuentum in aprutio
Bergomum í lombardia
Bilbilis in luſitania

Bizantium in thracia
Brigantium in Rhetia
Brixia ī lombardia
Bononia in emilia
Burdigala in aquitania
Brunduſium ī calabrya

Caieta in latio
Calcedon in ponto
Calcis in euboia
Calenum in latio
Clazomena in ionia
Camerinum in piceno
Canopus in canopo
Capua in campania
Caryſtos in euboia
Carthago in aphrica
Carthago ī Tarraconia
Carmania ī carmania
Celone in argia
Ceſena in emilia
Catina in Sicilia
Cęſarea auguſta ī tarracōia
Cęſarea ſtratonis ī iudęa
Cæſarea in ſyria
Comum in lōbardia
Corduba in bethys
Corſinium in aprutio
Corinthus ī pelopōneſo
Cornetum in thuſcia
Cortona in thuſcia
Corytius in cilicia
Cremona in lombardia
Croton ī magna græcia
Cyrene ī cyrene ꝓuincia
Cithera in cypro
Ciuitas auſtrię ī foroiulio
Ciuitas caſtellana ī thuſcia
Cirtha in Numidia
Cumæ in campania
Cluſum in thuſcia
Coſentia in brutiis
Cattigara ī ſinarū regione

Damaſcus in ſyria
Dardanū in troade
Debris in garamantes
Delphi in phocide
Delphi in aonia
Dyrrachiū in epiro

Eleuſis in græcia
Eleuſis in thera
Engada in eſſeni

Enos inthracia
Ephesus in ionia
Ephesus in troade
Epidaurus í pelopõnesso
Epidaurus in Argia
Epidaurus in epidauro
Epidãnus in Epiro
Erix in Sicilia no
Eugubiũ í ducatu spoletą

Ferraria in emilia
Firmum in piceno
Forumliuii in emilia
Fauentia in Emilia
Florentia in Thuscia no
Fulgineũ í ducatu spoleta

Gaza in palęstina
Genua in liguria
Gomorum in pentapoli
Gnosus in Creta

Halicarnasus in caria
Heliopolis in Cilicia
Hierosolima in iudęa
Hierapolis in syria
Hispalis in bethys
Hippo regius in aphrica

Iadera in dalmatia
Ilion in Troade
Iola in Numidia
Iope in palęstina
Idume in idumęa
Interãnia í ducatu spoletão
Iustinopolis in istria

Lacedęmon in laconia
Laodicia in syria
Larissa in Thessalia
Leucas in Acarnania
Locrus in magna græcia
Londra in britannia
Luca in thuscia
Lugdunum in aquitania

Magnesia í magnesia regione
Mantua in lombardia
Marasium in persis
Marathon in hellade
Massilia in massilii
Mediolanum í lombardia
Memphis in ægypto
Messana in Sicilia

Metapõtũ ĩ magna grẹcia
Micenæ in argia
Miletum in ionia
Mitylenes in leſbos
Mõſſaliſcorũ in thuſcia
Mutina in lõbardia

Narnia ĩ ducatu ſpoletão
Naulum ĩ liguria
Neapolis in terra leboris
Nepe in thuſcia
Nola in terra leboris
Nouaria ĩ lombardia
Nouũ comũ in inſubres
Nuceria ĩ ducatu ſpoletão
Numãtia in tarraconia
Nurſia ĩ ducatu ſpoletão
Nicomedia in ponto
Nicea in ponto

Oebalia in oebalia
Oliſpon in hiſpania
Orta in thuſcia
Ortona in aprutio

Palmira in ſyria
Pallantia in tarraconia
Pallene ĩ pallene regione
Pandoſia in brutiis
Pãpilonia in nauaria
Panormus in Sicilia
Parma in lombardia
Pariſius in gallia
Praga in boheinia
Placẽtia in lombardia
Paphos in Cypro
Patauium in uenetia
Patrę in pelopõneſo
Patera in lycia
Papia in lombardia
Pella in Macedonia
Pergamus in Troade
Peruſia in thuſcia
Preneſte in latio
Peſtum in lucania
Phileſtin in paleſtina
Philadelphia in troade
Pithia ĩ theſſalia & ĩ phitia
Piſæ in tuſcia
Piſtoria in thuſcia
Pythacuſæ in pythacuſa
Piſaurum in piceno
Prienis in ionia
Priuernum in latio

Pola in Iſtria
Põpeiopolis ĩ Paphlagon
Puteoli in Terra leboris

Raguſium in Dalmatia
Rauenna in Emilia
Reate ĩ Ducatu ſpoletão
Regium in Lombardia
Rhegium in Brutiis
Roma in Latio
Rhodus in Rhodo
Rutenum in Gallia

Sabini in Sabinis
Saguntum ĩ Tarraconia
Salamis in Cypro
Samaria in Iudęa
Sarzana in Tuſcia
Saſſina in Emilia
Sauona in Liguria
Sparta in ſparta
Sebaſta in ſamaria
Sena in tuſcia
Senagallica in Piceno
Setia in Latio
Sibaris in Colchos
Sicyonia ĩ ſicyonia ĩſula
Sydon in phoenicia
Syene in ægypto
Syracuſæ in ſicilia
Sodomum in pentapoli
Sulmo in Aprutio
Spoletũ ĩ ducatu ſpoletano
Suſa in ſuſiana
Sutrium in tuſcia

Tarracon in tarraconia
Tarentum in calabrya
Tharſus in cilicia
Taruiſium in Venetia
Taurinum in lombardia
Thebæ ĩ ęgypto & ĩ thebai
Thebę ĩ boetia & ĩ thebaica
Teanũ in latio
Theleſia in Aprutio
Theodoſia in taurica
Tergeſtum in foroiulio
Terracina in latio
Theſſalonica in theſſalia
Theſiphon ĩ babylonia
Tibur in latio
Tyatira in troade
Tirynthia in pelopõneſo
Tyros in phoenicia

Tifernū ī ducatu ſpoletano
Toletum in Tarraconia
Troia in Troade
Thuſculum in latio
Tudertū ī ducatu ſpoletano

Valentia in Tarraconia
Venetię in uenetia
Verona in uenetia
Vicentia in uenetia
Vienna in gallia
Vintimilium in liguria
Volaterra in thuſcia
Vtica in aphrica
Vtinum inforoiulio
Vrbinum in piceno
Vrbs uetus in thuſcia
Viterbium in thuſcia
Vercellæ in lombardia

LILIUS, ZACHARIAS. Orbis breviarium. 9 June, 1493.

Hain 10,101.

Printed with roman type, in small quarto form. It has 130 leaves, 26 lines to a page. The size of a leaf is 200 × 133 mm., and the printed text measures 144 × 85 mm. The title-page, f. 3a, is enclosed in an elaborate woodcut border, in the lower part of which two eagles are holding a shield.

A geographical gazetteer, arranged in alphabetical order. The descriptions of the countries, cities, mountains, rivers, etc., are mainly condensed from the works of Strabo, Pliny, Ptolemy, Pomponius and other geographical writers of antiquity. The author made use also of descriptions of countries and places found in the works of historians and poets such as Livy, Cicero, Virgil and Ovid. The sources are acknowledged on the margin. Perhaps the only original part of the work is the sketch about Florence (*urbs inclyta et nobilissima . . . pulcherrima*), which proudly enumerates the names of all the great writers, poets and artists who were born and lived in that city. The account winds up with a eulogy of the reign of the Medici.

Bought in February, 1901.

No. G. 402.8

Bought with the
Charlotte Harris Fund
Charlestown Branch.